

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας
& Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΜΣ: «Χωρική Ανάλυση & Πολιτική»
Επιβλέπων Καθηγητής:
κ. Σεραφείμ Πολύζος

Διπλωματική Εργασία

**«Έργα Σύμπραξης Δημοσίου &
Ιδιωτικού Τομέα :
Κριτική Θεώρηση του θεσμικού πλαισίου στην
Ελλάδα»**

της Μεταπτυχιακής Φοιτήτριας:
Όλγας Καλαυτζή

Φεβρουάριος 2010

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 8236/1
Ημερ. Εισ.: 17-03-2010
Δωρεά: Συγγραφέα
Ταξιθετικός Κωδικός: Δ
363.3
ΚΑΛ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

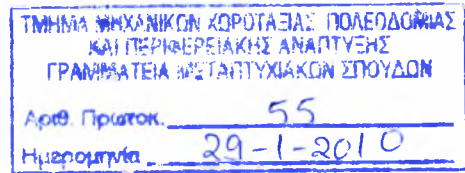
Στα πλαίσια της σύγχρονης ανταγωνιστικής εποχής και υπό την γενικότερη τάση μετάβασης από το «κράτος παραγωγό» στο «εγγυητικό» κράτος, παρατηρείται διεθνώς αυξημένη συμμετοχή του επιχειρηματικού κόσμου στην παραγωγή δημοσίων έργων υποδομής και στη διάθεση δημοσίων υπηρεσιών, μέσω ποικίλων μορφών συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, που συναντώνται στη διεθνή πρακτική υπό τον γενικό όρο PPP (Public Private Partnerships). Ακολουθώντας κυρίως την ευρωπαϊκή πρακτική και εμπειρία, εισήχθη πρόσφατα στην Ελλάδα ο ανωτέρω θεσμός των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) με τον ν. 3389/2005. Κύριο αντικείμενο ενασχόλησης της παρούσας εργασίας αποτελεί η κριτική ανάλυση των ειδικότερων ρυθμίσεων και προβλέψεων του παραπάνω νόμου, με αναφορές στην μέχρι σήμερα ελληνική και ευρωπαϊκή εμπειρία υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Συμπράξεις, Δημόσιος και Ιδιωτικός Τομέας, ΣΔΙΤ, συγχρηματοδοτούμενα έργα, δημόσια έργα

ENGLISH ABSTRACT

In the context of the current competitive environment and under the general tendency of transition from the “producer state” to the “stipulatory state”, it is observed internationally, that the private business sector is increasingly participating to the production of public infrastructures and the disposal of public services, through various forms of co-operation between public and private sector, commonly referred to as PPP (Public Private Partnerships). By mainly following the european practice and experience, this institution was adopted by Greece by the means of act 3389/2005. The main objective of the present issue is the critical analysis of the regulations and previsions of the previous act, with references to the present greek and european experience in the conduction of PPP projects.

KEY WORDS: Partnerships, Public-Private sector, PPP, PFI, co-financed projects, public infrastructure

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ.1
<u>1.1. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ</u>	σελ.1
<u>1.2. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ</u>	σελ.2
<u>1.3 ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΘΕΣΗΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ</u>	σελ.5
<u>1.4 ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ</u>	σελ.8
<u>1.5. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ</u>	σελ.13
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΔΙΤ	σελ.15
<u>2.1 ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ</u>	σελ.15
<u>2.2 ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ</u>	σελ.16
<u>2.3 ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ</u>	σελ.19
<u>2.4 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ</u>	σελ.22
<u>2.5 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ</u>	σελ.26
<u>2.5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ</u>	σελ.26
<u>2.5.2 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΔΙΤ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ν. 3389/2005</u>	σελ.27
<u>2.5.3 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ</u>	σελ.30
<u>2.5.4 ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΔΙΤ</u>	σελ.33
3. ΤΟ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΔΙΤ (ν.3389/2005)	σελ.37
<u>3.1 ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΔΙΤ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ</u>	σελ.37
<u>3.2. ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ - ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ</u>	σελ.39
<u>3.3 ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ</u>	σελ.43
<u>3.3.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΑΡΧΕΣ</u>	σελ.43
<u>3.3.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ</u>	σελ.45
<u>3.3.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ</u>	σελ.51
<u>3.3.4. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ-ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ</u>	σελ.52
<u>3.3.5 ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ</u>	σελ.54

4. ΤΟ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΔΙΤ	σελ. 57
<u>4.1. ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ</u>	σελ. 57
<u>4.2 ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ</u>	σελ.61
<u>4.3 ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ</u>	σελ.72
<u>4.3.1 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ</u>	σελ.75
<u>4.4. ΑΝΑΦΥΟΜΕΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥΣ</u>	σελ.78
<u>4.4.1 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ</u>	σελ.78
<u>4.4.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ</u>	σελ.81
<u>4.5 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ</u>	σελ.86
<u>4.5.1 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ</u>	σελ.86
<u>4.5.2 ΕΙΔΙΚΑ Η ΕΤΕπ ΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ</u>	σελ.90
<u>4.5.3 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ</u>	σελ.93
<u>4.5.4 ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΗΣ ΕΕΣ</u>	σελ.95
<u>4.5.5 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ</u>	σελ. 97
5. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ	σελ. 99
<u>5.1 ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ</u>	σελ.99
<u>5.2 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ</u>	σελ.112
<u>5.3 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ</u>	
<u>ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ</u>	σελ.142
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	σελ.146
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.151

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.

Κατάλογος επαγγελματικών δραστηριοτήτων υπαγόμενων στις διατάξεις του Π.Δ.334/2000 σελ.10

Πίνακας 2.

Ποσοστά χρηματοδότησης και κόστος κατασκευής των τριών μεγάλων συγχρηματοδοτούμενων έργων σελ.18

Πίνακας 3.

Διάρκεια εκμετάλλευσης και κατασκευής των τριών μεγάλων συγχρηματοδοτούμενων έργων σελ.18

Πίνακας 4. Προϋπολογισμός συγχρηματοδοτούμενων έργων σελ.19

Πίνακας 5. Σύγκριση ανταποδοτικών και μη έργων ΣΔΙΤ σελ.36

Πίνακας 6. Εγκεκριμένες προτάσεις υλοποίησης ΣΔΙΤ με τον ν.3389/2005 σελ.114

Πίνακας 7.

Κατηγορίες έργων Ο.Τ.Α. με ΣΔΙΤ, ενταγμένων στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» σελ.141

Πίνακας 8. Γενικά πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα έργων ΣΔΙΤ σελ. 143

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1 α και 1β .

Κατανομή χρησιμοποιούμενων μορφών σύμπραξης στην ΕΕ και ανα τομέα εφαρμογής σελ.72

Γράφημα 2

Υπογεγραμμένες ΣΔΙΤ από την ΕΤΕπ σελ. 91

Γράφημα 3

Υπογεγραμμένες συμβάσεις ΣΔΙΤ εκτός Αγγλίας ανα τομέα από το 1995-2003 σελ. 92

Γράφημα 4

Υπογεγραμμένες συμβάσεις ΣΔΙΤ στην Αγγλία ανα τομέα από το 1995-2003 σελ. 92

Γράφημα 5

Κατανομή κεφαλαίου ΡFI ανα Υπουργείο στη μεγάλη Βρετανία σελ.101

Γράφημα 6

Πλήθος έργων ΣΔΙΤ ανά κατηγορία έργου και Νομό σελ.137

Γράφημα 7

Κατανομή έργων ΣΔΙΤ ανά νομό με αναγωγή σε κάτοικο σελ.138

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1: Συνοπτική παρουσίαση τυπικής συμβατικής δομής ΣΔΙΤ	σελ. 32
Σχήμα 2: Δομή ανταποδοτικού έργου ΣΔΙΤ συμβατικής δομής	σελ. 34
Σχήμα 3: Δομή μη ανταποδοτικού έργου ΣΔΙΤ συμβατικής δομής	σελ. 34
Σχήμα 4: Συνοπτικό Οργανόγραμμα λειτουργίας οργάνων στήριξης ΣΔΙΤ	σελ. 41
Σχήμα 5: Σχηματοποιημένη διαδικασία έγκρισης ΣΔΙΤ	σελ. 42
Σχήμα 6: Σχηματοποιημένη διαδικασία έγκρισης ΣΔΙΤ	σελ. 65
Σχήμα 7: Μοντέλο BOT κατά τα ελληνικά δεδομένα	σελ. 67
Σχήμα 8: Επιμερισμός κινδύνων μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα	σελ. 79
Σχήμα 9: Καταμερισμός μεταβιβαζόμενου κινδύνου στις ΣΔΙΤ	σελ.80
Σχήμα 10: ΔΣΚ και οικονομική αποδοτικότητα	σελ. 81
Σχήμα 11: Κλασική συγχρηματοδότηση έργου	σελ.87
Σχήμα 12: Τυπική Δομή χρηματοδοτικής συναλλαγής ΣΔΙΤ	σελ. 90
Σχήμα 13: Στόχοι μηχανισμού πληρωμών ΣΔΙΤ	σελ. 96

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 1 α και 1β .

ΣΔΙΤ στην Ευρώπη ανα τομέα υλοποίησης σελ.100

Χάρτης 2

Υπό υλοποίηση ΣΔΙΤ ανά αντικείμενο στην Ελλάδα σελ.113

Χάρτης 3

Γεωγραφική κατανομή έργων ΣΔΙΤ στην Ελλάδα σελ.139

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

Α.Κ	Αστικός Κώδικας
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ	Διϋπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
Ε.Κ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
Ν.Σ.Κ.	Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Κ.Κ.Δ.Δ.	Κώδικας Κατασκευής Δημοσίων Έργων
Π.Δ.Ε.	Προγραμματισμός Δημοσίων Επενδύσεων
Σ.Α.	Συλλογικές Αποφάσεις
ΚΠΣ	Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΣΔΙΤ	Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
ΚτΕ	Κύριος του Έργου
PPP	Public Private Partnerships
PFI	Private Finance Initiative
BOO	Build Own Operate
BOT	Build Operate Transfer
BOOT	Build Own Operate and Transfer
BBO	Buy Build Operate
BTO	Build Transfer Operate
BOLT	Build Own Lease Transfer
BBO	Buy Build Operate
LRO	Lease Rehabilitate Operate
DBO	Design-Built-Operate
DBFO	Design Build Finance Operate
ΕΕΣ	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.	Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
ν.	Νόμος

Βλ.	βλέπε
πρβλ	παραβαλε
ν.δ	Νομοθετικό διάταγμα
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Κ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
TEN-T	Trans-European Transport Network
ΕΟΚΕ	Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Σ.Α.Ε	Συλλογικές Αποφάσεις Ένταξης
ΚΚΔΕ	Κώδικας Κατασκευής Δημοσίων Έργων
PWC	Pricewaterhousecoopers
ΕΡΡΡΚ	European Public-Private Partnership Center

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Η θεωρητική προσέγγιση του Πλάτωνα για την ιδανική πόλη, έθετε τρεις βασικές παραμέτρους σύνθεσής της : την πολιτειακή ευρυθμία, την οικονομική και πληθυσμιακή ισορροπία και την ηθική τάξη. Οι ανωτέρω συνιστώσες δύναται να επιτευχθούν με την αμέριστη συνεπικουρία των **δημοσίων έργων**, τα οποία διαδραματίζουν σημαντικότατο ρόλο στη διαμόρφωση του χώρου, έχοντας οικονομικές, κοινωνικές, πληθυσμιακές, χωροταξικές, περιβαλλοντικές και λοιπές επιπτώσεις (Χατζοπούλου, 2006), γεγονός που καταδεικνύεται από την ίδια την έννοιά τους, κατ'άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του ν. 1418/1984 και άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 3669/2008 ως «*έργα υποδομής της χώρας που καλύπτουν βασικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου, συμβάλλουν στην ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων, στην αύξηση του εθνικού προϊόντος, στην ασφάλεια της χώρας και γενικά αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του λαού. Τα έργα αυτά εντάσσονται στο γενικό πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και υλοποιούν τις ανάγκες του δημοκρατικού προγραμματισμού*».

Από τεχνικής δε απόψεως, *δημόσια έργα είναι όλα τα έργα που εκτελούν φορείς του δημόσιου τομέα και συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο με το έδαφος, το υπέδαφος ή τον υποθαλάσσιο χώρο, όπως και τα πλωτά τμήματα των τεχνικών έργων. «Ως έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή επισκευή ή συντήρηση και η οικονομικά ή τεχνικά αυτοτελής λειτουργία, καθώς και κάθε σχετική ερευνητική εργασία που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση*» (άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 1418/1984 και του ν. 3669/2008).

Από τη γραμματική και μόνο ερμηνεία των διατάξεων του ως άνω βασικού ισχύοντος νόμου, προκύπτει από κοινωνικοοικονομικής απόψεως αβίαστα η σημαντικότητα παραγωγής δημοσίων έργων, καθώς πέραν της αυστηρά τεχνικής θεώρησής τους, όπως αυτή προσδιορίζεται ανωτέρω και αποτελεί βεβαίως το κύριο σημείο αναφοράς των επιμέρους ρυθμίσεων του συνόλου της σχετικής εφαρμοζόμενης νομοθεσίας, ταυτόχρονα θεσμοθετείται και ο αναπτυξιακός και κοινωνικός χαρακτήρας τους, ξεκαθαρίζοντας ότι Δημόσιο Έργο είναι αυτό που ενδιαφέρει και αφορά ευρύτερες κοινωνικές ομάδες και γι' αυτό πρέπει να εξασφαλιστεί κοινωνική συμμετοχή, ορθή εκλογή, ορθή μελέτη και ορθή και οικονομική κατασκευή (Ομπέση, 1990).

Συνεπώς, ένα έργο για να χαρακτηριστεί ως δημόσιο και όχι ιδιωτικό, οφείλει α) κατ'αρχήν να εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, δηλαδή το συμφέρον όλων των μελών μίας οργανωμένης κοινωνίας, ενός κράτους (γενικό δημόσιο συμφέρον) ή ορισμένων

τμημάτων αυτής, προσδιοριζόμενων με γενικά κριτήρια, όπως τους κατοίκους μίας περιοχής σε περίπτωση ανάπλασης ενός οικισμού (ειδικό δημόσιο συμφέρον), β) να είναι τεχνικό έργο όπως αυτό προσδιορίστηκε ανωτέρω, ενώ έχει κριθεί ότι στην έννοια αυτή (ευρύτερα ως δημόσιο έργο) περιλαμβάνεται επίσης και ό,τι κατασκευάζεται με τρόπο που να μπορεί να αποσυνδεθεί από το έδαφος χωρίς βλάβη ή καταστροφή (Γνωμ. ΝΣΚ 239/2002) και γ) να εκτελείται από φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παρ.1 του ν. 1418/1984, με ρητή παραπομπή στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994, δηλαδή από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) κάθε βαθμού, δημόσιες επιχειρήσεις και δημόσιους οργανισμούς, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από αυτό κατά 50% ή το κράτος κατέχει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου ή και ΝΠΙΔ που ανήκουν εξ ολοκλήρου ή κατά 51% στους προαναφερθέντες δημόσιους φορείς, ή που επιχορηγούνται τακτικά από τον προϋπολογισμό τους (Χατζοπούλου, 2006).

Η εκτέλεση ενός δημοσίου έργου περιλαμβάνει τόσο την μελέτη η οποία προηγείται και αποτελεί κάθε επιστημονική και τεχνική εργασία ή έρευνα που αποβλέπει στην κατασκευή τεχνικού ή μη έργου ή στον σχεδιασμό και την εκπόνηση προγραμμάτων και μεθόδων ανάπτυξης του ευρύτερου χώρου με την κατασκευή ή μη τεχνικών έργων (άρθρο 2 ν. 716/1997, πρβλ και βασικό ισχύον νομοθέτημα ν.3316/2005 περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, εκπόνηση μελετών κλπ) όσο και την κατασκευή που αποτελεί το συνδυασμό και διεύθυνση των μέσων παραγωγής (υλικά, εργασία, μηχανήματα) για την πραγματοποίηση του παραγωγικού αποτελέσματος (Χατζοπούλου, 2006).

Η κατασκευή όλων των δημοσίων έργων και εν γένει των υποδομών της χώρας (μεταφορές, ενέργεια, υδραυλικά συστήματα, επικοινωνίες), ως απαραίτητων μέσων λειτουργίας και ανάπτυξης μίας κοινωνίας, παραδοσιακά προγραμματίζεται και υλοποιείται με την ευθύνη του δημοσίου τομέα, ως μέρος της γενικότερης κρατικής επενδυτικής πολιτικής, η οποία είναι αναγκαία για τη διατήρηση της κοινωνικοοικονομικής αναπαραγωγής και των ρυθμών ανάπτυξης (Σκάγιαννης, 1994).

1.2 ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Στη σύγχρονη κοινωνία της παγκοσμιοποίησης και του επεκτεινόμενου ανταγωνισμού της φιλελεύθερης οικονομίας, οι όροι πραγμάτωσης των ανωτέρω στόχων

έχουν σημαντικά μεταστραφεί (Χατζοπούλου, 2006). Το κυρίαρχο ανακύπτον ζήτημα της ορθής, ταχύτερης και οικονομικής υλοποίησης όλων των απαραίτητων σταδίων παραγωγής και χρήσης ενός δημοσίου έργου ή υποδομής, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση, την μελέτη, την κατασκευή, τη διαχείριση, την εκμετάλλευση-συντήρηση αυτού, απαιτεί τη συνεργασία, το συγκερασμό του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα. Η κεντρική κυβέρνηση έτεινε αρχικά σε επιμερισμό του βάρους με την υλοποίηση πολλών έργων από ευρύτερους δημόσιους φορείς (ΟΤΑ, ΔΕΚΟ) και στη συνέχεια εστράφη στη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, μέσω συμβατικών ρυθμίσεων (Σκάγιαννης, 1994).

Η συμβατική αυτή δραστηριότητα της διοίκησης, εκδηλώνεται με τη σύναψη συμβάσεων με ΝΠΔΔ ή ιδιώτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), οι οποίες διακρίνονται α) σε συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου, όταν το συμβαλλόμενο κράτος ή ΝΠΔΔ δεν λειτουργεί ως φορέας δημόσιας εξουσίας αλλά ως ιδιώτης, όπως η σύμβαση εντολής, η σύμβαση μίσθωσης μεταφορικού μέσου, οι συμβάσεις διαχείρισης της ιδιωτικής περιουσίας του κράτους, οπότε εφαρμοστέοι είναι οι κανόνες του ιδιωτικού δικαίου και β) σε συμβάσεις δημοσίου δικαίου ή διοικητικές, όπου το συμβαλλόμενο κράτος ή ΝΠΔΔ ως φορέας δημόσιας εξουσίας έχει αυξημένη δικαιοπρακτική ικανότητα, ισχύουν κανόνες δημοσίου δικαίου όπως οι συμβάσεις κρατικών προμηθειών, παραχώρησης δημόσιας υπηρεσίας, εκτέλεσης δημοσίων έργων, αναπτυξιακές συμβάσεις κλπ (Γέροντας, 2009).

Μάλιστα σύμφωνα με την κρατούσα άποψη στη θεωρία αλλά και τη νομολογία των Διοικητικών Δικαστηρίων, για να χαρακτηριστεί μία σύμβαση ως διοικητική πρέπει απαραίτητως να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α) Το ένα συμβαλλόμενο μέρος να είναι το κράτος ή άλλο ΝΠΔΔ το οποίο να λειτουργεί και ως φορέας άσκησης δημόσιας εξουσίας β) Ο σκοπός της σύμβασης να είναι η εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος και γ) η σύμβαση να τελεί υπό ειδικό νομικό καθεστώς που να εξασφαλίζει στο συμβαλλόμενο κράτος υπερέχουσα θέση έναντι του αντισυμβαλλόμενου (άσκηση ελέγχου επί εκτελούμενων έργων, επιβολή ποινών, ρητρών) (Γέροντας, 2009).

Παρατηρείται λοιπόν ότι η εν γένει δημόσια διοίκηση, η οποία παραδοσιακά εκδήλωνε τη νομική της δράση διττά, δηλαδή είτε με μονομερείς νομικές πράξεις, ήτοι τις ατομικές ή κανονιστικές διοικητικές πράξεις, είτε με διμερείς νομικές πράξεις, ήτοι τις συμβάσεις, να χρησιμοποιεί κυρίαρχα ως μέσο άσκησης της διοικητικής δράσης της, τη σύμβαση, εναρμονιζόμενη με τις διαρκώς μεταβαλλόμενες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες (Γέροντας, 2009).

Άλλωστε, η δράση της διοίκησης με τη μορφή σύμβασης ευνοεί το διάλογο, μειώνει το διοικητικό κόστος, διευκολύνει τον έλεγχο, αντιμετωπίζει με ευελιξία τις έννομες σχέσεις, βελτιώνει τη σχέση διοίκησης-ιδιώτη και ως μία έκφραση «public-private partnership», έχει εξελιχθεί σε ένα βασικό μηχανισμό δράσης της διοίκησης και επίτευξης, με ευελιξία και εναλλακτικότητα, σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Για το λόγο αυτό, παρ'ότι το διοικητικό συμβατικό δίκαιο δεν αποτέλεσε εν γένει ιδιαίτερο αντικείμενο ενασχόλησης, το δίκαιο των συμβάσεων δημοσίων έργων και προμηθειών αποτέλεσε σχεδόν αποκλειστικό αντικείμενο ενασχόλησης θεωρίας και νομολογίας, που μάλιστα χαρακτηρίζονται «κλασικές» διοικητικές συμβάσεις (Γέροντας, 2009).

Η σύμβαση, άλλωστε, αποτελεί τον κύριο τρόπο παραγωγής ενοχών (υποχρεώσεων) και ως έννοια του αστικού δικαίου, σημαίνει την πολυμερή δικαιοπραξία που περιέχει δηλώσεις βουλήσεως δύο ή περισσότερων μερών, οι οποίες είναι αντίθετες μεταξύ τους αλλά συμπίπτουν ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Ως έννοια στο πεδίο του δημοσίου δικαίου, όπως ερευνάται στο παρόν για την παραγωγή κυρίως δημοσίων έργων, εξακολουθεί εννοιολογικά να οριοθετείται από τον ως άνω ορισμό, υποκείμενη ωστόσο σε περιορισμούς ως προς την ελευθερία και το καθεστώς σύναψης, λόγω της ιδιαιτερότητας των εμπλεκόμενων υποκειμένων (δημόσιος φορέας ο ένας εκ των συμβαλλομένων) (Τροβά και Σκουρής, 2009).

Στην Ελλάδα η έννοια της δημόσιας σύμβασης προέρχεται από την υιοθέτηση όρων του κοινοτικού δικαίου, αρχής γενομένης με το Π.Δ. 23/1993 περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις των οδηγιών 71/304, 71/305, 78/669, 89/440 και 89/665 της ΕΚ αλλά και το ν. 2290/1995 περί κύρωσης της Τελικής Πράξης των πολυμερών διαπραγματεύσεων της Ουρουγουάης. Σήμερα η έννοια της δημόσιας σύμβασης προσδιορίζεται στην ελληνική έννομη τάξη από σχετικές οδηγίες της Ε.Ε., με κυρίαρχη την νέα ενιαία οδηγία 2004/18/ΕΚ περί συντονισμού των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 1 της οποίας, οι δημόσιες συμβάσεις είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας (δηλ. υφίσταται συμβατικό αντάλλαγμα), οι οποίες συνάπτονται γραπτώς (απαίτηση εγγράφου και μόνο τύπου) μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μίας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών (εννοούμενοι οι δημόσιοι φορείς, βλ. και άρθρο 1 παρ.9 οδηγίας και Π.Δ. 334/2000 άρθρο 3) και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών (Τροβά και Σκουρής, 2009).

Η προσφυγή της διοίκησης στη χρήση της νομικής μορφής της σύμβασης για την εκπλήρωση των σκοπών της, κυρίως όπως αναφέρθηκε μέσα από τις συμβάσεις δημοσίων έργων, που αποτελούν και το κύριο αντικείμενο του παρόντος εκπονήματος, υπήρξε αναπόδραστη, καθ'όσον αντιλήφθηκαν τα κράτη ότι μέσα από αυτές διέρχεται η αναπτυξιακή πορεία μίας χώρας, αφού αποτελούν ισχυρό μέσο άσκησης αναπτυξιακής, οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής και μπορούν να καλυφθούν με τον τρόπο αυτό σημαντικές ανάγκες σε έργα υποδομής, υπηρεσίες και αγαθά, με την συνεργασία-σύμπραξη και του ιδιωτικού τομέα, όπως αναλυτικά θα αναφερθεί κατωτέρω (Χατζοπούλου, 2006).

1.3 ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΘΕΣΗΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα δημόσια έργα προγραμματίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ορίζεται για κάθε έργο ή ομάδα έργων, το ύψος και η πηγή προέλευσης των πιστώσεων για τη χρηματοδότηση της κατασκευής (άρθρο 1 παρ. 5 του κώδικα κατασκευής δημοσίων έργων (ΚΚΔΔ) . Μετά το στάδιο αυτό ωρίμανσης ενός έργου ακολουθεί η επιλογή του τρόπου κατασκευής αυτού, η οποία ανήκει στην αρμόδια αρχή ή υπηρεσία που έχει την ευθύνη κατασκευής του και λαμβάνεται για κάθε έργο ή είδη εργασίας που αφορούν ορισμένη χρονική περίοδο ξεχωριστά (άρθρο 2 παρ.2 του ΚΚΔΔ).

Η κατασκευή γίνεται με βάση τη σχετική μελέτη (πρβλ. ν.3316/2005) είτε α) Από τον φορέα κατασκευής του έργου με αυτεπιστασία μέσω κατάλληλης τεχνικής υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου (άρθρο 2 παρ.1β ΚΚΔΔ) και ακολουθείται συνήθως για έργα μικρής σημασίας που σχετίζονται με την καθημερινή δράση του φορέα, π.χ. ΕΥΔΑΠ, ΔΕΗ (Τζίκα-Χατζοπούλου, 2006), είτε β) Από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες επιλέγονται είτε μετά από δημόσιο διαγωνισμό είτε κατ' εξαίρεση με απευθείας ανάθεση (βλ άρθρο 3 και 4 Π.Δ.609/1985 και άρθρο 86 του ν.δ. 321/690 και άρθρο 28 ΚΚΔΔ) ή ακόμη και πρόχειρο διαγωνισμό και προφορική δημοπρασία (άρθρο 29 ΚΚΔΔ).

Ο δημόσιος διαγωνισμός εν ολίγοις συνίσταται α) σε ανοικτή δημοπρασία, στην οποία λαμβάνουν μέρος και υποβάλλουν προσφορές όλοι όσοι έχουν τα νόμιμα προσόντα που προβλέπονται στη διακήρυξη, η οποία είναι και η κύρια διαδικασία επιλογής (ανοικτή διαδικασία) β) στη δημοπρασία με προεπιλογή (κλειστή διαδικασία)

και εφαρμόζεται κυρίως σε έργα μεγάλης σπουδαιότητας ή εξειδικευμένα (Χατζοπούλου, 2006).

Εν τάχει αναφέρεται ότι προστέθηκαν νέα συστήματα ανάθεσης με την κοινοτική οδηγία 2004/18/EK, όπως ο ανταγωνιστικός διάλογος (άρθρο 29), τα δυναμικά συστήματα αγορών (άρθρο 33) και ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός.

Η διακήρυξη δε για τη δημοπράτηση καθορίζει και το σύστημα υποβολής των προσφορών, τα οποία διακρίνονται σε : α) Η προσφορά ενιαίου ποσοστού έκπτωσης πάνω σε συμπληρωμένο τιμολόγιο της υπηρεσίας. β) Η προσφορά επιμέρους ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών, σε συμπληρωμένο τιμολόγιο ομαδοποιημένων τιμών της υπηρεσίας με έλεγχο ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης. γ) Η ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου που μπορεί να περιλαμβάνει αναλυτικές τιμές ή περιληπτικές τιμές ή κατ' αποκοπή τιμή. δ) Η προσφορά που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή με κατ' αποκοπή εργολαβικό αντάλλαγμα για το έργο ολόκληρο ή κατά τμήματα. ε) Η μειοδοσία μόνο πάνω στο ποσοστό οφέλους για εκτέλεση απολογιστικών εργασιών. στ) Η προσφορά για την αξιοποίηση ακινήτων του εργοδότη με το σύστημα της αντιπαροχής ποσοστών εξ αδιαιρέτου και αντιστοίχων διηρημένων ιδιοκτησιών. ζ) Η προσφορά που περιλαμβάνει τη μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση με αντάλλαγμα τη λειτουργία ή εκμετάλλευση του έργου ή άλλα τυχόν ανταλλάγματα έναντι της κατασκευής του έργου (άρθρο 4 ΚΚΔΔ).

Η διακήρυξη της δημοπρασίας μνημονεύει τα συμβατικά τεύχη και σχέδια που μαζί με τη διακήρυξη αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση της εργολαβικής σύμβασης με την επιλεγείσα ανάδοχο-εργολήπτρια εταιρεία (άρθρο 17 ΚΚΔΔ).

Από τα ως άνω αναφερθέντα συστήματα προσφορών γίνεται ιδιαίτερη μνεία στη (ζ) περίπτωση η οποία αφορά στον καθορισμό του συμβατικού ανταλλάγματος μίας δημόσιας σύμβασης έργου (ή υπηρεσιών) όχι σε αμιγώς χρηματικό αλλά στην παραχώρηση της χρήσης ή της εκμετάλλευσης του έργου για ορισμένη χρονική περίοδο, στην αντιπαροχή γεωργικών ή μεταλλευτικών ή βιομηχανικών προϊόντων ή υπηρεσιών και άλλων και εφαρμόζεται όταν ο κύριος του έργου προκειμένου να πραγματοποιήσει την κατασκευή, κρίνει σκόπιμη την παραχώρηση άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή ακινήτων. Κατά την εφαρμογή του συστήματος, η διακήρυξη ορίζει το είδος και την έκταση των διατιθεμένων ανταλλαγμάτων και σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζει την αναγωγή σε κοινή βάση, εξέταση και βαθμολόγηση τόσο των τεχνικών προσφορών όσο και των οικονομικών,

όπως και τον τρόπο αναζήτησης της βέλτιστης προσφοράς (Γέροντας, 2009, άρθρο 11 ΚΚΔΔ).

Οποιοδήποτε σύστημα υποβολής προσφορών κι αν ακολουθηθεί, η διεξαγωγή του διαγωνισμού, διέπεται από μία σειρά θεμελιωδών αρχών, συναγόμενες τόσο από την σχετική νομοθεσία δημοσίων έργων, εγχώρια και κοινοτική όσο και από τη διαμορφωθείσα νομολογία και είναι οι εξής:

- **Η αρχή του πραγματικού ανταγωνισμού**, η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε απατηλή συνεννόηση των συμμετεχόντων με σκοπό τη διενέργεια εικονικού συναγωνισμού (π.χ. υποβολή όμοιων προσφορών (σχετ. ΣτΕ 105/2006), προσυνεννόηση διαγωνιζομένων με σκοπό την μετέπειτα κατανομή υπεργολαβικά επιμέρους συμβάσεων) και μπορεί να συνεπάγεται και ακύρωση του διαγωνισμού

- **Η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού**, η οποία επιτάσσει τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων υποψηφίων που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα, με την επιβολή σαφών και αμερόληπτων κριτηρίων επιλογής, διαφορετικά επέρχεται ακυρότητα της σύμβασης (άρθρο 82 παρ. 2 ν. 2362/1995)

- **Η αρχή του δημοσίου ανταγωνισμού**, η οποία επιβάλλει τη δημοσιότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας του διαγωνισμού και εδράζεται στη Συνθήκη της ΕΚ και ιδίως στο άρθρο 280 αυτής, ορίζοντας ότι η Κοινότητα και τα κράτη μέλη καταπολεμούν την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα λαμβάνοντας αποτρεπτικά μέτρα (Γέροντας, 2009)

- **Η αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων**, η οποία εδράζεται στο άρθρο 7 της Συνθήκης το οποίο συνιστά τη γενική απαγόρευση διακριτικής μεταχείρισης με βάση την υπηκοότητα, συνεπάγεται υποχρέωση διαφάνειας σε όλα τα στάδια, και μεταξύ άλλων επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή την σαφή και πλήρη περιγραφή στη διακήρυξη και τα συνοδευτικά τεύχη των πραγματικών συνθηκών υπό τις οποίες ο ανάδοχος θα παράσχει τις υπηρεσίες του, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να διαθέτει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες (Γέροντας, 2009).

- **Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης**, εδραζόμενη στην ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων και υπηρεσιών εντός της Ε.Ε. και εφαρμοζόμενη στις συμβάσεις κυρίως παραχώρησης σημαίνει ότι το κράτος μέλος όπου πραγματοποιείται η παροχή υποχρεούται να δεχθεί τεχνικές προδιαγραφές, τίτλους, προσόντα που απαιτούνται σε άλλο κράτος μέλος, στο μέτρο που αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα με

εκείνα που απαιτούνται από το κράτος μέλος όπου πραγματοποιείται η παροχή (Γέροντας, 2009)

- **Η αρχή της ελεύθερης εγκατάστασης** (άρθρο 43 Συνθήκης), η οποία αναφέρεται στην ελευθερία ανάληψης επαγγελματικής δραστηριότητας σε άλλο κράτος μέλος και ελεύθερης κυκλοφορίας υπηρεσιών (άρθρο 49 Συνθήκης), η οποία αναφέρεται στην ελευθερία πολιτών ενός κράτους μέλους να παρέχουν υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος (Γέροντας, 2009)

1.4 ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Παραδοσιακά, η πλειονότητα των έργων υποδομής στην Ελλάδα χρηματοδοτείται από την κεντρική κυβέρνηση, έστω και εν μέρει, (λοιπά έργα εκτελούνται με ευθύνη των ΔΕΚΟ, των ΟΤΑ, των Τραπεζών) μέσω του ετήσιου Προγραμματισμού Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), τμήμα του Γενικού Προϋπολογισμού του κράτους. Τα κατασκευαζόμενα έργα του ΠΔΕ ορίζονται από ετήσιες Συλλογικές Αποφάσεις (Σ.Α) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ανα κατηγορίες έργων, μελετών και νομαρχίας και ανα τομείς υλοποίησης (Πολύζος, 2006).

Ο ως άνω Προγραμματισμός δημοσίων Επενδύσεων ορίζει και το ετήσιο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), το οποίο ξεκίνησε την εφαρμογή του με το ν. 2212/1952, ακολουθούμενο από σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων που όρισαν το τελικό πλαίσιο λειτουργίας του (ν.δ 2957/54, β.δ. 498/1960, ν.δ. 4355/1964, ν.1235/82). Από το 1991, ο ΠΔΕ έπαψε να αποτελεί το μοναδικό εργαλείο υλοποίησης έργων υποδομής, καθ' όσον πολλά έργα εντάσσονται σε Κοινοτικά Προγράμματα χρηματοδότησης (π.χ. Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ)) ενώ άλλα περατώνονται με την οικονομική αρωγή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ή άλλων Διαρθρωτικών Ταμείων (Σκάγιαννης, 1994).

Σε αυτή τη στροφή χρηματοδότησης των δημοσίων έργων και από άλλες πηγές έρχεται να προστεθεί και η επιλογή της δυνατότητας συγχρηματοδότησης ή ακόμη και αυτοχρηματοδότησης αυτών από τις αναδόχους- εργολήπτριες επιχειρήσεις με τη δυναμική καθιέρωση και ολοένα εξαπλούμενη αξιοποίηση του παραπάνω τρόπου δημοπράτησης-ανάθεσης, ήτοι με την καταβολή μη χρηματικού εργολαβικού οφέλους, αλλά παραχώρησης χρήσης και εκμετάλλευσης του έργου προς τον ανάδοχο, εγκαινιάζοντας έτσι μία νέα περίοδο στη συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, πλέον των συνηθισμένων.

Έτσι, πέραν της στροφής του κρατικού μηχανισμού στη σύναψη εν γένει δημοσίων συμβάσεων για την κάλυψη σειράς κρατικών αναγκών σε εφοδιασμό, υποδομές, υπηρεσίες κλπ, με κυρίαρχη τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων και προμηθειών, υπήρξε σταδιακά μία αυξανόμενη καταφυγή στην σύναψη ενός ακόμη ειδικότερου συμβατικού τύπου, τις συμβάσεις παραχώρησης, επιβαλλόμενου από το εν γένει διαμορφούμενο παγκοσμίως περιβάλλον αγοράς, όπου παρατηρείται η δημόσια εξουσία να έχει ως πρωταρχικό της μέλημα την εξασφάλιση της χρηματοδότησης του δημοσίου έργου παραιτούμενη από την άσκηση δημιουργίας έργων υποδομής (Τροβα και Σκουρής, 2009).

Επί τη βάση της έννοιας της σύμβασης δημοσίων έργων κατά το κοινοτικό δίκαιο, διαμορφώθηκε και ο ορισμός της σύμβασης παραχώρησης έργων. Σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο α της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ (βλ. και άρθρο 3 Π.Δ.334/2000) οι συμβάσεις δημοσίων έργων είναι *συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ, αφενός, ενός εργολήπτη και αφετέρου μίας αναθέτουσας αρχής (...)* και οι οποίες έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση είτε τόσο την εκτέλεση όσο και τη μελέτη έργων που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα II (βλ. πίνακα 1) ή ενός έργου (...) είτε ακόμη την πραγματοποίηση με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς αναφερόμενες από την αναθέτουσα αρχή ανάγκες. Συνεπώς, κατ' άρθρο 1 στοιχείο δ της ίδιας ως άνω οδηγίας (και σύμφωνα με την πρόσφατη οδηγία 2004/18 ΕΚ (βλ. και Π.Δ. 60/2007) η παραχώρηση δημοσίων έργων ορίζεται ως εξής : *Μία σύμβαση η οποία παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με τις συμβάσεις δημοσίων έργων, εκτός του ότι το εργολαβικό ανταλλάγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου, είτε στο δικαίωμα αυτό με καταβολή αμοιβής.*

Βασικό λοιπόν στοιχείο διάκρισης μεταξύ σύμβασεως δημοσίου έργου και σύμβασεως παραχώρησης αποτελεί η μορφή του εργολαβικού ανταλλάγματος, το οποίο στην περίπτωση της παραχώρησης, έστω εν μέρει, συνίσταται στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου, δηλαδή ουσιαστικά στο κέρδος που ο εργολάβος θα αποκομίσει από αυτό το δικαίωμα. Μάλιστα είναι αδιάφορο αν τα προερχόμενα από τη διαχείριση του έργου έσοδα εισπράττονται απευθείας από τον ανάδοχο ή από τον παραχωρούντα, αρκεί το σύνολο των χρημάτων αυτών ή μέρος τους να καταβάλλεται στον ανάδοχο ως αμοιβή για την εκτέλεση του έργου (Ρεγκάκου, 1996).

Πίνακας 1.

Κατάλογος επαγγελματικών δραστηριοτήτων υπαγόμενων στις διατάξεις του Π.Δ.334/2000
(Πηγή: Ρόβλιας, 2001)

Κατηγορίες	Ομάδες	Υποομάδες και εδάφια	Δραστηριότητα
50			ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
	500		Οικοδομές και έργα πολιτικού μηχανικού (χωρίς εξειδίκευση), κατεδαφίσεις
		501.1	Ανέγερση οικοδομών και κατασκευή έργων
		500.2	Κατεδαφίσεις
	501		Ανέγερση πολυορόφων κτιρίων (κατοικιών ή άλλων)
		501.1	Γενική οικοδομική εργοληπτική επιχείρηση
		501.2	Εργοληπτική επιχείρηση επικαλύψεων στέγης
		501.3	Κατασκευή καπνοδόχων και κλιβάνων
		501.4	Εργοληπτική επιχείρηση εργασιών στεγάνωσης
		501.5	Εργοληπτική επιχείρηση επιχρισμάτων και συντήρησης όψεων
		501.6	Εργοληπτική επιχείρηση τοποθέτησης ικρωμάτων
		501.7	Εργοληπτική επιχείρηση εξειδικευμένη σε κάποιον άλλον από τους τομείς των οικοδομικών εργασιών [συμπεριλαμβάνονται και οι χονδροκατασκευές (σκελετού, στέγης κ.λπ.)]
	502		Έργα πολιτικού μηχανικού: οδοποιία, γεφυροποιία, σιδηροδρομική κ.λπ.
		502.1	Γενική εργοληπτική εταιρεία έργων πολιτικού μηχανικού
		502.2	Εργοληπτική επιχείρηση υπαίθριων χωματουργικών έργων

Κατηγορίες	Ομάδες	Υποομάδες και εδάφια	Δραστηριότητα
		502.3	Εργοληπτική επιχείρηση χερσαίων τεχνικών κατασκευών (υπαίθριων ή υπογείων)
		502.4	Θαλάσσιες και ποτάμιες τεχνικές κατασκευές
		502.5	Κατασκευή αστικών και υπεραστικών οδών (συμπεριλαμβάνεται και η κατασκευή αεροδρομίων)
		502.6	Εργοληπτικές επιχειρήσεις εξειδικευμένες στον τομέα των υδάτων (ύδρευση, άρδευση, αποστράγγιση, αποχέτευση, καθαρισμός αποβλήτων)
		502.7	Εργοληπτικές επιχειρήσεις εξειδικευμένες σε κάποιον άλλον από τους τομείς των έργων πολιτικού μηχανικού.
	503		Τεχνικές εγκαταστάσεις
		503.1	Γενική εργοληπτική επιχείρηση τεχνικών εγκαταστάσεων
		503.2	Εγκατάσταση τεχνικών δικτύων (παροχή αερίου, νερού και εγκατάσταση ειδών υγιεινής)
		503.3	Εγκαταστάσεις θέρμανσης και εξαερισμού (εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης, κλιματισμού, εξαερισμού)
		503.4	Θερμομόνωση, ηχομόνωση και μόνωση κατά των κραδασμών
		503.5	Μόνωση του ηλεκτρικού ρεύματος
		503.6	Εγκατάσταση κεραιών, αλεξιθερμικών, τηλεφώνων κ.λπ.
	504		Έργα διευθέτησης και τελειωμάτων
		504.1	Έργα γενικής διευθέτησης
		504.2	Γύψινες κατασκευές και εσωτερικά επιχρίσματα

Κατηγορίες	Ομάδες	Υποομάδες και εδάφια	Λραστηριότητα
		504.3	Ξύλινα κουφώματα που πρόκειται κυρίως να τοποθετηθούν μόνιμα [συμπεριλαμβάνονται και τα ξύλινα δάπεδα (παρκέ)]
		504.4	Χρωματισμοί και τοποθέτηση ναλοπινάκων, επικόλληση ταπετσαριών τοίχου
		504.5	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων (τοποθέτηση πλακιδίων ή άλλων υλικών ελαφριάς επένδυσης)
		504.6	Διάφορα έργα διευθέτησης (διευθέτηση εστιών, θέρμανσης κ.λπ.)

Όπως προαναφέρθηκε, βάσει και των ορισμών που τίθενται από το κοινοτικό δίκαιο (οδηγία 93/37/ΕΟΚ και 2004/18/ΕΚ) αυτό που διακρίνει τη σύμβαση παραχώρησης έργων από μια δημόσια σύμβαση, είναι η παραχώρηση στον ανάδοχο του δικαιώματος εκμετάλλευσης ενός έργου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ως αντάλλαγμα για την κατασκευή του, όπου η ύπαρξη του κινδύνου εκμετάλλευσης συνδεόμενου με την επένδυση έχει καθοριστικό ρόλο. Το εν λόγω δικαίωμα εκμετάλλευσης μπορεί επίσης να συνοδεύεται από την καταβολή αμοιβής. Άλλωστε, το δικαίωμα εκμετάλλευσης συνεπάγεται τη μεταβίβαση της ευθύνης εκμετάλλευσης από την παραχωρούσα αρχή στον ανάδοχο. Η ευθύνη αυτή καλύπτει τόσο τις τεχνικές και χρηματοοικονομικές πτυχές όσο και τις πτυχές διαχείρισης του έργου. Έτσι, ο ανάδοχος οφείλει να προβεί στις αναγκαίες επενδύσεις ώστε το έργο του να μπορεί να τεθεί στη διάθεση των χρηστών υπό καλές συνθήκες και επωμίζεται το βάρος της απόσβεσης και αναλαμβάνει τους κινδύνους που συνδέονται με την κατασκευή, τη διαχείριση και τη χρήση του εξοπλισμού (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2000).

Το δικαίωμα εκμετάλλευσης επιτρέπει στον ανάδοχο να εισπράττει τέλη από τους χρήστες (συνήθη περίπτωση αποτελεί η ανάθεση κατασκευής αυτοκινητόδρομου σε εταιρία, η οποία εισπράττει ως αμοιβή της τα διόδια) για ορισμένο χρονικό διάστημα, ενώ συνεπάγεται ταυτόχρονα και μεταβίβαση της ευθύνης εκμετάλλευσης προς τον ανάδοχο, ο οποίος επωμίζεται το βάρος πραγματοποίησης όλων των επενδύσεων που καθιστούν το έργο επωφελώς χρησιμοποιήσιμο από τους χρήστες, το βάρος απόσβεσης

του έργου αλλά και όλους τους κινδύνους που σχετίζονται τόσο με την κατασκευή όσο και με τη διαχείριση και χρήση του έργου. Το γεγονός ότι τα δικαιώματα εκμετάλλευσης μπορούν να συνοδεύονται από την καταβολή αμοιβής δεν αλλάζει τίποτα εάν η αμοιβή αυτή δεν καλύπτει παρά μόνον ένα μέρος του κόστους του έργου. Πράγματι, συμβαίνει κατά καιρούς ένα κράτος να επωμίζεται εν μέρει το κόστος εκμετάλλευσης που ενέχει η σύμβαση παραχώρησης, έτσι ώστε να μειώνεται η τιμή που πρέπει να καταβάλλουν οι χρήστες του έργου. Αυτή η μερική αμοιβή μπορεί να συνίσταται σε ένα κατ' αποκοπή ποσό ή σε ένα ποσό ανάλογο με τη χρήση του έργου. Συνεπώς, σε μία σύμβαση παραχώρησης όλοι οι αστάθμητοι κίνδυνοι εκμετάλλευσης του έργου μεταβιβάζονται στον ανάδοχο της σύμβασης παραχώρησης, κι αυτό αποτελεί μία ακόμη ειδοποιό διαφορά, αφού όταν ελλείπουν και η αποπληρωμή της χρηματοδότησης εξασφαλίζεται από την αναθέτουσα αρχή, πρόκειται για σύμβαση δημοσίων έργων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2000).

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλες οι συμβάσεις παραχώρησης κυρώνονται με τυπικό νόμο επειδή περιλαμβάνουν διατάξεις που δημιουργούν δικαιώματα για τρίτους ή όταν η κύρωση απαιτείται προκειμένου να δεσμευθεί το δημόσιο (Χατζοπούλου, 2006)

1.5. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Πέραν των γενικότερων ρυθμίσεων πλειάδας κανόνων δικαίου της εθνικής κατά πρώτον νομοθεσίας που ρυθμίζουν την εκτέλεση δημοσίων έργων, όπως ο ν. 1418/1984, το Π.Δ. 609/1985, ο ν. 3316/2005, ο ν. 3669/2008 με τον οποίο κωδικοποιήθηκε η νομοθεσία δημοσίων έργων, αλλά και σχετικών διατάξεων του ΑΚ για κάλυψη ζητημάτων για τα οποία δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη, εφαρμόζονται παράλληλα κανόνες του Ευρωπαϊκού δικαίου που θεμελιώνονται στις βασικές αρχές της Συνθήκης με κύριο εκφραστή ειδικές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις με τις οποίες εναρμονίζεται και η εθνική νομοθεσία μέσω συνήθως Π.Δ. προσαρμογής..

Η πρώτη αναφορά και ρύθμιση της σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων παρατηρείται με το Π.Δ. 23/1993 περί προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις των οδηγιών 1971/304, 1971/305, 1978/669, 1989/440, 1989/665 της ΕΟΚ, το οποίο καταργήθηκε με το Π.Δ. 334/2000 που αφορούσε προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε και το Π.Δ. 57/2000 που αφορούσε προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τη σύναψη συμβάσεων

προμηθειών, έργων και υπηρεσιών προς τις διατάξεις της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ και για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ. Οι ειδικές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις πρόσφατα συγχωνεύθηκαν στην νέα ενιαία οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί του συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών

Βέβαια, οι κοινοτικές οδηγίες δεν εφαρμόζονται εξαρχής σε πάσης φύσεως συμβάσεις δημοσίων έργων, αλλά υφίσταται ένα συγκεκριμένο όριο άλλως «κατώφλι» εφαρμογής, το ύψος του οποίου αναπροσαρμόζεται ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης και ανα διετία. Σήμερα, η οδηγία 2004/18 ΕΚ (κατ'άρθρο 6) εφαρμόζεται για συμβάσεις δημοσίων έργων των οποίων η εκτιμώμενη αξία πλην ΦΠΑ είναι ίση ή ανώτερη των 5.278.000 ευρώ, ενώ εφαρμόζεται και στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, μελετών ή έργων του ν.3389/2005, δηλαδή των έργων ΣΔΙΤ όπως θα αναλυθεί και κατωτέρω. Επίσης υφίστανται κατηγορίες συμβάσεων που ρητά εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής τους (βλ. άρθρο 16 της οδηγίας 2004/18)

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΔΙΤ

2.1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Η κατασκευή σημαντικών έργων με τη συνδρομή ιδιωτικών πόρων συναντάται αιώνες πριν. Η πρώτη σύμβαση εκτέλεσης δημοσίου έργου με αυτοχρηματοδότηση και αντάλλαγμα την παραχώρηση εκμετάλλευσης του έργου στον ανάδοχο για ορισμένη χρονική περίοδο συναντάται στην Ερέτρια του 4^{ου} αιώνα και πρόκειται για την αποξήρανση της λίμνης «εν Πτέχαις» που ανατέθηκε στον εργολάβο Χαιρεφάνη με αντάλλαγμα την εκμετάλλευση εκ μέρους του της αποξηρανθείσας λίμνης (Γέροντας, 2000).

Στην εξέλιξη των αιώνων οι ηγεμόνες και τα κράτη προσέφυγαν στην ιδιωτική χρηματοδότηση για την εκτέλεση διαφόρων σκοπών της δράσης τους με αποκορύφωμα τον 19^ο αιώνα ο οποίος θεωρήθηκε χρυσός αιώνας για την παραδοσιακή σύμβαση παραχώρησης, η οποία περιλάμβανε και την κατηγορία παραχώρησης δημοσίων υπηρεσιών και συντέλεσε στη δημιουργία βασικών δικτύων συγκοινωνιών, λιμένων, διανομής ηλεκτρικού ρεύματος ή υγραερίου ή ύδατος (Γαλλία, Ελλάδα), ενώ στη σύγχρονη εποχή στον ευρωπαϊκό χώρο προτάθηκε από την Κοινότητα και χρησιμοποιήθηκε από τα κράτη μέλη ως το βασικό εργαλείο ανάπτυξης των διευρωπαϊκών δικτύων στα πλαίσια της διαβλεπόμενης ενιαίας αγοράς (Τροβά και Σκουρής, 2009).

Η σύνδεση με υποθαλάσσια σήραγγα του καναλιού της Μάγλης αποτελεί το πρώτο έργο-εκφραστή της συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και αποτελεί έργο-πρότυπο, καθώς διαμόρφωσε για πρώτη φορά το σύστημα της υποβολής προτάσεων κατά τη δημοπράτηση και κατόρθωσε να συγκεράσει δύο ετερόκλητα νομικά συστήματα, τα γαλλικό και το αγγλικό, εισάγοντας την έννοια παραχώρηση (concession) στο αγγλικό δίκαιο το οποίο ως τότε χρησιμοποιούσε εκτεταμένα τον όρο franchising. Η υλοποίησή του δεν συνέπεσε τυχαία με την εμφάνιση του όρου «σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων» στο κοινοτικό δίκαιο και ολοκληρώθηκε το 1992, ταυτόχρονα με την προώθηση της ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς αποκτώντας και συμβολική αξία (Τροβά και Σκουρής, 2009).

Η Γερμανία, η Αυστρία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, το Λουξεμβούργο και το Βέλγιο χρησιμοποιούν ήδη από το 19^ο αιώνα ανάλογους θεσμούς για την κατασκευή και εκμετάλλευση σιδηροδρόμων. Επίσης η Πορτογαλία χρησιμοποιεί τη σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων για την κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής, όπως γέφυρες, ενώ και η Αγγλία μετά τη σήραγγα της Μάγχης προτιμά αυτό το συμβατικό τύπο για την κατασκευή μίας γέφυρας με διόδους στον Τάμεση το 1988, ενώ το 1991 ψηφίστηκε ειδικός νόμος για την κατασκευή και εκμετάλλευση αυτοκινητόδρομων, το New Roads Act. Στην Ιταλία αυτοκινητόδρομοι και αεροδρόμια κατασκευάζονται με συμβάσεις παραχώρησης, Βέλγιο, Γαλλία και Ελλάδα ακολουθούν ανάλογες νομικές κατηγορίες, ενώ Ιρλανδία και Κάτω Χώρες μέχρι σήμερα χρησιμοποιούν περιορισμένα τέτοιου είδους συμβατικούς τύπους (Τροβά και Σκουρής, 2009).

2.2. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα, σημαντικός αριθμός δημοσίων έργων κατασκευάστηκε με το σύστημα της παραχώρησης, ως αυτοχρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα έργα, όπως σιδηρόδρομοι, το τραμ της Αθήνας, η ύδρευση της Αθήνας, η διώρυγα του Ισθμού της Κορίνθου, οι ηλεκτρικοί σιδηρόδρομοι Πειραιώς-Αθηνών-Κηφισίας και πιο πρόσφατα ο διεθνής αερολιμένας Σπάτων, η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου, η λεωφόρος Ελευσίνα-Σταυρός-Σπάτα (Γέροντας, 2009).

Τα τρία τελευταία αναφερθέντα έργα αποτελούν και τα σημαντικότερα συγχρηματοδοτούμενα έργα υποδομής που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα μέχρι σήμερα στα πλαίσια συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα επιλέγοντας ως πιο πρόσφορο το συμβατικό τύπο της παραχώρησης, ακολουθώντας αργόσυρτες μεν διαδικασίες και ρήτρες που προϋποθέτουν το πρώτον την τήρησή τους ώστε να ακολουθήσει η έναρξη ισχύος της σύμβασης παραχώρησης.

Ειδικότερα απαιτείται: α) κύρωση της σύμβασης με νόμο και δημοσίευσή του β) οριστικοποίηση του χρηματοδοτικού σχήματος και ενημέρωση του Κυρίου του Έργου (ΚτΕ) από τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς περί της χρηματοδότησης και γ) παροχή από τον ανάδοχο εγγυήσεων για καταβολή ιδίων κεφαλαίων ή κατάθεση στο ταμείο του αναδόχου τμήματος των ιδίων κεφαλαίων, ενώ δεν αποκλείεται και η επιβολή επιπρόσθετων ρητρών ανα περίπτωση (Γέροντας, 2009).

Έτσι αναφέρεται ότι, η σύμβαση κατασκευής της γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου κυρώθηκε με τον ν.2395/1996 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης και Τριμερούς Συμφωνίας του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης και Εκμετάλλευσης της Γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου, καθορισμός περιβαλλοντικών όρων και ρύθμιση συναφών θεμάτων»,

η σύμβαση κατασκευής της λεωφόρου Ελευσίνα-Σταυρός-Σπάτα κυρώθηκε με τον ν. 2445/1996 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης της Μελέτης, Κατασκευής, Αυτοχρηματοδότησης και Εκμετάλλευσης της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνας - Σταυρού – Αεροδρομίου Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού, ρύθμιση συναφών θεμάτων και άλλες διατάξεις» και

η σύμβαση κατασκευής του Διεθνούς Αερολιμένα Σπάτων κυρώθηκε με τον ν. 2338/1995 «Κύρωση Σύμβασης Ανάπτυξης του νέου Διεθνούς Αεροδρομίου της Αθήνας στα Σπάτα, ίδρυση της εταιρίας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.», έγκριση περιβαλλοντικών όρων και άλλες διατάξεις».

Ως προς τα ανωτέρω συγχρηματοδοτούμενα έργα αξίζει να σημειωθεί η σημαντική κεφαλαιουχική συμμετοχή του Δημοσίου σε αντίθεση με το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό συμμετοχής με ίδια κεφάλαια των ιδιωτικών φορέων σε σύγκριση με το συνολικό κόστος των έργων (βλ. πίνακα 2), γεγονός που καθιστά τα έργα αυτά κατ' ελάχιστο μόνο συγχρηματοδοτούμενα. Ως προς τη συμβατική χρονική διάρκεια παραχώρησης (βλ. πίνακα 3) μπορεί να παρατηρηθεί η μεγάλη διαφοροποίηση μεταξύ δύο έργων διαφορετικού προϋπολογισμού. Η μέγιστη συνολική διάρκεια είναι μεγαλύτερη στην περίπτωση της γέφυρας του Ρίου Αντιρρίου που φθάνει τα 42 έτη παρότι το συνολικό κατασκευαστικό κόστος είναι 738εκ. € έναντι 1.244εκ. € που είναι το κόστος στην περίπτωση της Αττικής οδού, όπου η διάρκεια εκμετάλλευσης είναι μόλις 23 έτη. Η μεγάλη αυτή διαφορά οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η αναμενόμενη κυκλοφορία των επιβατικών οχημάτων στην περίπτωση της Αττικής οδού είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ότι στην περίπτωση της γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου και κατά συνέπεια περισσότερο αυξημένα είναι και τα αντίστοιχα ετήσια έσοδα που αναμένονται για την παραχωρησιούχο εταιρεία προκειμένου να αποσβέσει τα ίδια κεφάλαια (Χρηστάκος και Καλφακάκου, 2005).

Πίνακας 2.

Ποσοστά χρηματοδότησης και κόστος κατασκευής των τριών μεγάλων συγχρηματοδοτούμενων έργων
(Πηγή: Γιάνναρος, 2005)

	Αεροδρόμιο Σπάτων	Αττική Οδός	Γέφυρα Ρίου- Αντιρρίου
Είδος σύμβασης	PPP	BOT	BOT
Προϋπολογισμός (εκ. Ευρώ)	2.220	1240	740
Συνολική διάρκεια Παραχώρησης (έτη)	30	23	42
Κεφάλαια εταιρειών παραχώρησης	8%	13%	10%
Κεφάλαια ΕΕ και Ελληνικοί Δημοσίοι	18%	33%	40%
Δάνεια από ΕΤΕΠ εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο	45%	42%	50%
Σπατόσημο	13%	-	-
Δάνεια από εμπορικές τράπεζες εγγυημένα από τον γερμανικό Οργανισμό Εξαγωγών HERMES	16%	-	-
Δάνεια από εμπορικές τράπεζες	-	12%	-
Σιμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου	55%	-	-
Ελάχιστη επιστροφή στα κεφάλαια της εταιρείας παραχώρησης	11,50%	15,30%	11,50%

Πίνακας 3.

Διάρκεια εκμετάλλευσης και κατασκευής των τριών μεγάλων συγχρηματοδοτούμενων έργων
(Πηγή: Χρηστάκος και Καλφακάκου, 2005)

	Γέφυρα Ρίου Αντιρρίου	Λεωφόρος Ελευσίνας	Σταυρού Σταυρού	Αεροδρόμιο Σπάτων
Μέγιστη (Συμβατική) Διάρκεια Παραχώρησης	42	23		30
Περίοδος Κατασκευής	7 έτη (συν 6 μήνες)	5 έτη		5 έτη

Πέραν των τριών προαναφερθέντων ως αυτοχρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα έργα αναφέρονται στην κείμενη ελληνική νομοθεσία και τα ακόλουθα : α) το Μετρό Αθηνών, β) η Περιφερειακή οδός Υμηττού, γ) το Μετρό Θεσσαλονίκης, δ) ο αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα - Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα, ε) ο αυτοκινητόδρομος Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα και κλάδος Λεύκτρο - Σπάρτη, στ) ο αυτοκινητόδρομος «Ιονία Οδός», τμήματα Αντίρριο Ιωάννινα, Αθήνα -

Μαλιακός και Σχηματάρι – Χαλκίδα ζ) Νέα Οδικά Αστικά Έργα Αττικής όπως αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1 περίπτωση στ) του π.δ/τος 340/2002 Α' 283, τα οποία αναφέρονται πλέον ως αυτοκινητόδρομος «Νέα Οδικά Έργα Αττικής», η) Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας, (Ε65), θ) Αυτοκινητόδρομος Ράχες Μαλιακού - Κλειδί Ημαθίας, ι) η Υποθαλάσσια Αρτηρία Θεσσαλονίκης (βλ. πίνακα 4 για το ύψος του προϋπολογισμού), τα οποία μάλιστα υπάγονται στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων, η οποία διενεργεί όλες τις απαραίτητες διαδικασίες αρμοδιότητας ΥΠΕΧΩΔΕ για την προώθηση του σχεδιασμού, της μελέτης και της κατασκευής των Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων, ασκεί εποπτεία και παρακολουθεί κάθε διαδικασία αρμοδιότητας ΥΠΕΧΩΔΕ για την εκτέλεση των Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων μέχρι την ολοκλήρωσή τους αλλά και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, όπως και στα νομικά πρόσωπα που εκτελούν ή διαχειρίζονται τα Συγχρηματοδοτούμενα Δημόσια Έργα είτε κατά το στάδιο της κατασκευής είτε κατά το στάδιο της λειτουργίας τους (άρθρο 2 παρ.1,2 & 3 Π.Δ. 166/1996)

Πίνακας 4.

Προϋπολογισμός συγχρηματοδοτούμενων έργων

Πηγή: Γιάνναρος, 2005

Έργα	Προϋπολογισμός (σε εκ. Ευρώ)
ΠΑΘΕ, τμήμα Μαλιακός – Κλειδί	580
Υποθαλάσσια Οδική Αρτηρία Θεσσαλονίκης	390
Αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ, τμήμα Ελευσίνα – Κόρινθος - Πάτρα και νότιο τμήμα αυτοκινητόδρομοι Ιόνιας Οδοί	2.200
Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας	1.440
Αστικά έργα Αττικής	600
Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Λεϊκτρο – Σπάρτη	750
Ιόνια Οδός	1.200

2.3. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

Η υλοποίηση δημοσίων έργων υποδομής αλλά και η παραγωγή-διάθεσης δημοσίων υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση του κοινού συμφέροντος, φαίνεται λοιπόν πως μετατίθεται από το κράτος προς τον ιδιωτικό τομέα εντασόμενη μέσα σε ένα γενικότερο πλαίσιο δημοσιονομικής, κοινωνικής, αναπτυξιακής στρατηγικής των κρατών. Η αδυναμία διαρκούς οικονομικής ανάπτυξης ή ακόμη και οι οικονομικές κρίσεις

εξαναγκάζουν ουσιαστικά τις κυβερνήσεις σε μετακύλιση της ευθύνης στον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος φαίνεται να κατέχει την τεχνογνωσία αλλά και τα χρηματοοικονομικά εργαλεία. Διέξοδος στη μείωση των δημοσίων επενδύσεων και στην ανάγκη εύρεσης χρηματοδοτικών κεφαλαίων αποτέλεσε η εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα τόσο στην χρηματοδότηση, όσο και στην κατασκευή, λειτουργία, εκμετάλλευση δημοσίων έργων ή υπηρεσιών, η οποία σταδιακά εξαπλώθηκε και έλαβε τη μορφή των προαναφερόμενων αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων έργων (Βενιέρης, 2007).

Η μέθοδος αυτοχρηματοδότησης ή συγχρηματοδότησης, σύμφωνα με την πρακτική εφαρμογή της στην Ελλάδα, αποτελεί ουσιαστικά παραχώρηση στον ιδιωτικό τομέα της ανάπτυξης και της εκμετάλλευσης έργων για ορισμένο χρονικό διάστημα, που υπό άλλες συνθήκες, αν π.χ. υπήρχαν οι απαιτούμενοι διαθέσιμοι πόροι από πλευράς Δημοσίου, θα αποτελούσαν έργα εξ ολοκλήρου του Δημόσιου τομέα. Θα πρέπει σε αυτό το σημείο να επισημανθεί ότι καθώς στην ελληνική πραγματικότητα η συμμετοχή του Δημοσίου στο χρηματοδοτικό σχήμα του έργου είναι υψηλή, προτιμότερη φαίνεται η χρησιμοποίηση του όρου «Συγχρηματοδότηση», αντί του όρου «Αυτοχρηματοδότηση» (Τσαμπούλας, 2003).

Τα ως άνω έργα που μέχρι σήμερα υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα, μπορούν να χαρακτηριστούν προπομποί της εισαγωγής της έννοιας των συμπράξεων στην Ελλάδα, καθόσον εμφανίζουν τα βασικά στοιχεία της σύμπραξης και χαρακτηρίζονται από το γεγονός της ανάληψης ευθύνης κατασκευής, χρηματοδότησης, εκμετάλλευσης των έργων από ιδιώτες, προκειμένου από το ίδιο το έργο και τη διαχείρισή του να καλυφθούν τόσο οι δαπάνες όσο και η αμοιβή των εμπλεκόμενων ιδιωτών. Το δημόσιο από την άλλη πλευρά αναλαμβάνει την εποπτεία ορθής εκτέλεσης ενώ παρέχει υλικά μέσα και εκτάσεις αλλά και χρηματοδοτικά κεφάλαια (Βενιέρης, 2007).

Άλλωστε, όπως προαναφέρθηκε, η έννοια της συνεργασίας του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα εκφράστηκε ιδιαίτερα αρχικά σε κοινοτικό επίπεδο με την ευρεία χρήση του συμβατικού τύπου της σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων, λόγω της ανάγκης συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων στην υλοποίηση των κρατικών σκοπών (Πατρίκιος, 2009).

Την αναπόδραστη ανάγκη της συμμετοχής των ιδιωτικών κεφαλαίων στην υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής διακρίνει και η Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού της Ε.Ε. σε σχετική γνωμοδότησή της, καθώς η στρατηγική ανάγκη του

εκσυγχρονισμού των υποδομών της Ένωσης και ειδικότερα των υποδομών και των υπηρεσιών των μεταφορών και της εφοδιαστικής από ευρείας κλίμακας δίκτυα όπως τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (TEN-T) αλλά και συγκεκριμένα, όπως λιμένες και αερολιμένες, πλατφόρμες εφοδιαστικής και κομβικές πλατφόρμες που έχουν σχέση με τις αστικές μεταφορές (χώροι στάθμευσης οχημάτων, τοπικές σιδηροδρομικές γραμμές, γραμμές τραμ, υπόγειοι σιδηρόδρομοι, λεωφορεία και τοπικά δημόσια μέσα μεταφοράς), λόγω των τεράστιων χρηματοδοτικών διαστάσεων τους δημιουργούν αυξανόμενη πίεση στους προϋπολογισμούς των κρατών μελών. Λόγου χάριν, κατά τα προσεχή έτη για τα έργα υποδομής των TEN-T, απαιτούνται 600 δισεκατομμύρια ευρώ έως το 2020 (συμπεριλαμβανομένων 225 δισεκατ. ευρώ για τα 30 έργα προτεραιότητας, από τα οποία 140 δισεκατ. ευρώ στην περίοδο 2007-2013), ανάγκες που δεν μπορούν να καλυφθούν χωρίς να χρησιμοποιηθεί ποικιλία πόρων που προέρχονται από διάφορες πηγές τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές.

Επισημαίνεται μάλιστα η ανάγκη ύπαρξης ενός νομικού μέσου το οποίο θα καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές με στόχο το συνδυασμό της ισχύουσας νομοθεσίας με τις υφιστάμενες αρχές καθώς και ορισμούς και βασικές έννοιες των διαφόρων μορφών συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα που παρατηρούνται στην Ευρώπη (Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 2006).

Προχωρώντας ένα βήμα περαιτέρω, η έννοια της σύμπραξης ως τέτοια πρωτοεμφανίστηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1980 στην Αγγλία, στα πλαίσια της πολιτικής ιδιωτικοποιήσεων της βρετανικής κυβέρνησης και συναντάται με τον όρο PFI (Private Finance Initiative), δηλαδή ως πρωτοβουλία ιδιωτικής χρηματοδότησης, ενώ ευρέως σε Κεντρική Ευρώπη και ΗΠΑ με τον όρο PPP (Public Private Partnership), δηλαδή ως Δημόσια-Ιδιωτική Συνεργασία (Πατρίκιος, 2009).

Το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της συνήθως μακροπρόθεσμης συνεργασίας αποτελεί ο ανατιθέμενος ρόλος στον ιδιωτικό εταίρο ο οποίος συμμετέχει στις διαφορετικές φάσεις του σχεδίου (μελέτη, εκτέλεση, λειτουργία) και συνεισφέρει στη χρηματοδότηση του σχεδίου, αντιμετωπίζοντας κινδύνους που παραδοσιακά αναλάμβανε ο δημόσιος τομέας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2008).

2.4. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Προ της εισαγωγής της έννοιας των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα στην ελληνική έννομη τάξη και πραγματικότητα, κρίνεται απαραίτητη η αναφορά στην οριοθέτηση αυτών στο κοινοτικό πεδίο. Ωστόσο συγκεκριμένος ορισμός της έννοιας δεν υπάρχει, καθόσον τα όργανα της Ε.Ε. βασίζονται σε αυτό το στάδιο στις εμπειρίες των κρατών μελών προκειμένου να ταυτοποιήσουν τα ελάχιστα κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των συμπράξεων και να προβούν σε ένα πρώτο εγχείρημα κωδικοποίησης των μορφών σύμπραξης, με την έκδοση σχετικών ανακοινώσεων, γνωμοδοτήσεων (Αδαμαντίδου, 2005).

Γενικά, μπορεί να ειπωθεί ότι ο όρος αναφέρεται στη συνεργασία, συμβατική ή εταιρική, μεταξύ δημοσίων φορέων και ιδιωτικών επιχειρήσεων για την εκτέλεση ενός έργου ή την παροχή μίας υπηρεσίας. Το βασικό μάλιστα διακριτικό στοιχείο είναι ο αυξημένος ρόλος του ιδιωτικού φορέα, στον οποίο ουσιαστικά μεταβιβάζονται επενδυτικά σχέδια που μέχρι πρότινος εκτελούνταν ή χρηματοδοτούνταν από το δημόσιο τομέα, συνιστώντας έτσι μία έκφανση της γενικότερης τάσης μετάβασης από το «κράτος παραγωγό» στο «εγγυητικό» και «ρυθμιστικό» κράτος (Καϊδατζής, 2005).

Ενόψει των ανωτέρω εξελίξεων στο πεδίο των συμβάσεων δημοσίων έργων με την αυξημένη καταφυγή στη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης αλλά και νέων νομικών μορφωμάτων σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα παρενέβη το 2004 με τη δημοσίευση από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων του Πράσινου Βιβλίου για τις ΣΔΙΤ, το οποίο αποτελεί και το πρώτο επίσημο κοινοτικό κείμενο στο οποίο γίνεται επίκληση της έννοιας αυτής. Η ίδια η επιτροπή κατονομάζει ως φαινόμενο τις ΣΔΙΤ και συνεχίζει στο άρθρο 1 παρ. 1 αυτού με έναν διευρυμένο ορισμό του, λέγοντας ότι «ο όρος αυτός αναφέρεται γενικά σε μορφές συνεργασίας των δημοσίων αρχών με τον κόσμο των επιχειρήσεων που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της χρηματοδότησης, της κατασκευής, της ανακαίνισης, της διαχείρισης ή της συντήρησης μιας υποδομής ή στην παροχή μίας υπηρεσίας» (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2004).

Στη συνέχεια σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 του ως άνω Πράσινου Βιβλίου της Επιτροπής οι ΣΔΙΤ χαρακτηρίζονται από τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Μακρά σχετικά διάρκεια της σχέσης που συνεπάγεται μια συνεργασία μεταξύ του εταίρου του δημοσίου τομέα και του εταίρου του ιδιωτικού τομέα, με αντικείμενο τις διάφορες πτυχές ενός σχεδίου που πρόκειται να υλοποιηθεί.

β) Τον τρόπο χρηματοδότησης του σχεδίου, η οποία εξασφαλίζεται εν μέρει από τον ιδιωτικό τομέα, πολλές φορές με πολύπλοκες ρυθμίσεις μεταξύ των διαφόρων συντελεστών. Ωστόσο, η ιδιωτική χρηματοδότηση μπορεί να συμπληρωθεί από δημόσια χρηματοδότηση, συχνά πολύ μεγάλου ύψους.

γ) Το σημαντικό ρόλο του οικονομικού φορέα, ο οποίος συμμετέχει σε διάφορα στάδια του σχεδίου (μελέτη, υλοποίηση, εφαρμογή, χρηματοδότηση). Ο εταίρος του δημοσίου τομέα επικεντρώνεται κυρίως στον καθορισμό των στόχων που πρέπει να επιτευχθούν όσον αφορά το δημόσιο συμφέρον, την ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών, την πολιτική των τιμών, και εξασφαλίζει τον έλεγχο της τήρησης των στόχων αυτών.

δ) Την κατανομή των κινδύνων μεταξύ του εταίρου του δημοσίου τομέα και του εταίρου του ιδιωτικού τομέα, στον οποίο μεταφέρονται αστάθμητοι παράγοντες που βαρύνουν συνήθως το δημόσιο τομέα. Στις ΣΔΙΤ δεν είναι ωστόσο αυτονόητο ότι ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα πρέπει να αναλάβει όλους τους κινδύνους ή το μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων που συνδέονται με το σχέδιο. Η ακριβής κατανομή των κινδύνων πραγματοποιείται κατά περίπτωση, ανάλογα με την ικανότητα κάθε πλευράς να τους αξιολογεί, να τους ελέγχει και να τους διαχειρίζεται.

Περαιτέρω οι ΣΔΙΤ διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες επί τη βάσει των διαφορετικής φύσης πρακτικών που συναντώνται στα κράτη μέλη, και πρόκειται :

α) για τις ΣΔΙΤ καθαρά συμβατικού τύπου, στις οποίες η σύμπραξη μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα βασίζεται σε αποκλειστικά συμβατικούς δεσμούς. Πρόκειται αφενός για τις κλασικές συμβάσεις παραχώρησης υπό τις ποικίλες εκδοχές τους (πρβλ κατωτέρω), στις οποίες ο ιδιώτης χρηματοδοτεί το έργο ή την υπηρεσία και αμείβεται από τα τέλη που καταβάλλουν οι χρήστες. Αφετέρου πρόκειται για τις συμβάσεις με τη μέθοδο PFI (Private Finance Initiative) στις οποίες η αμοιβή του εταίρου του ιδιωτικού τομέα δεν έχει τη μορφή τελών που καταβάλλονται από τους χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, αλλά τακτικών πληρωμών που καταβάλλονται από το δημόσιο τομέα, είτε με σταθερό καταβαλλόμενο ποσό, είτε με με μεταβλητό τρόπο, ανάλογα, για παράδειγμα, με τη διαθεσιμότητα του σχετικού έργου ή των σχετικών

υπηρεσιών, ή ακόμη ανάλογα με τη συχνότητα χρήσης του έργου (π.χ. περίπτωση των «εικονικών διοδίων», που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο σχεδίων για αυτοκινητοδρόμους, ιδίως στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Πορτογαλία, στην Ισπανία και στη Φινλανδία) (άρθρο 2 παρ. 24 Πράσινου Βιβλίου, 2004, Αδαμαντίδου, 2005)

β) για τις ΣΔΙΤ θεσμοθετημένου τύπου, στις οποίες υπάρχει συνεργασία μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο ενός άλλου φορέα. Πρόκειται είτε για την ad hoc σύσταση ενός νέου φορέα μικτού κεφαλαίου ο οποίος ελέγχεται από κοινού από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα είτε για την απόκτηση του ελέγχου μιας υπάρχουσας δημόσιας επιχείρησης από τον ιδιωτικό τομέα μέσω της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο. Αποστολή του κοινού φορέα είναι να μεριμνά για την εκτέλεση ενός έργου ή την παροχή μιας υπηρεσίας προς όφελος του κοινού. Οι συμπράξεις αυτού του τύπου κατ' αρχήν δεν απασχολούν το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης, αφού ή ίδρυση νέας εταιρίας ή η εισφορά ιδιωτικών κεφαλαίων δεν αποτελεί δημόσια σύμβαση, ωστόσο, πρέπει να εξασφαλίζεται η τήρηση των κανόνων και των αρχών που απορρέουν από το εν λόγω δίκαιο (γενικές αρχές της Συνθήκης ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, διατάξεις των οδηγιών), όταν μια τέτοια πράξη συνοδεύεται από την ανάθεση καθηκόντων μέσω πράξης, η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί δημόσια σύμβαση ή και σύμβαση παραχώρησης (άρθρο 3 παρ. 57 Πράσινο Βιβλίο, 2004).

Περαιτέρω ενδεικτικά αναφέρεται ότι αναφορικά με τις ΣΔΙΤ η Ευρωπαϊκή Ένωση δια των οργάνων της έχει προβεί στη δημοσίευση και λοιπών κειμένων που επιδιώκουν την καθιέρωση γενικών κατευθυντήριων γραμμών που πρέπει να ακολουθούνται από τα κράτη μέλη σε όλα τα στάδια υλοποίησης μίας ΣΔΙΤ, γεγονός που καταδεικνύει τη σημασία αυτής της μορφής των συμπράξεων. Πέραν των ήδη προαναφερθεισών (Πράσινο Βιβλίο για τις ΣΔΙΤ, Γνωμοδότησης της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού, Ερμηνευτική Ανακοίνωση για ΘΣΔΙΤ) συναντώνται :

- **Η Ανακοίνωση (2005) της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τις ΣΔΙΤ και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης, όπου μεταξύ άλλων, τονίζεται η αυξανόμενη σημασία των ΣΔΙΤ και η συνέχιση ενασχόλησης της ΕΚ με το ζήτημα των ΘΣΔΙΤ, για το οποίο επεδείχθη ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα πλαίσια της διαβούλευσης που ακολούθησε τη

δημοσίευση του Πράσινου Βιβλίου, η απόρριψη προς το παρόν υιοθέτησης ενός κοινού κανονιστικού πλαισίου για όλες τις μορφές ΣΔΙΤ αλλά και η συνέχιση διαβούλευσης με τους κοινοτικούς εταίρους για τον νέο αυτό θεσμό.

- **η Γνωμοδότηση (2006) της Επιτροπής των Περιφερειών** σχετικά με την ως άνω Ανακοίνωση της Επιτροπής, όπου και πάλι τονίζεται η ανάπτυξη των ΣΔΙΤ, η οποία μάλιστα προσφέρει πλεονεκτήματα και στα δύο συμβαλλόμενα μέρη, αλλά και τους πολίτες που είναι οι αποδέκτες των παραγόμενων επιτυχημένων αποτελεσμάτων μίας ΣΔΙΤ, εκτιμάται ότι και οι τοπικές-περιφερειακές αρχές θα πρέπει να εμπλέκονται περισσότερο σε ΣΔΙΤ, επισημαίνεται ότι πάντα πρέπει να τηρείται η αρχή της διαφάνειας κατά την υπογραφή μίας τέτοιας διμερούς σύμβασης αλλά και ότι υφίστανται ελλείψεις στην ακριβή οριοθέτηση των εννοιών, οπότε ο προβληματισμός για τις ΣΔΙΤ πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω.

- **το Ψήφισμα (2006) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου** σχετικά με τις ΣΔΙΤ και τις συμβάσεις παραχώρησης, το οποίο κινείται στο ίδιο πλαίσιο με τα προαναφερθέντα, επιδοκιμάζει τη δημοσιευθείσα Πράσινη Βίβλο, υπογραμμίζει τη σημασία της διαφάνειας ώστε να καταπολεμηθεί η διαφθορά, συμεριζεται την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι, κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων ή υπηρεσιών, η επιλογή και η ανάθεση σε ιδιωτικό εταίρο καθορίζεται κατ' αρχήν από τις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις, όταν η επιλογή και η ανάθεση της σύμβασης συμπίπτουν, δηλαδή εκλαμβάνει στην περίπτωση αυτή τις ΣΔΙΤ ως δημόσιες συμβάσεις.

- **η Γνωμοδότηση (2005) της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής** ως προς τον ρόλο της ΕΤΕπ στις ΣΔΙΤ και ο αντίκτυπος στην προβληματική της ανάπτυξης, όπου πραγματοποιείται μία αναδρομή στη συμβολή της ΕΤΕπ στη χρηματοδότηση ΣΔΙΤ σε διάφορους τομείς.

- **η Γνωμοδότηση (2008) της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής** ως προς την πρόταση οδηγίας για το συντονισμό των εγγυήσεων, όπου για την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων γίνεται μνεία ανάγκης σφαιρικής χρηματοδότησης των έργων υποδομής μέσω συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, καθώς θεωρείται ως η πιο αποτελεσματική χρήση των κοινοτικών κονδυλίων για την ανάπτυξη της υποδομής, ιδίως στα νέα κράτη μέλη, εφαρμόζοντας την εμπειρία των παλαιών κρατών-μελών αρχικά για τη χρηματοδότηση επενδύσεων υποδομής μικρής

κλίμακας σε τοπικό επίπεδο κυρίως στα νέα κράτη μέλη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

2.5. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ

2.5.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ

Λίγο καιρό μετά τη δημοσίευση του Πράσινου Βιβλίου, ψηφίστηκε στην Ελλάδα ο νόμος 3389/2005 περί Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Ο νόμος αυτός αποτελεί μία σημαντική προσπάθεια τόνωσης των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στη χώρα. Ποικίλα ελληνικά νομοθετήματα του παρελθόντος επεδίωκαν την προώθηση αναπτυξιακών κινήτρων, ξεκινώντας από το ν.δ. 2687/1953 «Περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού» και καταλήγοντας στον πρόσφατο ν. 3299/2004 «Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση». Έτσι ο νέος νόμος 3389/2005 για τις ΣΔΙΤ αποτελεί ουσιαστικά των συγκεκριμένων προγενέστερων νομοθετικών ρυθμίσεων για τις ιδιωτικοποιήσεις και του Πράσινου Βιβλίου της Ε.Ε., στοχεύοντας στην οριοθέτηση ενός νομικού πλαισίου διευκόλυνσης και ανάπτυξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών με τη συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Προσανατολίζεται στον οικονομικό τομέα δράσης που βρίσκεται σε αιχμή, δηλαδή στις κατασκευές και τις υπηρεσίες και εν αντιθέσει με τις προηγούμενες νομοθετικές αναπτυξιακές ρυθμίσεις, επιδιώκει τη δημιουργία ενός πλαισίου που συμπορεύεται εξ αρχής με τις αρχές και υποδείξεις του κοινοτικού δικαίου (Νικολάου κ.α., 2007).

Άλλωστε η εμπειρία που υπάρχει στην Ελλάδα από την κατασκευή μεγάλων έργων με το σύστημα της παραχώρησης εκμετάλλευσης (Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου, Διεθνής Αερολιμένας Σπάτων, Αττική Οδός κλπ), φαίνεται να συνηγορεί στην άποψη ότι η μέθοδος των Συμπράξεων συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής, καθόσον η εκμετάλλευση της τεχνογνωσίας, των πόρων και εν γένει των δυνατοτήτων των Ιδιωτικών Φορέων μέσω συνεργασιών με Δημόσιους Φορείς, προβάλλει ως η προσφορότερη λύση για την αποτελεσματική εκτέλεση έργων και παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους πολίτες, στα πλαίσια της διαμορφωμένης παγκόσμιας αγοράς (Αιτιολογική Έκθεση ν.3389/2005, 2005).

2.5.2. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΔΙΤ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ν. 3389/2005

Σύμφωνα λοιπόν με τον ν. 3389/2005, ο οποίος αποτελεί και το μοναδικό νομοθετικό κείμενο που ορίζει και διέπει τις ΣΔΙΤ στην ελληνική έννομη τάξη, δίδονται μέσω των οικείων άρθρων αυτού κατ' αρχήν οι βασικές έννοιες και ορισμοί του θεσμού αυτού. Κατ' άρθρο 1 παρ. 2 ως συμπράξεις νοούνται αποκλειστικά και μόνο οι έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία που συνάπτονται μεταξύ Δημοσίων Φορέων σε τομείς της αρμοδιότητάς τους με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα (Ιδιωτικούς Φορείς) για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών. Δηλαδή, κατ' αρχήν α) απαιτείται σύμβαση και μάλιστα έγγραφη, ώστε να μπορούν ενδελεχώς να απαριθμούνται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, β) πρόκειται για συνεργασία, επομένως το παραγόμενο αποτέλεσμα εξαρτάται από τις πράξεις και των δύο μερών, γ) απαιτείται επαχθής αιτία, δηλαδή η σχέση συνεργασίας είναι ανταλλακτική, η δε σύμβαση μπορεί να χαρακτηριστεί ως αμφοτεροβαρής δ) η δραστηριότητα του συμβαλλόμενου φορέα οφείλει να αντανακλάται στο αντικείμενο της σύμπραξης (Βενιέρης, 2007).

Ως έργο νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να πληροί αυτό καθαυτό μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία (άρθρο 8 ν.3389/2005). Ο ορισμός αυτός αποτελεί επανάληψη του ορισμού που δίδεται κατ' άρθρο 3 του ΠΔ 334/2000 για τις συμβάσεις παραχώρησης και είναι σαφώς πιο ευρύς από την έννοια των Δημοσίων Έργων. Παραλείπεται δηλαδή οποιαδήποτε μνεία στην δημόσια φύση του έργου, καθόσον συνάγεται μεν από άρθρο 2 παρ. 1 ότι το πρώτον, αντικείμενο ΣΔΙΤ αποτελούν τα δημόσια έργα που είναι και το συνηθέστερο, αλλά αντικείμενο ΣΔΙΤ μπορεί να αποτελέσουν και μη δημόσια έργα, που δεν έχουν δηλαδή δημόσιο σκοπό και συμφέρον. Η εν λόγω πρόβλεψη είναι γενικού χαρακτήρα, στηριζόμενη στην αρχή της επικουρικότητας, δηλαδή όπου είναι δυνατή και επιτρεπτή η δραστηριότητα του ιδιώτη και η κάλυψη αναγκών από αυτόν, τότε παρέλκει η κρατική παρέμβαση. Ομοίως δε και την περίπτωση παροχής υπηρεσιών (Βενιέρης, 2007).

Ως Δημόσιοι Φορείς δε, νοούνται κατ' άρθρο 1 παρ. 1 (ν.3389/2005), α) το Δημόσιο, β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι τοπικές ενώσεις δήμων και

κοινοτήτων, γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δ) οι ανώνυμες εταιρείες των οποίων το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου (100%) ανήκει στους ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς ή σε άλλη ή άλλες ανώνυμες εταιρείες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση. Επομένως, ανώνυμες εταιρείες ή οργανισμοί κοινής ωφελείας που δεν ανήκουν 100% στο Δημόσιο ή τους παραπάνω φορείς (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΔΕΠΑ, ΗΣΑΠ, TRAM κλπ) αν και αποτελούν κατά το κοινοτικό δίκαιο αναθέτουσες αρχές, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3389/2005.

Εξ αντιδιαστολής μπορεί να συναχθεί και η έννοια του ιδιωτικού φορέα, που μπορεί να θεωρηθεί κάθε φύσης πρόσωπο φυσικό ή νομικό που μπορεί να παρέχει υπηρεσίες ή να εκτελεί έργα, ταυτιζόμενο με την έννοια του προσφέροντα η οποία οριοθετείται ως κάθε Ιδιωτικός Φορέας που έχει υποβάλει Προσφορά στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης και μπορεί να είναι κάθε κατ' επάγγελμα εργολήπτης ή πάροχος υπηρεσιών και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με αντικείμενο δραστηριότητας που περιλαμβάνει το αντικείμενο στο οποίο αφορά το προς εκτέλεση έργο ή υπηρεσία, εφόσον εκτελεί τα αντίστοιχα έργα ή παρέχει τις ζητούμενες υπηρεσίες στην ελεύθερη αγορά (άρθρο 8 ν 3389/2005).

Παρατηρείται ότι ο ως άνω ορισμός της έννοιας των ΣΔΙΤ είναι ελλειπτικός, εκφεύγοντας από τα όρια ενός τυπικού, αυστηρά οριοθετημένου εννοιολογικού προσδιορισμού, με την ύπαρξη μόνο περαιτέρω εννοιολογικών στοιχείων τα οποία εμφανίζονται ως απαραίτητες προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου, οι οποίες μάλιστα οφείλουν να συντρέχουν σωρευτικά, όπως άλλωστε προβλέπει το άρθρο 2 παρ. 1 και πιο συγκεκριμένα υπαγόμενες συμπράξεις πληρούν αναγκαστικά τους κατωτέρω όρους: α) έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Δημόσιων Φορέων με βάση διάταξη νόμου ή σύμβαση ή το καταστατικό τους, β) προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο, γ) προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και

(δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικείμενου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων (200.000.000,00) ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φ.Π.Α .

Ως προς το οριζόμενο αντικείμενο των ΣΔΙΤ, η εκτέλεση έργων θα πρέπει να εννοηθεί ως η κατασκευή και εγκατάσταση των απαιτούμενων υποδομών για την αναβάθμιση των παρεχομένων στους πολίτες υπηρεσιών και δύναται να περιλαμβάνει ενδεικτικά την ανέγερση κτιρίων, την κατασκευή εγκαταστάσεων, την ανακαίνιση υφισταμένων υποδομών, την παροχή αναγκαίου εξοπλισμού, ενώ παροχή υπηρεσιών θα πρέπει να εννοηθεί παροχή κάθε είδους υπηρεσιών όπως η συντήρηση των ανωτέρω έργων, η φύλαξη, η διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία και εκμετάλλευσή τους (Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.,2009).

Το αντικείμενο όμως των ΣΔΙΤ δεν είναι απαραίτητα είτε εκτέλεση έργων είτε παροχή υπηρεσιών, αλλά μπορεί να υπάρξει ομαδοποίηση αυτών των δραστηριοτήτων στα πλαίσια μίας Μικτή Σύμβασης Σύμπραξης, της οποίας το αντικείμενο δεν αφορά αποκλειστικά την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών αλλά περιλαμβάνει στοιχεία και από τις δύο προαναφερόμενες δραστηριότητες (άρθρο 8 ν.3389/2005).

Κατ' άρθρο 2 παρ. 3 δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης οι δραστηριότητες που κατά το Σύνταγμα ανήκουν άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική άμυνα, η αστυνόμευση, η απονομή της δικαιοσύνης και η εκτέλεση των ποινών που επιβάλλονται από τα αρμόδια δικαστήρια, προφανώς για να διατηρηθεί ο κρατικός χαρακτήρας της κρατικής εξουσίας στον πυρήνα της, αντανακλώντας και τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι με τις Συμπράξεις δεν είναι δυνατή η υποκατάσταση ιδιωτών στη θέση του κράτους σε ό,τι αφορά στην άσκηση της ίδιας της δημόσιας εξουσίας είτε στο πλαίσιο του κράτους δικαίου είτε στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους στο μέτρο που αυτό έχει διασφαλιστεί συνταγματικά (Αιτιολογική Έκθεση ν.3389/2005, 2005).

Παρά την περιοριστική απαρίθμηση των προϋποθέσεων εφαρμογής στον παρόντα νόμο, στο άρθρο 2 παρ.2 αυτού προβλέπεται ελαστικότητα στην εφαρμογή τους καθώς με ομόφωνη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του άρθρου 3 είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ) της παραγράφου 1. Δηλαδή μόνο η

προϋπόθεση (α) πρέπει αναγκαστικά να υφίσταται καθόσον ο νομοθέτης επιθυμεί την υπαγωγή στις ΣΔΙΤ, δραστηριοτήτων στα πλαίσια μόνο των αρμοδιοτήτων δημοσίων φορέων.

Λόγω της πολυπλοκότητας των σχέσεων που δημιουργούνται στις Συμπράξεις, καθώς για την εκτέλεση ενός έργου ή μίας υπηρεσίας απαιτείται και η σύναψη σωρείας άλλων συμβάσεων (π.χ. δανειακών συμβάσεων, κατασκευαστικών, παροχής εμπράγματης ασφάλειας κλπ), στο άρθρο 1 παρ. 3 ορίζεται ότι αυτές οι Συμβάσεις στις οποίες συμβάλλονται Δημόσιοι Φορείς με τρίτους ή και Ιδιωτικοί Φορείς με τρίτους και αποτελούν παρεπόμενα σύμφωνα Συμβάσεων Σύμπραξης ή συνάπτονται σε εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης ("Παρεπόμενα Σύμφωνα"), υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, ακολουθώντας το καθεστώς της κύριας σύμβασης (Αιτιολογική Έκθεση ν. 3389/2005, 2005).

2.5.3. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ (ΕΕΣ)

Περαιτέρω κατ'άρθρο 1 παρ. 4 ορίζεται ότι στις Συμβάσεις Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα οι Ιδιωτικοί Φορείς συμβάλλονται με το Δημόσιο Φορέα μέσω ανωνύμων εταιρειών ειδικού σκοπού που συνιστώνται από αυτούς αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης ("Εταιρεία Ειδικού Σκοπού") που εδρεύουν στην Ελλάδα και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (περί ανωνύμων εταιρειών). Η προτίμηση της μορφής των Α.Ε. φαίνεται να ακολουθεί την πάγια τακτική και άλλων χωρών, καθώς οι τράπεζες προτιμούν τη συναλλαγή με Α.Ε. ειδικού σκοπού που δεν βαρύνονται με άλλες υποχρεώσεις πλην των σχετιζόμενων με την υλοποίηση της σύμπραξης, καθώς η εταιρία απομονώνεται οικονομικά και νομικά από τους εταίρους της και επιβαρύνεται έτσι μόνο με υποχρεώσεις που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της σύμπραξης (Πατρίκιος, 2009).

Στις εταιρίες αυτές Ειδικού Σκοπού μέτοχοι επιτρέπεται να είναι μόνο οι Ιδιωτικοί Φορείς κατά την έννοια του νόμου αυτού, καθώς επίσης και τρίτοι που δύνανται να αποκτήσουν μετοχές σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του ίδιου νόμου, το καταστατικό της Εταιρείας και τυχόν ειδικές προβλέψεις της Σύμβασης Σύμπραξης, εξαιρουμένων βέβαια των δημοσίων φορέων της παραγράφου 1. Έτσι, διασφαλίζεται η απαιτούμενη διαφάνεια και επιδιώκεται ο περιορισμός και η αποτροπή της αλλοίωσης του εταιρικού σκοπού της ΕΕΣ με την επιπρόσθετη επιβολή της απαραίτητης

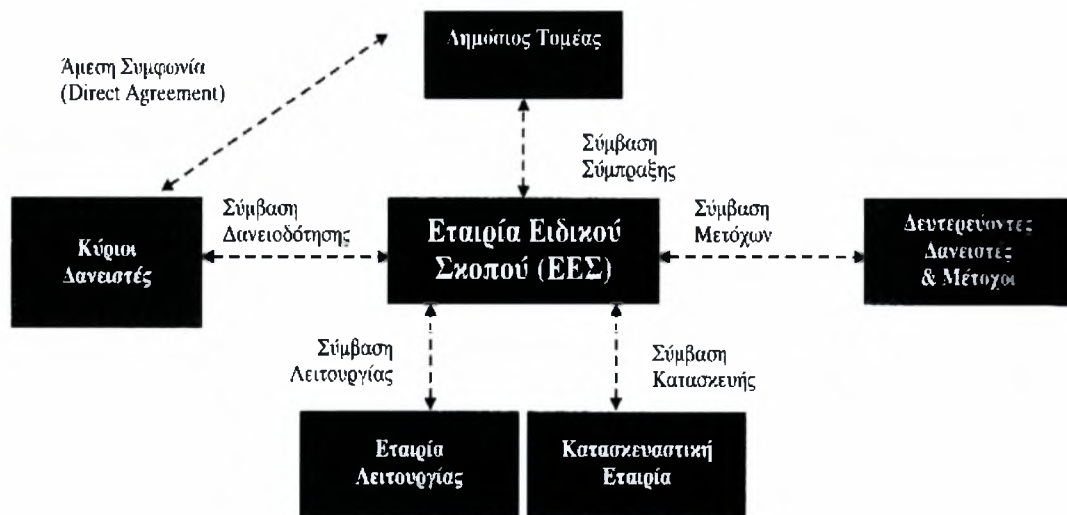

προϋπόθεσης προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης του δημοσίου φορέα για σειρά πράξεων της ΕΕΣ, ώστε να ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή και η μετοχική σύνθεση της εταιρείας (Αιτιολογική έκθεση ν.3389/2005, 2005).

Συγκεκριμένα, απαιτείται η έγγραφη συναίνεση του Δημόσιου Φορέα προκειμένου να επιχειρηθούν έγκυρα α) εξωχρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή άλλη πράξη με την οποία μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ψήφου επί μετοχών, β) αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή τροποποιήσεις του καταστατικού της Ε.Ε.Σ. εκτός από αυτές που είναι υποχρεωτικές από τη Σύμβαση Σύμπραξης, τα Παρεπόμενα Σύμφωνα ή το νόμο, γ) έκδοση ομολογιακού δανείου, δ) οποιασδήποτε μορφής συγχώνευση, διάσπαση, απορρόφηση ή άλλος εταιρικός μετασχηματισμός της Ε.Ε.Σ.(άρθρο 28 παρ.1), ενώ και για την εισαγωγή των μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού σε ελληνική ή αλλοδαπή οργανωμένη αγορά κινητών αξιών και η έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, επιτρέπονται μόνο μετά προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών (άρθρο 28 παρ.2).

Προκειμένου δε να παρακινηθούν οι Ιδιωτικοί Φορείς ώστε να συμβληθούν με το Δημόσιο για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών υπό το καθεστώς των ΣΔΙΤ, ο σχετικός Νόμος τους παρέχει σημαντικές διευκολύνσεις στις συνιστάμενες Εταιρίες Ειδικού Σκοπού, κυρίως φορολογικής φύσεως, όπως α) η απαλλαγή της εταιρείας από τον φόρο εισοδήματος επί των επί των δεδουλευμένων τόκων που αποκτά μέχρι την έναρξη της εκμετάλλευσης β) η δυνατότητα μεταφοράς και συμψηφισμού των συσσωρευμένων ζημιών της εταιρίας με φορολογητέα κέρδη των δέκα επομένων χρήσεων γ) η επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ σε τρίτους, οι οποίοι συμβάλλονται με την Εταιρία Ειδικού Σκοπού για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών, δ) η επιτάχυνση της διαδικασίας έκδοσης όλων των απαραίτητων αδειών (60 ημέρες) (άρθρο 29 ν.3389/2005, Λαμπαδάριος, 2005).

Επομένως ο Δημόσιος φορέας καθίσταται αποκλειστικά συμβατικός εταίρος του ιδιώτη και όχι μετοχικός. Οι συνιστώμενες ad hoc Εταιρίες Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ) φαίνεται να αποτελούν το πιο κατάλληλο όχημα μέσω του οποίου θα πραγματοποιηθεί μία ΣΔΙΤ (βλ. σχήμα 1) (Παναγόπουλος, 2005).

Σχήμα 1. Συνοπτική παρουσίαση τυπικής συμβατικής δομής ΣΔΙΤ (Πηγή: Παναγόπουλος, 2005)

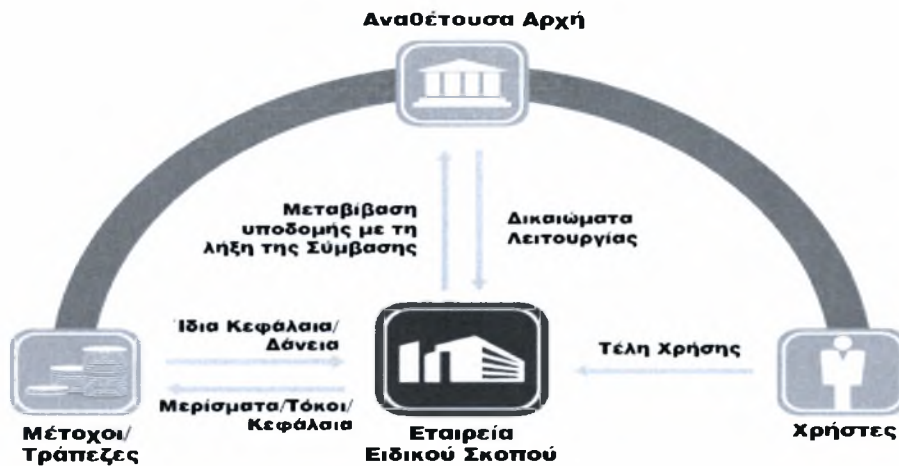
Μάλιστα, οι ΕΕΣ αναλαμβάνουν σημαντικό τμήμα των κινδύνων που απορρέουν από τη σύμπραξη και συνδέονται με την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα, τη ζήτηση και τη χρηματοδότηση του σχεδίου. Σύμφωνα με σχετικό εγχειρίδιο της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat, ESA 95) ως προς το κρατικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος, προκειμένου να συμβάλλουν στην ελάφρυνση του κρατικού υπολογισμού, οι ΕΕΣ θα πρέπει να αναλαμβάνουν οπωσδήποτε α) τον κίνδυνο κατασκευής (construction risk) που στην πράξη αφορά καθυστέρηση στην παράδοση του έργου, έλλειψη συμμόρφωσης-τήρησης συγκεκριμένου επιπέδου, σημαντικά επιπρόσθετα κόστη, τεχνικές ατέλειες και εξωτερικές αρνητικές επιδράσεις (περιβαλλοντικός κίνδυνος) και, β) είτε τον κίνδυνο διαθεσιμότητας (availability risk) που αφορά ανακύπτοντα ζητήματα ανεπαρκούς διαχείρισης του έργου που καταλήγουν σε υπηρεσίες χαμηλότερης στάθμης από τις συμβατικά καθορισθείσες ή σε υπηρεσίες που δεν ανταποκρίνονται στα ποιοτικά δεδομένα που είχαν συγκεκριμενοποιηθεί συμβατικά, είτε γ) τον κίνδυνο ζήτησης (demand risk) που αφορά στη διαφορετικότητα της ζήτησης (υψηλότερη ή χαμηλότερη από την υπογραφείσα συμβατικά) ασχέτως των προσφερομένων υπηρεσιών του ιδιωτικού φορέα, καθώς μεταστροφή στη ζήτηση μπορεί να οφείλεται σε άλλους παράγοντες, όπως οικονομικό κύκλο, νέες τάσεις στην αγορά, αλλαγή στις προτιμήσεις των τελικών χρηστών κλπ, και πρόκειται εν γένει για έναν συνηθισμένο οικονομικό κίνδυνο. Σύμφωνα με τα ανωτέρω μία ανάλυση κινδύνων πρέπει να εκτιμά ποιο συμβαλλόμενο μέρος φέρει την πλειονότητα των κινδύνων σε κάθε μία από τις αναφερόμενες κατηγορίες (πρβλ αναλυτικά κεφάλαιο 4.4).

2.5.4. ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΔΙΤ

Όπως προαναφέρθηκε, οι ΣΔΙΤ αποτελούν ένα χρηματοδοτικό εργαλείο υλοποίησης έργων και παροχής υπηρεσιών, το οποίο έχει εφαρμοσθεί διεθνώς με πολλές εναλλακτικές μορφές. Έτσι ανάλογα με την αντικείμενο της σύμπραξης, το είδος και το μέγεθος της εμπλοκής του ιδιωτικού φορέα σε αυτό και των κινδύνων που αναλαμβάνουν τα δύο μέρη, μπορούμε να διακρίνουμε τις συμπράξεις, πέραν της βασικής διάκρισης των ΣΔΙΤ κατά το κοινοτικό δίκαιο σε συμβατικού και θεσμοθετημένου τύπου, σε δύο βασικές κατηγορίες: σε ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ και σε μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ.

Ως ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ (βλ. σχήμα 2) νοούνται εκείνα τα έργα ή οι υπηρεσίες, στις οποίες πέρα από τη χρηματοδότηση, το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη συντήρησή τους, οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν και την εκμετάλλευσή τους, από την οποία, με την είσπραξη τελών από τους τελικούς χρήστες, οι ιδιωτικοί φορείς αποπληρώνουν την αρχική χρηματοδότηση και προσδοκούν στην εξασφάλιση εύλογου κέρδους. Το ύψος των τελών, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος είσπραξής τους προσδιορίζονται με ακρίβεια στη Σύμβαση Σύμπραξης που συνάπτεται μεταξύ του Ιδιωτικού Φορέα και της Αναθέτουσας Αρχής. Στην περίπτωση αυτή, οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν, εκτός από τους κινδύνους της χρηματοδότησης και της κατασκευής, και τον κίνδυνο της ζήτησης, δηλαδή εάν οι πολίτες θα κάνουν την προβλεπόμενη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας. Μετά το πέρας της συμβατικής περιόδου λειτουργίας το έργο μεταβιβάζεται στο Δημόσιο. Στην περίπτωση κατά την οποία το έργο δεν είναι πλήρως ανταποδοτικό, η βιωσιμότητα της επένδυσης μπορεί να υποστηριχθεί και με τη χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου είτε με εφάπαξ ποσό κατά την περίοδο κατασκευής, είτε με τμηματικές καταβολές κατά την περίοδο λειτουργίας. Συνήθη ανταποδοτικά έργα είναι τα συγκοινωνιακά έργα (λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, σταθμοί αυτοκινήτων κλπ), περιβαλλοντικά έργα (ύδρευση, αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων), ενεργειακά έργα, έργα τουριστικής υποδομής και θεματικά πάρκα (ΕΓΣΔΙΤ, 2006).

Σχήμα 2. Δομή ανταποδοτικού έργου ΣΔΙΤ συμβατικής δομής (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2006).

Ως μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ νοούνται εκείνα τα έργα ή οι υπηρεσίες, στις οποίες δεν υπάρχει το στοιχείο της εκμετάλλευσης για τους ιδιωτικούς φορείς. Πρόκειται ουσιαστικά για κοινωνικού χαρακτήρα υποδομές ή υπηρεσίες, τις οποίες λειτουργεί το κράτος και απολαμβάνουν δωρεάν οι πολίτες (βλ. σχήμα 3). Σε αυτά τα έργα, οι ιδιώτες που αναλαμβάνουν την υλοποίησή τους αποπληρώνονται απ' ευθείας από το κράτος, ενώ αναλαμβάνουν τους κινδύνους που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση και την κατασκευή, όχι όμως και τον κίνδυνο της ζήτησης. Αντ' αυτού, αναλαμβάνουν τον κίνδυνο της διαθεσιμότητας, δηλαδή, τη διαχείριση και συντήρηση της υποδομής ή της υπηρεσίας, ώστε να την καθιστούν διαθέσιμη, να διατηρούν, δηλαδή, τη λειτουργικότητά της σε σαφώς καθορισμένα από το δημόσιο επίπεδα ποιότητας για όσο χρόνο ορίζει η σύμβαση σύμπραξης.

Σχήμα 3. Δομή μη ανταποδοτικού έργου ΣΔΙΤ συμβατικής δομής (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2006).

Οι τμηματικές καταβολές του δημοσίου ονομάζονται πληρωμές διαθεσιμότητας (availability payments), καθώς για να καταβληθούν στο ακέραιο στον Ιδιωτικό Φορέα, αυτός πρέπει να διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία και συντήρηση των υποδομών ή των υπηρεσιών που προσφέρει.

Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή το επίπεδο ποιότητας των υπηρεσιών ή λειτουργικότητας των υποδομών είναι χαμηλότερο από το οριζόμενο στη σύμβαση σύμπραξης, οι πληρωμές αυτές μειώνονται ανάλογα ή και αναστέλλονται έως ότου ο Ιδιωτικός Φορέας συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του (και επιτύχει το ελάχιστο επίπεδο ποιότητας που απαιτεί η σύμβαση σύμπραξης). Μετά το πέρας της συμβατικής περιόδου λειτουργίας το έργο περιέρχεται στο Δημόσιο.

Τα μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ είναι συνήθως έργα κοινωνικού χαρακτήρα. Τέτοια έργα, είναι τα σχολεία, τα νοσοκομεία, τα κτίρια δημόσιων υπηρεσιών, η παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και μηχανογράφησης, καθώς και τα συγκοινωνιακά έργα με χαμηλή ζήτηση (επαρχιακοί οδοί, δημόσιες συγκοινωνίες κλπ) (ΕΓΣΔΙΤ, 2006).

Στον κατωτέρω πίνακα παρατίθενται τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των δύο σχημάτων ΣΔΙΤ.

Πίνακας 5.
Σύγκριση ανταποδοτικών και μη έργων ΣΔΙΤ (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2006).

	Ανταποδοτικά έργα	Μη ανταποδοτικά έργα
Χαρακτηριστικά έργων	<ul style="list-style-type: none"> • Η αποπληρωμή της επένδυσης γίνεται με χρέωση των τελικών χρηστών (αυτοκινητόδρομοι, λιμάνια, περιβαλλοντικά έργα, κλπ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αποπληρωμή της επένδυσης δεν μπορεί να γίνει με χρέωση των τελικών χρηστών (σχολεία, νοσοκομεία, δημόσια κτίρια κλπ)
Αποπληρωμή επένδυσης Ιδιώτη	<ul style="list-style-type: none"> • Οι τελικοί χρήστες καταβάλλουν τέλη 	<ul style="list-style-type: none"> • Το Δημόσιο καταβάλλει περιοδικές πληρωμές διαθεσιμότητας
Επενδυτικός Κίνδυνος	<ul style="list-style-type: none"> • Υψηλότερος κίνδυνος • Κίνδυνος ζήτησης και διακύμανσης εσόδων • Υψηλές αποδόσεις κεφαλαίου, ανάλογες των κινδύνων που αναλαμβάνονται 	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλότερος κίνδυνος • Τα έσοδα δεν επηρεάζονται από τη ζήτηση, αλλά από τη διαθεσιμότητα του έργου • Έσοδα λειτουργίας βάσει τήρησης προδιαγραφών απόδοσης (καυχή ποιότητα υποδομών ή υπηρεσιών οδηγεί σε χαμηλές πληρωμές και αντιστρόφως) • Χαμηλότερες αποδόσεις κεφαλαίου ανάλογες των μικρότερων κινδύνων που αναλαμβάνονται
Υπολογισμός των εσόδων	<ul style="list-style-type: none"> • Βασίζεται στο συνολικό κόστος του έργου και προσδιορίζεται στη σύμβαση • Το ύψος των τελών μπορεί να κυμαίνεται ανάλογα με τις συνθήκες, εντός ορίων που προβλέπονται στη σύμβαση 	<ul style="list-style-type: none"> • Βασίζεται στο συνολικό κόστος της επένδυσης • Η επένδυση αποπληρώνεται με τμηματικές πληρωμές μετά την έναρξη της λειτουργίας του έργου
Χρηματοδοτική υποστήριξη Δημοσίου	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδεχόμενη επιχορήγηση κατά τη διάρκεια κατασκευής • Ενδεχόμενη εγγύηση ελάχιστων εσόδων 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποπληρωμή του έργου απ' ευθείας από το Δημόσιο • Ευπορικές ή άλλες χρήσεις δύναται να μειώσουν την χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου

3. ΤΟ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΔΙΤ (ν.3389/2005)

3.1. ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΔΙΤ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Πριν επιχειρηθεί μία επισκόπηση αναλυτική διάθεσης του προσυμβατικού και συμβατικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση μίας ΣΔΙΤ, προλογικά αξίζει να πραγματοποιηθεί μία σκιαγράφηση των επιμέρους σταδίων που σύμφωνα με την επιτυχή διεθνή πρακτική εν γένει ακολουθούνται, διακρινόμενα σε πέντε βασικές ενότητες, στις οποίες άμεσα ή έμμεσα αναφέρεται και το εγχώριο θεσμικό πλαίσιο, δηλαδή ο βασικός νόμος 3389/2005, και πιο συγκεκριμένα (Βενιέρης, 2007):

- *Πρώτο στάδιο-σύλληψη στόχων προς ικανοποίηση και πιθανός τρόπος υλοποίησης.*

Σε αυτό το στάδιο κατά αρχήν διαπιστώνεται η δημόσια ανάγκη από τον αρμόδιο δημόσιο φορέα για την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου ή παροχής υπηρεσιών υπό το πρίσμα του εφικτού και του οικονομικά σύμφουρου και επιλέγεται ο τρόπος υλοποίησης επί τη βάση της αποδοτικότητας, της προσφορότητας και της σχέσης τιμής/απόδοσης (value for money). Ελέγχεται περαιτέρω η συμβατότητα και προσφορότητα υλοποίησης του έργου μέσω ΣΔΙΤ, λαμβανομένων υπόψη οικονομικών μεγεθών, κυρίως δε των μέσων (οικονομικών αλλά και εγκαταστάσεις και εκτάσεις) που πρέπει να διατεθούν για την υλοποίηση.

- *Δεύτερο στάδιο-κατάρτιση τελικού σχεδίου με συγκριτικά μεγέθη.*

Σε αυτό το στάδιο μία ομάδα εργασίας αποτελούμενη τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικού φορείς, επιδιώκει την κατάρτιση του τελικού σχεδίου, πραγματοποιώντας συγκριτικό έλεγχο της υλοποίησης του έργου με ΣΔΙΤ με υποτιθέμενη εκτέλεση του σχεδίου με τις κλασικές μορφές ικανοποίησης δημοσίων σκοπών (κλασικές δημόσιες συμβάσεις), προσχεδιάζοντας ταυτόχρονα τον τελικό βαθμό συμμετοχής των ιδιωτών, διαμορφώνοντας τις πιθανές συμβατικές μορφές συμμετοχής, οι οποίες βέβαια οριστικοποιούνται στο στάδιο των διαπραγματεύσεων, πραγματοποιούνται προσεγγίσεις ακρίβειας κόστους της σύμπραξης σε όλα τα στάδια, ενώ γίνεται και μία πρώτη διαπίστωση των κινδύνων και κατανομής αυτών, αποφασίζεται δε και η νομική τύχη του αντικειμένου της σύμπραξης.

- *Τρίτο στάδιο-προκήρυξη και διαδικασία ανάθεσης.*

Σε αυτό το καθοριστικό στάδιο οριστικοποιούνται τα συμβαλλόμενα μέρη, οι συμβατικές σχέσεις και ο τρόπος συνεργασίας των μερών καθώς επιλέγονται τα κείμενα των προκηρύξεων, η διαδικασία ανάθεσης, τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών. Οι ιδιωτικοί φορείς καλούνται να καταθέσουν τις προσφορές τους συμβαδίζοντας με όσα έχουν διατυπώσει ως απαιτήσεις οι δημόσιοι φορείς, λαμβανομένων υπόψη των προσφορών από οικονομικής και νομικής πλευράς σύμφωνα με τις προδιαγραφές των προκηρύξεων και την πιο επωφελή εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Στο στάδιο αυτό λαμβάνουν χώρα και οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών, ώστε να οριστικοποιηθεί το κείμενο των υπό κατάρτιση συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου του αντικειμένου κατασκευής, διαχείρισης και λειτουργίας, του τρόπου αποπληρωμής των συμμετεχόντων, της εποπτείας, της επίλυσης των διαφορών.

- Τέταρτο στάδιο-εκτέλεση συμφωνηθέντων εργασιών.

Στο στάδιο αυτό προωθείται η υλοποίηση του σχεδίου, υπό την κύρια προϋπόθεση ροής κεφαλαίων χρηματοδότησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχία του εγχειρήματος της σύμπραξης, της οποίας το αντικείμενο δεν εξαντλείται αποκλειστικά στη σωστή διενέργεια των συμφωνηθέντων κατασκευαστικών εργασιών αλλά επεκτείνεται και στην επιτυχή διαχείριση-εκμετάλλευση του έργου, συστήνονται μηχανισμοί στήριξης και ελέγχου εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων, με γνώμονα την μακροπρόθεσμη χρήση και αποτελεσματική οικονομική εκμετάλλευση του έργου.

- Πέμπτο στάδιο-λύση της σύμπραξης-εκκαθάριση των σχέσεων.

Στο τελικό στάδιο της ΣΔΙΤ, λήγει η συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και πραγματοποιείται η εκκαθάριση των σχέσεων μεταξύ των δύο μερών, σύμφωνα βέβαια με τα συμβατικώς ορισθέντα. Κύριο ζήτημα αποτελεί η νομική και οικονομική τύχη των εγκαταστάσεων και υποδομών που χρησίμευσαν κατά τη διάρκεια της σύμπραξης καθώς και των παρεχόμενων δημοσίων υπηρεσιών.

Από την κατωτέρω ανάλυση των επιμέρους ρυθμίσεων του ελληνικού θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των ΣΔΙΤ στην Ελλάδα (ν.3389/2005), προκύπτει έμμεσα η αντιστοίχιση των ως άνω αναφερομένων σταδίων της διεθνούς πρακτικής στην ελληνική πραγματικότητα, χωρίς ιδιαίτερες παρεκκλίσεις.

3.2. ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ - ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Στο δεύτερο κεφάλαιο του ν.3389/2005 (άρθρα 3-6), προβλέπεται λεπτομερειακά η συγκρότηση ενός κεντρικού μηχανισμού που θα οργανώνει, θα συντονίζει και θα παρακολουθεί την υλοποίηση των ΣΔΙΤ, κατ'αντιστοιχία προς το πρώτο στάδιο της διεθνούς πρακτικής οριοθέτησης στόχων και τρόπου υλοποίησης αυτών. Έτσι σε κεντρικό επίπεδο δημιουργούνται δύο όργανα:

- **Η Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΔΕΣΔΙΤ)** είναι το όργανο που έχει επιφορτισθεί με την εξειδίκευση της κυβερνητικής πολιτικής για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων. Στη ΔΕΣΔΙΤ συμμετέχουν ως τακτικά μέλη, ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, ο Υπουργός Ανάπτυξης και ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Ως έκτακτο μέλος συμμετέχει ο Υπουργός ή οι Υπουργοί που εποπτεύουν κάθε έναν από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι προβλέπεται να συμμετάσχουν στη Σύμπραξη. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών προεδρεύει της ΔΕΣΔΙΤ, εποπτεύει το έργο της και έχει την ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτή. Στις αρμοδιότητες της ΔΕΣΔΙΤ εμπίπτουν.

- **Η έγκριση της υπαγωγής συμπράξεων** στις διατάξεις του Ν. 3389/2005.

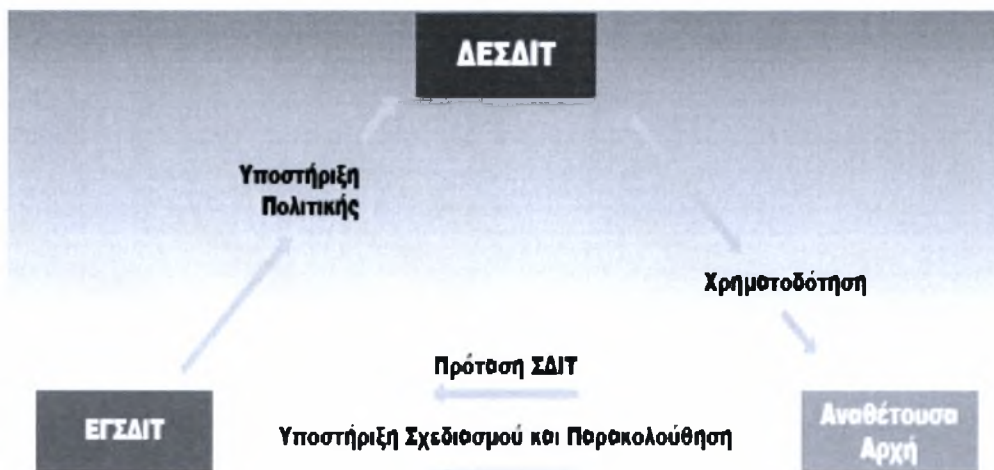
- **Η ανάκληση τέτοιων εγκρίσεων**, σε περίπτωση που οι δημόσιοι φορείς που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους (κάτ' άρθρο 5 παρ. 3), δηλαδή όταν δεν ακολουθούν τις υποδείξεις της ΕΓΣΔΙΤ ως προς τη ακολουθούμενη διαδικασία ανάθεσης για την επιλογή του συμπράττοντα ιδιωτικού φορέα, ή δεν επεξεργάζονται κάθε κείμενο που σχετίζεται με τη Διαδικασία Ανάθεσης, περιλαμβανομένων και των τευχών δημοπράτησης, όπως η προκήρυξη, η ειδική και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, η πρόσκληση υποβολής Προσφορών και το Σχέδιο Σύμβασης, σύμφωνα με τις οδηγίες, τις τροποποιήσεις και αλλαγές που εισηγείται η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ, στην οποία και κοινοποιούνται πριν από τη διανομή ή τη δημοσίευση όλα τα κείμενα και η αλληλογραφία που αφορούν στη Διαδικασία Ανάθεσης, ή δεν μεριμνούν για τη συμμετοχή εκπροσώπου της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στις επιτροπές αξιολόγησης ή και σε άλλα όργανα που συνιστώνται στα πλαίσια της Διαδικασίας Ανάθεσης (άρθρο 5 παρ.2 ν.3389/2005).

- *Η απόφαση για την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)* του καταβλητέου στους Ιδιωτικούς Φορείς ανταλλάγματος και δ) η απόφαση για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης. Μάλιστα σύμφωνα με απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ δημιουργείται στο ΠΔΕ ειδική κατηγορία Συλλογικών Αποφάσεων Ένταξης (Σ.Α..Ε.) ανά φορέα Δημοσίου (Υπουργεία και Περιφέρειες) που αφορά αποκλειστικά σε έργα και υπηρεσίες υλοποιήσιμα μέσω ΣΔΙΤ. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν μετά από πρόταση του αρμοδίου φορέα και τη σχετική απόφαση υπαγωγής στο ν.3389/2005 από την ΔΕΣΔΙΤ (Διυπουργική Επιτροπή, 2006)

- *Η λήψη κάθε άλλης συναφούς απόφασης*, διάταξη που δημιουργεί τεκμήριο διεύρυνσης των αρμοδιοτήτων της ΔΕΣΔΙΤ (άρθρο 3 του ν. 3389/2005).

- *Η Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΕΓΣΔΙΤ)*, η οποία είναι το συντονιστικό όργανο που συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, με σκοπό την προώθηση του θεσμού των Συμπράξεων μέσω της υποστήριξης των εμπλεκόμενων Δημοσίων και Ιδιωτικών Φορέων κατά την επιλογή, ανάθεση και εκτέλεση των Συμβάσεων Σύμπραξης. Η ΕΓΣΔΙΤ επικουρεί τη ΔΕΣΔΙΤ και τους Δημόσιους Φορείς και έργο της είναι: α) ο εντοπισμός των έργων ή υπηρεσιών που μπορούν να εκτελεστούν ή να παρασχεθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού, β) η εν γένει προώθηση της εκτέλεσης έργων ή της παροχής υπηρεσιών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων, γ) η διευκόλυνση και υποστήριξη των Δημόσιων Φορέων στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8, για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων που θα αναλάβουν την εκτέλεση των έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων, δ) η παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων, η τακτική ενημέρωση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και η επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων και ε) η σύνταξη ετήσιας έκθεσης και η παρουσίαση της στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής Επίσης η ΕΓΣΔΙΤ διαθέτει διευρυμένες γενικές αρμοδιότητες, μεταξύ των οποίων και η σύνταξη του Καταλόγου Προτεινομένων Συμπράξεων, ο οποίος ανανεώνεται κάθε εξάμηνο και για κάθε έργο συντάσσει σχετική αιτιολογική έκθεση (άρθρο 4 ν.3389/2005) (βλ. σχήμα 4).

Σχήμα 4. Συνοπτικό Οργανόγραμμα λειτουργίας οργάνων στήριξης ΣΔΙΤ (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2006).

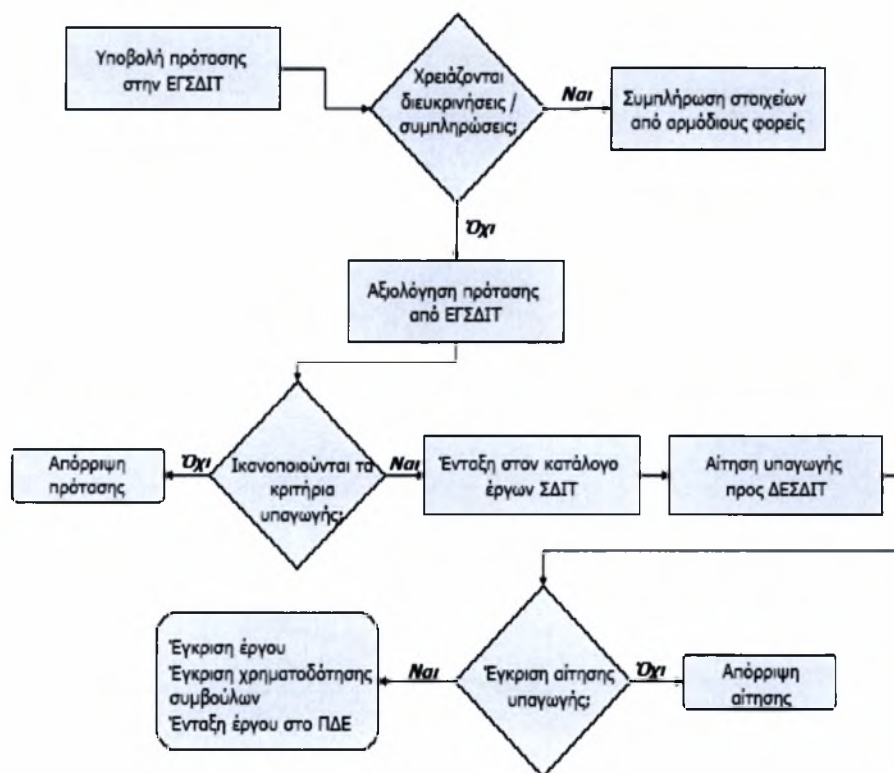
Για την έγκριση της καταρχήν υπαγωγής στο σύστημα των Συμπράξεων και τη συμπερίληψη στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων, η ΕΓΣΔΙΤ λαμβάνει υπόψη της και συνεκτιμά: α) την αρμοδιότητα του προτείνοντος τη Σύμπραξη Δημοσίου Φορέα, β) την ωριμότητα ή τη δυνατότητα ωρίμανσης του προτεινόμενου έργου ή των υπηρεσιών, γ) χρηματοοικονομικά κριτήρια, όπως η βιωσιμότητα του έργου, η ανταποδοτικότητά του, δ) κοινωνικοοικονομικά κριτήρια, όπως η αναγκαιότητα υλοποίησης της σχετικής υποδομής, η σύμφωνη γνώμη της τοπικής κοινωνίας, η ώθηση που μπορεί να δώσει η συγκεκριμένη επένδυση στις τοπικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, ε) τεχνικά κριτήρια σχετικά με την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου ή την παροχή της προτεινόμενης υπηρεσίας από Ιδιωτικό Φορέα και την κατάληξή της σε βελτιωμένη ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στους τελικούς χρήστες. Προς τους ανωτέρω σκοπούς, η ΕΓΣΔΙΤ συγκεντρώνει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να κριθεί ποια έργα ή υπηρεσίες μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και αξιολογεί τις οικονομικές και τεχνικές παραμέτρους τους, καθώς και νομικά και άλλα ζητήματα (ΕΓΣΔΙΤ,2006).

Χωρίς να υπάρχει ρητή νομοθετική αναφορά μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι για την ένταξη ενός έργου ή υπηρεσίας στον ως άνω κατάλογο απαιτείται η υποβολή πρότασης σύμπραξης στην ΕΓΣΔΙΤ, προσκομίζοντας σειρά στοιχείων τεκμηρίωσης της πρότασης, όπως αναλυτική περιγραφή του έργου ή της υπηρεσίας, τεχνικά

χαρακτηριστικά, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ενδεικτικό προϋπολογισμό, προτεινόμενη μορφή σύμπραξης, κοινωνικοοικονομικά στοιχεία, ανταποδοτικότητα του έργου (Διυπουργική Επιτροπή, 2006). Από το ως άνω συμπεραίνεται ότι η βασική αρχή που διέπει τη διαδικασία υπαγωγής ενός έργου είναι η δυνητικότητα αυτής, γεγονός που απαιτεί ανάπτυξη πρωτοβουλιών από την πλευρά των ενδιαφερομένων Δημοσίων Φορέων, οι οποίοι καλούνται σε υποβολή πρότασης (Αιτιολογική Έκθεση ν. 3389/2005, 2005).

Στη συνέχεια η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. γνωστοποιεί, στους κατά περίπτωση αρμόδιους Δημόσιους Φορείς, την ένταξη έργων ή υπηρεσιών της αρμοδιότητάς τους στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων και τους καλεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης, να υποβάλουν αίτηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. για την υπαγωγή της συγκεκριμένης Σύμπραξης στις διατάξεις του νόμου αυτού («Αίτηση Υπαγωγής»), η οποία μέσα σε δύο μήνες από τη διαβίβαση σε αυτή των Αιτήσεων Υπαγωγής, εκδίδει απόφαση («Απόφαση Υπαγωγής») με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει, εν όλω ή εν μέρει, τις Αιτήσεις Υπαγωγής (βλ. σχήμα 5) (άρθρο 4 ν.3389/2005).

Σχήμα 5. Σχηματοποιημένη διαδικασία έγκρισης ΣΔΙΤ (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2006).

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι δεν υφίστανται συγκεκριμένα νομοθετικά κριτήρια για την ένταξη ή μη στον Κατάλογο Προτεινομένων Συμπράξεων από την ΕΓΣΔΙΤ αλλά και για την υπαγωγή ή μη ενός έργου στο ν.3389/2005 από τη ΔΕΣΔΙΤ, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε ανεπαρκή αιτιολόγηση των δυσμενών διοικητικών πράξεων της απόρριψης ένταξης ή υπαγωγής και να δυσχεράνει τον περαιτέρω έλεγχο αυτών. Η αιτιολογία των απορριπτικών πράξεων μπορεί κάλλιστα να στηρίζεται στους όρους και τα κριτήρια που θέτει ο ν.3389/2005 στο άρθρο 4 παρ. 2 που συνδέονται με τη σύνταξη αιτιολογικής έκθεσης για κάθε έργο περιλαμβανόμενο στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων (Πατρίκιος, 2009).

3.3. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

3.3.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΑΡΧΕΣ

Σύμφωνα με ρητή επιταγή του νόμου, τόσο στο προσυμβατικό όσο και στο συμβατικό στάδιο μίας ΣΔΙΤ εφαρμόζεται υποχρεωτικά ένα πλέγμα γενικών αρχών αντλούμενο τόσο από την ευρωπαϊκή όσο και από την εσωτερική νομοθεσία. Κατ' αρχήν ο ίδιος ο νόμος αποτελεί ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη των διατάξεων της 2004/18/EK κοινοτικής Οδηγίας, οι οποίες όπως θα αναφερθεί κατωτέρω επιτρέπουν την προσφυγή στη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου. Μάλιστα από τις αναφερόμενες στο άρθρο 9 γενικές αρχές, οι πρώτες πέντε βασίζονται στην Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τις συμβάσεις παραχώρησης, η έκτη και η έβδομη αποτελούν συγκεκριασμό της εσωτερικής και της κοινοτικής νομοθεσίας, ενώ η τελευταία απηχεί τη νομολογία του ΣτΕ (Αιτιολογική Έκθεση ν. 3389/2005, 2005).

Επίσης κατά τη ρητή νομοθετική υπαγόρευση του άρθρου 9 παρ 1 εδ.β του ν.3389/2005, οι γενικές αρχές των διαδικασιών σύμβασης εφαρμόζονται ανεξαρτήτως του είδους της σύμβασης της οποίας η αναθέτουσα αρχή επιδιώκει τη σύναψη, δηλαδή βρίσκουν εφαρμογή τόσο όταν πρόκειται για σύμβαση έργου, όσο και για σύμβαση προμήθειας ή για μικτές συμβάσεις έργου και προμήθειας.

Κατ' άρθρο 9 παρ. 2 του ν.3389/2005, οι γενικές που εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια μίας ΣΔΙΤ είναι οι κάτωθι:

- **Αρχή της ίσης μεταχείρισης.** Αποφυγή οποιασδήποτε διάκρισης με βάση την ιθαγένεια ή οποιοδήποτε άλλο κριτήριο που δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς

λόγους. Η τιθέμενη εξαίρεση των αντικειμενικών λόγων μπορεί να στηρίζεται στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος αλλά και στην άμεση και αναγκαία εξυπηρέτηση των σκοπών της σύμβασης. Στο περιεχόμενο της αρχής αυτής υπάγεται όχι μόνο ο καθορισμός όρων πρόσβασης σε μια οικονομική δραστηριότητα χωρίς διακρίσεις, αλλά και η λήψη από τις δημόσιες αρχές όλων των μέτρων που είναι σε θέση να εξασφαλίζουν την άσκηση αυτής της δραστηριότητας. Συνεπώς υπόχρεος στην τήρηση της αρχής αυτής είναι ο δημόσιος φορέας ως αναθέτουσα αρχή.

- **Αρχή της Διαφάνειας.** Δημοσιοποίηση της πρόθεσης της Αναθέτουσας Αρχής να προβεί στη σύναψη Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης, ώστε να εξασφαλίζεται η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού χωρίς στρεβλώσεις.

- **Αρχή της Αναλογικότητας.** Κάθε μέτρο που επιλέγεται από την Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου, στον οποίο αποβλέπει, και να προκαλεί τα λιγότερα δυνατά προβλήματα στην άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας. Ιδίως στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης δεν επιτρέπεται να αξιωνονται τεχνικές, επαγγελματικές ή χρηματοοικονομικές ικανότητες δυσανάλογες και υπερβολικές σε σχέση με το αντικείμενο της σχετικής Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή της Μικτής Σύμβασης.

- **Αρχή της Αμοιβαίας αναγνώρισης.** Η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να δεχθεί τις τεχνικές προδιαγραφές, τους ελέγχους, καθώς επίσης τους τίτλους, τα πιστοποιητικά και τα προσόντα που απαιτούνται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο μέτρο που αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα με εκείνα τα οποία απαιτούνται στην Ελλάδα.

- **Αρχή της Προστασία του δημοσίου συμφέροντος.** Κατά τη λήψη της απόφασης για την ανάθεση Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές χρηματοδοτικές ανάγκες και η κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση της οικονομικής επιβάρυνσης ή συμβολής της Αναθέτουσας Αρχής, οι ανάγκες των χρηστών για βελτιωμένες υπηρεσίες και η ανάγκη χρήσης εξειδικευμένης τεχνογνωσίας.

- **Αρχή της Προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών.** Οι αποφάσεις, θετικές, αρνητικές ή απορριπτικές, πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ένδικης προστασίας των Ιδιωτικών Φορέων και των ιδιωτών εν γένει. Στην έννοια της ένδικης προστασίας περιλαμβάνεται και η προσωρινή ένδικη προστασία.

- **Αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού.** Διασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή Υποψηφίων που είναι ικανοί να εκτελέσουν τα έργα ή να παράσχουν τις υπηρεσίες που επιθυμεί η Αναθέτουσα Αρχή, ο διαγωνισμός διεξάγεται με ίσους όρους και αντικειμενικά κριτήρια και αποτρέπεται η δημιουργία μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων ή στρεβλώσεων.

- **Αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.** Κατά τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των Συμβάσεων Έργου ή Υπηρεσιών ή των Μικτών Συμβάσεων, λαμβάνεται υπόψη ότι το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον συνιστά αγαθό που προστατεύεται αυτοτελώς, προκειμένου να εξασφαλισθεί η οικολογική ισορροπία και να διαφυλαχθούν οι φυσικοί πόροι προς χάρη των επόμενων γενεών.

3.3.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Η υπαγωγή εν τέλει ενός έργου στις διαδικασίες του ν. 3389/2005 σηματοδοτεί την μετάβαση στο επόμενο στάδιο της ανάθεσης. Μετά την εγκριτική Απόφαση Υπαγωγής, η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. αναλαμβάνει το συντονισμό των Διαδικασιών Ανάθεσης, που πρόκειται για διοικητικής φύσεως διαδικασίες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8, ώστε να επιλεγεί ο Ιδιωτικός Φορέας που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη, εφαρμοζόμενων κατ' επέκταση των διατάξεων των άρθρων 9 έως 16 του ν.3389/2005.

Κατ' άρθρο 8 δε, του ν.3389/2005 ως Διαδικασίες Ανάθεσης νοούνται οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τις Αναθέτουσες Αρχές για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα ο οποίος θα αναλάβει την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών με Σύμβαση Σύμπραξης Έργου ή Υπηρεσιών.

Η πρώτη διαδικαστική ενέργεια στην οποία προβαίνει η αναθέτουσα αρχή στα πλαίσια των ως άνω διαδικασιών ανάθεσης, είναι η έκδοση της προκήρυξης ή προκήρυξης διαγωνισμού, η οποία αποτελεί τη βάση τη βάση τόσο των διαπραγματεύσεων όσο και των τελικών συμβατικών κειμένων. Πρόκειται δε για το έγγραφο με το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή, καθορίζει τη μορφή και τα επί μέρους στάδια της Διαδικασίας Ανάθεσης, περιγράφει το αντικείμενο της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει και, ενδεχομένως, συγκεκριμένους ουσιώδεις όρους αυτής. Επίσης, περιγράφει το εκτιμώμενο συμβατικό αντάλλαγμα ή το εκτιμώμενο αντίτιμο παροχής υπηρεσιών, εφόσον είναι αντικειμενικά δυνατός ο προσδιορισμός τους, αναφέρει τα δικαιώματα και

τις υποχρεώσεις της Αναθέτουσας Αρχής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις και δικαιώματα των οποίων μπορεί να κάνει χρήση, όπως δικαίωμα περιορισμού Υποψηφίων, δικαίωμα να ζητά διευκρινίσεις και συμπληρώσεις, αναφέρει τις εφαρμοστέες στη Διαδικασία Ανάθεσης νομοθετικές διατάξεις, καθορίζει τα προσόντα και τις ικανότητες που πρέπει να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι και προσδιορίζει τους άλλους λοιπούς όρους που θα ισχύσουν κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης, καθώς και τα παραρτήματα αυτού (άρθρο 8 ν.3389/2005).

Με την επιφύλαξη της τήρησης των γενικών αρχών που περιγράφονται στο άρθρο 9 του νόμου, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καθορίζει τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που οφείλουν να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι, τα οποία πρέπει να αναφέρονται επίσης την Προκήρυξη Διαγωνισμού (άρθρο 12 παρ.1).

Αξίζει να αναφερθεί, ότι η προκήρυξη διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική διοικητική πράξη, αφού απευθύνεται σε αόριστο αριθμό προσώπων που συγκεντρώνουν τα απαιτούμενα από την προκήρυξη προσόντα και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή που διεξάγει τον διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζόμενους. Μάλιστα οι γενικοί και αφηρημένοι κανόνες που δημιουργούνται στα πλαίσια της δημοσίευσης της προκήρυξης αποτελούν αντικείμενο παρεμπιπτόντως δικαστικού ελέγχου, από την άποψη της τήρησης των προϋποθέσεων που τάσσονται για την έκδοσή της από τη σχετική εξουσιοδοτική διάταξη καθώς και της μη υπέρβασης των αυτών ορίων της εξουσιοδότησης (Γέροντας, 2002).

Η μη τήρηση των ουσιωδών όρων της προκήρυξης από πλευράς αναθέτουσας αρχής οδηγεί στην ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του Διαγωνισμού, ενώ η παράβαση τέτοιων διατάξεων από πλευράς των διαγωνιζομένων καθιστά τις προσφορές τους απαράδεκτες (Γέροντας, 2002 και απόφ. 2772/1986 ΣτΕ). Επίσης όταν ο διαγωνιζόμενος έλαβε μέρος στο διαγωνισμό και δεν αμφισβήτησε με οποιονδήποτε τρόπο την προκήρυξη ή τους όρους αυτής, τυχόν μεταγενέστερη αμφισβήτηση της νομιμότητας των όρων της προκήρυξης καθίσταται απαράδεκτη (αποφ. 1874/1993 και 204/1994 ΣτΕ).

Στην παρούσα δε περίπτωση της προκήρυξης κατά τη διαγωνιστική διαδικασία του ν.3389/2005, γίνεται δεκτό ότι βρίσκουν εφαρμογή κατ' αρχήν οι ρυθμίσεις του αυτού νόμου και των σχετικών συμβάσεων σύμπραξης και συμπληρωματικά οι διατάξεις

του Αστικού Κώδικα, δηλαδή του Ιδιωτικού Δικαίου και όχι η νομοθεσία περί Δημοσίων Έργων (Αιτιολογική Έκθεση ν.3389/2005, 2005).

Οι βασικές μορφές διαδικασιών ανάθεσης που προβλέπονται κατ' άρθρο 8 του ν.3389/2005 διακρίνονται σε Διαδικασία Ανοικτού Τύπου, Κλειστού Τύπου, Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης.

Ως Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου (open procedure) νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να υποβάλει Προσφορά εφόσον συγκεντρώνει τα προσόντα και τις ικανότητες που προβλέπει η Προκήρυξη. Από την άλλη πλευρά ως Διαδικασίες Κλειστού Τύπου (restricted procedure) νοούνται οι διαδικασίες στις οποίες κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, προσφορά όμως μπορούν να υποβάλουν από αυτούς εκείνοι μόνον οι Ιδιωτικοί Φορείς που έχουν προσκληθεί από την Αναθέτουσα Αρχή. Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, ο ελάχιστος αριθμός Υποψηφίων είναι πέντε.

Αυτού του τύπου οι διαδικασίες, φαίνεται να εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο διαφάνειας και ανταγωνισμού, καθώς, λόγω των αυστηρών κανόνων περί δημοσιότητας, προσελκύουν σημαντικό αριθμό υποψηφίων. Βασική τους αρχή είναι ότι η αναθέτουσα αρχή γνωρίζει εκ των προτέρων τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου και μπορεί να τα περιγράψει με λεπτομέρεια στα τεύχη δημοπράτησης. Επίσης, δεν επιτρέπεται η επαφή μεταξύ αναθέτουσας αρχής και ενδιαφερομένων ιδιωτικών φορέων. Η άκαμπτη φύση των διαδικασιών αυτών δεν προσομοιάζει με το σύνθετο αντικείμενο μίας ΣΔΙΤ, για την επιτυχή σύσταση της οποίας επιδιώκεται η ενεργός εμπλοκή των ενδιαφερομένων ιδιωτικών οικονομικών φορέων (Παναγόπουλος, 2005).

Για να υπερκεραστεί τυχόν ακαταλληλότητα εφαρμογής των παραπάνω διαδικασιών ανάθεσης, προβλέπεται και η μέση λύση των «Διαδικασιών Ανταγωνιστικού Διαλόγου» (competitive dialogue), στα πλαίσια των οποίων κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, η Αναθέτουσα Αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν επιλεγεί για να εντοπίσει την προσφορότερη ή τις προσφορότερες λύση ή λύσεις για την ικανοποίηση των αναγκών της και οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν προσφορά με βάση τις λύσεις που κρίθηκαν προσφορότερες (άρθρο 8 ν. 3389/2005).

Η διαδικασία αυτή θεσπίζεται με την οδηγία 2004/18/ΕΚ (άρθρο 29) και συστήνεται από την Ε.Ε. ως ευέλικτο εργαλείο δημοπράτησης για ορισμένες μορφές

Συμπράξεων, ιδίως σε πολύπλοκα σχέδια. Μάλιστα στο άρθρο 13 παρ. 1 του ν.3389/2005 προβλέπεται ότι στις Ιδιαίτερα Πολύπλοκες Συμβάσεις, δηλαδή σε κάθε σύμβαση της οποίας οι βασικές παράμετροι (τεχνικές, χρηματοοικονομικές, λειτουργικές, νομικές και άλλες) δεν μπορούν αντικειμενικά να προσδιορισθούν εξ αρχής από την Αναθέτουσα Αρχή (άρθρο 8) και εφόσον κρίνεται ότι η τήρηση Διαδικασίας Ανοικτού Τύπου ή Κλειστού Τύπου δεν επιτρέπει την ανάθεση συγκεκριμένης Σύμβασης, τότε επιλέγεται η προσφυγή στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η οποία διεξάγεται κατ' άρθρο 13 του ν.3389/2005 και η ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης στην περίπτωση αυτή πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς (άρθρο 13 παρ. 2).

Συγκεκριμένα η Αναθέτουσα Αρχή δημοσιεύει Προκήρυξη Διαγωνισμού η οποία περιλαμβάνει περιγραφή των αναγκών και απαιτήσεων της και προβαίνει με τους Υποψηφίους που επελέγησαν σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των Υποψηφίων μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας επακριβώς πληροφόρησης σε όλους τους Υποψηφίους. Για να προστατευθούν δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, οι λύσεις, προτάσεις και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση της Αναθέτουσας Αρχής από έναν Υποψήφιο είναι εμπιστευτικές και δεν γνωστοποιούνται στους άλλους Υποψηφίους χωρίς τη συναίνεση του. Ο δε διάλογος μπορεί να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις, σε τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού. Στην συνέχεια η Αναθέτουσα Αρχή, αφού επιλέγει τη λύση ή τις λύσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της, κηρύσσει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώνει σχετικά τους Υποψηφίους, τους οποίους καλεί να υποβάλουν την τελική Προσφορά τους, με βάση τη λύση ή τις λύσεις που επελέγησαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι υποβαλλόμενες προσφορές οφείλουν να είναι πλήρεις και αξιολογούνται με βάση τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στην Προκήρυξη και επιλέγεται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 (άρθρο 13 ν. 3389/2005).

Τέλος, προβλέπεται στο άρθρο 8 ν.3389/2005, η Διαδικασία της Διαπραγμάτευσης (negotiated procedure), η οποία επίσης αποτελεί μεταφορά της προβλεπόμενης διαπραγματευτικής διαδικασίας στα άρθρα 30 και 31 της κοινοτικής οδηγίας 2004/18/EK, σύμφωνα με την οποία οι Αναθέτουσες Αρχές διαβουλευονται με τους Ιδιωτικούς Φορείς της επιλογής τους και διαπραγματεύονται απευθείας τους όρους των Συμβάσεων που θα συναφθούν με έναν ή περισσότερους από αυτούς. Η επιλογή εφαρμογής αυτής διαδικασίας φαίνεται να πλεονεκτεί έναντι των λοιπών διαδικασιών, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε συνεχή διαμόρφωση και διαφοροποίηση των όρων της σύμβασης κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και μέχρι τη σύναψη αυτής, ωστόσο αντιμετωπίζεται και από την ελληνική νομοθεσία (όπως και την κοινοτική) ως εξαιρετική διαδικασία η οποία τίθεται σε εφαρμογή μόνο σε συγκεκριμένες, περιοριστικά απαριθμημένες περιπτώσεις (Πατρίκιος, 2009).

Συγκεκριμένα, κατ' άρθρο 14 ν.3389/2005, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να αναθέτει και να συνάπτει Συμβάσεις Έργου, Υπηρεσιών ή Μικτές Συμβάσεις εφαρμόζοντας τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης, μετά από τη δημοσίευση Προκήρυξης Διαγωνισμού, μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- **Μετά από Διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου** εφόσον: α) οι Προσφορές που κατατέθηκαν είτε ήσαν απαράδεκτες με βάση διάταξη νόμου είτε δεν ανταποκρίνονταν στους όρους και προϋποθέσεις του νόμου αυτού και δη του άρθρου 15 (λόγοι αποκλεισμού) ή της Προκήρυξης, β) οι όροι της προτεινόμενης Σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς σε σχέση με τους όρους που είχαν προταθεί κατά την προηγούμενη διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

- **Σε εξαιρετικές περιπτώσεις**, όταν πρόκειται για έργα ή υπηρεσίες των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

- **Όταν πρόκειται για Σύμβαση Υπηρεσιών και δη για παροχές διανοητικής εργασίας**, εφόσον η φύση των υπηρεσιών ή εργασιών αυτών είναι τέτοια ώστε οι προδιαγραφές της Σύμβασης να μην είναι δυνατό να καθορίζονται με επαρκή ακρίβεια και για το λόγο αυτόν να μην είναι εφικτή η ανάθεση της Σύμβασης με επιλογή της καλύτερης Προσφοράς, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις Διαδικασίες Ανοικτού

ή Κλειστού Τύπου (π.χ. καλλιτεχνική δημιουργία, υπηρεσίες ασφαλίσεων, τραπεζικές επενδυτικές υπηρεσίες).

- *Στις Συμβάσεις Έργων, για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξη.* Κατά τη Διαδικασία αυτή, η ανάθεση της Σύμβασης πραγματοποιείται και πάλι αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, πρέπει να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των προσφερόντων καθ' όλη τη διαδικασία, ενώ η Διαδικασία Διαπραγμάτευσης μπορεί να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις με τρόπο που να μειώνει τον αριθμό των Προσφορών.

Τέλος, προβλέπεται ότι κατά παρέκκλιση των διαδικασιών ανάθεσης των άρθρων 9 έως 15 ν.3389/2005 και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της και με τήρηση των γενικών αρχών του άρθρου 9, δύναται να ενεργήσει ως Αναθέτουσα Αρχή με ανάλογη εφαρμογή της ευέλικτης διαδικασίας των διατάξεων των άρθρων 5, 6 και 7 του ν. 3049/2002 περί ιδιωτικοποιήσεων (άρθρο 16 ν.3389/2005). Στην περίπτωση αυτή η ΔΕΣΔΙΤ καθορίζει η ίδια τη διαδικασία ανάθεσης, τη μορφή, την έκταση, τον τρόπο, τη διαδικασία σύναψης και τα κριτήρια αξιολόγησης; προβλέποντας σύναψη με ή χωρίς διαγωνισμό των απαραίτητων συμβάσεων ακόμη και με ειδικούς συμβούλους (άρθρο 5 παρ.1 ν.3049/2002). Επίσης μπορεί να αποφασίζει τη σύναψη συμβάσεων παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή έργου με χρηματοοικονομικούς και άλλους τεχνικούς συμβούλους (άρθρο 7 παρ.1 ν.3049/2002).

Σκοπός της διάταξης αυτής είναι να επιτρέψει την αποτελεσματική αντιμετώπιση ειδικών συνθηκών που μπορεί να εμποδίζουν την ανάθεση και υλοποίηση ορισμένων ΣΔΙΤ. Τέτοιες ειδικές συνθήκες μπορεί να θεωρηθούν: α) η αντικειμενική αδυναμία του αρμοδίου δημόσιου φορέα να προχωρήσει ο ίδιος στην ανάθεση και υλοποίηση της ΣΔΙΤ λόγω αδυναμίας ανάληψης του σχετικού κόστους β) η ανάγκη εσπευσμένης ανάθεσης και υλοποίησης έργων για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών αναγκών γ) η έλλειψη εμπειρίας και τεχνογνωσίας σε τομείς που απαιτούν υψηλή τεχνολογία. Βέβαια η προσφυγή στη διάταξη αυτή πρέπει να είναι περιορισμένη και να γίνεται μόνο μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ (Αιτιολογική Έκθεση ν.3389/2005).

3.3.3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Η ανάθεση των Συμβάσεων από το Δημόσιο Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή γίνεται είτε με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς είτε με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής (άρθρο 10 παρ.1).

Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής, μπορεί να ειπωθεί ότι προσιδιάζει με τον χαρακτήρα του μειοδοτικού διαγωνισμού, αφού δεν λαμβάνεται υπόψη καμία άλλη παράμετρος για την τελική επιλογή του αναδόχου πλην της χαμηλότερης τιμής.

Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή εξετάζει και συνεκτιμά, πλην των οικονομικών παραμέτρων και διάφορες άλλες παραμέτρους του αντικειμένου της Σύμβασης, όπως είναι η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αρτιότητα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης κ.λπ.. Τα κριτήρια αυτά οφείλουν να προσδιορίζονται με σαφήνεια από την Αναθέτουσα Αρχή στο πλαίσιο της Διαδικασίας Ανάθεσης, καθώς και η σχετική στάθμιση που προσδίδει η Αναθέτουσα Αρχή σε καθένα από τα κριτήρια αυτά για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς πρέπει επίσης να γνωστοποιείται στους Υποψηφίους. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται και με τον καθορισμό ανώτατου και κατώτατου ορίου (εύρους). Σε περίπτωση που η στάθμιση δεν είναι δυνατή, η Αναθέτουσα Αρχή προσδιορίζει την προτεραιότητα των κριτηρίων που έχει επιλέξει με την κατάρτιση πίνακα, όπου τα κριτήρια αυτά εμφανίζονται κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας (άρθρο 10 παρ.2).

Όπως προέκυψε από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 13 παρ. 2 και 14 παρ. 3 του ν. 3389/2005, η χρήση του εν λόγω κριτηρίου είναι επιβεβλημένη στις περιπτώσεις που ο διαγωνισμός διενεργείται με τις διαδικασίες του ανταγωνιστικού διαλόγου ή των διαπραγματεύσεων. Ωστόσο, για την περίπτωση των σύνθετων ΣΔΙΤ πρέπει να προτιμάται το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, ως πληρέστερο εργαλείο που λαμβάνει υπόψη του σειρά παραμέτρων (τεχνικών, χρονικών, λειτουργικών, οικονομικών) που αποτελούν και κρίσιμα στοιχεία ολοκληρωμένης επιτυχίας μίας ΣΔΙΤ.

Από την μέχρι σήμερα πρακτική προκύπτει ότι το εν λόγω κριτήριο κατά συντριπτική πλειοψηφία προτιμάται στην ελληνική πραγματικότητα (βλ. ενδεικτικά προκηρύξεις ΣΔΙΤ στο παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος).

3.3.4. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

Στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης και πριν από την ανάθεση της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει αν δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού Υποψηφίων ή Προσφερόντων. Συγκεκριμένα:

- **Η Αναθέτουσα Αρχή αποκλείει υποχρεωτικά** τη συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης οποιουδήποτε Υποψηφίου που είτε ο ίδιος είτε τα φυσικά πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης του ή δύνανται να τον ελέγχουν, έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για αδίκημα το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τριών μηνών και άνω ή κάθειρξης.

- **Η Αναθέτουσα Αρχή έχει το δικαίωμα**, τη διακριτική ευχέρεια, να αποκλείσει οποιονδήποτε Υποψήφιο ή Προσφέροντα από τη συμμετοχή ή την περαιτέρω συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης, εφόσον: α) τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή ειδική εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό, β) έχει κινηθεί εναντίον του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού, γ) έχει καταδικασθεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή, δ) έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα το οποίο αποδεδειγμένως διαπίστωσε με οποιοδήποτε μέσο η Αναθέτουσα Αρχή, ε) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, στ) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή των φόρων και τελών, ζ) προέβη αποδεδειγμένως σε σοβαρές ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται κατά τη διαδικασία ανάθεσης ή δεν έχει παράσχει τις πληροφορίες αυτές (άρθρο 15 παρ. 1 ν.3389/2005).

Στη συνέχεια η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των Υποψηφίων ή Προσφερόντων, καθώς και τα ίδια κεφάλαια αυτών, τα κεφάλαια που εξασφαλίζουν με οποιαδήποτε μορφή δανεισμού ή πίστωσης, ελέγχοντας την πιστοληπτική τους ικανότητα, με σκοπό βέβαια τη διασφάλιση

των μέγιστων δυνατών εγγυήσεων αναφορικά με την υλοποίηση των στόχων της σύμπραξης (άρθρο 15 παρ. 2 ν. 3389/2005).

Επίσης, η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει σε έλεγχο των τεχνικών και επαγγελματικών προσόντων και ιδιοτήτων των προσφερόντων Συγκεκριμένα, για τις ανάγκες της ανωτέρω αξιολόγησης, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά: α) υποβολή καταλόγου των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί β) υποβολή καταλόγου των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν ή παρασχέθηκαν γ) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών δ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για τη διασφάλιση της ποιότητας ε) αναφορά επαγγελματικών προσόντων του Υποψηφίου ή Προσφέροντα ή αναφορά των τίτλων σπουδών των διευθυντικών στελεχών στ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων κατά την εκτέλεση της Σύμβασης ζ) δήλωση σχετικά με το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό η) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για την εκτέλεση της Σύμβασης, θ) αναφορά του τμήματος του αντικειμένου της Σύμβασης το οποίο ο Υποψήφιος ή Προσφέρων προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας, καθώς και περιγραφή των βασικών όρων της υπεργολαβίας, ι) εφόσον γίνεται επίκληση οικονομικής στήριξης τρίτου για τις ανάγκες της εκτέλεσης της Σύμβασης, βεβαιώσεις του τρίτου αυτού από τις οποίες να προκύπτει η δέσμευση του να αναλάβει το σύνολο ή μέρος του σχετικού κόστους, ια) προκειμένου για κοινοπραξία, βεβαίωση από την οποία να προκύπτει η φύση και έκταση της δέσμευσης για οικονομική συμμετοχή των προσώπων που την απαρτίζουν ή τρίτων. Περαιτέρω θεωρείται απαραίτητη η εγγραφή σε αντίστοιχο επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο (άρθρο 15 παρ.3 ν.3389/2005).

Οι διαδικασίες ανάθεσης ολοκληρώνονται με την επιλογή του ιδιωτικού φορέα, ο οποίος επιλέγεται όπως προαναφέρθηκε εφόσον πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις και καταθέσει την πλέον συμφέρουσα προσφορά, με την έννοια του συνόλου των οικονομικών, τεχνικών, χρηματοδοτικών και άλλων προτάσεων που υποβάλλουν οι Υποψήφιοι για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης, κατόπιν πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αυτή έχει θέσει με την Προκήρυξη και τα παραρτήματα της και τα τυχόν άλλα έγγραφα της Διαδικασίας Ανάθεσης (άρθρο 8 παρ. 13 ν. 3389/2005).

Βάση της ανωτέρω επιλογής η Αναθέτουσα Αρχή προχωρά στην υπογραφή της σύμβασης σύμπραξης με τον επιλεγέντα προσφέροντα, όπως θα αναλυθεί στο ακόλουθο κεφάλαιο του παρόντος εκπονήματος.

3.3.5. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Η παραπάνω ανάλυση αφορούσε όπως είναι κατανοητό, το προσυμβατικό στάδιο μίας ΣΔΙΤ, περιλαμβάνοντας κυρίως την πράξη της προκήρυξης του διαγωνισμού και τις λοιπές διαδικαστικές, επί το πλείστον διοικητικής φύσεως, πράξεις κατά το στάδιο των διαδικασιών ανάθεσης, προ της καταρτίσεως της σύμβασης σύμπραξης. Λόγω των πολύπλοκων διαδικασιών στις οποίες εμπλέκονται ποικίλοι φορείς, συχνά αναφύονται ζητήματα, όπως και στις κλασικές διοικητικές συμβάσεις, τα οποία χρήζουν δικαστικής εκτίμησης και ρύθμισης. Τίθεται, λοιπόν εύλογα το ερώτημα, στην περίπτωση του προσυμβατικού σταδίου μίας ΣΔΙΤ, ποιο δίκαιο είναι εφαρμοστέο, δεδομένης και της νομικής ιδιομορφίας μίας ΣΔΙΤ.

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης, καθώς και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν τους όρους και τις ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από το Δημόσιο Φορέα με τη σχετική Προκήρυξη κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και συνιστούν το μόνο συμβατικό πλαίσιο που δεσμεύει τους εμπλεκόμενους Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς. Στις Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του ν.3389/2005 εφαρμόζονται οι όροι της Σύμβασης Σύμπραξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας (άρθρο 17 παρ.1 ν.3389/2005).

Από την ως άνω διάταξη αλλά και κατ' άρθρο 17 παρ. 1 της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 3389/2005, στις συμπράξεις που υπάγονται στις διατάξεις αυτού του νόμου έχουν κατ' αρχήν εφαρμογή οι ρυθμίσεις των σχετικών συμβάσεων σύμπραξης και συμπληρωματικά οι σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα και όχι η νομοθεσία περί δημοσίων έργων. Ωστόσο, η συγκεκριμένη πρόβλεψη μάλλον τίθεται ως νομική υπόδειξη για διαφορές που ανακύπτουν κατά το συμβατικό στάδιο και όχι κατά το προσυμβατικό, γεγονός που μαρτυρά και η τοποθέτηση της διάταξης αυτής στην αρχή του Δ κεφαλαίου του νόμου, που τιτλοφορείται «συμβατικό πλαίσιο».

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι κάθε διαφορά που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος Συμβάσεων Σύμπραξης ή των Παρεπόμενων Συμφώνων επιλύεται με διαιτησία (άρθρο 31 παρ.1 και 2 ν. 3389/2005). Όμως και στην περίπτωση αυτή φαίνεται πως η προσφυγή σε διαιτησία δεν αφορά σε τρόπο δικαστικής

προστασίας κατά το προσυμβατικό στάδιο, αφού ρητά αναφέρεται ότι η υποβαλλόμενη σε διαιτησία διαφορά θα σχετίζεται με την εφαρμογή, ερμηνεία ή το κύρος των συμβάσεων, άρα το συμβατικό στάδιο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η επίλυση των διαφορών με διαιτησία προτιμάται έναντι της προσφυγής στα τακτικά πολιτικά ή διοικητικά δικαστήρια προκειμένου να αποφευχθούν σημαντικές καθυστερήσεις και να επιτευχθεί ταχεία επίλυση των ανακύπτοντων διαφορών. Άλλωστε η επίλυση με διαιτησία συνεπάγεται ότι η διαιτητική απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη, δεν υπόκειται σε τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο και αποτελεί εκτελεστό τίτλο, χωρίς να απαιτείται κήρυξη της εκτελεστότητάς της από τα τακτικά δικαστήρια (Γέροντας, 2009).

Συνεπώς, ελλείψει σχετικής ρητής αναφοράς στο νόμο, θα βρίσκει εφαρμογή για την επίλυση των διαφορών κατά το προσυμβατικό στάδιο το δίκαιο των κλασικών διοικητικών συμβάσεων, όπως άλλωστε προβλέπεται και από τη σχετική νομολογία του ΣτΕ, σύμφωνα με την οποία οι διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης υπάγονται στις διατάξεις των ασφαλιστικών μέτρων του ν.2522/1997 (απόφαση 77/2005 ΣτΕ).

Προς την άποψη αυτή συντείνει και η πρακτική προκήρυξης ΣΔΙΤ, όπου κατά κανόνα ορίζεται ότι ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί και η σύμβαση θα ανατεθεί και θα εκτελεστεί σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις του Ν. 3389/2005, της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, του Π.Δ. 60/2007, της Οδηγίας 89/665/ΕΚ, του Ν. 2522/1997, του Π.Δ. 774/1980, όπως ισχύει και του Ν. 3310/2005 (πρβλ ενδεικτικά α) προκήρυξη διαγωνισμού για τη Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή και Τεχνική Διαχείριση Κτιριακού Συγκροτήματος Διοικητικού Πάρκου Αλεξανδρούπολης με Σ.Δ.Ι.Τ. β) Προκήρυξη διαγωνισμού για τη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και τεχνική διαχείριση 10 Σχολικών Μονάδων στην Περιφέρεια Αττικής με ΣΔΙΤ γ) Προκήρυξη διαγωνισμού για τη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, τεχνική διαχείριση και εκμετάλλευση περιορισμένων εμπορικών χώρων δυο (2) νέων Δικαστικών Μεγάρων κ.α.).

Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι στο προσυμβατικό στάδιο όλων των δημοσίων συμβάσεων, όπως και επί συγχρηματοδοτούμενων έργων, προβλέπεται υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας της οικείας σύμβαση πριν από τη σύναψή της από κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατ' άρθρο 98 παρ. 1 εδ. β' του Συντάγματος αλλά και σύμφωνα

με το άρθρο 19 παρ.7 του ΠΔ 774/1980, το άρθρο 8 παρ. 1 του ν.2741/1999, άρθρο 12 παρ. 27 του ν. 3310/2005 και άρθρο 9 παρ.3 του ν.3090/2002. Το χρηματικό όριο υπαγωγής στον ελεγκτικό μηχανισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανέρχεται στο ποσό των 1.000.000 ευρώ για όλες τις συμβάσεις προμηθειών, έργων, υπηρεσιών, πλην ορισμένων εξαιρέσεων όπως οι συμβάσεις προμηθειών Υπουργείου Εθνικής Άμυνας κατ' άρθρο 69 παρ. 3 του ν. 3433/2006, οι συμβάσεις εσωτερικού και εξωτερικού δανεισμού της χώρας κατ' άρθρο 1 παρ. 2 ν.2628/1998 κ.α., ενώ επί συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων το όριο υπαγωγής ανέρχεται στο ποσό των 5.000.000 ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 27 του ν.3310/2005.

Ειδική νομοθετική πρόβλεψη για τις ΣΔΙΤ δεν υφίσταται.

4. ΤΟ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΔΙΤ (ν.3389/2005)

4.1. ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Η νομική φύση της σύμβασης σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, καθορίζει το επιμέρους περιεχόμενο της σύμβασης σύμπραξης και αντίστροφα το περιεχόμενο της σύμβασης σύμπραξης προσδιορίζει τη νομική φύση αυτής. Όπως προαναφέρθηκε το αντικείμενο μίας σύμβασης σύμπραξης συνήθως δεν είναι μονοδιάστατο, αλλά περιλαμβάνει στοιχεία και από το αντικείμενο της εκτέλεσης έργων και από το αντικείμενο της παροχής υπηρεσιών, ώστε εν τέλει να χαρακτηρίζεται νομικά ως μεικτή σύμβαση. Η ακριβής βέβαια νομική φύση της σύμβασης και οι συμβατικοί τύποι που εμπεριέχει καθορίζονται επιμέρους από τα προβλεπόμενα δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών (Βενιέρης, 2007).

Όπως αναλύθηκε στο κεφ. 2, υφίστανται δύο βασικές κατηγοριοποιήσεις κατ'αρχήν των σχημάτων ΣΔΙΤ, σε καθαρά συμβατικού τύπου στις οποίες η σύμπραξη μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα βασίζεται σε αποκλειστικά συμβατικούς δεσμούς, και σε θεσμοθετημένου τύπου (ΘΣΔΙΤ) στις οποίες υπάρχει συνεργασία μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός άλλου φορέα ή εισόδου του ιδιώτη σε ένα υπάρχοντα φορέα.

Ως προς τις ΣΔΙΤ συμβατικού τύπου, οι οποίες απασχολούν αποκλειστικά την ελληνική έννομη τάξη, ελλείπει νομοθετικής πρόβλεψης δημιουργίας ΘΣΔΙΤ στην Ελλάδα, υφίσταται σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική πληθώρα επιμέρους μορφών και μοντέλων σύμπραξης. Πριν πραγματοποιηθεί αναφορά στις πάμπολλες επιμέρους τεχνικές που συναντώνται συχνά στη διεθνή πρακτική, παρουσιάζεται μία γενικευμένη κατηγοριοποίηση που συναντήθηκε στη βιβλιογραφία, αναφερόμενη σε επτά βασικές μορφές συμπράξεων ανάλογα με τα δικαιώματα των μερών επί των εγκαταστάσεων, τις υποχρεώσεις τρίτων, την χρήση των εγκαταστάσεων και τους αναλαμβανόμενους κινδύνους.

Έτσι, παρατηρούνται τα ακόλουθα επτά γενικά μοντέλα συμβάσεων σύμπραξης:

- Μοντέλο κυριότητας του δημοσίου φορέα επί των εγκαταστάσεων.

Σε αυτή τη μορφή σύμβασης σύμπραξης έχει ως κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα ότι από την αρχή της διαδικασίας μέχρι το τέλος ο δημόσιος φορέας είναι ο κύριος των ακινήτων που αφορά η σύμπραξη. Έτσι, δεν χρειάζεται να αξιωθεί από αυτόν η

παραχώρηση της χρήσης αφού έχει ούτως ή άλλως πλήρες δικαίωμα κυριότητας, νομής και κατοχής επί των ακινήτων εξ αρχής. Ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει το στάδιο της μελέτης και εκπόνησης του σχετικού σχεδίου εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος που τίθεται από τον δημόσιο φορέα σύμφωνα πάντα με τις προδιαγραφές της προκήρυξης. Επίσης το στάδιο της κατασκευής ή επισκευής ή ανακαίνισης αποτελεί ευθύνη του ιδιωτικού φορέα υπό τις υποδείξεις και εγκρίσεις του δημοσίου φορέα. Στο στάδιο της λειτουργίας και διαχείρισης των εγκαταστάσεων η χρήση και εκμετάλλευση μπορεί να γίνεται από τον κύριο αυτόν δηλαδή το δημόσιο φορέα ή κατόπιν συμφωνίας να ανήκει εν όλω ή εν μέρει στον ιδιωτικό φορέα μέχρι το τέλος της σύμπραξης, ο οποίος και έχει αναλάβει όλους τους κινδύνους. Η επιστροφή των δαπανούμενων κεφαλαίων προς τον ιδιωτικό φορέα γίνεται μέσω τακτικών καταβολών προς αυτό με ή χωρίς δικαίωμα εκμετάλλευσης (Βενιέρης, 2007).

- Μοντέλο ανάθεση της διαχείρισης στον Ιδιωτικό Φορέα.

Σε αυτή τη μορφή σύμβασης την κυριότητα επί των εγκαταστάσεων έχει ο δημόσιος φορέας, ο οποίος αναθέτει στον ιδιωτικό φορέα την πραγματοποίηση συνήθως συμπληρωματικών εργασιών προς το σκοπό της βελτιστοποίησης λειτουργίας των εγκαταστάσεων και επωφελέστερης παροχής υπηρεσιών εκ των εγκαταστάσεων. Ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει τη διαχείριση των εγκαταστάσεων και τη λειτουργία αυτών με σκοπό την παροχή δημοσίων υπηρεσιών, ωστόσο η ευθύνη για τη δραστηριότητα αυτή παραμένει στο δημόσιο φορέα όπως και η εκμετάλλευση των προϊόντων της. Δηλαδή με τη σύμβαση σύμπραξης παραχωρείται το δικαίωμα χρήσης των εγκαταστάσεων στον ιδιωτικό φορέα ώστε να μπορέσει να υλοποιήσει το πρόγραμμα βελτιστοποίησης παροχής υπηρεσιών και μείωσης κόστους, χωρίς ωστόσο να έχει το δικαίωμα διάθεσης σε τρίτους, ενώ η αποπληρωμή του πραγματοποιείται με την καταβολή τακτικών αποδοχών, των οποίων το ύψος εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα των εργασιών του ιδιωτικού φορέα (ποιότητα και μείωση κόστους. Το μοντέλο αυτό συνήθως χρησιμοποιείται στον τομέα παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, όπως ύδρευση, αποχέτευση, παραγωγή και διανομή ενέργειας, αερίου, τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (Βενιέρης, 2007).

- Μοντέλο παραχώρησης της λειτουργίας στους ιδιωτικούς φορείς.

Το μοντέλο αυτό προσιδιάζει με τις ήδη γνωστές μορφές συνεργασίας δηλαδή τις συμβάσεις παραχώρησης και τα αυτοχρηματοδοτούμενα έργα. Ο ιδιωτικός φορέας

αναλαμβάνει τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία και διαχείριση αυτών με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ή μόνο την κατασκευή. Το βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι ότι το προϊόν της διαχείρισης και λειτουργίας δεν προορίζεται για το δημόσιο φορέα αλλά για τρίτους χρήστες, από τους οποίους και λαμβάνει εν τέλει ο ιδιωτικός φορέας τις κεφαλαιουχικές επιστροφές, καθώς οι τρίτοι χρήστες καταβάλουν αντίτιμο για την παροχή υπηρεσιών ή τη χρήση του έργου. Η καταβολή γίνεται είτε απευθείας από τους τρίτους χρήστες προς τον ιδιωτικό φορέα ή από τους τρίτους προς το δημόσιο φορέα, στην περίπτωση κατά την οποία το δικαίωμα εκμετάλλευσης έχει ο δημόσιος φορέας, ο οποίος κατόπιν προωθεί το αντίτιμο προς τον ιδιωτικό φορέα. Στη διεθνή πρακτική αυτό το μοντέλο συναντάται ως **BOOT ή BOO** (Βενιέρης, 2007).

- Μοντέλο εταιρικής συμμετοχής (joint venture).

Στην περίπτωση αυτή, η οποία χρησιμοποιείται ευρέως στη διεθνή πρακτική συστήνεται μία εταιρεία με τη συμμετοχή δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, η οποία κατ' αντιστοιχία με την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού του ν.3389/2005 αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου, τη διαμόρφωση των εγκαταστάσεων και την παροχή δημοσίων υπηρεσιών. Πρόκειται δηλαδή για μία μικτή επιχείρηση, μία εταιρική συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού φορέα, η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και στην οποία συμμετέχουν οικονομικά και διοικητικά δημόσιο και ιδιωτικοί φορείς. Στην περίπτωση αυτή ο συμβατικός τύπος της σύμπραξης ανήκει στην εταιρική σύμβαση (άρθρα 741 επ.ΑΚ) και δεν έχει την ενοχική μορφή των προηγούμενων μοντέλων. Η συσταθείσα εταιρία αναλαμβάνει όλα τα καθήκοντα στη διαδικασία σύμπραξης. Στο στάδιο της εκκαθάρισης των σχέσεων, πρόκειται για λύση της εταιρίας, η οποία μπορεί να συνδυαστεί με όλα τα προηγούμενα μοντέλα ως προς την νομική τύχη των εγκαταστάσεων. Η συνεισφορά του δημοσίου σε αυτές τις επιχειρήσεις μπορεί να είναι περιουσιακά στοιχεία ή/και κεφάλαια. Οι επιχειρήσεις αυτής της μορφής μπορεί να έχουν ως αντικείμενο την εμπορική εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου ή γενικότερα την αξιοποίηση επιχειρηματικών ευκαιριών (Βενιέρης, 2007, Γιάνναρος, 2005).

Η συγκεκριμένη μορφή σύμπραξης προβλέπεται στο κοινοτικό επίπεδο ως σύμπραξη θεσμοθετημένου τύπου (ΘΣΔΙΤ). Ωστόσο, παρά την ευρεία χρήση της τόσο διεθνώς όσο και στην Ε.Ε. δεν μπορεί να υπαχθεί στην έννοια των ΣΔΙΤ κατά τον ν. 3389/2005 αφού έμμεσα απαγορεύεται, όπως προαναφέρθηκε, κατ' άρθρο 1 παρ.4 του

ν.3389/2005, όπου ρητά προβλέπεται ότι μέτοχοι στην ΕΕΣ μπορούν να είναι αποκλειστικά και μόνο ιδιωτικοί φορείς.

- Μοντέλο πώλησης στο δημόσιο φορέα με παρακράτηση κυριότητας.

Στην περίπτωση αυτή ο ιδιωτικός φορέας (ΕΕΣ κατά την ελληνική νομοθετική πρόβλεψη) επιβαρύνεται με την μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, διαχείριση και εκκαθάριση των σχέσεων, ενώ πέραν της ιδιότητας του κατασκευαστή είναι ταυτόχρονα και κύριος των εγκαταστάσεων και υποδομών. Η απόκτηση κυριότητας επί εκτάσεων ή εγκαταστάσεων από τον ιδιωτικό φορέα μπορεί να πραγματοποιηθεί με τρεις τρόπους: α) Τα ακίνητα βρίσκονται στην κυριότητα ενός εμπλεκόμενου στη σύμπραξη ιδιωτικού φορέα (μετόχου της ΕΕΣ) β) Τα ακίνητα βρίσκονται στην κυριότητα του δημοσίου φορέα και μεταβιβάζονται στον ιδιωτικό φορέα ως χρηματοδοτική συμμετοχή σε είδος (πρβλ άρθρο 18 παρ.2 ν.3389/2005) και γ) Τα ακίνητα βρίσκονται στην κυριότητα τρίτου μη εμπλεκόμενου ιδιώτη από τον οποίο αφαιρείται η κυριότητα και μεταβιβάζεται στον ιδιωτικό φορέα μέσω της διαδικασίας απαλλοτρίωσης (πρβλ άρθρο 23 ν.3389/2005). Ο Ιδιωτικό φορέας διατηρεί το δικαίωμα κυριότητας μέχρι τη λήξη της σύμπραξης, οπότε και το μεταβιβάζει αυτόματα στο δημόσιο φορέα, ο οποίος στο μεταξύ έχει την κατοχή και το δικαίωμα χρήσης-εκμετάλλευσης άρα και την ευθύνη εξασφάλισης ροής κεφαλαίων, καταβάλλοντας συγκεκριμένο συμφωνηθέν μηνιαίο ή ετήσιο ποσό στον ιδιωτικό φορέα, ο οποίος φέρει την ευθύνη διαχείρισης των εγκαταστάσεων, όπως συντήρησης, ασφάλειας, ετοιμότητας προς χρήση. Ο ιδιωτικός φορέας, δηλαδή ουσιαστικά πωλεί το έργο στο δημόσιο φορέα, παρακρατώντας την κυριότητα μέχρι την πλήρη καταβολή σε αυτόν των συμφωνηθέντων δόσεων. Στη διεθνή πρακτική αυτό το μοντέλο χαρακτηρίζεται ως **BT, Build/Transfer** (Βενιέρης, 2007).

- Μοντέλο χρηματοδοτικής μίσθωσης στο δημόσιο φορέα.

Η δεύτερη αυτή μορφή σύμπραξης δεν απέχει πολύ από την προαναφερθείσα, καθόσον ισχύουν όσα εκτέθηκαν ανωτέρω περί μελέτης, κατασκευής χρηματοδότησης, διαχείρισης, πλην της εκκαθάρισης των σχέσεων. Κι αυτό, διότι η βασική διαφορά έγκειται στο ότι με τη λήξη της σύμπραξης δεν μεταβιβάζονται αυτοδίκαια οι εγκαταστάσεις στο δημόσιο φορέα, αλλά προβλέπεται μόνο δικαίωμα του δημοσίου φορέα να αποκτήσει κυριότητα επί του έργου, καταβάλλοντας επιπλέον αντίτιμο προβλεπόμενο στη σύμβαση. Κι αυτό γιατί στην περίπτωση αυτού του μοντέλου σύμπραξης το δημόσιο με τις τακτικές καταβολές του κατά τη διάρκεια της σύμπραξης

προς τον ιδιωτικό φορέα, δεν καταβάλλει το σύνολο των δαπανών και αμοιβών παρά μόνο το μεγαλύτερο μέρος τους, ώστε να καταβάλει το υπόλοιπο μόνο στην περίπτωση που επιθυμεί με τη λήξη της σύμπραξης να ασκήσει το δικαίωμα απόκτησης κυριότητας. Στη διεθνή πρακτική η σύμπραξη αυτή συναντάται ως **BOL (Build/Own/Lease)** ή **BLOT (Build/Lease/Operate/Transfer)** (Βενιέρης, 2007).

- Μοντέλο μίσθωσης των εγκαταστάσεων στο δημόσιο φορέα

Το μοντέλο αυτό δεν απέχει από το προηγούμενο της χρηματοδοτικής μίσθωσης. Και σε αυτή τη μορφή το δημόσιο καταβάλει σε τακτά χρονικά διαστήματα μίσθωμα προς τον ιδιωτικό φορέα για τη χρήση και εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων, που βρίσκονται στην κυριότητα του Ιδιωτικού φορέα. Ωστόσο, η καταβολή μισθωμάτων δεν αποτελεί επιστροφή των επενδύσεων που έχει κάνει ο ιδιωτικός φορέας, αλλά καλύπτει μόνο τις δαπάνες και την αμοιβή του για το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας και γι' αυτό διαμορφώνεται από τις συνθήκες και απαιτήσεις της αγοράς. Στην περίπτωση κατά την οποία θελήσει ο δημόσιος φορέας να αποκτήσει την κυριότητα τότε το τίμημα θα είναι υψηλότερο και διαφορετικά υπολογιζόμενο **BOM (Built/Own/Maintain)** ή **BRT (Build/Rent/Transfer)** (Βενιέρης, 2007).

4.2. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Πριν γίνει αναφορά στις επιμέρους τεχνικές χρηματοδότησης και λειτουργίας σχηματών ΣΔΙΤ, αξίζει να σημειωθεί ότι η πλέον καθιερωμένη μορφή συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, η οποία, όπως αναφέρθηκε αναλυτικά στο κεφ. 1.4 (πρβλ σελ. 8 και επ.), χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα σε ευρωπαϊκό έδαφος για την κατασκευή μεγάλων έργων, είναι η σύμβαση παραχώρησης (concession contract) δημοσίου έργου, αλλά και στην Ελλάδα. Πρόκειται σύμφωνα με την καθιερωμένη γενικευμένη μορφή της για μία συμφωνία στην οποία ο δημόσιος φορέας, που είναι και ιδιοκτήτης της υποδομής, παραχωρεί στον ιδιωτικό φορέα (concessionaire) την ευθύνη για την παροχή και την συντήρηση ενός συγκεκριμένου επιπέδου υπηρεσιών προς τους χρήστες της υποδομής, με αντάλλαγμα το δικαίωμα να συλλέξει εισόδημα (revenues) από τους χρήστες, η οποία συναντάται σε πολλές παραλλαγές.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο η σύμβαση παραχώρησης αυτονομήθηκε ως συμβατικός τύπος από τη στιγμή που δόθηκε ο ορισμός της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ και έχει τύχει πολλαπλής επεξεργασίας, τόσο από το ΔΕΚ, όσο και από τα όργανα της ΕΕ,

διαδραματίζοντας έναν κρίσιμο ρόλο κατά την τελευταία δεκαετία του 20ου αιώνα στην Ευρώπη μέσα σε καθεστώς οικονομικής ύφεσης και ενσωματώθηκε στα κράτη μέλη δια της κοινοτικής οδηγίας 93/37/ΕΟΚ.

Διαφοροποίηση ως προς το εργολαβικό αντάλλαγμα παρατηρείται σε άλλους τύπους ρυθμίσεων, όπου ο ιδιωτικός φορέας καλείται να υλοποιήσει και να διαχειριστεί μια υποδομή για τη δημόσια διοίκηση (π.χ. ένα σχολείο, ένα νοσοκομείο, ένα σωφρονιστικό κέντρο, μια υποδομή που αφορά τις μεταφορές), και η αμοιβή του δεν έχει τη μορφή τελών που καταβάλλονται από τους χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, αλλά τακτικών πληρωμών που καταβάλλονται από το δημόσιο τομέα. Οι πληρωμές αυτές μπορεί να είναι σταθερές, αλλά μπορεί επίσης να υπολογίζονται με μεταβλητό τρόπο, ανάλογα, για παράδειγμα, με τη διαθεσιμότητα του σχετικού έργου ή των σχετικών υπηρεσιών, ή ακόμη ανάλογα με τη συχνότητα χρήσης του έργου, όπως άλλωστε προαναφέρθηκε στην προηγούμενη ανάλυση. Το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα του μοντέλου αυτού είναι η ρύθμιση τύπου PFI, "Private Finance Initiative", που ουσιαστικά πρόκειται για ένα πρόγραμμα της βρετανικής κυβέρνησης που επιτρέπει τον εκσυγχρονισμό των δημοσίων υποδομών μέσω της προσφυγής σε ιδιωτική χρηματοδότηση. Το ίδιο μοντέλο όπως παρατηρείται χρησιμοποιείται και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΚ με σημαντικές, πολλές φορές, παραλλαγές (Πράσινο Βιβλίο, 2004)

Περαιτέρω ενδεικτικά παρατίθενται σε συνοπτική μορφή διάφορες μορφές συμβάσεων σύμπραξης που συναντώνται συχνά στη διεθνή πρακτική :

Συνήθως η διεθνής πρακτική επιδεικνύει πληθώρα μορφών και μοντέλων σύμπραξης. Από αυτά οι συνηθέστερες μορφές είναι οι εξής (Βενιέρης, 2007):

- **BBO**, δηλαδή **Buy - Build- Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την αγορά των ακινήτων, την κατασκευή των εγκαταστάσεων και τη λειτουργία αυτών.

- **DFBT**, δηλαδή **Design - Finance - Build - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη μελέτη, τη χρηματοδότηση, κατασκευή των εγκαταστάσεων και τη μεταβίβαση αυτών στον δημόσιο φορέα.

- **BTO**, δηλαδή **Build - Transfer - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή, τη μεταβίβαση στο δημόσιο φορέα και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων.

- **BOT**, δηλαδή **Build - Own - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή, έχει την κυριότητα και μεταβιβάζει στο τέλος την κυριότητα επί των εγκαταστάσεων στον δημόσιο φορέα.

- **BOOT**, δηλαδή **Build - Own - Operate - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή των εγκαταστάσεων, την κυριότητα επί αυτών, τη λειτουργία και τη μεταβίβαση στο τέλος των εγκαταστάσεων στον δημόσιο φορέα.

- **DBFOOT**, δηλαδή **Design - Build - Finance - Own - Operate - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη μελέτη και σχεδίαση των εγκαταστάσεων, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση, την κυριότητα επί των εγκαταστάσεων, τη λειτουργία αυτών και τη μεταβίβαση στο τέλος στον δημόσιο φορέα.

- **DBO**, δηλαδή **Design - Build - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη μελέτη και σχεδίαση των εγκαταστάσεων, την κατασκευή και τη λειτουργία αυτών.

- **DBFO**, δηλαδή **Design - Build - Finance - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη μελέτη, την κατασκευή των εγκαταστάσεων, τη χρηματοδότηση και τη λειτουργία.

- **BOO**, δηλαδή **Build - Own - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή των εγκαταστάσεων, την κυριότητα επί αυτών και τη λειτουργία τους.

- **BFOO**, δηλαδή **Build - Finance - Own - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή των εγκαταστάσεων, τη Χρηματοδότηση, την κυριότητα επί αυτών και τη λειτουργία τους.

- **BLT**, δηλαδή **Build - Lease - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή των εγκαταστάσεων, τη χρηματοδοτική μίσθωσή τους στον δημόσιο φορέα και τη μεταβίβασή τους σε αυτόν.

- **BLOT**, δηλαδή **Built - Lease - Operate - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή των εγκαταστάσεων, τη Χρηματοδοτική τους μίσθωση στον δημόσιο φορέα, τη διαχείριση των εγκαταστάσεων και τη μεταβίβαση τους στο τέλος στον δημόσιο φορέα.

- **BRT**, δηλαδή **Build - Rent - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει την κατασκευή των εγκαταστάσεων, τη μίσθωσή τους στον δημόσιο φορέα και τη μεταβίβασή τους στο τέλος στο δημόσιο φορέα.

- **LDO**, δηλαδή **Lease - Develop - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη χρηματοδοτική μίσθωση των εγκαταστάσεων, την ανάπτυξη αυτών και τη λειτουργία τους.

- **LRO**, δηλαδή **Lease - Rehabilitate - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη χρηματοδοτική μίσθωση των εγκαταστάσεων, την αναδιαμόρφωση και επισκευή αυτών και τη λειτουργία τους.

- **DBFOM**, δηλαδή **Design - Build - Finance - Operate - Maintain**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη μελέτη και σχεδίαση, την κατασκευή των εγκαταστάσεων, τη χρηματοδότηση, τη λειτουργία και τη διατήρηση των εγκαταστάσεων.

- **LROT**, δηλαδή **Lease - Renovate - Operate - Transfer**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη χρηματοδοτική μίσθωση των εγκαταστάσεων, την ανακαίνιση και τροποποίηση αυτών, τη λειτουργία και τη μεταβίβασή τους στο τέλος στον δημόσιο φορέα.

- **OMM**, δηλαδή **Operate - Maintain - Manage**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, τη συντήρηση και διατήρηση αυτών αλλά η κυριότητα επί των εγκαταστάσεων ανήκει στον δημόσιο φορέα.

- **MOO**, δηλαδή **Modernize - Own - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τον εκσυγχρονισμό και ανακαίνιση των εγκαταστάσεων, τις διαχειρίζεται και έχει και κυριότητα επί των εγκαταστάσεων.

- **MO**, δηλαδή **Modernize - Operate**, όπου η εταιρεία ειδικού σκοπού αναλαμβάνει τον εκσυγχρονισμό και ανακαίνιση των εγκαταστάσεων, και αναλαμβάνει και τη διαχείριση αυτών, ενώ η κυριότητα ανήκει στον δημόσιο φορέα.

- **JV**, δηλαδή τη σύσταση από κοινού εταιρείας από τον δημόσιο φορέα και τους ιδιωτικούς φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία σύμπραξης.

Όλα τα προαναφερθέντα μοντέλα θα μπορούσε να ειπωθεί ότι έχουν κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα πως βρίσκονται ουσιαστικά στο μέσο μίας διαδικασίας μείωσης της κρατικής πρωτοβουλίας και παρεμβατισμού και αύξησης της εμπλοκής του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση δημοσίων υποδομών, χωρίς να έχουν κατατείνει στην πλήρη ιδιωτικοποίηση των διαδικασιών (βλ. Σχήμα 6).

Σχήμα 6. Συστημικό διάγραμμα μοντέλων ΣΔΙΤ (Πηγή: Γιάνναρος, 2005)

Από το σύνολο των υπάρχουσών μορφών σύμπραξης αναλύονται ειδικότερα ορισμένες τεχνικές εξ αυτών οι οποίες συναντώνται συχνότερα στη διεθνή πρακτική ως ακολούθως:

- **Η μέθοδος B.O.T. (Build / Operate / Transfer) και B.O.O.T. (Build / Own / Operate / Transfer) (Κατασκευή-Απόκτηση κυριότητας-Λειτουργία-Μεταβίβαση κυριότητας)**

Ο ιδιωτικός φορέας-ανάδοχος κατασκευάζει το έργο με βάση τις προδιαγραφές που έχει συμφωνήσει με το Δημόσιο, συντηρεί και λειτουργεί το έργο που ανήκει είτε σε κρατικούς φορείς (περίπτωση B.O.T.) ή έχει εκχωρηθεί στο ίδιο (περίπτωση B.O.O.T.) για ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια με τη λήξη της περιόδου εκμετάλλευσης (παραχώρησης) μεταβιβάζει τη λειτουργία του (B.O.T.) ή και την ιδιοκτησία του (B.O.O.T.) στον κρατικό φορέα. Στις περισσότερες περιπτώσεις ο ιδιωτικός φορέας είναι υπεύθυνος για τμήμα ή για το σύνολο της χρηματοδότησης του έργου, συνεπώς και η περίοδος εκμετάλλευσης πρέπει να είναι επαρκής, προκειμένου ο ιδιώτης μέσω των τελών χρήσης του έργου να επιτύχει μια ελάχιστη απόδοση επί του κεφαλαίου που επένδυσε. Στο τέλος της προκαθορισμένης περιόδου εκμετάλλευσης του έργου από τον ιδιώτη το Δημόσιο μπορεί να αναλάβει τη λειτουργία του έργου ή να την αναθέσει εκ νέου στον ιδιώτη που το κατασκεύασε ή και σε τρίτο (Τροβά, 2005)

Πρέπει να τονιστεί ότι σε ένα σχήμα BOT η ευθύνη του ιδιώτη δεν περιορίζεται μόνο στην λειτουργία και την συντήρηση της υποδομής αλλά περιλαμβάνει την υλοποίηση μίας αρχικής κατασκευής (Built), την αναβάθμιση κάποιας υπάρχουσας ή την

αποκατάσταση κάποιου τμήματος της αρχικής. Σε αυτή την περίπτωση απαιτούνται ογκώδεις επενδύσεις και μεγάλη κινητοποίηση ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης, οι οποίοι αποπληρώνονται από τα έσοδα που αποκομίζονται από τους χρήστες της υποδομής (διόδια, τέλη, φόροι). Το σχήμα BOT (κατασκευή – λειτουργία – μεταφορά) χαρακτηρίζεται από την ευθύνη του ιδιωτικού τομέα κατά την διάρκεια της κατασκευής και της λειτουργίας της υποδομής μέχρι την παράδοση (μεταφορά) αυτής στο δημόσιο στο τέλος της συμφωνημένης περιόδου. Η αρχική ογκώδης επένδυση που απαιτείται από τον ιδιωτικό τομέα και η επακόλουθη, μεγάλη χρονικά, περίοδος παραχώρησης της υποδομής κάνουν την διανομή του ρίσκου (κίνδυνου) μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών ένα βασικό στοιχείο επιτυχίας σε τέτοιου είδους παραχωρήσεις.

Το σχήμα της ίδιας κατηγορίας με τη μορφή της BOOT σύμβασης μπορεί να οριστεί ως κρατική παροχή σε έναν ιδιωτικό φορέα μίας χρηματοδοτικής παραχώρησης να κατασκευάσει ένα έργο, να είναι ιδιοκτήτης αυτού για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, να το λειτουργεί, να λάβει εισοδήματα από αυτό και να το επιστρέψει τελικά στο δημόσιο φορέα. Λόγω της εμπλοκής ποικίλων φορέων στην υλοποίηση μέσω τέτοιου είδους μορφών συνεργασίας μεγάλων διαστάσεων κατασκευαστικών έργων, πραγματοποιείται πάντα μία εκτίμηση των κινδύνων και από τα δύο μέρη. Υποδεικνύεται δε προς το σκοπό αυτό ως χρήσιμη μέθοδος ανάλυσης για την οικονομική εκτίμηση σημαντικών έργων, η λεγόμενη ανάλυση ευαισθησίας (sensitivity analysis), η οποία παρέχει στους αποφασίζοντες έναν μηχανισμό εκτίμησης των πιθανών επιπτώσεων ποικίλων υποθετικών σεναρίων, υπογραμμίζοντας ποια ελαττώματα μπορεί να έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή επίδραση στο υπό υλοποίηση σχέδιο (Woodward, 1995).

Η συγκεκριμένη μορφή ΣΔΙΤ, κυρίως με ως μοντέλο BOT χρησιμοποιείται κυρίαρχα στην επίτευξη μεγαλεπίβολων σχεδίων διεθνώς, με ιδιαίτερα αυξητική τάση στην χρήση του από αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για περισσότερη ανάπτυξη στις υποδομές, δίνοντας ώθηση στην αγορά της χώρας που το υιοθετεί, για κατασκευή και λειτουργία έργων υποδομής με μειωμένη κυβερνητική εμπλοκή και αυξημένη δυνατότητα αποκόμισης κερδών. (Tiong et al., 1992).

Μάλιστα υιοθετήθηκε και από την Ελλάδα (βλ. σχήμα 4) για την κατασκευή μεγάλων έργων, όπως το αεροδρόμιο των Σπάτων, η λεωφόρος Ελευσίνας-Σπάτων, η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου, η Υποθαλάσσια σήραγγα Θεσσαλονίκης κ.α. (Τροβά, 2005).

Σχήμα 7. Μοντέλο BOT κατά τα ελληνικά δεδομένα (Πηγή: Τσαμπούλας, 2003)

- Η μέθοδος B.T.O. (Build / Transfer / Operate) (κατασκευή-μεταβίβαση χρήσης-λειτουργία)

Στην περίπτωση αυτή ο ιδιωτικός φορέας σχεδιάζει, χρηματοδοτεί και κατασκευάζει το έργο και μετά την αποπεράτωση του μεταβιβάζει την ιδιοκτησία στον κρατικό φορέα. Στη συνέχεια ο ιδιώτης και το δημόσιο συμφωνούν την μίσθωση του έργου στον ιδιώτη, για μια προκαθορισμένη χρονική περίοδο κατά την οποία αυτός διαχειρίζεται το έργο και εισπράττει τα έσοδα λειτουργίας του. Ένας πρόσφορος τομέας για την εφαρμογή αυτής της μεθόδου στην Ελλάδα είναι η κατασκευή, συντήρηση και αξιοποίηση των οδικών δικτύων, με την διαφοροποίηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος κατά την περίοδο της εκμετάλλευσης (Γιάνναρος, 2005).

Στην μορφή αυτή μπορεί να υπαχθούν δύο ακόμη υποπεριπτώσεις όπως: α) Σύμβαση συμβολαίου παροχής υπηρεσιών (Private Services Contract: Operations and Maintenance), όπου ο δημόσιος φορέας συνάπτει συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών για τη λειτουργία και συντήρηση του έργου με τον ιδιώτη, το Δημόσιο διατηρεί όμως την ιδιοκτησία και τη διοίκηση του έργου και β) Σύμβαση συμβολαίου παροχής "ολοκληρωμένων" υπηρεσιών (Private Services Contract: Operations, Maintenance and Management), όπου ο δημόσιος φορέας συνάπτει συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών για τη λειτουργία, συντήρηση και διοίκηση του έργου, οπότε το δημόσιο διατηρεί την ιδιοκτησία του έργου, αλλά ο ιδιώτης μπορεί να επενδύσει και δικά του κεφάλαια στο

έργο. Όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια του συμβολαίου, τόσο αυξάνεται και η πιθανότητα ο ιδιώτης να επενδύσει δικά του κεφάλαια στο έργο, δεδομένου ότι έχει περισσότερο χρόνο να τα αποσβέσει και να επιτύχει μια ελάχιστη απόδοση επί αυτών των κεφαλαίων. Η μέθοδος αυτή προτιμάται, όταν το έργο απαιτεί υψηλή εξειδίκευση και ο κρατικός φορέας δεν έχει την απαιτούμενη διοικητική εμπειρία σε σύνθετα έργα (Τροβά, 2005).

- Η μέθοδος L.R.O. (Lease / Rehabilitate / Operate) (Μίσθωση-Αποκατάσταση-λειτουργία)

Με αυτή τη μέθοδο ο ιδιωτικός φορέας μισθώνει τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις από έναν κρατικό φορέα και επενδύει τα κεφάλαιά του προκειμένου να εκσυγχρονίσει ή και να επεκτείνει τις εγκαταστάσεις και στη συνέχεια τις λειτουργεί, στα πλαίσια μίας σύμβασης με τον κρατικό φορέα. Ο κρατικός φορέας διατηρεί την ιδιοκτησία του έργου και ο ιδιωτικός φορέας αποκτά το δικαίωμα εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων για ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να αποσβέσει το κεφάλαιό του, μέσω ενός προσεκτικά ρυθμισμένου τιμολογίου καταναλωτών. Τα έσοδα του ιδιώτη προέρχονται από τη χρέωση των χρηστών – πολιτών αλλά και την ανάπτυξη συμπληρωματικών εμπορικών δραστηριοτήτων. Το δημόσιο είναι δυνατόν, αν το επιθυμεί, να αναλάβει μέρος ή το σύνολο της χρέωσης για τους δημότες με επιδότηση του ιδιώτη, ελέγχοντας ταυτόχρονα το είδος και την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών (Γιάνναρος, 2005)

- Η μέθοδος B.O.L.T. (Build / Own / Lease / Transfer) (Κατασκευή-Απόκτηση κυριότητας-Μίσθωση-Μεταβίβαση χρήσης)

Με αυτή τη μέθοδο ο ιδιώτης χρηματοδοτεί και κατασκευάζει τις εγκαταστάσεις, τις οποίες στη συνέχεια μισθώνει με τη μορφή leasing στον κρατικό φορέα, ο οποίος και καταβάλλει περιοδικές πληρωμές στον ιδιώτη μέσω των οποίων σταδιακά μεταβιβάζεται η κυριότητα του έργου σε αυτόν. Στο τέλος της μισθωτικής περιόδου ο κρατικός φορέας είναι πλέον ιδιοκτήτης των εγκαταστάσεων ή τις αγοράζει με τίμημα που έχει προσδιοριστεί στη σύμβαση leasing. Κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου τη λειτουργία των εγκαταστάσεων αναλαμβάνει είτε ο κρατικός φορέας-αγοραστής είτε ο ιδιώτης-εκμισθωτής (Τροβά, 2005).

- Η μέθοδος B.O.O. (Build / Own / Operate) (Κατασκευή-Απόκτηση κυριότητας-Λειτουργία)

Με αυτή τη μέθοδο ο κρατικός φορέας αποφασίζει την κατασκευή ενός νέου κοινωφελούς έργου και στρέφεται στον ιδιωτικό τομέα για να το υλοποιήσει. Χορηγεί άδεια λειτουργίας μακράς διάρκειας στον ιδιωτικό φορέα, ο οποίος καθίσταται υπεύθυνος για τη χρηματοδότηση, το σχεδιασμό, την ανέγερση και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων. Στην συγκεκριμένη μορφή σύμπραξης, ιδιωτικός φορέας έχει την ιδιοκτησία του έργου, ενώ ο δημόσιος φορέας προσδιορίζει τις προδιαγραφές των προσφερόμενων υπηρεσιών, τους κανόνες ασφαλείας και το ανώτατο επίπεδο των τελών χρήσης (π.χ. διοδίων) του έργου (Γιάνναρος, 2005).

- Η μέθοδος B.B.O (Buy / Build / Operate) (Αγορά-Σχεδιασμός-Λειτουργία)

Στα πλαίσια προσέλκυσης επιχειρηματικών κεφαλαίων, ο κρατικός φορέας πωλεί υφιστάμενες εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας σε ιδιώτες με σκοπό την υλοποίηση πρόσθετων επενδύσεων (ανακαίνισης / επέκτασης) σε αυτές, ώστε να καταστεί δυνατή η "εκμετάλλευση" των κατασκευαστικών και διοικητικών δεξιοτήτων των ιδιωτών, η μείωση των κινδύνων που απορρέουν από την ιδιοκτησία και λειτουργία του έργου και η ανάδειξη της σημαντικής οικονομικής αξίας των έργων υποδομής. Ο ιδιώτης λειτουργεί τις εγκαταστάσεις σαν ένα κρατικά εποπτευόμενο κερδοφόρο κοινωφελές έργο (Τροβά και Σκουρή, 2009).

- Η μέθοδος Design-Built-Operate (DBO) (Σχεδιασμός- Κατασκευή-Λειτουργία)

Στην περίπτωση αυτή ο ιδιωτικός φορέας επιφορτίζεται με την ευθύνη του σχεδιασμού του έργου, θέτει ο ίδιος τις προδιαγραφές και το κατασκευάζει αναλαμβάνοντας όλους τους κινδύνους και διαθέτει για μεγάλο χρονικό διάστημα τη λειτουργία και εκμετάλλευσή του. Το δημόσιο τύποις έχει την ιδιοκτησία, εκτός ένα προβεί σε αποπληρωμή του έργου εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος ώστε να αναλάβει την εκμετάλλευσή του (Χατζηγιάνη, 2007). Θεωρείται ότι προσφέρει επάρκεια στην παράδοση του έργου, αποτελεσματική κοστολόγηση, μέγιστη δυνατή μετακύλιση κινδύνου, διατήρηση του ιδιοκτησιακού δικαιώματος του δημοσίου. Πρόκειται για μέθοδο που χρησιμοποιείται ευρύτατα στις ΗΠΑ με χαρακτηριστικό το παράδειγμα της πόλης του Σιατλ, όπου επιλέχθηκε επιτυχώς η συγκεκριμένη μέθοδος ΣΔΙΤ για τη διαχείριση μία εκ των βασικών πηγών ύδατος της πόλης, τον ποταμό Γολτ (Kelly et al, 1998)

- Η μέθοδος D.B.F.O. (Design – Build – Finance – Operate) (Σχεδιασμός-Κατασκευή-Χρηματοδότηση-Λειτουργία)

Στην περίπτωση αυτή ο ιδιωτικός φορέας σχεδιάζει, κατασκευάζει, χρηματοδοτεί και λειτουργεί μια υποδομή και το δημόσιο αγοράζει τις υπηρεσίες που προέρχονται από το έργο αυτό, αποκτώντας το δικαίωμα χρήσης του έργου για μια συμβατική περίοδο. Η μέθοδος εφαρμόζεται στο εξωτερικό κυρίως στους τομείς κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης δημοτικών κτιρίων (σχολεία, δημοτικά κτίρια, βιβλιοθήκες), στην διαχείριση απορριμμάτων, σε υποδομές αποχέτευσης – βιολογικών, κλπ. Δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών, ενώ η καταβολή αμοιβής εκ μέρους του δημοσίου βασίζεται στην αποδοτικότητα του ιδιωτικού τομέα σε συμφωνημένα επίπεδα παροχής ορισμένων υπηρεσιών (Γιάνναρος, 2005).

- Η μέθοδος Leveraged Leasing (Συμμετοχική χρηματοδοτική μίσθωση)

Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται κυρίως στην χρηματοδοτική μίσθωση παγίων μεγάλης αξίας, όπως π.χ. για ένα σημαντικό έργο κοινής ωφέλειας, και περιλαμβάνει τέσσερα μέλη: τον προμηθευτή του πάγιου στοιχείου, τον μισθωτή, τον εκμισθωτή (ο οποίος μπορεί να είναι κρατικός φορέας ή και ιδιώτης) και το μακροπρόθεσμο δανειστή. Ο εκμισθωτής αγοράζει τις εγκαταστάσεις, καταβάλλοντας μέρος μόνο της αξίας του (συνήθως 20%-40%). Το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται με μακροπρόθεσμο δανεισμό, χωρίς όμως οι μακροπρόθεσμοι δανειστές να έχουν το δικαίωμα να στραφούν κατά της εταιρίας χρηματοδοτικής μίσθωσης. Δηλαδή, οι δανειστές συμφωνούν να ικανοποιηθούν αποκλειστικά από τα μισθώματα και σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας του μισθωτή από την εκποίηση του πάγιου στοιχείου. Παράλληλα ο δανειολήπτης-εκμισθωτής δεν έχει την υποχρέωση να εξοφλήσει το δάνειο στην περίπτωση αφερεγγυότητας του μισθωτή. Το επιτόκιο δανεισμού στην περίπτωση αυτή αποτελεί συνάρτηση της δανειοληπτικής ικανότητας του μισθωτή. Οι μακροπρόθεσμοι δανειστές είναι συνήθως τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, ασφαλιστικά ταμεία και άλλοι οργανισμοί που διαθέτουν σημαντικά διαθέσιμα για μακροπρόθεσμη τοποθέτηση (Τροβά και Σκουρής, 2009).

- Χρηματοδότηση του έργου από ιδιώτη - εργολάβο (Developer Financing).

Ο ιδιώτης (συνήθως πρόκειται για τεχνική εταιρεία) χρηματοδοτεί την κατασκευή ή επέκταση των εγκαταστάσεων, με αντάλλαγμα την εκχώρηση του δικαιώματος να κτίσει κατοικίες, εμπορικά καταστήματα ή βιομηχανικές εγκαταστάσεις

σε μια ακριβή, συνήθως ταχέως αναπτυσσόμενη και πολεοδομικά αυστηρώς ρυμοτομημένη περιοχή. Ο ιδιώτης εργολάβος συνεισφέρει κεφάλαια και δύναται να λειτουργήσει τις εγκαταστάσεις υπό την επίβλεψη της κρατικής αρχής, αποκτώντας μερικές φορές το δικαίωμα να αμείβεται από τους χρήστες των εγκαταστάσεων. Εναλλακτικά, ο ιδιώτης εργολάβος εκτός από τη χρηματοδότηση των εγκαταστάσεων (τις οποίες συνήθως δεν κατασκευάζει), προκειμένου να αποκτήσει το δικαίωμα να κτίσει ακίνητα σε μια ακριβή περιοχή, μπορεί να επιβαρυνθεί από τον κρατικό φορέα με ένα χρηματικό ποσό ή να υποχρεωθεί να αγοράσει ένα τμήμα της δυναμικότητας των υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Το χρηματικό αυτό ποσό χρησιμοποιείται από τον κρατικό φορέα για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων (Τροβά και Σκουρής, 2009).

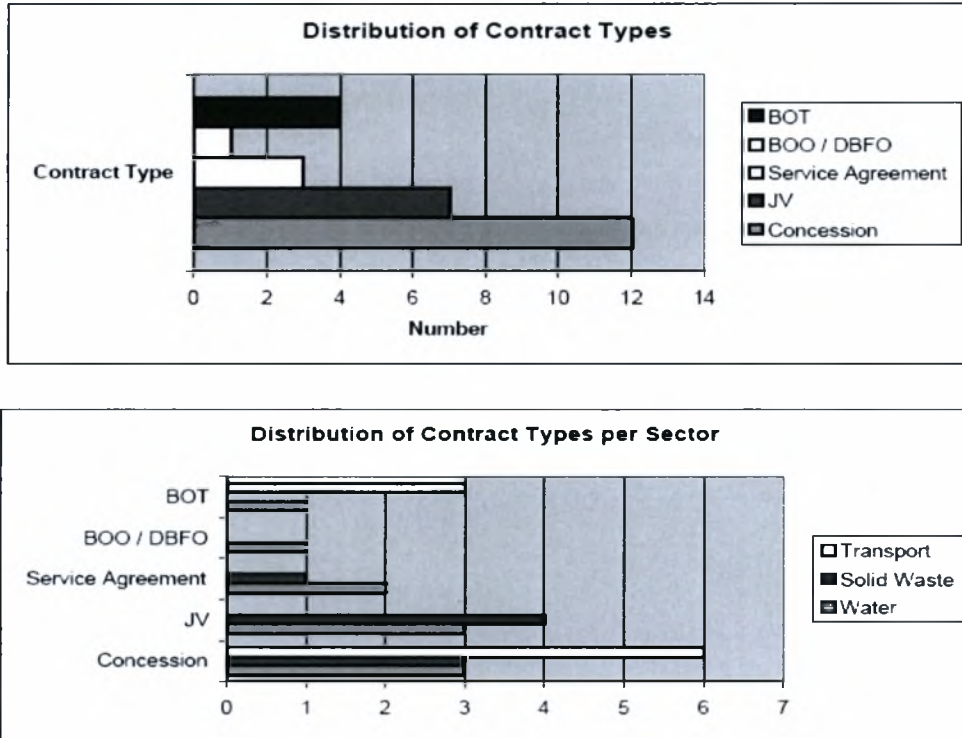
- Συμμετοχή των ιδιωτικών επιχειρήσεων που ωφελούνται έμμεσα από το δημόσιο έργο (Value Capture)

Η μέθοδος αποσκοπεί στη συγκέντρωση και μεταβίβαση μέρους της αξίας - οφέλους που καρπούνται οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που γειτνιάζουν με ένα κοινωφές έργο (χωρίς να είναι απαραίτητα χρήστες του), στο φορέα που το χρηματοδοτεί. Λόγω της συνήθους απροθυμίας τους να αποδώσουν ένα τμήμα της υπεραξίας που καρπούνται και να συμμετάσχουν έμμεσα στη χρηματοδότηση του έργου, η τεχνική αυτή διαφοροποιείται σημαντικά ως προς όλες τις προηγούμενες λόγω του υποχρεωτικού της χαρακτήρα. Ειδικότερα, όταν η εμπορική αξία και η συναλλακτική κίνηση μιας περιοχής όπου θα υλοποιηθεί ένα σημαντικό δημόσιο έργο (βλ. Ολυμπιακό Χωριό, αεροδρόμιο Σπάτων) εκτιμάται ότι θα αυξηθεί εξαιτίας αυτού του έργου, ενδείκνυται να συγκεντρωθεί ένα τμήμα αυτής της προστιθέμενης αξίας του έργου, προκειμένου αυτό να χρηματοδοτηθεί ευχερέστερα. Η συγκέντρωση αυτή μπορεί να επιτευχθεί μέσω της επιβολής ενός εφάπαξ ή τακτικού ειδικού φόρου ή τέλους (π.χ. αύξηση του κόστους των αδειών οικοδόμησης ή των δημοτικών τελών, ή των τελών ακίνητης περιουσίας) στις ιδιωτικές επιχειρήσεις των ζωνών που γειτνιάζουν με το έργο. Ο κρατικός φορέας που είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των νέων τελών ή φόρων, μεταβιβάζει τα χρήματα στον οργανισμό χρηματοδότησης του έργου. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα έσοδα, λόγω της σταθερής και επαναλαμβανόμενης είσπραξής τους, είναι επαρκή για να καλύψουν την έκδοση ομολόγων, οι πωλήσεις των οποίων μπορούν να χρηματοδοτήσουν ένα

σημαντικό τμήμα του συνολικού κόστους κατασκευής των εγκαταστάσεων (Τροβά και Σκουρής, 2009).

Τα κατωτέρω γραφήματα υπ' αριθμ. 1α και 1β απεικονίζουν σχηματικά τις πλέον χρησιμοποιούμενες μορφές ΣΔΙΤ στην Ε.Ε.

Γράφημα 1^α και 1β. Κατανομή χρησιμοποιούμενων μορφών σύμβασης στην ΕΕ και ανα τομέα εφαρμογής (Πηγή: Resource book on PPP, 2004)

4.3. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Ανεξαρτήτως της υιοθετηθείσας μορφής σύμβασης, το γενικό πλαίσιο περιεχομένου μίας σύμβασης προβλέπεται αναλυτικά στον νόμο 3389/2005. Σύμφωνα με το άρθρο 17 ν.3389/2005, οι Συμβάσεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα (δηλαδή τις συμβάσεις στις οποίες συμβάλλονται Δημόσιοι Φορείς με τρίτους ή Ιδιωτικοί Φορείς με τρίτους και αποτελούν παρεπόμενες συμφωνίες των συμβάσεων σύμπραξης ή συνάπτονται σε εκτέλεση αυτών κατ' άρθρο 1 παρ.3 του ν.3389/2005) περιλαμβάνουν σαφή και αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Ειδικότερα, με τις άνω Συμβάσεις προβλέπονται ιδίως τα ακόλουθα:

- *Το αντικείμενο της Σύμπραξης*, συμπεριλαμβανομένων και των προδιαγραφών του έργου ή της υπηρεσίας, το καταβλητέο στον Ιδιωτικό Φορέα συμβατικό αντάλλαγμα και οι διατάξεις βάσει των οποίων θα επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων τα ανταλλάγματα που τυχόν καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας,

- *Ο τρόπος άσκησης της εποπτείας της εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής της υπηρεσίας* είτε μέσω ανεξάρτητων εταιρειών που ο Δημόσιος και ο Ιδιωτικός Φορέας προσλαμβάνουν από κοινού για το σκοπό αυτόν είτε μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του Δημοσίου,

- *Οι μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας* κατά την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας,

- *Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του αντικειμένου της Σύμπραξης*, οι προϋποθέσεις τροποποίησης του, οι ποινικές ρήτρες και τα ανταλλάγματα σε περίπτωση υπέρβασης ή σύντμησης αντίστοιχα του χρονοδιαγράμματος αυτού, η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και οι προϋποθέσεις της παράτασης ή σύντμησης της διάρκειας αυτής,

- *Ο τρόπος με τον οποίο θα παραχωρείται στον Ιδιωτικό Φορέα η χρήση ή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων* που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας και τα τυχόν προβλεπόμενα ανταλλάγματα,

- *Ο τρόπος χρηματοδότησης της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης*,

- *Η τυχόν απαιτούμενη εκ μέρους του Δημόσιου Φορέα έγκριση των χρηματοδοτικών συμβάσεων του Ιδιωτικού Φορέα*, καθώς και της διαδικασίας τροποποίησης τους,

- *Η κατανομή των κινδύνων μεταξύ των μερών* και οι συνέπειες επέλευσης γεγονότων που συνιστούν ανωτέρα βία,

- *Οι ασφαλιστικές καλύψεις του αντικειμένου της Σύμβασης ή του Ιδιωτικού Φορέα*,

- *Η προστασία του περιβάλλοντος και των αρχαιοτήτων*,

- *Η κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας*,

- *Ο τρόπος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αντικειμένου της Σύμπραξης*,

- **Το ύψος των ανταλλαγμάτων** που καταβάλλονται για τη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας από τους χρήστες, ο τρόπος είσπραξης τους, καθώς και οι λόγοι και τρόποι αναπροσαρμογής τους,

- **Ο τρόπος επιμερισμού**, μεταξύ του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Φορέα, των ωφελειών που θα προκύψουν, είτε από την τυχόν αναχρηματοδότηση των δανείων του Ιδιωτικού Φορέα είτε μετά την επίτευξη ενός συγκεκριμένου ποσοστού απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του,

- **Η έκταση των εγγυήσεων** που παρέχει ο Ιδιωτικός Φορέας για την έγκαιρη και προσήκουσα εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση του έργου ή την προσήκουσα παροχή της υπηρεσίας,

- **Η υποκατάσταση** του Ιδιωτικού Φορέα ή των δανειστών με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και οι περιπτώσεις που αυτή επιτρέπεται, καθώς και κάθε σχετικό θέμα,

- **Η καταβολή αποζημιώσεων** και η εν γένει αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας στις περιπτώσεις που οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη αθετεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις, - Οι λόγοι καταγγελίας κάθε σύμβασης και οι συνέπειες της,

- **Το εφαρμοστέο δίκαιο,**

- **Η διαδικασία επίλυσης διαφορών,**

- **Η σειρά προτεραιότητας** των τυχόν προσαρτημάτων ή παραρτημάτων κάθε σύμβασης,

- **Η εξειδίκευση** των ελάχιστων απαιτήσεων λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνεται στα τεύχη δημοπράτησης,

- **Ο καθορισμός των διαδικασιών παράδοσης του έργου** στο Δημόσιο μετά τη λήξη της περιόδου εκμετάλλευσης, οι τυχόν υποχρεώσεις εκπαίδευσης και μεταφοράς τεχνογνωσίας του Ιδιωτικού Φορέα στο Δημόσιο Φορέα, οι προδιαγραφές του αντικειμένου κατά την παράδοση και οι εγγυήσεις καθώς και ο χρόνος αυτών μετά την ανάληψη του έργου ή της υπηρεσίας από το Δημόσιο Φορέα,

- **Οι απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας** των εργαζομένων και χρηστών του έργου ή της υπηρεσίας,

- **Η τυχόν διαδικασία επίλυσης διαφορών** από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που ορίζουν από κοινού τα συμβαλλόμενα μέρη.

Παρατηρείται λοιπόν ότι το κείμενο της σύμβασης σύμπραξης οφείλει να είναι ιδιαίτερα λεπτομερειακό, συμπεριλαμβάνοντας, ρυθμίζοντας και προβλέποντας το σύνολο των σχετιζομένων με τη σύμπραξη ζητημάτων, λειτουργώντας ουσιαστικά ως το κανονιστικό πλαίσιο όλων των σχέσεων μεταξύ των μερών, είτε χρηματοοικονομικής, νομικής ή κατασκευαστικής, διαχειριστικής φύσης.

Κατ' αρχήν σε γενικές γραμμές οι συμβατικές διατάξεις που διέπουν τη φάση της υλοποίησης της ΣΔΙΤ ανήκουν στο εθνικό δίκαιο (βλ. παραπομπή σε διατάξεις του Α.Κ στην Ελλάδα). Κατά την κατάρτιση όμως των συμβατικών ρητρών, όπως και κατά τις διαδικασίες ανάθεσης στο προσυμβατικό στάδιο, πρέπει να τηρηθούν και οι σχετικοί κοινοτικοί κανόνες, και ιδίως οι αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Αυτό σημαίνει, ειδικότερα, ότι τα έγγραφα του διαγωνισμού πρέπει να περιγράφουν με σαφήνεια τους όρους και τις λεπτομέρειες εκτέλεσης των συμβάσεων, ούτως ώστε οι διάφοροι υποψήφιοι να μπορούν να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο και να τους λάβουν υπόψη τους στην κατάρτιση των προσφορών τους. Εξάλλου, οι εν λόγω όροι και λεπτομέρειες εκτέλεσης δεν πρέπει να επιφέρουν άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις ή να εμποδίζουν αδικαιολόγητα την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών ή την ελευθερία εγκατάστασης (Πράσινο Βιβλίο, 2004).

4.3.1. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Στις ΣΔΙΤ, όπως προαναφέρθηκε ο Ιδιωτικός Φορέας είναι αυτός που αναλαμβάνει την υποχρέωση εκπόνησης κατ' αρχήν της μελέτης του έργου και μετέπειτα της κατασκευής αυτού σύμφωνα πάντοτε πληρώνοντας τις τεθείσες από το Δημόσιο Φορέα (Αναθέτουσα Αρχή) προδιαγραφές και υπό την εποπτεία και καθοδήγησή του. Ως προς το ζήτημα αυτό ο ν.3389/2005 και υπό το πρίσμα της προστασίας του περιβάλλοντος εισάγει κατ' άρθρο 22 την υποχρέωση εκπόνησής τους πριν από την ανάθεση και κατάρτιση της σύμβασης. Μάλιστα στην παρ. 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι απαιτούμενες κατά περίπτωση μελέτες ή προμελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκπονούνται και εγκρίνονται και οι επιβαλλόμενοι περιβαλλοντικοί όροι καθορίζονται πριν από την ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης. Αν μάλιστα ο εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας, για λόγους που δεν θα μπορούσε να έχει εξαρχής προβλέψει ακόμη και με καταβολή ιδιαίτερης επιμέλειας, επιβάλλει πρόσθετους όρους, τότε οφείλει να αποζημιώσει την Ε.Ε.Σ. για κάθε πρόσθετο κόστος ή δαπάνη της.

Βέβαια η ΕΕΣ έχει την συμβατική υποχρέωση κατάρτισης των οριστικών-τελικών μελετών με στόχο πάντα την βέλτιστη ικανοποίηση των σκοπών της Σύμπραξης και των δημοσίων αναγκών, συνεργαζόμενοι με ποικίλες επιστημονικές ειδικότητες. Μάλιστα δεν αποκλείεται στη σύμβαση ή στα παραρτήματά της να περιγράφονται και οι απαραίτητες προϋποθέσεις του αποδεκτού της μελέτης, αλλά και τυχόν υποχρέωση υποβολής της και σε τρίτα πρόσωπα προς έγκριση.

Οι ανωτέρω παρατηρήσεις, προέρχονται από την μέχρι σήμερα εμπειρία συγχρηματοδοτούμενων έργων στην Ελλάδα με το μοντέλο της σύμβασης παραχώρησης. Συγκεκριμένα, στον άρθρο 3 του ν.1955/1991 που κύρωσε τη σύμβασης παραχώρησης για το Αττικό Μετρό, γίνεται λόγος για υποχρέωση εκπόνησης από τον Ανάδοχο τόσο προμελέτης όσο και οριστικής μελέτης, ενώ στον ν. 2395/1996 που κύρωσε τη σύμβαση παραχώρησης για τη γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου, προβλέπεται τόσο η υποχρέωση εκπόνησης της σχετικής μελέτης και η διενέργεια των αναγκαίων ερευνών για την κατασκευή σύμφωνα με τις τεθείσες προδιαγραφές, ενώ και η σύνταξη της Οριστικής Μελέτης και Κατασκευαστικών Σχεδίων πρέπει να λάβει χώρα σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, τις Προδιαγραφές, την Τεχνική Περιγραφή, τα Σχέδια και τα εγχειρίδια διασφάλισης ποιότητας σύμφωνα με το ISO 90001. Επίσης περιλαμβάνεται και παράρτημα στο οποίο προβλέπεται ρητά η υποβολή της μελέτης σε τρίτο ελεγκτή. Όμοια πρόβλεψη υφίστατο και στον ν. 2338/1995 που κύρωσε τη σύμβαση παραχώρησης για το αεροδρόμιο των Σπάτων και προβλέπει την υποβολή των σχεδίων και τυχόν τροποποιήσεων, προσθηκών σε Ανεξάρτητη Επιτροπή Αναθεώρησης προς έγκριση.

Ως προς τη φάση της κατασκευής, επίσης περιλαμβάνονται αναλυτικές προβλέψεις στις σχετικές συμβάσεις, με ακριβή αναφορά των ακινήτων και των εκτάσεων επί των οποίων θα λάβουν χώρα οι σχετικές εργασίες, το μέγεθος των εργασιών αυτών, καθώς και πλήρη τεχνικά-εδαφολογικά χαρακτηριστικά. Έτσι, αντίστοιχες προβλέψεις υπήρξαν σε όλες τις καταρτισθείσες συμβάσεις παραχώρησης στην Ελλάδα, ακόμη και ζητήματα απολλοτρίωσης εκτάσεων, επί των οποίων ο ανάδοχος θα προβεί στις απαραίτητες εργασίες προς το σκοπό της σύμβασης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σχετική ρύθμιση στο άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2395/1996 για την κύρωση της σύμβασης παραχώρησης της γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου, όπου ρητά αναφέρεται ότι οι εκτάσεις που σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης είναι αναγκαίες για την κατασκευή και λειτουργία του Έργου της Γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου ή για την εγκατάσταση των

εργοταξίων του Αναδόχου απαλλοτριώνονται είτε υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνες του είτε υπέρ του Αναδόχου και με δαπάνες του για δημόσια ωφέλεια. Οι δε εκτάσεις, που απαλλοτριώνονται υπέρ του Αναδόχου και με δαπάνες του, περιέρχονται τελικά στην κυριότητα του Δημοσίου χωρίς κανένα αντάλλαγμα ή αποζημίωση.

Σχετική πρόβλεψη απαλλοτριώσεων περιέχεται και στο άρθρο 23 του υπό ανάλυση ν.3389/2005, όπου προβλέπεται η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών, όπου αυτό επιτρέπεται, εξυπηρετούν σκοπούς προφανούς δημόσιας ωφέλειας και θεωρούνται κατεπείγουσες και μείζονος σημασίας υπό την προϋπόθεση ότι η εξυπηρέτηση σκοπών δημόσιας ωφέλειας στοιχειοθετείται στην οικεία εγκριτική πράξη της απαλλοτρίωσης. Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών αυτών ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών γίνεται υπέρ του εμπλεκόμενου κάθε φορά Δημοσίου Φορέα, κηρυσσόμενη με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Μάλιστα σε περίπτωση καθυστέρησης ολοκλήρωσης της απαλλοτρίωσης ή τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων, η Ε.Ε.Σ δικαιούται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε., με το επιπλέον δικαίωμα ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη η ΕΕΣ από την καθυστέρηση.

Περαιτέρω, με το άρθρο 20 του ν.3389/2005 εισάγεται συγκεκριμένη ρύθμιση ως προς την έκδοση όλων των αδειών που απαιτούνται για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων ή και την παροχή των υπηρεσιών που έχουν ενταχθεί στο πεδίο εφαρμογής του νόμου, η οποία και λαμβάνει χώρα στο όνομα και για λογαριασμό της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Μάλιστα εισάγεται κατά πλάσμα δικαίου έκδοση των σχετικών αδειών με «πλασματικό» τρόπο, καθόσον λογίζεται ότι αυτές έχουν εκδοθεί, αν οι αρμόδιες και συναρμόδιες για την έκδοσή τους αρχές δεν έχουν προβεί σε έγγραφη αιτιολογημένη άρνηση έκδοσης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Το σχετικό αίτημα για τη χορήγηση άδειας λογίζεται ότι έχει υποβληθεί νομίμως μόνο: (α) εάν συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που είναι

κατά νόμο απαραίτητα για την έκδοση της άδειας αυτής και (β) έχει τύχει προελέγχου πληρότητας φακέλου, εάν προβλέπεται.

Επίσης, στο άρθρο 21 του ν.3389/2005 προβλέπεται ειδικά ότι σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής ο Δημόσιος Φορέας, κατόπιν ειδοποίησης από την Ε.Ε.Σ., γνωστοποιεί αυτό στην αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, η οποία υποχρεούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών να υποδείξει τρόπους συνέχισης των εργασιών και να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση της προστασίας των αρχαιοτήτων. Αν παρέλθει άπρακτη η άνω προθεσμία, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δύναται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και την καθυστέρηση που μπορεί να προκύψει για την εκτέλεση των εργασιών που τυχόν απαιτούνται για την προστασία των ευρημάτων, με επιπρόσθετο δικαίωμα, όπως και στην περίπτωση απαλλοτρίωσης, αιτήματος για ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη ην ΕΕΣ από την καθυστέρηση.

Όλες οι ανωτέρω ειδικές ρυθμίσεις, τέθηκαν προκειμένου να μην υπάρχει κατά περίπτωση ανάγκη ρύθμισης των θεμάτων συμβατικά και επομένως υποχρέωση σχετικής νομοθετικής κύρωσης, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, αφού θα επρόκειτο για ζητήματα άσκησης διοικητικής εξουσίας με εν μέρει χαρακτηρισμό της σύμβασης ως διοικητικής (Βενιέρης, 2007)

4.4. ΑΝΑΦΥΟΜΕΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥΣ

4.4.1. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

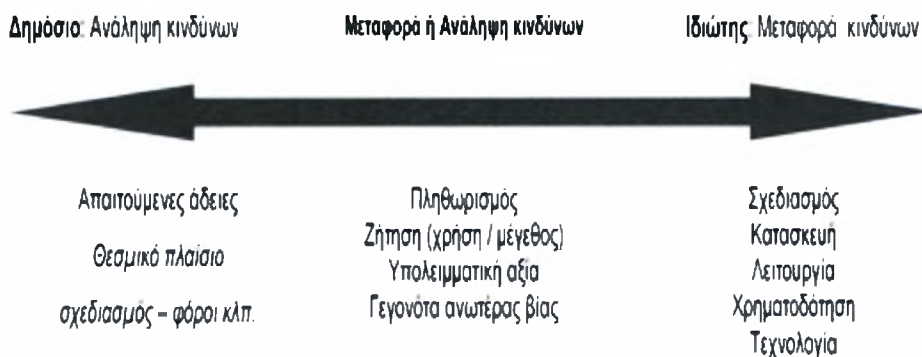
Η επιτυχία μιας ΣΔΙΤ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πληρότητα του συμβατικού πλαισίου του σχεδίου, καθώς και από τον όσο το δυνατόν ακριβέστερο και σαφέστερο καθορισμό των στοιχείων που θα διέπουν την υλοποίησή της. Στο πλαίσιο αυτό, έχει καίρια σημασία η ακριβής αξιολόγηση και η βέλτιστη κατανομή των κινδύνων μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ανάλογα με την ικανότητα του καθενός να αναλάβει τους κινδύνους αυτούς. Στις ΣΔΙΤ, κατά τη γενόμενη κατανομή των κινδύνων μεταξύ των δύο μερών, οι αστάθμητοι παράγοντες που συνήθως βαρύνουν το δημόσιο τομέα, μεταφέρονται στον Ιδιωτικό Φορέα. Βέβαια, δεν είναι αυτονόητο ότι ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα πρέπει να αναλάβει όλους τους κινδύνους ή το μεγαλύτερο

μέρος των κινδύνων που συνδέονται με το σχέδιο. Η ακριβής κατανομή των κινδύνων πραγματοποιείται κατά περίπτωση, ανάλογα με την ικανότητα κάθε πλευράς να τους αξιολογεί, να τους ελέγχει και να τους διαχειρίζεται (Πράσινο Βιβλίο, 2004).

Αυτή λοιπόν η κατανομή κινδύνων (Risk Allocation) έχει καθοριστική σημασία για τις ΣΔΙΤ και αποτελεί κατ' αρχήν αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών, γεγονός που συνάγεται από την περίπτωση (η) της παρ.2 του άρθρου 17 του ν. 3389/2005, όπου στο περιεχόμενο της Σύμβασης Σύμπραξης περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων «η κατανομή των κινδύνων μεταξύ των μερών και οι συνέπειες επέλευσης γεγονότων που συνιστούν ανωτέρα βία», ενώ αποτελεί και αντικείμενο νομοθετικής ρύθμισης καθώς κατ' άρθρο 2 παρ. 1β σε συνδυασμό με το άρθρο 18 του ν. 3389/2005, οι ιδιώτες αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο, ενώ ρητά αναφέρεται οι ιδιώτες φέρουν αποκλειστικά την ευθύνη και τον κίνδυνο χρηματοδότησης της υλοποίησης του σχεδίου, χωρίς να αποκλείεται συμμετοχή του δημοσίου σε χρήμα ή είδος (βλ. σχήμα 8).

Οι κίνδυνοι κατανέμονται ανάλογα με τη δυνατότητα διαχείρισης τους απ' τα εμπλεκόμενα μέρη και αποτελούν θεμελιώδες χαρακτηριστικό γνώρισμα οποιασδήποτε δημόσιας – ιδιωτικής συνεργασίας, επηρεάζοντας το γενικό κόστος του έργου. Η πλήρης ανάλυση των κινδύνων δίδει την απάντηση του αν θα πρέπει να ξεκινήσει ένα σχέδιο (project) και κυρίως ποιος τύπος έργων παραχώρησης θα είναι κατάλληλος (Γιάνναρος, 2005).

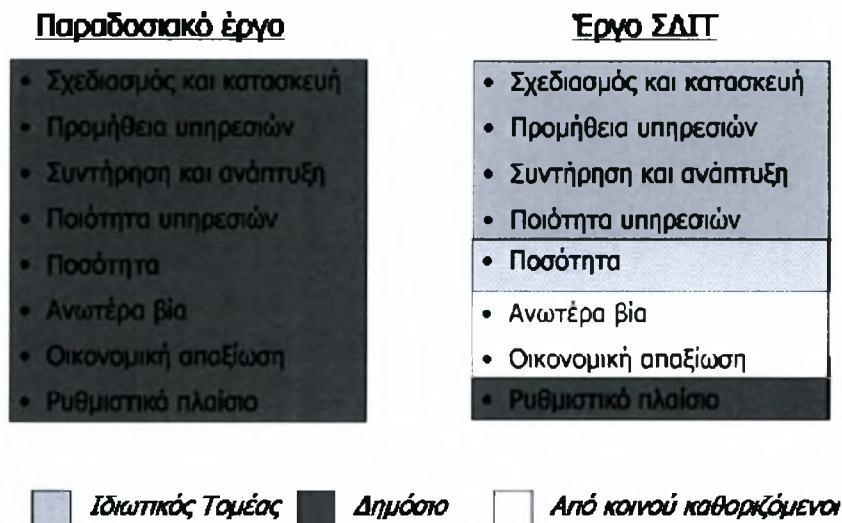

Σχήμα 8. Επιμερισμός κινδύνων μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Πηγή:PWC, 2009)

Οι κίνδυνοι προέρχονται από την αβεβαιότητα των εκτιμήσεων μελλοντικού εισοδήματος και είναι παρόντες καθόλη την διάρκεια ζωής ενός έργου. Προκύπτουν, είτε από απρόβλεπτα γεγονότα, είτε από αβέβαιες εκτιμήσεις σχετικά με τα στοιχεία που συγκροτούν τα δεδομένα του έργου. Στα κλασσικά δημόσια έργα η ανάλυση κίνδυνου είχε παραμεληθεί, αφού οι υπάρχοντες κίνδυνοι εσωτερικοποιούνταν από τον δημόσιο τομέα χωρίς την κατάλληλη αξιολόγηση ή κατάλληλο προσδιορισμό (Γιάνναρος,2005).

Αντίθετα στις ΣΔΙΤ οι κίνδυνοι κατανέμονται μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού φορέα, με την ανάληψη από τον τελευταίο του μεγαλύτερου μέρους των κινδύνων που σχετίζονται τόσο με την κατασκευή όσο και με τη λειτουργία του έργου ή των υποδομών κατά τη διάρκεια της σύμπραξης (βλ.σχήμα 9) (Λιακόπουλος, 2005).

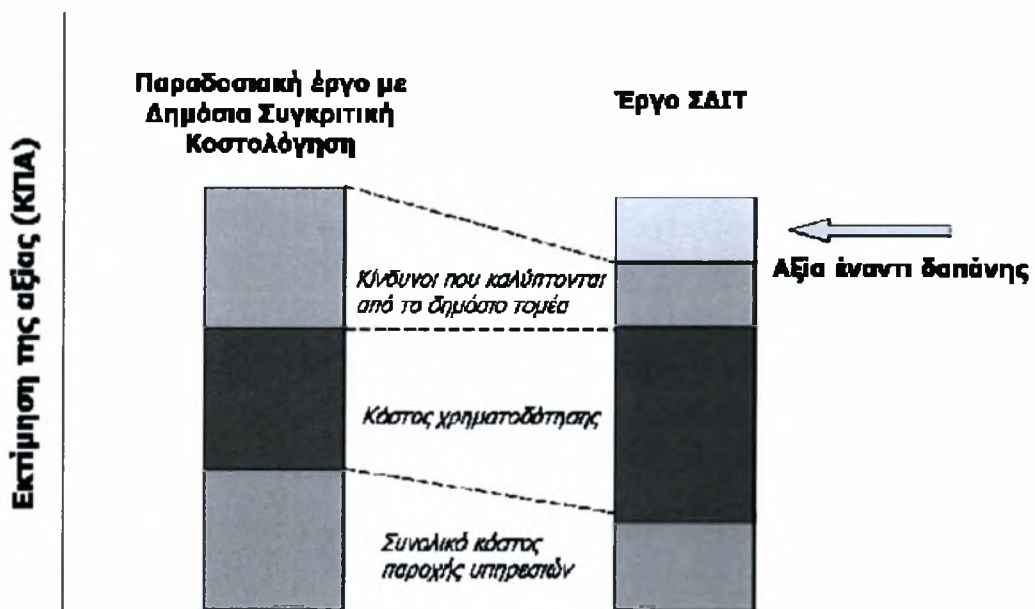

Σχήμα 9 Καταμερισμός μεταβιβαζόμενου κινδύνου στις ΣΔΙΤ (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ,2006)

Όπως προαναφέρθηκε οι κίνδυνοι και η κατανομή τους επηρεάζει το συνολικό κόστος του έργου. Κι αυτό γιατί η οικονομική αποδοτικότητα του έργου ελέγχεται συνήθως με Δημόσια Συγκριτική Κοστολόγηση (ΔΣΚ) η οποία αποτελεί την υποθετική κοστολόγηση μιας παροχής, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που αυτή συνεπάγεται, από το Δημόσιο Τομέα ως προμηθευτή (κατά τον παραδοσιακό τρόπο των δημοσίων προμηθειών), έναντι μιας παροχής με τις ίδιες προδιαγραφές από μία ΣΔΙΤ. Λαμβάνει υπόψη κατά την κοστολόγηση την πιθανότητα εμφάνισης νέων δαπανών κατά τη διάρκεια ζωής ενός έργου, αποτιμώντας τον αντίκτυπο αυτών των κινδύνων στο κόστος, υπολογίζοντας τις πιθανότητες εμφάνισής τους και προσαρμόζοντας ανάλογα την κοστολόγηση. Καθώς το κόστος χρηματοδότησης για το δημόσιο τομέα (που

διαθέτει την υπέρτατη πιστοληπτική ικανότητα) θα είναι πάντα χαμηλότερο από ότι για τον ιδιωτικό, η οικονομική αποδοτικότητα μπορεί να επιτευχθεί μόνον με τον καλύτερο επιμερισμό του κινδύνου, και την αποτελεσματικότητα ως προς τις δαπάνες και άλλους τομείς που διαθέτει ο ιδιωτικός τομέας ως προμηθευτής. Έτσι, πραγματοποιείται μία απευθείας σύγκριση της κατ' εκτίμηση αξίας της ΔΣΚ με την κατ' εκτίμηση αξία της καλύτερης προσφοράς ΣΔΙΤ (βλ. σχήμα 49), ώστε να πιστοποιηθεί η καταλληλότητα υλοποίησης του έργου μέσω ΣΔΙΤ (ΕΓΣΔΙΤ,2006)

Σχήμα 49 ΔΣΚ και οικονομική αποδοτικότητα (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ,2006)

4.4.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, διεθνώς γίνεται λόγος για σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, μόνο εφόσον ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει α) τον κατασκευαστικό κίνδυνο (construction risk) και σωρευτικά β) είτε τον κίνδυνο διαθεσιμότητας (availability risk) είτε τον κίνδυνο ζήτησης (demand risk). Στην περίπτωση κατά την οποία ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει μεγάλο μέρος των κινδύνων αυτών, οι λοιπές αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις του δημοσίου φορέα, επιτρέπεται να μην προσμετρώνται στο δημόσιο χρέος της χώρας. Βέβαια, στην εκτίμηση αυτή δεν λαμβάνονται υπόψη λοιποί κίνδυνοι που δεν σχετίζονται στενά με το έργο και μπορούν να αποκοπούν από το κύριο σώμα της σύμβασης, όπως στην περίπτωση που τμήμα της

σύμβασης αποτελεί αντικείμενο περιοδικών διαπραγματεύσεων και οι χρηματικές ρήτρες δεν εξαρτώνται από την κατάσταση του κυρίως έργου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή/Eurostat,2004).

Έτσι, παρά το γεγονός ότι η υφίσταται πλειάδα εμφανιζόμενων κινδύνων στις συμβάσεις ΣΔΙΤ, επί τη βάσει της ανωτέρω διάκρισης της Eurostat, επιλέγονται κατ'αρχήν τρεις βασικές και καίριες κατηγορίες κινδύνων και πιο αναλυτικά:

- Κατασκευαστικός κίνδυνος (*construction risk*)

Κάθε χρηματοδοτούμενη σύμβαση οφείλει να ολοκληρώσει την κατασκευή έργου ή υποδομών α) κατ'αρχήν εντός της συμβατικά ταχθείσας προθεσμίας β) με κόστος που δεν θα υπερβαίνει τη μέγιστη δυνατότητα χρηματοδότησης του έργου βάσει του προϋπολογισμού χρηματοδότησης και γ) με πλήρη τήρηση όλων των προδιαγραφών και απαιτήσεων ποιότητας και αποτελέσματος που έχει θέσει ο δημόσιος φορέας (Λιακόπουλος, 2005). Η κατηγορία αυτή κινδύνου αναφέρεται κυρίως σε περιστατικά που συνδέονται με υπερβάσεις του χρόνου (αποπεράτωσης ή παράδοσης) και του προϋπολογισμού της κατασκευής, μη τήρησης των συμφωνημένων προδιαγραφών, κακοτεχνίες και εξωτερικές αρνητικές επιδράσεις (συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού κινδύνου) καθώς και πρόσθετες πληρωμές σε τρίτα πρόσωπα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή/Eurostat, 2004)

Για την αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού, κυρίως ως προς το χρόνο αποπεράτωσης, όπως προαναφέρθηκε, ο ν 3389/2005 περιλαμβάνει ειδικές ρυθμίσεις προς το σκοπό της σύντμησης προθεσμιών και διαδικασιών και αντιμετώπισης χρονικών καθυστερήσεων, για τις περιπτώσεις εύρεσης αρχαιοτήτων, ολοκλήρωσης απαλλοτριώσεων αλλά και έκδοσης απαιτούμενων αδειών (βλ. ανωτέρω).

Ο κατασκευαστικός κίνδυνος περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό επιμέρους κινδύνων (όπως για παράδειγμα τον κίνδυνο σφαλμάτων κατά το σχεδιασμό του έργου ή τον κίνδυνο της κακής διαχείρισης από υπεργολάβους που έχουν αναλάβει τμήματα του έργου, κίνδυνος υπερκοστολογήσεων, κίνδυνος αστοχίας υλικού και εξοπλισμού) και ως εκ τούτου, το κόστος χρηματοδότησης κατά την κατασκευαστική περίοδο είναι υψηλότερο σε σύγκριση με την περίοδο που έπεται της αποπεράτωσης του έργου. Για το λόγο αυτό, μετά την αποπεράτωση της κατασκευής γίνεται συνήθως αναδιάρθρωση χρέους με χαμηλότερα επιτόκια, για το υπόλοιπο της ζωής του έργου. Οι εγγυήσεις και εξασφαλίσεις που θα ζητηθούν για τον κατασκευαστικό κίνδυνο και ο επιμερισμός του

κινδύνου αυτού αφορούν κατά κύριο λόγο τους χρηματοδότες του έργου, δηλαδή δανείστριες Τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα οι οποίες επιδιώκουν τη διασφάλιση της χρηματοδότησης τους και την συντομότερη δυνατή αποπεράτωση των έργων. Έτσι απαιτούν από τον ανάδοχο να ασφαλίσει την κατασκευή έναντι παντός κινδύνου (all risks insurance), ενώ όταν η ΕΕΣ δεν είναι ταυτόχρονα και κατασκευαστής του έργου απαιτούν την έκδοση ειδικών εγγυητικών επιστολών (από άλλες τράπεζες) καλής εκτέλεσης από τους εργολάβους που θα κατασκευάσουν το έργο, διασπείροντας με αυτό τον τρόπο τον κίνδυνο κατασκευής μεταξύ περισσότερων τραπεζών και των πελατών τους (ΕΓΣΔΙΤ,20006).

Ως προς τους κινδύνους που σχετίζονται με γεγονότα ανωτέρας βίας (δηλ. σεισμούς, πλημμύρες, τρομοκρατικές ενέργειες, πόλεμος κλπ), αυτά παραδοσιακά αναλαμβάνονται από τον ΚτΕ., δηλαδή και στην περίπτωση των ΣΔΙΤ από το Δημόσιο Φορέα. Μέρος των κινδύνων ανωτέρας βίας μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικών ασφαλίσεων, οπότε το ζήτημα μετατίθεται στο ποιος βαρύνεται με το κόστος της σχετικής ασφάλισης (Λιακόπουλος, 2005).

Τέλος, στο στάδιο της κατασκευής μπορεί να ανακύψει κίνδυνος σχετιζόμενος με το επιλεγέν συμβατικό σχήμα, που αφορά στην επιλογή των μερών που θα αναλάβουν την εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων της ΕΕΣ. Προς αποφυγή κενών ή ελλείψεων στις επιμέρους συμβάσεις με τον καθ'έκαστα υπεργολάβο, προτιμάται το συμβατικό σχήμα του ενός κύριου υπεύθυνου για το σύνολο της κατασκευής εργολάβου με λοιπούς υπεργολάβους (Βενιέρης, 2007).

- Κίνδυνος διαθεσιμότητας (Availability risk)

Ο κίνδυνος αυτός αφορά ανακύπτοντα ζητήματα ανεπαρκούς διαχείρισης του έργου κατά τη διάρκεια λειτουργίας κα εκμετάλλευσής του, που καταλήγουν σε υπηρεσίες χαμηλότερης στάθμης από τις συμβατικά καθορισθείσες ή σε υπηρεσίες που δεν ανταποκρίνονται στα ποιοτικά δεδομένα που είχαν συγκεκριμενοποιηθεί συμβατικά. Η ευθύνη δηλαδή του εταίρου που αναλαμβάνει τον κίνδυνο στην περίπτωση αυτή είναι προφανής. Συνήθως ο κίνδυνος διαθεσιμότητας αναλαμβάνεται από τον ιδιωτικό φορέα. Στην περίπτωση κατά την οποία έχει συμφωνηθεί ότι ο δημόσιος φορέας μπορεί να μειώσει σημαντικά τις περιοδικές παροχές του ως ένα είδος ρήτρας, τότε θεωρείται ότι το βάρος αυτού του κινδύνου φέρει ο ιδιωτικός φορέας (Eurostat,2004).

Για παράδειγμα, ο Ιδιώτης που αναλαμβάνει την κατασκευή και τη συντήρηση ενός σχολείου μέσω ΣΔΙΤ έχει την υποχρέωση να διατηρεί το σχολείο διαθέσιμο προς χρήση, ανεξάρτητα από το αν θα υπάρχουν μαθητές ή όχι, καθώς αυτός είναι ένας κίνδυνος που αναλαμβάνεται από το Δημόσιο. Ομοίως, σε ένα έργο ΣΔΙΤ κατασκευής και συντήρησης ενός δρόμου όπου ο Ιδιώτης δεν έχει αναλάβει τον κίνδυνο της ζήτησης (βλ. επόμενη παράγραφο), κύρια υποχρέωσή του είναι ο δρόμος αυτός να είναι συνεχώς διαθέσιμος στην κυκλοφορία, ανεξάρτητα από τον αριθμό των οχημάτων που θα διέρχονται από αυτόν (ΕΓΣΔΙΤ,2006).

Ως σχετιζόμενοι με τον ανωτέρω κίνδυνο μπορεί να αναφερθούν και α) ο γενικότερος κίνδυνος λειτουργίας (operational risk) που σχετίζεται με την αδυναμία επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί από τη σύμπραξη ως προς το χρόνο και τη συχνότητα χρήσης των εγκαταστάσεων, την αποτελεσματικότητα της χρήσης, την οικονομική αποδοτικότητα της εκμετάλλευσης β) κίνδυνος εσόδων (revenue risk) στην περίπτωση κατά την οποία η εν γένει διαχείριση δεν οδηγεί στα αναμενόμενα έσοδα από υπαιτιότητα των εμπλεκόμενων φορέων (ανικανότητα, έλλειψη εμπειρίας) (Βενιέρης, 2007, Λιακόπουλος, 2005).

- Κίνδυνος ζήτησης (Demand risk)

Ο κίνδυνος αυτός αφορά στη διαφορετικότητα της ζήτησης (υψηλότερη ή χαμηλότερη από την υπογραφείσα συμβατικά) ασχέτως των προσφερομένων υπηρεσιών του ιδιωτικού φορέα, καθώς μεταστροφή στη ζήτηση μπορεί να οφείλεται σε άλλους παράγοντες, όπως οικονομικοί κύκλοι, νέες τάσεις στην αγορά, αλλαγή στις προτιμήσεις των τελικών χρηστών, τεχνολογική πρόοδος, άμεσος ανταγωνισμός κλπ, δηλαδή πηγάζει από αστάθμητους παράγοντες που μπορεί να εκδηλωθούν κατά την εκμετάλλευση του έργου και είναι συνήθως δύσκολο να προσδιορισθούν με ακρίβεια εκ των προτέρων και πρόκειται εν γένει για έναν συνηθισμένο οικονομικό κίνδυνο (Eurostat,2004).

Το μεγαλύτερο μέρος αυτού του κινδύνου συνήθως το φέρει ο δημόσιος φορέας, ο οποίος, στην περίπτωση που ένα μέρος του κινδύνου ζήτησης αναλαμβάνεται από τον Ιδιώτη, εγγυάται ένα προκαθορισμένο ελάχιστο επίπεδο εσόδων της ΕΕΣ, ανεξάρτητα από τυχόν διακυμάνσεις της ζήτησης υπηρεσιών. Η παρακολούθηση (monitoring) του κινδύνου ζήτησης από τους χρηματοδότες του έργου είναι κρίσιμη καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του έργου, διότι επηρεάζει άμεσα τις ροές εσόδων. Μάλιστα είναι δυνατόν να προβλέπεται στη Σύμβαση Σύμπραξης υποκατάσταση του Ιδιωτικού Φορέα ή των

δανειστών με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, σε περίπτωση που οι ροές μειωθούν κάτω από το επίπεδο που είχε προβλεφθεί στη μελέτη βιωσιμότητας (ρήτρα “step-in”) (ΕΓΣΔΙΤ,2006).

Περαιτέρω καθ’όλη τη διάρκεια της σύμπραξης και σε διάφορα στάδια αυτής μπορεί να εμφανιστούν ποικίλοι κίνδυνοι, όπως ενδεικτικά αναφέρονται:

- Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ή μη συμβατικής εκπλήρωσης

Ο κίνδυνος αυτός μπορεί κάλλιστα να εμφανιστεί σε μία σύμβαση σύμπραξης, όπως και σε κάθε άλλη συμβατική μορφή συνεργασίας η οποία περιλαμβάνει την ανάληψη υποχρεώσεων και από τα δύο μέρη, όταν ένας εκ των αντισυμβαλλομένων δεν εκπληρώσει ή εκπληρώσει πλημμελώς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, γεγονός που μπορεί να οφείλεται σε ασυνέπεια του προσώπου, ή αδυναμία λόγω οικονομικής δυσπραγίας ή ανικανότητα κλπ (Βενιέρης, 2007).

- Πολιτικός κίνδυνος (political risk)

Συνδέεται με τη διασυνοριακή χρηματοδότηση καθώς ο αλλοδαπός χρηματοδότης είναι υποχρεωμένος να αναλάβει διάφορους κινδύνου σχετιζόμενους με την νομική, φορολογική και πολιτική κατάσταση της χώρας όπου γίνεται η σύμπραξη, όπως πολιτική και οικονομική αστάθεια, μεταβολή νομοθεσίας, φορολογικά βάρη κλπ. Συνήθως ο κίνδυνος αυτός αναλαμβάνεται από το δημόσιο φορέα (Λιακόπουλος, 2005).

- Νομικός Κίνδυνος

Υπάγονται καταστάσεις σχετιζόμενες με τις ισχύουσες διατάξεις μίας σύμπραξης και πιθανά κενά ή αλλαγές, νομικά ελαττώματα αυτών. Και αυτός ο κίνδυνος συνήθως αναλαμβάνεται από τον Δημόσιο Φορέα.

Η ύπαρξη όλων των ανωτέρω κινδύνων και ο τρόπος κατανομής τους μεταξύ των συμβαλλομένων μερών επηρεάζει τον επιθυμητό βαθμό συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων στην υλοποίηση συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, καθώς ο ιδιωτικός φορέας αλλά και τα λοιπά εμπλεκόμενα μέρη (κυρίως οι χρηματοδότες τραπεζικοί οργανισμοί και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) προβαίνουν κατ’ αρχήν σε ανάλυση των κινδύνων που ελλοχεύουν και επίγνωση αυτών και του καταμερισμού τους. Το Δημόσιο τείνει να μεταφέρει τους κινδύνους προς τον ανάδοχο ιδιώτη ενώ δανειστές/χρηματοδότες επιθυμούν την κατά το δυνατόν περιορισμένη ανάληψη κινδύνου από τον ιδιωτικό φορέα (Πολύζος, 2009).

4.5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ

4.5.1. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

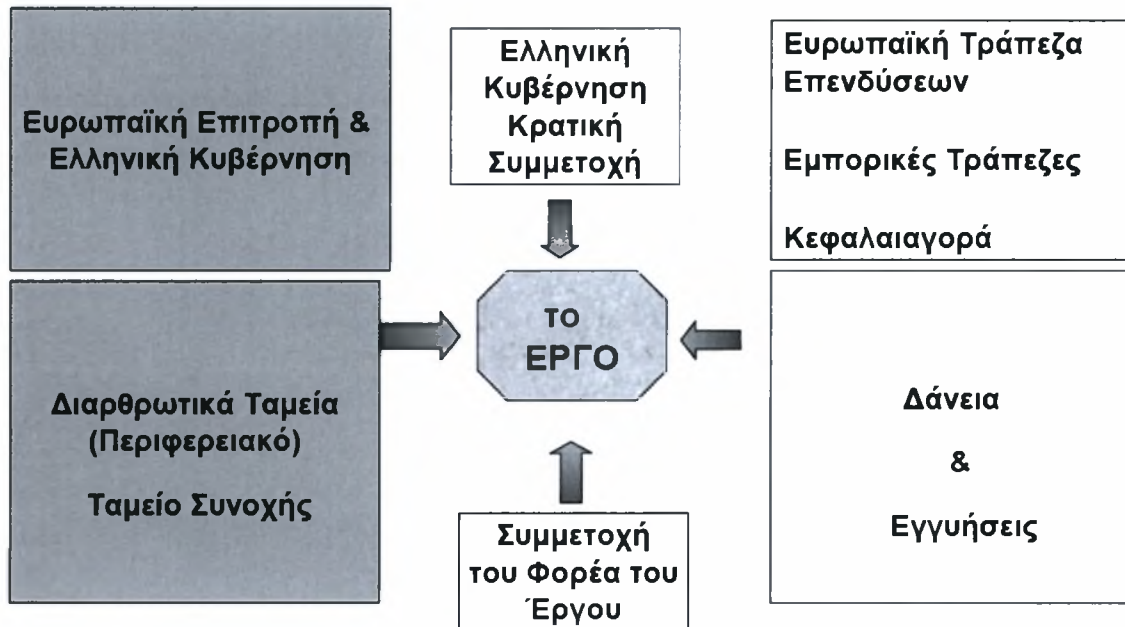
Κατ' αρχήν, αξίζει να σημειωθεί ότι η χρηματοδότηση των ΣΔΙΤ διαφέρει σημαντικά από τις κλασικές χρηματοδοτήσεις, αποτελώντας έναν ξεχωριστό τύπο χρηματοδότησης που διεθνώς συναντάται ως project finance και εμφανίστηκε σχεδόν ταυτόχρονα με τις συμβάσεις παραχώρησης. Πρόκειται για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα με ένα μεγάλο έργο και που τα εμπλεκόμενα στην κατασκευή και αξιοποίηση του έργου μέρη συγκεντρώνουν χρηματοδοτικά κεφάλαια για την υλοποίηση του έργου. Κύριο χαρακτηριστικό αποτελεί ότι η επιστροφή των χρηματοδοτικών κεφαλαίων δεν πραγματοποιείται από την εταιρική περιουσία της ΕΕΣ ή κάποιου άλλου εμπλεκόμενου φορέα, αλλά κυρίως ή αποκλειστικά από την ροή κεφαλαίων που προκαλεί η εκμετάλλευση του έργου (Βενιέρης, 2007).

Η βασική αυτή αρχή χρηματοδότησης αντανακλάται στη διάταξη του άρθρου 25 του ν.3389/2005, όπου αναφέρεται ότι οι ΕΕΣ που συμβάλλονται σε Συμβάσεις Σύμπραξης δύνανται να εκχωρούν μέρος ή το σύνολο των συμβατικών τους αξιώσεων, υφιστάμενων και μελλοντικών, εφόσον αυτές προσδιορίζονται ή είναι δυνατόν να προσδιορισθούν με οποιονδήποτε τρόπο, σε πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, τα οποία συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμβασης Σύμπραξης ή συμβάλλονται με τέτοια πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα, όπως εκδοχέως, διαδόχου ή αντισυμβαλλομένου προς εξασφάλιση των απαιτήσεων τους από τη χρηματοδότηση αυτή. Επιτρέπεται επίσης η ως άνω εκχώρηση σε αλλοδαπές ή ημεδαπές εταιρείες ειδικού σκοπού προς το σκοπό τιτλοποίησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 3156/2003.

Η υλοποίηση οιαδήποτε συγχρηματοδοτούμενου έργου, όπως και ενός ΣΔΙΤ, πέραν του γεγονότος ότι αποτελεί όπως αναφέρθηκε μία πολύπλοκη διαδικασία με τη συμμετοχή πληθώρας φορέων, απαιτεί πρωταρχικά την ύπαρξη σημαντικών χρηματοδοτικών κεφαλαίων, με κυρίαρχη βέβαια τη συμμετοχή του τραπεζικού συστήματος. Η πραγματοποίηση συγχρηματοδοτούμενων δημοσίων έργων παραδοσιακά λαμβάνει χώρα με την οικονομική συμμετοχή της κεντρικής κυβέρνησης, των

διαρθρωτικών ταμείων, των κοινοτικών προγραμμάτων χρηματοδότησης, των τραπεζών και του ιδιωτικού φορέα-αναδόχου (βλ. σχήμα 10).

Σχήμα 10. Κλασική συγχρηματοδότηση έργου (Πηγή: Παπαδοπέτρου, 2005)

Χωρίς την εξασφάλιση της χρηματοδότησης δεν καθίσταται εφικτή η επιτυχής υλοποίηση ενός έργου. Για το λόγο αυτό, ο ν. 3389/2005 περιλαμβάνει σειρά ρυθμίσεων που έχουν ως βασικό στόχο τη διευκόλυνση της τραπεζικής χρηματοδότησης (bankability), μη φειδόμενος σε απαριθμούμενα μέσα και μορφές που μπορεί να λάβει η χρηματοδότηση μίας ΣΔΙΤ.

Προς το σκοπό αυτό της διευκόλυνσης της χρηματοδότησης των ΣΔΙΤ αλλά και την ταυτόχρονη διασφάλισης της μετέπειτα αποπληρωμής της ΕΕΣ και των δανειαστών της, εισάγεται η ρύθμιση του άρθρου 26 του ν.3389/2005 αναφορικά με το κύρος των εμπραγμάτων ασφαλειών. Στόχος αυτών των διατάξεων είναι η άρση του υπαρκτού κίνδυνου της αμφισβήτησης του κύρους των εμπραγμάτων και άλλων ασφαλειών που παρέχονται στους δανειστές της ΕΕΣ προς εξασφάλιση των δανείων που αυτή λαμβάνει (αιτιολογική έκθεση ν. 3389/2005, 2005). Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 αναφέρεται ότι το κύρος των εμπράγματων ασφαλειών που παρασχέθηκαν οποτεδήποτε από την Ε.Ε.Σ. ή οποιονδήποτε τρίτο υπέρ οποιουδήποτε πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος προς εξασφάλιση των απαιτήσεων τους κατά της Ε.Ε.Σ. από την χρηματοδότηση ή

οποιαδήποτε άλλη σχετική ή παρεπόμενη σύμβαση ή πράξη για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, δεν θίγεται από την επιβολή οποιουδήποτε συλλογικού μέτρου ικανοποίησης των πιστωτών, που συνεπάγεται την απαγόρευση ή τον περιορισμό της εξουσίας διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων της ΕΕΣ, ή του τρίτου που συνέστησε την ασφάλεια, ούτε από την υποβολή σχετικής αίτησης κατά αυτών (π.χ. πτώχευση). Το ίδιο ισχύει και όταν πρόκειται για μελλοντικές απαιτήσεις, η γένεση των οποίων επέρχεται μετά την επιβολή του συλλογικού μέτρου ή της σχετικής αίτησης. Περαιτέρω στην παρ. 2 προβλέπεται ότι το απρόσβλητο των εμπράγματων ασφαλειών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ισχύει ιδίως α) σε υποθήκες ή προσημειώσεις, που εγγράφονται με οποιονδήποτε τίτλο, μετά την εγγραφή τους, β) σε ενέχυρα με ή χωρίς παράδοση κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, του ν.δ.177/13.8.1923 ή και τις διατάξεις του ν. 2844/2000 με αντικείμενο κινητά πράγματα ή ομάδα πραγμάτων, μετά τη νομότυπη σύσταση τους, γ) σε ενέχυρα ή εξασφαλιστικές εκχωρήσεις με αντικείμενο παρούσες ή μέλλουσες απαιτήσεις ή και ομάδες απαιτήσεων που προσδιορίζονται ως σύνολο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 2844/2000 (ΦΕΚ 220 Α'), μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης και δ) σε περιπτώσεις παροχής κυμαινόμενης ασφάλειας σύμφωνα μετά άρθρα 15 έως και 18 του ν. 2844/2000, μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης. Οι ανωτέρω ωστόσο ρυθμίσεις εκφεύγουν των καθιερωμένων διατάξεων του πτωχευτικού και εμπορικού δικαίου, καθώς υπερπροστατεύονται οι εμπλεκόμενοι με τη σύμπραξη δανειστές, γεγονός που οδηγεί σε προβληματική ως προς τη συνταγματικότητα τους.

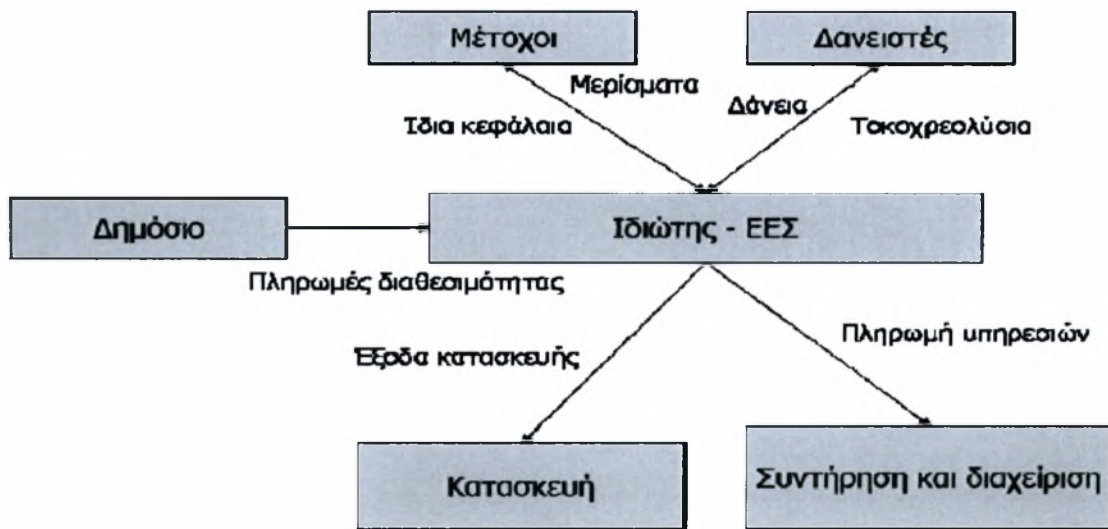
Τέλος η παρ. 3 του εν λόγω άρθρου δίδει λύση στην περίπτωση των εις ολόκληρον οφειλέτων διευκολύνοντας και επισπεύδοντας την άσκηση των δικαιωμάτων των δανειστών της ΕΕΣ, καθώς προβλέπεται ότι οι κάθε είδους εμπράγματες ασφάλειες, όπως υποθήκες, προσημειώσεις, ενέχυρα, εξασφαλιστικές εκχωρήσεις, που παρέχονται προς εξασφάλιση απαιτήσεων από δάνεια ή άλλες πιστώσεις και χορηγούνται από κοινοπραξία πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού μπορούν, εφόσον οι δανειστές είναι δανειστές εις ολόκληρο για το σύνολο ή μέρος του δανείου ή της πίστωσης κατά την έννοια του

άρθρου 489 του Αστικού Κώδικα, να εγγράφονται, να συνιστώνται ή να συνάπτονται για το σύνολο τους (ή το αντίστοιχο μέρος τους) υπέρ ενός εκπροσώπου των δανειστών, ο οποίος ορίζεται στην οικεία πιστωτική σύμβαση και ασκεί όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τις ασφάλειες αυτές ως ενυπόθηκος ή ενεχυρούχος δανειστής ή ως εκδοχέας. Εφόσον η χρηματοδότηση πραγματοποιείται με έκδοση ομολογιακού δανείου, οι σχετικές εμπράγματα ή άλλες ασφάλειες λαμβάνονται από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων κατά τις διατάξεις του ν. 3156/2003.

Περαιτέρω, κατ' άρθρο 18 παρ. 1, αναφέρεται κατά αρχήν ότι οι ΕΕΣ που αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων, φέρουν την ευθύνη και τον κίνδυνο της χρηματοδότησης που απαιτείται για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους από τις σχετικές Συμβάσεις Σύμπραξης ή και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα, υποχρεούμενες ταυτόχρονα να προσκομίζουν στους Δημόσιους Φορείς στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης που επαρκεί για την εκπλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από αυτές σύμφωνα με τη σχετική Προκήρυξη Άλλωστε, ενδελεχής είναι και η έρευνα της χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψηφίων, πριν από την υπογραφή της σύμβασης (πρβλ άρθρο 15 παρ 1 και 2 του ν. 3389/2005).

Περαιτέρω κατά άρθρο 18 παρ. 1 και 2 απαριθμούνται ενδεικτικά οι ακόλουθες αποδεκτές μορφές χρηματοδότησης (βλ. σχήμα 19) : α) τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, β) τα κεφάλαια που εξασφαλίζει η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού με οποιαδήποτε μορφή δανείου ή πίστωσης και ιδίως με δάνεια, ομολογίες και τιτλοποίηση μελλοντικών ή υφιστάμενων απαιτήσεων, γ) οι αναγκαίες εγγυήσεις ή εξασφαλίσεις που απαιτούνται για παροχή των παραπάνω δανειακών κεφαλαίων ή πιστώσεων, δ) οι πόροι από την εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης κατά την κατασκευαστική περίοδο ε) Η χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου σε μετρητά και στ) Η χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου σε είδος, που μπορεί να έχει τη μορφή ανταλλαγμάτων όπως ενδεικτικά είναι η παραχώρηση ακινήτων κατά χρήση (εν όλω ή εν μέρει), η παραχώρηση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων και η εκχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων. Στην περίπτωση αυτή, τα δικαιώματα που παρέχονται στην ΕΕΣ δεν εκτείνονται και στο διάστημα που ακολουθεί μετά τη λήξη της Σύμβασης Σύμπραξης.

Σχήμα 12 Τυπική Δομή χρηματοδοτικής συναλλαγής ΣΔΙΤ (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2006)

Επίσης προβλέπεται ότι οι Δημόσιοι Φορείς επιτρέπεται να συμμετέχουν και στην εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης, ενώ από το γεγονός ότι στο εδ. γ της παρ. 2 ορίζεται ότι σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή του Δημόσιου Φορέα και η μορφή ή οι μορφές που θα μπορεί να λάβει, πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια στη σχετική Προκήρυξη, προκύπτει ότι ο νόμος παρέχει ευρύτατες δυνατότητες χρηματοδότησης μη αποκλείοντας οιοδήποτε χρηματοδοτικό σχήμα επικυρωθεί συμβατικά.

Σε σχέση με τις ανωτέρω απαριθμούμενες μορφές χρηματοδότησης πρέπει να τονιστεί ότι τη μερίδα του λέοντος αναλαμβάνουν συνήθως τα ξένα κεφάλαια, δηλαδή η χρηματαγορά και η κεφαλαιαγορά, καθώς ο ιδιώτης επενδυτής, καλύπτει συνήθως ένα μικρό ποσοστό (15-20%) του συνολικού κόστους έργου, υπό τη μορφή ιδίων κεφαλαίων προερχομένων από το μετοχικό κεφάλαιο της ΕΕΣ ή από δάνεια μειωμένης εξασφάλισης (subordinated debt) (HM Treasury, 2005). Περαιτέρω η χρηματική συμμετοχή του δημοσίου φορέα όπως προαναφέρθηκε, πραγματοποιείται κυρίως με την υπαγωγή μίας ΣΔΙΤ στο ΠΔΕ με τη δημιουργία ειδικής κατηγορίας ΣΑΕ (Διυπουργική Επιτροπή, 2006), ενώ μπορεί να μην έχει χρηματική μορφή αλλά να περιορίζεται σε αντάλλαγμα σε είδος.

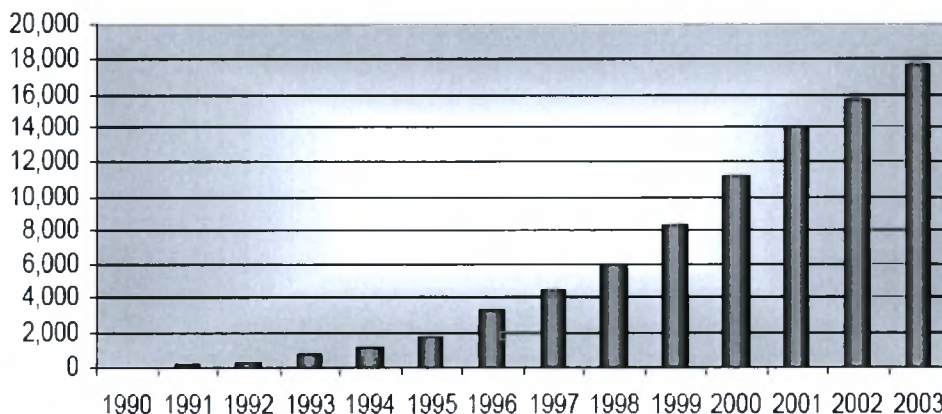
4.5.2. ΕΙΔΙΚΑ Η ΕΤΕπ ΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ

Τη συνηθέστερη χρηματοδότηση αποτελεί ο τραπεζικός δανεισμός από την χρηματαγορά, μάλιστα με τη μορφή κοινοπρακτικού δανείου και όχι κοινού τραπεζικού

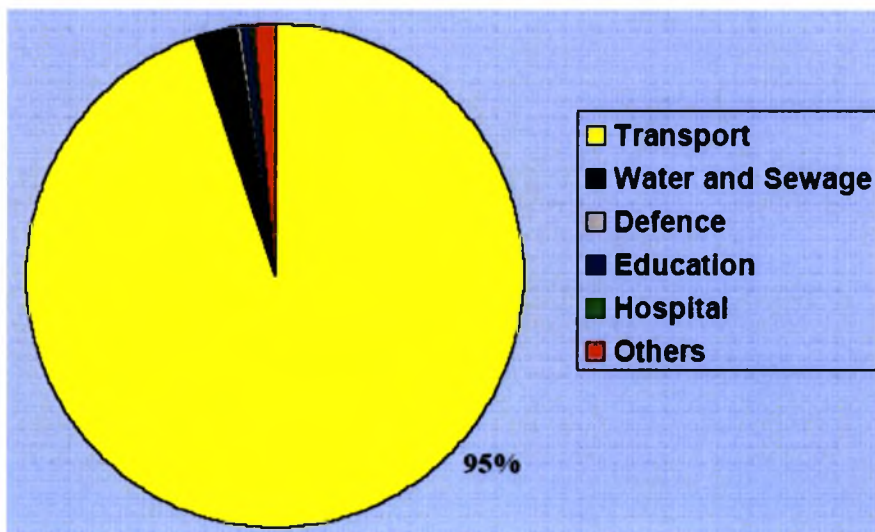

δανείου, αφού ο όγκος των απαιτούμενων χρημάτων και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν, ωθούν τις τράπεζες σε συνεργασία με τη μορφή της κοινοπραξίας. Ιδιαίτερο λόγος γίνεται για την ΕΤΕπ, η οποία σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική καθολικά συμμετέχει με τη μορφή τραπεζικών δανείων στη χρηματοδότηση συνεργασιών, γεγονός ώθησε τον νομοθέτη να περιλάβει ειδική ρύθμιση για αυτήν στο άρθρο 27 του ν. 3389/2005, όπου ορίζεται ότι για την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας που αναφέρονται σε απαιτήσεις τραπεζών και στις εξασφαλίσεις τους, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπάγεται στις αντίστοιχες ρυθμίσεις, εφόσον πρόκειται για δανειακές συμβάσεις και συναφείς δικαιопραξίες που καταρτίζονται σε σχέση με την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

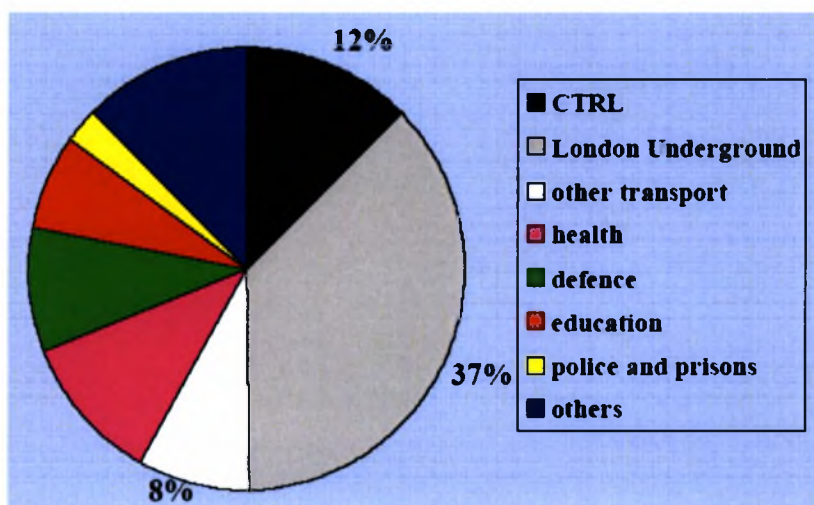
Η ΕΤΕπ εμφανίζει σημαντικότητα δραστηριότητα στην χρηματοδότηση ΣΔΙΤ, κυρίως στον Ευρωπαϊκό χώρο (βλ. γράφημα 2), καθώς έχει χρηματοδοτήσει έργα σε όλους τους τομείς, όπως ενέργειας στην Ιταλία, οδικά και ενεργειακά έργα στην Ισπανία και την Πορτογαλία, σιδηροδρομικά και περιβαλλοντικά έργα στην Ολλανδία, το Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, την Αττική Οδό και τη Γέφυρα Ρίου-Αντιρίου στην Ελλάδα, με κυρίαρχα τα έργα μεταφορών όπως φαίνεται στο γράφημα 3 καθώς και αρκετά έργα υποδομής οικίων τομέων στην πρωτοπόρα στο θεσμό Αγγλία, όπως αυτοκινητόδρομους και γέφυρες, σχολεία, νοσοκομεία και κέντρα υγείας, το Channel Tunnel Rail Link και το έργο London Underground (βλ. γράφημα 4).

Γράφημα 2. Υπογεγραμμένες ΣΔΙΤ από την ΕΤΕπ (Πηγή: Κουβαράκης, 2005)

Γράφημα 3. Υπογεγραμμένες συμβάσεις ΣΔΙΤ εκτός Αγγλίας ανα τομέα από το 1995-2003 (Πηγή: Κουβαράκης, 2005)

Γράφημα 4. Υπογεγραμμένες συμβάσεις ΣΔΙΤ στην Αγγλία ανα τομέα από το 1995-2003 (Πηγή: Κουβαράκης, 2005)

Η ΕΤΕπ έχει προσφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία στις ΣΔΙΤ που έχει χρηματοδοτήσει (κατά ποσοστό χρηματοδότησης το οποίο κυμαίνεται από ένα έκτο έως το ήμισυ της συνολικής επένδυσης), καθώς από χρηματοπιστωτική άποψη, η μακρά διάρκεια των δανείων και των περιόδων χάριτος που προτείνει η Τράπεζα ενδείκνυται ιδιαίτερα για τα μεγάλα έργα υποδομής, δεδομένης της μακράς διάρκειας οικονομικής ζωής των χρηματοδοτούμενων στοιχείων του ενεργητικού, καθώς και της πορείας που ακολουθούν συνήθως οι ταμειακές ροές στη διάρκεια της υλοποίησης. Βέβαια, η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί αυστηρά κριτήρια κατά την προεπιλογή του έργου χρηματοδότησης, καθώς απαιτεί όλα τα έργα ΣΔΙΤ που ενισχύει να χαρακτηρίζονται από οικονομική

ευρωστία, να είναι βιώσιμα από οικονομική και τεχνική άποψη, να συμμορφώνονται με τις περιβαλλοντικές της προδιαγραφές, και να αποτελούν αντικείμενο πρόσκλησης υποβολής προσφορών σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων στην ΕΕ. Μάλιστα, στο μέτρο του δυνατού, η ΕΤΕπ παρεμβαίνει κατά τα πρώιμα στάδια των έργων, πριν από την ανάθεση της σύμβασης, και συνεργάζεται σε μη αποκλειστική βάση με το σύνολο των υποψηφίων στη φάση της υποβολής προσφορών. Η διαδικασία αυτή εξασφαλίζει ότι, κατά την επιλογή των υποψηφίων λαμβάνεται υπόψη, ειδικότερα, ο βαθμός στον οποίο πετυχαίνουν να μεταφέρουν στον δημόσιο τομέα τα οικονομικά οφέλη που απορρέουν από τη συμμετοχή της ΕΤΕπ. Από την άποψη αυτή, τα αυστηρά κριτήρια που εφαρμόζει η ΕΤΕπ στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας, και η δέσμευσή της να διατηρήσει στην κατοχή της το χρέος που σχετίζεται με τα εν λόγω έργα ως την ημερομηνία λήξης του (και όχι να το εκχωρήσει ή να συνάψει κοινοπρακτικές συμφωνίες όπως κάνουν οι άλλοι μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί) παρέχουν στον δημόσιο τομέα σημαντική σταθερότητα και εμπειρία.

Η αρχή της συμπληρωματικότητας με άλλους φορείς χρηματοδότησης που ακολουθεί η Τράπεζα τηρείται στους μηχανισμούς ΣΔΙΤ και με αυτό τον τρόπο =], πολυάριθμα δάνεια της ΕΤΕ για έργα ΣΔΙΤ συνοδεύονται από τραπεζικές εγγυήσεις ή εξειδικευμένη ασφάλιση είτε έως την ημερομηνία λήξης τους είτε έως ότου αποδειχθεί η λειτουργικότητα του έργου. Η πιστωτική ποιότητα του χαρτοφυλακίου ΣΔΙΤ της Τράπεζας ενισχύεται από την υποστήριξη που παρέχει ο δημόσιος τομέας στη ροή των πληρωμών προς πληθώρα έργων ΣΔΙΤ. Πράγματι, για πολλά έργα τύπου ΣΔΙΤ (όπως, για παράδειγμα, αυτά που αφορούν τα νοσοκομεία και τα σχολεία στο Ηνωμένο Βασίλειο) οι υποχρεώσεις πληρωμής βαρύνουν αποκλειστικά τον δημόσιο τομέα και οι ανάδοχοι δεν εκτίθενται επ' ουδενί στους κινδύνους που συνδέονται με τη ζήτηση (ΕΟΚΕ,2005)

4.5.3. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ

Μάλιστα στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 78 του ν. 3746/2009 προς το σκοπό της ρύθμισης ειδικών θεμάτων και την εν γένει διευκόλυνση της χρηματοδότησης των έργων και υπηρεσιών που έχουν υπαχθεί στον ν.3389/2005, οι Δημόσιοι Φορείς δύνανται να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμβάσεις απευθείας με τους δανειστές της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού ή / και τους Ιδιωτικούς Φορείς της παραγράφου 2 του άρθρου 1 ή / και το Ελληνικό Δημόσιο.

Κατόπιν αίτησης των Δημόσιων Φορέων και έγκρισης της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να εγγυάται έναντι της ΕΕΣ ή των Ιδιωτικών Φορέων και υπέρ των Δημόσιων Φορέων την καταβολή του συνόλου ή μέρους των συμβατικών ανταλλαγμάτων που προβλέπονται στις συμβάσεις σύμπραξης των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 1, εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων του Αστικού Κώδικα και ιδίως των άρθρων 847 επ.. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου καθορίζονται συμβατικά. Για την υπογραφή των συμβάσεων της παρούσας παραγράφου, εξουσιοδοτείται ρητώς ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, εφαρμοζόμενης δε σε Συμβάσεις Σύμπραξης των οποίων οι Διαδικασίες Ανάθεσης βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την υπογραφή του ν. 3389/2005.

Ο σκοπός της ανωτέρω ρύθμισης στοχεύει κυρίως στη σύναψη απευθείας συμβάσεων μεταξύ δημοσίων φορέων και δανειστών της ΕΕΣ, ώστε να τακτοποιούνται δυσχερή ζητήματα όπως η υποκατάσταση της ΕΕΣ δυνάμει απόφασης των δανειστών της, ο τρόπος άσκησης δικαιωμάτων σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης σύμπραξης κλπ, και αποτελεί ουσιαστικά την μόνη εξαίρεση στον κανόνα ότι οι συμβάσεις καταρτίζονται μόνο μεταξύ δημοσίου φορέα και ΕΕΣ (Αιτολογική Έκθεση ν.3389/2005, 2005).

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι η πρόβλεψη του άρθρου 17 παρ. 2 περ. ιστ, ότι η σύμβαση σύμπραξης περιλαμβάνει και ρυθμίζει το ζήτημα της δυνατότητας υποκατάστασης του Ιδιωτικού Φορέα ή των δανειστών με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και των περιπτώσεων που αυτή επιτρέπεται, δεν αποτελεί άγνωστη πρωτοεμφανιζόμενη ρύθμιση στο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων. Στο άρθρο 5 παρ.6 του ν.1418/1984 προβλέπεται η δυνατότητα και οι προϋποθέσεις υποκατάστασης. Αναφέρεται δηλαδή στη διάταξη αυτή ότι η υποκατάσταση τρίτου στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου (εκχώρηση του έργου) απαγορεύεται χωρίς έγκριση του φορέα κατασκευής του έργου. Δηλαδή, συνάγεται το συμπέρασμα ότι είναι επιτρεπτή η υποκατάσταση του αναδόχου εφόσον εγκριθεί από την αναθέτουσα αρχή. Αν διαπιστωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι έχει γίνει άμεση ή έμμεση υποκατάσταση του αναδόχου από άλλη εργοληπτική επιχείρηση, ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής κηρύσσει έκπρωτο τον ανάδοχο, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού Συμβουλίου Δημόσιων Έργων. Σε κάθε περίπτωση υποκατάστασης ο ανάδοχος ευθύνεται μαζί με τον υποκατάστατο εις ολόκληρον προς τον κύριο του έργου, το προσωπικό του έργου και

οποιονδήποτε τρίτο. Τέλος, ορίζεται ότι κατ' εξαίρεση μπορεί να εγκριθεί η υποκατάσταση με απαλλαγή του αναδόχου από την ευθύνη του προς τον κύριο του έργου, αν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του έργου και ο ανάδοχος βρίσκεται σε προφανή αδυναμία να περατώσει το έργο. Όμοια ρύθμιση υφίσταται και στο άρθρο 51 του π.δ.609/1985, όπου η υποκατάσταση άλλης εργοληπτικής επιχείρησης στην κατασκευή του έργου κατ' άρθρο 5 παρ.6 του ν.1418/1984 προτείνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή, εφόσον διαθέτει τα ίδια προσόντα και παρέχει τα ίδια εχέγγυα για την κατασκευή του έργου κατά την κρίση της προϊσταμένης αρχής, ενώ στην παρ. 2 προβλέπεται και η έγκριση της υποκατάστασης με απαλλαγή από την ευθύνη του αρχικού αναδόχου.

Συνεπώς, η εισαγωγή της πρόβλεψης αυτής και στο ν.3389/2005 στηρίζεται στην εμπειρία προηγούμενων όμοιων συμβατικών ρυθμίσεων στις δημόσιες συμβάσεις. Γι' αυτό και κατά τη διεθνή πρακτική δεν ελλείπει η ύπαρξη σχετικής συμβατικής πρόβλεψης υποκατάστασης με την προαναφερθείσα ρήτρα "step in", που προέρχεται από τη φράση "step into the shoes of the project company", οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα σε συγκεκριμένα εμπλεκόμενα μέρη (αναθέτουσα αρχή/δανειστές) να ζητήσουν την αντικατάσταση του αναδόχου/ ΕΕΣ, εφόσον συντρέχουν λόγοι που θέτουν σε κίνδυνο τις συμβάσεις παραχώρησης ή τις δανειακές συμβάσεις. Η εν λόγω ρήτρα πρωτοεμφανίστηκε στη σύμβαση παραχώρησης για την υποθαλάσσια σήραγγα της Μάγλης (Τροβά και Σκουρής, 2009) .

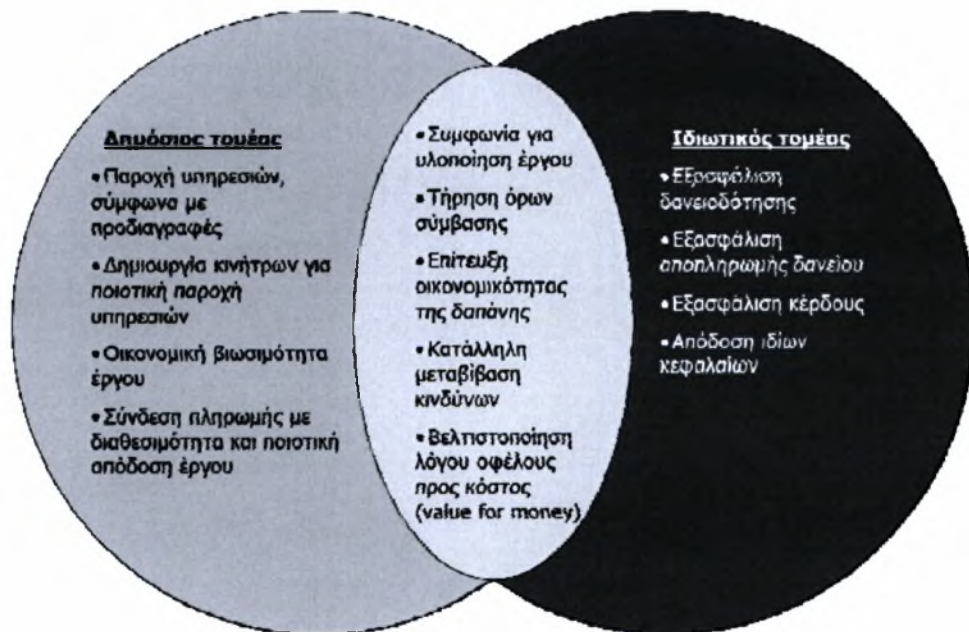
4.5.4. ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΗΣ ΕΕΣ

Κατ' αρχήν το είδος και ο τρόπος αποπληρωμής της ΕΕΣ εξαρτάται από τη μορφή σύμπραξης και το μοντέλο που ακολουθήθηκε (βλ. αναλυτικότερα κεφ. 4.1). Γενικά μπορεί να γίνει ο βασικός διαχωρισμός μεταξύ ανταποδοτικών και μη έργων ΣΔΙΤ, όπου σε βασικές γραμμές στα μη ανταποδοτικά έργα η αποπληρωμή λαμβάνει χώρα μέσω του Δημοσίου δια τακτικών καταβολών σχετιζόμενων με τη αποδοτικότητα, τη διαθεσιμότητα ή την ποιότητα του έργου, ενώ στα πλήρως ανταποδοτικά έργα όπου ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει και τη λειτουργία ή εκμετάλλευση της σχετικής υποδομής, η αποπληρωμή του γίνεται απευθείας από τους χρήστες.

Το ζήτημα της αποπληρωμής της ΕΕΣ ρυθμίζεται άμεσα ή έμμεσα από τις διατάξεις του ν.3389/2005. Συγκεκριμένα στο άρθρο 17 παρ. 2 περ. α ορίζεται ότι

υποχρεωτικό περιεχόμενο της σύμβασης σύμπραξης αποτελεί το καταβλητέο στον Ιδιωτικό Φορέα συμβατικό αντάλλαγμα και οι διατάξεις βάσει των οποίων θα επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων τα ανταλλάγματα που τυχόν καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας. Επίσης στο άρθρο 19 παρ. 1 ορίζεται ότι όταν το συμβατικό αντάλλαγμα της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εισπράττεται, εν όλω ή εν μέρει, απευθείας από τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, η διαδικασία είσπραξης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ, ενώ στην παρ. 2 αναφέρεται ότι ο εκάστοτε εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας, καθώς και κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή θα παρέχει κάθε συνδρομή που κρίνεται αναγκαία, ώστε η ΕΕΣ να δύναται να εισπράττει απρόσκοπτα τα ποσά που αποτελούν το συμβατικό της αντάλλαγμα. Συνεπώς, είναι προφανές ότι η ως άνω διατάξεις στοχεύουν στη διευκόλυνση της είσπραξης του συμβατικού ανταλλάγματος από τους τελικούς χρήστες, διασφαλίζοντας την ταμειακή ροή προς την ΕΕΣ, ώστε αυτή να είναι σε θέση να εξυπηρετεί τις δανειακές τις υποχρεώσεις και τις δαπάνες λειτουργίας της αλλά και για να αρθούν επικαλύψεις δικαιωμάτων και αρμοδιοτήτων μεταξύ συναρμοδίων φορέων που ευνοούν την άμεση αποπληρωμή της ΕΕΣ (βλ. σχήμα 13 (Αιτιολογική έκθεση ν. 3389/2005, 2005).

Σχήμα 13 Στόχοι μηχανισμού πληρωμών ΣΔΙΤ (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2006)

Τέλος στο άρθρο 30 του ν. 3389/2005 προβλέπεται ότι για τις ανάγκες της απόσβεσης του συνολικού κόστους επένδυσης από την ΕΕΣ (κατασκευαστικό κόστος, συμπεριλαμβανομένου και του αρχικού κόστους του συνολικά απαιτούμενου εξοπλισμού και κάθε κόστος και δαπάνη οποιασδήποτε φύσεως περιλαμβανομένων και των τόκων της Περιόδου Κατασκευής), αυτή έχει την ευχέρεια επιλογής της μεθόδου απόσβεσης (είτε με τη σταθερή μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας του έργου, είτε με τη μέθοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 50 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), με την οποία προστέθηκε πέμπτη παράγραφος στο άρθρο 97 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο αυτήν).

4.5.5. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο κατά το προσυμβατικό στάδιο των διαδικασιών σύμπραξης έγινε λόγος σε προηγούμενο κεφάλαιο, όπου και αναφέρθηκε πως για την επίλυση των διαφορών έχουν εφαρμογή οι κανόνες του δημοσίου και διοικητικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, του κοινοτικού δικαίου, η νομολογία του ΣτΕ και ειδικά η οδηγία 2004/18/ΕΚ.

Κατά το συμβατικό στάδιο της διαδικασίας σύμπραξης υφίσταται ρητή αναφορά στο ν.3389/2005 περί του εφαρμοστέου δικαίου, καθώς κατ' άρθρο 17 παρ.2 περ.ιθ, αναφέρεται πως το εφαρμοστέο δίκαιο προβλέπεται εκ των συμβατικών ρυθμίσεων της σύμβασης σύμπραξης αλλά και των παρεπόμενων συμβάσεων. Επιπλέον στο άρθρο 17 παρ.1 ορίζεται ότι στις συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του ν. 3389/2005 εφαρμόζονται οι όροι σύμβασης σύμπραξης και συμπληρωματικά ο ΑΚ, καθώς και ότι οι Συμβάσεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν τους όρους και τις ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από το Δημόσιο Φορέα με τη σχετική Προκήρυξη κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και συνιστούν το μόνο συμβατικό πλαίσιο που δεσμεύει τους εμπλεκόμενους Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς.

Συνεπώς, από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο για την εκτέλεση της σύμβασης αποτελούν κατ' αρχήν οι συμβατικές της ρυθμίσεις και συμπληρωματικά ο ΑΚ και όχι οι διατάξεις περί δημοσίων έργων (αιτιολογική έκθεση ν.3389/2005, 2005), ενώ οι συμβατικές αυτές ρυθμίσεις αποτελούν προϊόν διαμόρφωσης

σύμφωνα με το περιεχόμενο της προκήρυξης και τη διαδικασία ανάθεσης από το δημόσιο φορέα.

Τέλος, ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο κατά την εκτέλεση της σύμβασης σύμπραξης αλλά και κατά την επίλυση των διαφοριών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, κατά άρθρο 31 παρ.3 για την επίλυση διαφοράς που αναφέρεται στην ερμηνεία ή στην εφαρμογή ή το κύρος της Σύμβασης Σύμπραξης εφαρμόζεται το Ελληνικό Ουσιαστικό Δίκαιο, ενώ σύμφωνα με την παρ. 1 κάθε διαφορά που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος Συμβάσεων Σύμπραξης ή των Παρεπόμενων Συμφώνων επιλύεται με διαιτησία, ενώ κατ' άρθρο 17 παρ.2 περ. κ) αναφέρεται ότι η σύμβαση σύμπραξης περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αναφέρουν τη διαδικασία επίλυσης διαφορών ενώ με την περ. κε) ορίζεται ότι η σύμβαση σύμπραξης μπορεί να περιέχει και τυχόν διαδικασία επίλυσης διαφορών από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που ορίζουν από κοινού τα συμβαλλόμενα μέρη, δηλαδή προ της καταφυγής στη αυστηρή διαιτησία, (κατ' άρθρο 31 παρ.2 η διαιτητική απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια, και τα αντίδικα μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της), μπορεί να προβλέπονται και πιο ήπιας μορφής διαδικασίες επίλυσης.

Αυτές οι νομοθετικές επιλογές στόχο έχουν την ταχύτητα επίλυσης των αναφερόμενων διαφορών, ωστόσο συναντούν επικριτική στάση από μερίδα της θεωρίας, η οποία δεν θεωρεί ορθή την επίλυση αυτού του είδους των πολύπλοκων διαφορών με διαιτησία. Μένει η πράξη να αποδείξει το ορθόν ή μη των σχετικών προβλέψεων.

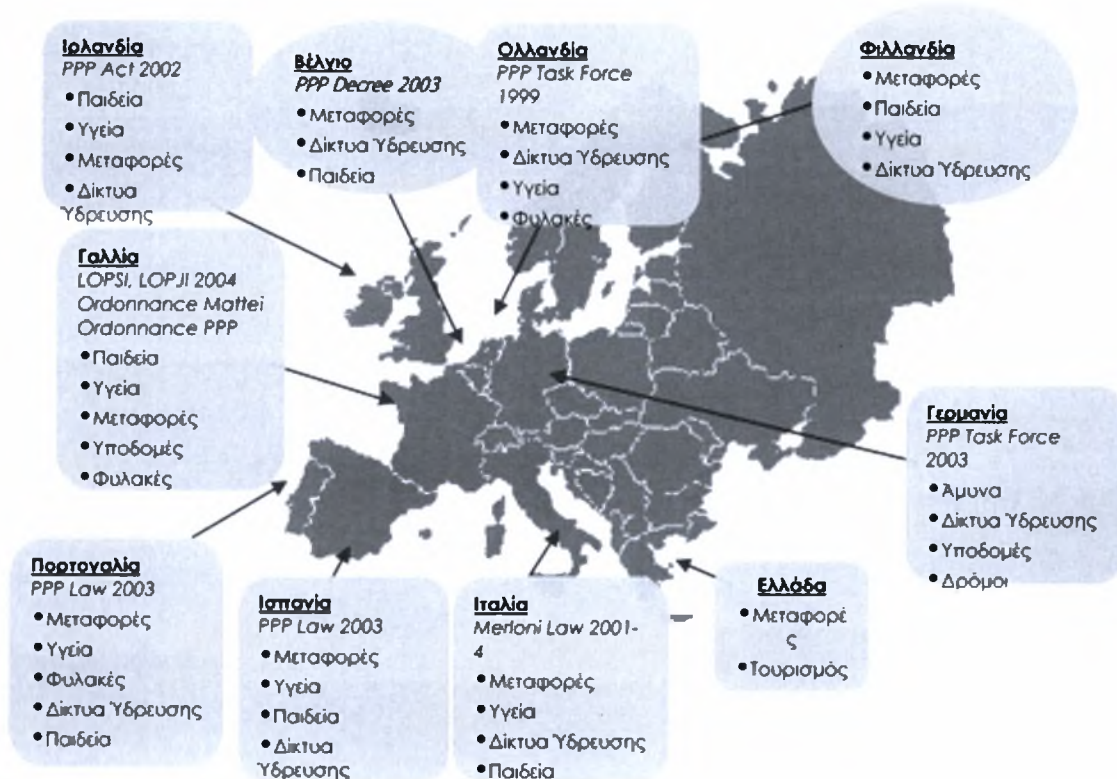
5. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ

5.1. ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ

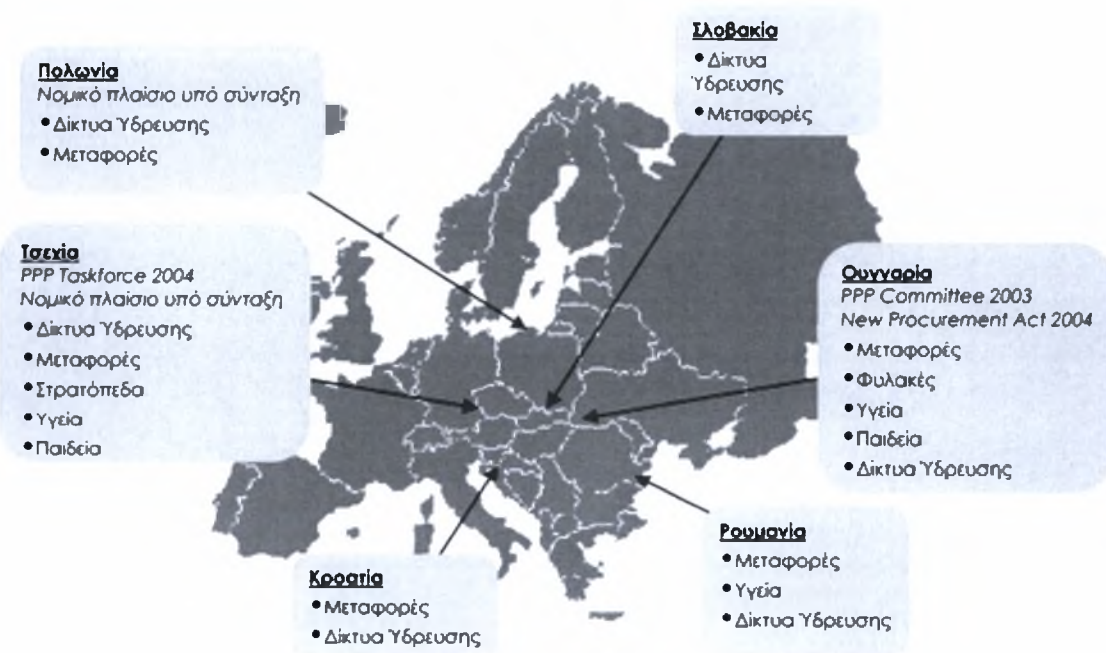
Η Ευρωπαϊκή Ένωση δια των θεσμοθετημένων οργάνων επικροτεί τη συνεργασία μεταξύ δημοσίων αρχών και επιχειρήσεων, καθώς θεωρεί ότι μπορεί να παράγει συνέργιες και δημόσια οφέλη, καθιστώντας δυνατή την αποτελεσματικότερη χρησιμοποίηση του δημοσίου χρήματος και ότι μπορεί, σε καιρούς δημοσιονομικής στενότητας να αποτελέσει εναλλακτική λύση για την ιδιωτικοποίηση και να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης με την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας που διαθέτει ο ιδιωτικός τομέας. Μάλιστα ενθαρρύνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να συγκεντρώσουν την εμπειρογνωμοσύνη τους και να την διαδώσουν ειδικά σε εκείνα τα κράτη μέλη, των οποίων οι δημόσιες αρχές δεν είναι εξοικειωμένες με τις ΣΔΙΤ (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2006).

Στην Ευρώπη, οι νέες επενδύσεις που σχετίζονται με υποδομές υλοποιούνται όλο και συχνότερα στα πλαίσια διαφόρων ειδών ΣΔΙΤ (ιδίως σε ότι αφορά τα διευρωπαϊκά δίκτυα) που βασίζονται στην αρχή της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα με κατανομή του κινδύνου, στην παροχή δημοσίων υποδομών, στην καταβολή πληρωμής από τον χρήστη ή την χρέωση των δημοσίων πόρων ανάλογα με την παρεχόμενη υπηρεσία ή/και τον κίνδυνο που μεταβιβάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Οι δημόσιες υποδομές αυτές περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, αερολιμένες, σιδηροδρομικές γραμμές, οδούς, γέφυρες, σήραγγες, περιβαλλοντικές εγκαταστάσεις (π.χ., για την αποτέφρωση των απορριμμάτων ή την επεξεργασία των υδάτων), δημόσια κτίρια, ιδίως γραφεία που στεγάζουν διοικητικές υπηρεσίες, σχολεία, νοσοκομεία και φυλακές (Επιτροπή των Περιφερειών, 2006)

Στην πλειονότητα των χωρών της Ε.Ε. παρατηρείται σταθερά ότι οι συνάψεις συμβάσεων τύπου ΣΔΙΤ επικεντρώνονται αρχικά στον τομέα των μεταφορών. Στη συνέχεια, οι περισσότερες χώρες προχωρούν σταδιακά σε άλλους τομείς, όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η ενέργεια, το νερό και η επεξεργασία αποβλήτων στους οποίους οι μέθοδοι της σύναψης συμβάσεων τύπου ΣΔΙΤ θεωρούνται επίσης ως καλή λύση (βλ. χάρτη 1) (ΕΟΚΕ, 2005).

Χάρτης 1α. ΣΔΙΤ στην Ευρώπη ανα τομέα υλοποίησης (Πηγή: ΕΤΕπ, 2009)

Χάρτης 1β. ΣΔΙΤ στην Ευρώπη ανα τομέα υλοποίησης (Πηγή: ΕΤΕπ, 2009)

Το Ηνωμένο Βασίλειο, για παράδειγμα, επικέντρωσε σαφέστατα την προσοχή του στη σημασία των μηχανισμών τύπου ΣΔΙΤ στους τομείς των μεταφορών, άμυνας,

κλπ αλλά και στους κοινωνικούς τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας (βλ. γράφημα 5) στο πλαίσιο του μεγαλύτερου επενδυτικού προγράμματος στην ιστορία του αγγλικού εθνικού συστήματος υγείας (*National Health Service*). Από το 1997, 64 έργα ΣΔΙΤ ειδικά για νοσοκομεία, συνολικής αξίας 11,1 δις στερλινών (15,7 δις ευρώ), εγκρίθηκαν από το υπουργείο υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο αποφάσισε την έναρξη της διαδικασίας υποβολής προσφορών. Τα 27 από αυτά τα έργα, αξίας 3 δις στερλινών (4,3 δις ευρώ), έχουν ήδη ολοκληρωθεί και καταστεί λειτουργικά, ή βρίσκονται στη φάση της κατασκευής. Τουλάχιστον τρεις άλλες χώρες της Ευρώπης όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιταλία προτίθενται να εγκαινιάσουν μεγάλα προγράμματα ΣΔΙΤ στον τομέα της υγείας (ΕΟΚΕ, 2005)

Γράφημα 5. Κατανομή κεφαλαίου PFI ανα Υπουργείο στη μεγάλη Βρετανία (Πηγή: Γιαννακοπούλου, 2007)

Λόγω της αυξανόμενης σημασίας των έργων ΣΔΙΤ για την επιτυχή υλοποίηση έργων και υποδομών στο κοινοτικό έδαφος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε το 2004 ένα σημαντικό εγχειρίδιο το οποίο περιλαμβάνει τη συγκριτική αξιολόγηση 26 μελετών περίπτωσης ΣΔΙΤ στη Ε.Ε (πρβλ κατωτέρω ενδεικτικά περιγραφικό πίνακα 6 χαρακτηριστικών για μερικές εξ αυτών). Κι αυτό, γιατί η εξέταση διαφόρων περιπτώσεων καθιστά ικανή την επιβεβαίωση βασικών αρχών που πρέπει να διακατέχουν την ανάπτυξη και εφαρμογή επιτυχημένων έργων ΣΔΙΤ. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δομές των ΣΔΙΤ εμφανίζονται ποικιλοτρόπως, γεγονός που καταδεικνύει ότι πρόκειται για μία αναπτυσσόμενη έννοια, η οποία πρέπει να ενσωματώνεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

και ανάγκες του κάθε τομέα, σχεδίου και συμμετέχοντα. Η ίδια η εννοιολογική αντιπαράθεση που συναντάται στο καθορισμό των κατηγοριών ΣΔΙΤ αντικατοπτρίζει την εξέλιξη των προσεγγίσεων στην έννοια ΣΔΙΤ καθώς και το διαρκώς διαμορφούμενο ρυθμιστικό περιβάλλον ορισμού των ΣΔΙΤ σε πολλές χώρες.

Περίπτωση 1. Nova Apa στη Ρουμανία	
Τομέας	ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΎΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	NOVA APA - Ρουμανία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Προσέλκυση οικονομικών πόρων για αναβάθμιση το σύστημα ύδρευσης. Εισαγωγή διεθνών διοικητικών πρακτικών και εμπειρίας
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Πόλη του Βουκουρεστίου Νοβα Απα Βιβέντι
Οικονομική δομή	Δάνειο ΕΤΑΑ, χρηματοδότηση δασμολογίων
Υποστήριξη της ΕΕ?	Όχι
Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Παραχώρηση
Κατανομή κινδύνου	Ο ιδιώτης αντέχει τον μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου
Ισχυρά σημεία	Βελτιωμένο σύστημα ύδατος
Αδύνατα σημεία	Ο ιδιώτης αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου
Περίπτωση 2. Σκωτσέζικες λύσεις ύδατος, UK	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΎΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Σκωτσέζικες λύσεις ύδατος, Σκωτία, UK
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Επίτευξη λειτουργικών αποδοτικότητας και παράδοση επείγοντων βελτιωτικών επενδύσεων υποδομής
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Σκωτσέζικη αρχή ύδατος, σκωτσέζικος ανώτερος υπάλληλος, ρυθμιστές, σκωτσέζικες λύσεις ύδατος, ιδιώτες
Οικονομική δομή	Χρηματοδότηση χρέους, δικαιοσύνη
Υποστήριξη της ΕΕ?	Όχι
Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Εταιρική Συμμετοχή (Joint Venture)
Κατανομή κινδύνου	Κοινός
Αδύνατα σημεία	Δυνατότητα να παρασχεθούν οι περαιτέρω αυξήσεις αποδοτικότητας και να ενθαρρυνθούν τα ιδιωτικά συμβαλλόμενα μέρη

Περίπτωση 3. Σκωτσέζικα προγράμματα ύδατος ΣΔΙΤ, UK	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Σκωτσέζικα προγράμματα ύδατος ΣΔΙΤ, Σκωτία, UK
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Η ΣΔΙΤ κατέδειξε καλύτερη σχέση αξίας απόδοσης από τις παραδοσιακές μεθόδους παράδοσης δημόσιου τομέα
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Ρυθμιστές, αρχή ύδατος, ιδιωτικές κοινοπραξίες
Οικονομική δομή	Εσωτερική και χρηματοδότηση χρέους
Υποστήριξη της ΕΕ?	Όχι
Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	BOT
Κατανομή κινδύνου	Πλειονότητα στο ιδιωτικό συμβαλλόμενο μέρος
Ισχυρά σημεία	Ενισχυμένη αξία για τα χρήματα, γρηγορότερη παράδοση
Αδύνατα σημεία	Αμφισβητήσιμη αποδοτικότητα της μεταφοράς κινδύνου
Περίπτωση 4. BerlinWasser, Γερμανία	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	BerlinWasser - Γερμανία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Αύξηση επάρκειας, μεταφορά της τεχνολογίας και εμπειρίας, εισαγωγή νέων οικονομικών πηγών
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Διεθνής κοινοπραξία, δημόσιες αρχές
Οικονομική δομή	Εταιρική συμμετοχή (Joint venture)
Υποστήριξη της ΕΕ?	Δάνειο ΕΤΕπ
Τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Joint venture + συμφωνία παραχώρησης λειτουργίας
Κατανομή κινδύνου	Συνήθως στον ιδιώτη
Ισχυρά σημεία	Η μεταφορά της τεχνολογίας
Αδύνατα σημεία	Περιορισμός
Case 5. Constanta Water and Wastewater Project, Romania	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Πρόγραμμα ύδατος και υγρών αποβλήτων Constanta - Ρουμανία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Επέκταση της κάλυψης ύδατος και υγρών αποβλήτων, βελτίωση της αποδοτικότητας, αποκατάσταση ή αντικατάσταση των σωληνώσεων, των αντλιοστασίων και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	RAJAC; EBRD, EC; Νομαρχιακό

	συμβούλιο
Οικονομική δομή	IFI's Επιχορηγήσεις και δάνεια
Υποστήριξη της ΕΕ?	ISPA
Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Εταιρική συμμετοχή (JV) και σύμβαση παραχώρησης
Κατανομή κινδύνου	Ουσιαστικός εμπορικός κίνδυνος στο ιδιωτικό συμβαλλόμενο μέρος
Θεσμική/διευθυντική δομή	Συμβατική σχέση μεταξύ της χώρας και JV
Ισχυρά σημεία	Συμφιλίωση μεταξύ της απόδοσης και των χρηματοοικονομικών όρων και των διαφανών διαδικασιών δημόσιας σύμβασης
Αδύνατα σημεία	Διαδικασία ανάπτυξης προγράμματος που επηρεάζεται από τις αλλαγές στο νομικό πλαίσιο και τις πολιτικές περιπλοκές όπως ο συγχρονισμός εκλογής.
Περίπτωση 6. Σχέδιο υγρών αποβλήτων περιοχών του Δουβλίνου, Ιρλανδία	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΎΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Σχέδιο υγρών αποβλήτων σε περιοχές του Δουβλίνου (εγκαταστάσεις επεξεργασίας) – Ιρλανδία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Προσέλκυση καλύτερης τεχνολογίας/ εμπειρίας διαθέσιμων στην αγορά αύξηση οικονομικής και περιβαλλοντικής αποδοτικότητας/ καλύτερη προστασία της κύριας επένδυσης
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Δήμος του Δουβλίνου Αρχή ύδατος Ιδιωτική διεθνής κοινοπραξία
Οικονομική δομή	Η επένδυση χρηματοδοτείται από τα δημόσια χρήματα (ιρλανδική επιχορήγηση κυβέρνησης και της ΕΕ) Τα προτερήματα είναι κύρια δημόσια
Υποστήριξη της ΕΕ?	Το Ταμείο συνοχής χρηματοδότησε 50 τοις εκατό των δαπανών
Είδος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	DBO σύμβαση
Κατανομή κινδύνου	Τον κίνδυνο φέρει κυρίως ο ιδιώτης, που καλύπτει τη συντήρηση και τις λειτουργικές δαπάνες.
Ισχυρά σημεία	πρόσφατη τεχνολογία. στόχος η προστασία της κύριας επένδυσης και εξασφάλιση της ικανότητας υποστήριξης προγράμματος.
Αδύνατα σημεία	Το πρόγραμμα εξαρτάται από τα

	κυβερνητικά κεφάλαια για να χρηματοδοτήσει το χάσμα μεταξύ του μισθώματος που πληρώνεται στη λειτουργούσα κοινοπραξία και των συλλεχθέντων καταναλωτικών εισοδημάτων.
Περίπτωση 7. Karvina αποχέτευση, Τσεχία	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Αποχέτευση Karvina - Τσεχία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Επέκταση του συστήματος αποβλήτων/ προσέλκυση οικονομικών πόρων για τη νέα επένδυση
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Δήμος Ιδιώτης
Οικονομική δομή	Τοπική χρηματοδότηση, μη επιστρεπτέα ενίσχυση της ΕΕ, ιδιωτική χρηματοδότηση
Υποστήριξη της ΕΕ?	ISPA Επιχορήγηση
Τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Μίσθωση και λειτουργία
Κατανομή κινδύνου	Στον ιδιώτη
Ισχυρά σημεία	Η διαφανής και ανταγωνιστική διαδικασία ιδιωτικοποίησης ισορρόπησε αρκετά τη σύμβαση ΣΔΙΤ
Αδύνατα σημεία	Έλλειψη ελέγχου απόδοσης
Περίπτωση 8. Σύστημα ύδατος Trencin, Σλοβακία	
Τομέας	ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Σύστημα ύδατος Trencin – Δημοκρατία Σλοβακίας
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Αποδοτικότητα αύξησης χωρίς ιδιωτικοποίηση των προτερημάτων
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Δήμος, σλοβάκιои επενδυτές, γαλλική επιχείρηση ύδατος, TVS
Οικονομική δομή	Ο δήμος είναι κύριος των προτερημάτων μέσω TVK. Οι ιδιωτικές TVS χειριστών είναι κύριες από δύο προηγούμενους κυβερνητικούς ανώτερους υπαλλήλους και μια ξένη επιχείρηση ύδατος
Υποστήριξη της ΕΕ?	Η επιχορήγηση ISPA χρηματοδότησε 50% του συνολικού κόστους επένδυσης για το νέο WWTP
Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Σύμβαση μισθώσεων και λειτουργίας
Κατανομή κινδύνου	Στους τελικούς καταναλωτές
Θεσμική/διευθυντική δομή	Μια ακριβής συνεργασία μεταξύ TVK και των TVS ζητήθηκε από τη σύμβαση,

	αλλά καμία θεσμική ρύθμιση δεν τέθηκε σε ισχύ.
Ρύθμιση δασμολογίων	Το δασμολόγιο τίθεται από TVK, μετά από να έχε συμβουλευθεί τις TVS. Υπολογίζεται βάσει του ενοικίου και λειτουργικός αποκατάσταση δαπάνης
Ισχυρά σημεία	Ιδιωτικός ήχος επιχείρησης οικονομικά Επαναδιαπραγμάτευση της σύμβασης για να ισορροπηθεί το κόστος και το κέρδος
Αδύνατα σημεία	Η πρώτη σύμβαση ήταν ασυμμετρική, συμβιβάζοντας την ικανότητα υποστήριξης της επένδυσης ISPA
Περίπτωση 11, ASA και Rethmann, Ουγγαρία	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Επιχειρήσεις MSWM: ASA και Rethmann - Ουγγαρία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Κινητοποίηση ιδιωτικού κεφαλαίου για την αντικατάσταση των οχημάτων και για την κατασκευή υλικών οδοστρώσης
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	ASA και δήμος Debrecen. Rethmann και Szolnok και γειτονικές τακτοποιήσεις
Οικονομική δομή	Επένδυση που χρηματοδοτείται από το στρατηγικό επενδυτή, η οποία κρατά το μερίδιο ελέγχου και στις ευγενικές συνεισφορές από το δήμο
Υποστήριξη της ΕΕ?	Όχι στο αρχικό στάδιο
Τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Κοινοπραξίες με τον έλεγχο πλειοψηφίας από τον ξένο επενδυτή
Κατανομή κινδύνου	Κίνδυνος κοινός στους συνεργάτες JV
Ισχυρά σημεία	Συμμετοχή δήμου στις διοικητικές αποφάσεις αποτελεσματικοί μηχανισμοί επίλυσης ψυχικών συγκρούσεων στην περίπτωση του ASA
Αδύνατα σημεία	Μη ρεαλιστικές αρχικές υποθέσεις στην αύξηση δυνατότητας προσέγγισης και εισοδήματος
Περίπτωση 14, μητροπολιτικό πρόγραμμα στερεών αποβλήτων Kirklees, UK	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Kirklees – UK
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Καλύτερη εφαρμογή της ενσωματωμένης διοικητικής στρατηγικής των αποβλήτων
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Το Συμβούλιο Kirklees, United Waste Services Ltd
Οικονομική δομή	Δάνειο από την εθνική κυβέρνηση
Υποστήριξη της ΕΕ?	Όχι

Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Εταιρική συμμετοχή (Joint Venture)
Κατανομή κινδύνου	Κυρίως στο ιδιωτικό συμβαλλόμενο μέρος
Ισχυρά σημεία	Καλή μεταφορά τεχνολογίας και ισχυρή συνεργασία
Αδύνατα σημεία	Ενδεχομένως υπερβολικά δαπανηρή μεταφορά κινδύνου
Περίπτωση 17, Mühlheimer Entsorgungsgesellschaft mbH, Γερμανία	
Τομέας	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Mühlheimer Entsorgungsgesellschaft mbH – Γερμανία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Έλξη της απαραίτητης χρηματοδότησης, της εμπειρίας και της τεχνολογίας
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Δήμος και ιδιωτική επιχείρηση
Οικονομική δομή	Δάνεια τράπεζας, δημοτική χρηματοδότηση
Υποστήριξη της ΕΕ?	Καμία
Τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Εταιρική συμμετοχή (Joint venture)
Κατανομή κινδύνου	Κοινός
Αδύνατα σημεία	Καμία ανοικτή δυνατότητα υποβολής προσφορών /πιθανότητα νομικών προκλήσεων
Περίπτωση 18, M1-m15 αυτοκινητόδρομος, Ουγγαρία	
Τομέας	ΥΠΟΔΟΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	M1-M15 Motorway – Hungary
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Πραγματοποίηση δύο τμημάτων υψηλής προτεραιότητας αυτοκινητόδρομου που αποτελούν μέρος του διευρωπαϊκού δικτύου αυτοκινητόδρομων
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	ELMKA Rt., Υπουργείο μεταφορών, EBRD and other Lenders
Οικονομική δομή	Δάνεια από τις ιδιωτικές και εσωτερικές τράπεζες δανειστές που εξασφαλίζουν μια ωριμότητα δανείου 14 ετών
Υποστήριξη της ΕΕ?	EBRD υποστήριξη
Τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Παραχώρηση (DBFO)
Κατανομή κινδύνου	Κίνδυνοι που διατίθενται κυρίως στον ιδιωτικό συνεργάτη
Θεσμική/διευθυντική δομή	Κυβερνητική υποστήριξη
Ισχυρά σημεία	Προσπάθειες να επιτευχθεί αποδοτικότητα και τα κίνητρα ιδιωτικού τομέα για το σχέδιο, την κατασκευή και τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου

Αδύνατα σημεία	Υπερεκτιμημένες προβλέψεις κυκλοφορίας και ανεπαρκή κριτήρια
Περίπτωση 19, Μ5 αυτοκινητόδρομος Tolled, Ουγγαρία	
Τομέας	ΥΠΟΔΟΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Μ5 αυτοκινητόδρομος Tolled - Ουγγαρία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Πραγματοποίηση μέρους της πανευρωπαϊκής μεταφορικής οδού IV κάτω από τους δημόσιους περιορισμούς χρηματοδότησης
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	ΑΚΑ Rt., Υπουργείο μεταφορών, EBRD
Οικονομική δομή	Δάνεια ΕΤΑΑ και εμπορικών τραπεζών (Commerzbank και ING) συν την εγγύηση ΕΤΑΑ
Υποστήριξη της ΕΕ?	Καμία
Τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Παραχώρηση
Κατανομή κινδύνου	Όλοι οι λειτουργικοί, εμπορικοί και οικονομικοί κίνδυνοι στον ιδιωτικό συνεργάτη
Θεσμική/διευθυντική δομή	Κυβερνητική υποστήριξη Διεθνείς κοινοπραξίες
Ισχυρά σημεία	Η διαθεσιμότητα του μηχανισμού ελλείμματος εισοδήματος παρείχε ένα κρίσιμο δίχτυ ασφάλειας
Αδύνατα σημεία	Αβεβαιότητα των προβλέψεων κυκλοφορίας σε μια μεταφορική οδό χωρίς προηγούμενη εμπειρία των διοδίων
Περίπτωση σκιωδών διοδίων Beiras Litoral και Alta 20, Πορτογαλία	
Τομέας	ΥΠΟΔΟΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Beiras Litoral / Alta Shadow Toll Road, (SCUT IP5) - Πορτογαλία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Κατασκευή μιας εθνικής οδού για να βελτιώσει τα επίπεδα ασφάλειας και τους χρόνους ταξιδιού μεταξύ της Πορτογαλίας και της Ισπανίας, στα πλαίσια του περιορισμένου δημόσιου προϋπολογισμού
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Πορτογαλικό κράτος (ως εκχωρητή), η κοινοπραξία Lusoscut Auto Estradas DAS Beiras Litoral e Alta S.A. (ως concessionaire)
Οικονομική δομή	ΕΙΒ δάνειο δάνεια εμπορικών τραπεζών, δικαιοσύνη
Υποστήριξη της ΕΕ?	ΕΤΕπ δάνειο και εγγύηση
Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Παραχώρηση κάτω από ένα καθεστώς σκιωδών διοδίων
Κατανομή κινδύνου	Ισορροπημένη κατανομή κινδύνου

	μεταξύ του εκχωρητή και του παραχωρησιούχου
Ισχυρά σημεία	Ήδη βαριά κυκλοφορία πριν από την προσφορά
Αδύνατα σημεία	Απουσία περιβαλλοντικής μελέτης μεγάλο δημόσιο φορτίο χρηματοδότησης
Περίπτωση 21, διεθνής αερολιμένας Αμβούργο άργυρος, Γερμανία	
Τομέας	ΥΠΟΔΟΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Διεθνής αερολιμένας Αμβούργο AG – Γερμανία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Κατασκευή και επέκταση αερολιμένων που εκμεταλλεύονται την αποδοτικότητα ιδιωτικού τομέα
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Χανσεατική πόλη Flughafen Αμβούργο GmbH Κοινοπραξία που συγκροτείται από Hochtief AirPort AG και Aer Rianta International GmbH
Οικονομική δομή	Ιδιωτικά και δημόσια κεφάλαια
Υποστήριξη της ΕΕ?	ΕΤΕπ δάνειο
Τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Εταιρική συμμετοχή (Joint venture) και παραχώρηση
Κατανομή κινδύνου	Κοινός
Ισχυρά σημεία	Η προθυμία του ιδιωτικού συνεργάτη να δεχτεί τους συμβιβασμούς όπως ο κανονισμός τιμής-ΚΑΠ και επιπέδων θορύβου ήδη καλά διοικούμενη επιχείρηση
Αδύνατα σημεία	Η απόσυρση της Σλέσβιχ-Χολστάιν και της ομοσπονδιακής κυβέρνησης της Γερμανίας από μακροπρόθεσμους οικονομικούς συνεργάτες
Περίπτωση 23, διεθνής αερολιμένας Βαρσοβία, Πολωνία	
Τομέας	ΥΠΟΔΟΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Διεθνής αερολιμένας Βαρσοβία - Πολωνία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Κατασκευή μιας σημαντικής υποδομής μεταφορών κάτω από τους δημόσιους προϋπολογισμούς περιορισμού
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Αερολιμένας Hochtief AG; Πολωνική επιχείρηση αερολιμένων
Οικονομική δομή	Citybank AG δάνειο
Υποστήριξη της ΕΕ?	ΕΤΕπ
Συμφωνητικό σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	DBF
Ρύθμιση δασμολογίων	Σταθερός στη σύμβαση
Ισχυρά σημεία	Ισχυρή κυβέρνηση και διεθνής υποστήριξη

Αδύνατα σημεία	-
Case 24. Wijkertunnel Randstad, Ολανδία	
Τομέας	ΥΠΟΔΟΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Περιπτωσιολογική μελέτη/χώρα	Wijkertunnel Randstad – Ολανδία
Λογική/στόχοι της ΣΔΙΤ	Κατασκευή μιας σήραγγας κυκλοφοριακής αποσυμφόρησης
Εμπλεκόμενοι Φορείς ΣΔΙΤ	Εθνικό τμήμα μεταφορών ING BANK
Οικονομική δομή	Ιδιωτική δικαιοσύνη
Υποστήριξη της ΕΕ?	ΕΤΕπ
τύπος σύμβασης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών	Παραχώρηση (BOT)
Κατανομή κινδύνου	Στον ιδιωτικό συνεργάτη
Ισχυρά σημεία	Μεταφορά του κινδύνου σχεδίου και κατασκευής
Αδύνατα σημεία	Φτωχή υποβολή προσφορών και δόμηση, ελάχιστος ή κανένας κίνδυνος απαίτησης στο ιδιωτικό συμβαλλόμενο μέρος, ουσιαστικές δαπάνες που αναλαμβάνονται από το δημόσιο συμβαλλόμενο μέρος.

Άλλωστε από τη μελέτη περιπτώσεων διαπιστώνεται ότι μία επιτυχημένη συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα απαιτεί ένα αποτελεσματικό νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο καθώς και την αναγνώριση από κάθε συμβαλλόμενο μέρος των στόχων και αναγκών του καθενός. Επίσης εγγυημένη ωφέλεια από ένα έργο ΣΔΙΤ προκύπτει από την ορθή διάγνωση των δυνατών και αδύναμων σημείων κάθε είδους δομής και των στόχων και αντικειμένων δικαιοδοσίας της κάθε πλευράς. Σημαντικό ρόλο βέβαια διαδραματίζει ο δημόσιος τομέας, ο οποίος μπορεί να μεταμορφωθεί από παροχέα υπηρεσιών σε επόπτη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών.

Προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάλυση περιπτώσεων προτάθηκαν 6 βασικά κριτήρια τα οποία καταδεικνύουν διαφορετικότητες μεταξύ των επιλεγέντων μοντέλων ΣΔΙΤ, βάσει των οποίων εξάχθηκαν τα ακόλουθα συμπεράσματα.

– Το κριτήριο της επενδυτικής αξίας.

Με βάσει το κριτήριο αυτό προέκυψε ότι οι τομείς ύδατος και μεταφορών αντιπροσωπεύουν τις μεγαλύτερες σε κεφάλαιο επενδύσεις. Αυτό είναι μάλλον αναμενόμενο λόγω του μεγέθους των σχεδίων και των επενδυτικών απαιτήσεων. Αντίθετα, μικρές οικονομικά απαιτήσεις αντιπροσωπεύει ο τομέας της διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

– Το κριτήριο της συμβατικής διάρκειας

Ομοίως οι τομείς του ύδατος και των μεταφορών αντιπροσωπεύουν τα μεγαλύτερης διάρκειας σχέδια/συμβάσεις, με διάρκεια συχνά άνω των 20 ετών. Αυτό απορρέει από τη σχέση μεταξύ επενδυόμενου κεφαλαίου, βαθμούς εμπλοκής του δημοσίου τομέα και μέγεθος χρόνου που απαιτείται για να διασφαλιστεί η αποπληρωμή της επένδυσης και του αναμενόμενου κέρδους. Επιπλέον καταδεικνύει το γεγονός ότι η πλειονότητα των χωρών έχουν καθιερώσει μακροπρόθεσμες αγορές στη διαχείριση υποδομών, έναντι της απλής ανάπτυξης υποδομών.

– Το κριτήριο της μεταφοράς κινδύνων/ευθύνης.

Στις περιπτώσεις της διαχείρισης στερεών αποβλήτων συναντάται ο υψηλότερος βαθμός μετακύλισης της ευθύνης στον ιδιωτικό συμβαλλόμενο φορέα. Αυτή η διαπίστωση συχνά σχετίζεται με την πιο εμπορική φύση των επενδύσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, που ο ιδιωτικός φορέας αναμένεται να χρηματοδοτήσει και να αναλάβει τον κίνδυνο της αγοράς.

– Το κριτήριο του κινδύνου ζήτησης

Ομοίως, ο τομέας της διαχείρισης στερεών αποβλήτων εμφανίζει γενικότερα το μεγαλύτερο βαθμό μεταφοράς κινδύνου προς τον ιδιωτικό φορέα. Αυτό περιλαμβάνει και τον κίνδυνο ζήτησης, αλλά ίσως να είναι ενδεικτικό των επιλεγέντων σχεδίων, τα οποία είναι πιο κοντά στη θεωρία εν αντιθέσει με αυτά που απαιτούν την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων υποδομών. Στο σύνολο των περιπτώσεων και εντός του ίδιου τομέα, παρατηρείται μία σχετικά ίση κατανομή του κινδύνου ζήτησης μεταξύ των μερών, γεγονός που ίσως καταδεικνύει την κατανόηση ότι ο δημόσιος τομέας είναι εν μέρει υπεύθυνος για τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του έργου.

– Το κριτήριο του κινδύνου διαθεσιμότητας

Το γενικό πλαίσιο δείχνει ότι κίνδυνοι αυτής της κατηγορίας κατανέμονται σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του έργου και των μερών, τείνοντας να επιβεβαιωθεί η αρχή ότι ο κίνδυνος πρέπει να υιοθετείται από το μέρος που έχει τη μεγαλύτερη ικανότητα να τον διαχειριστεί. Πολλές περιπτώσεις εμφανίζουν αναποτελεσματική κατανομή του κινδύνου και των συνεπειών του.

– Το κριτήριο της συμβατικής μορφής

Οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες μορφές είναι οι παραχωρήσεις (concessions) και η εταιρική συμμετοχή (joint ventures). Ωστόσο αυτό εν μέρει παρουσιάζει την

συνεχιζόμενη έλλειψη σταθερότητας στην ονοματολογία μορφών ΣΔΙΤ. Εντός των συμβάσεων υπό την ως άνω ονομασία συναντώνται στοιχεία τεχνικών ΒΟΤ, ΒΟΟ or DBFO.

5.2. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ

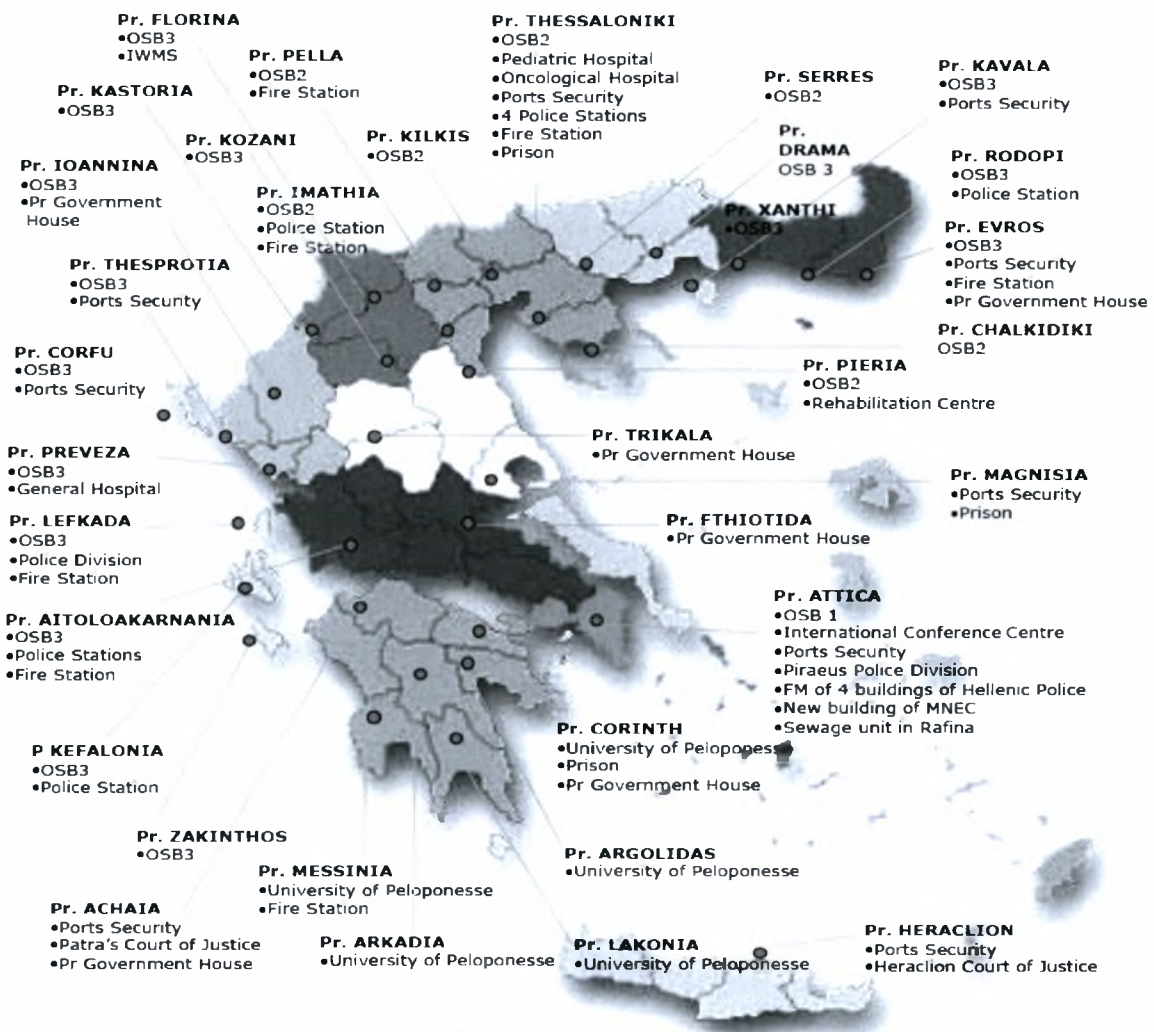
Η χρηματοδότηση των Δημοσίων Έργων στον Ελληνικό χώρο πραγματοποιούνταν μέχρι πρότινος στη συντριπτική πλειονότητα από πόρους του Ελληνικού Δημοσίου. Τα τελευταία χρόνια όμως και μετά την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο, μέρος της χρηματοδότησης ανέλαβε και η Ε.Ε. μέσω των σχετικών προγραμμάτων στήριξης (1ο, 2ο, 3ο Κοινοτικό πλαίσιο, κλπ). Η εκτέλεση όμως όλων εκείνων των έργων που ήταν απαραίτητα για την ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας αλλά και για την αρτιότερη διοργάνωση των Ολυμπιακών αγώνων, που φιλοξενήθηκαν από τη χώρα μας το καλοκαίρι του 2004, οδήγησε το Ελληνικό κράτος στην ανάγκη εξεύρεσης νέων εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης έργων, την κυριότερη έκφραση των οποίων αποτελεί η κατασκευή έργων με συμβάσεις παραχώρησης, όπως τα τρία μεγαλύτερα πρόσφατα έργα υποδομής στην Ελλάδα, δηλαδή η Αττική Οδός, ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών και η Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου (πρβλ. κεφ.3) (Καλφάκου και Χρηστάκος, 2005).

Το υφιστάμενο πλαίσιο των έργων που πραγματοποιούνταν με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες κυρώνονται, όπως προειπώθηκε, από το ελληνικό Κοινοβούλιο, έρχεται να συμπληρώσει η καινοτόμα για τα ελληνικά δεδομένα εισαγωγή του θεσμού των ΣΔΙΤ, αποτελώντας μία εναλλακτική οδό για την επίτευξη του κατάλληλου μείγματος κράτους και ιδιωτικής πρωτοβουλίας, εστιάζοντας στην παροχή δημοσίων υπηρεσιών. Ήδη ο εν λόγω νεοεισελθείς θεσμός έχει αρχίσει να εφαρμόζεται για την υλοποίηση, κυρίως, έργων που το κόστος δεν πρέπει να το επιβαρύνονται οι τελικοί χρήστες, αλλά το κράτος γενικότερα, όπως είναι οι υποδομές σε νοσοκομεία, σχολεία, δημόσια κτίρια, τα οποία επιδιώκεται να κατασκευασθούν και να συντηρούνται με ιδιωτικά κεφάλαια. Το Δημόσιο αναλαμβάνει την αποπληρωμή τους σε βάθος χρόνου και την παρακολούθηση της τήρησης των όρων των συμβατικών υποχρεώσεων (ΕΓΣΔΙΤ,2006).

Παρ' ότι η μέχρι σήμερα η ελληνική εμπειρία εφαρμογής αυτού του θεσμού είναι περιορισμένη, αφού κανένα έργο ΣΔΙΤ δεν έχει ολοκληρωθεί, ωστόσο αναγνωρίζεται η μεγάλη προσπάθεια που έχει καταβληθεί για την υιοθέτηση αυτού του θεσμού. Σύμφωνα

με το European Public-Private Partnership Center (EPPPC), δηλαδή το κέντρο γνώσης που δημιουργήθηκε με σκοπό τη διάχυση της τεχνογνωσίας και πληροφοριών σχετικά με τις ΣΔΙΤ, η Ελλάδα ανήκει στις πιο ενεργές χώρες αναφορικά με την προώθηση έργων ΣΔΙΤ, καθώς μέχρι το Νοέμβριο 2007, ήδη είχαν εγκριθεί 24 νέα έργα ΣΔΙΤ συνολικού προϋπολογισμού 3.1 δισεκατομμύρια ευρώ, ανταποκρινόμενα σε 140 νέες υποδομές, διασπειρόμενα σχεδόν σε όλο τον ηπειρωτικό Ελλαδικό χώρο (βλ. χάρτη 2) (EPPPC, 2007).

Pr.: Prefecture
OSB1: 27 new schools in Attica
OSB2: 31 new schools in Macedonia
OSB3: 23 new schools in Macedonia, Thrace, Epirus and the Ionian islands
Port Security: Installation of security systems in 12 Greek ports
University of Peloponnes: Construction and maintenance of 7 new buildings for the University of the Peloponnes
Police Stations: Construction and maintenance of eleven new buildings of the Hellenic Police
Police Stations: Construction and maintenance of seven Fire Stations
Rehabilitation Centre: Implementation of the Rehabilitation and Recovery Centre of Northern Greece
New building for MNEC: Construction and maintenance of the new buildings of the Ministry of Economy and Finance
Sewage unit in Rafina: Implementation of sewerage networks and sewage treatment unit in the Municipality of Rafina
IWMS: Implementation of infrastructure for the Integrated Waste Management System in the Region of Western Macedonia

Χάρτης 2. Υπό υλοποίηση ΣΔΙΤ ανά αντικείμενο στην Ελλάδα (Πηγή : EPPC, 2007)

Υφίσταται λοιπόν πληθώρα έργων, διαφόρων τομέων δράσης - οι οποίοι διαχωρίζονται σε άμυνα, ανταποδοτικά έργα Δήμων, λιμενικές υποδομές, μεταφορές, παιδεία, περιβάλλον, πολιτισμός, στέγαση δημοσίων υπηρεσιών, υγεία - που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.3389/2005 και βρίσκονται σε διάφορα στάδια υλοποίησης, κυρίως δε στο προσυμβατικό σημείο αξιολόγησης των προσφορών για την ανάθεση ή στο ακόμη πιο πρώιμο της προετοιμασίας των τευχών του διαγωνισμού, όπως άλλωστε προκύπτει και από τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΓΣΔΙΤ και απεικονίζονται στον πίνακα 6.

Πίνακας 6.

Εγκεκριμένες προτάσεις υλοποίησης ΣΔΙΤ με τον ν.3389/2005 (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ, 2009, απόδοση πίνακα: Όλγα Καλαντζή)

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Δράμας - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	7.150.000,00	Δράμας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση 4 νέων Σχολείων στο Δήμο Αλεξανδρούπολης - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	8.450.000,00	Έβρου	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση του κτιριακού συγκροτήματος Διοικητικού Πάρκου Αλεξανδρούπολης - Υλοποίηση του κτιριακού συγκροτήματος Διοικητικού Πάρκου Αλεξανδρούπολης	22.000.000,00	Έβρου	Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου	Περιβάλλον	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Ελευθέρων - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.000.000,00	Καβάλας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Ξάνθης - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	2.000.000,00	Ξάνθης	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Σαπών - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.000.000,00	Ροδόπης	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Εγκατάσταση και λειτουργία Συστήματος ασφαλείας στο λιμένα Αλεξανδρούπολης - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας	23.900.000,00	Έβρου	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Εγκατάσταση και λειτουργία Συστήματος ασφαλείας στο λιμένα Καβάλας - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας	21.500.000,00	Καβάλας	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Κατασκευή και Συντήρηση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Αλεξανδρούπολης - Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	4.800.000,00	Έβρου	Κτηματική Εταιρία Του Δημοσίου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Ανάθεση Σύμβασης Σύμπραξης
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Κατασκευή και Συντήρηση του Αστυνομικού Τμήματος Σαπών - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	2.430.000,00	Ροδόπη	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Κατασκευή και Συντήρηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αλεξανδρούπολης - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	12.940.000,00	Έβρου	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Δημοκriteίου Πανεπιστημίου Θράκης - Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Δημοκriteίου Πανεπιστημίου Θράκης	74.500.000,00	Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη, Ορεστιάδα και Ξάνθη	Δημοκriteίο Πανεπιστήμιο Θράκης	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 3 θέσεις αποθήκευσης πυρομαχικών - Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 23 θέσεις Αποθήκευσης Πυρομαχικών	3.900.000,00	Δράμα, Καβάλα, Ξάνθη	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Υλοποίηση 6 Οικημάτων Στέγασης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	13.500.000,00	Έβρου	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Αττικής	Δημιουργία Διεθνούς συνεδριακού κέντρου στο κλειστό γυμναστήριο Π. Φαλήρου (Γήπεδο Tae Kwon Do) - Δημιουργία Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στο Κλειστό Γυμναστήριο Π. Φαλήρου (Γήπεδο Tae Kwon Do)	54.000.000,00	Αττικής	Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης (Γ.Γ.Ο.Α.)	Πολιτισμός	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Αττικής	Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας στους λιμένες του Πειραιά, της Ραφήνας, της Ελευσίνας και του Λαυρίου - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας	131.850.000,00	Αττικής	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Αττικής	Κατασκευή και Συντήρηση 27 νέων Σχολείων στο νομό Αττικής - Κατασκευή, αναπαλαίωση και συντήρηση 27 σχολικών υποδομών στην Περιφέρεια Αττικής	150.000.000,0 0	Αττικής	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Αττικής	Τεχνική διαχείριση 4 κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας - Τεχνική διαχείριση δύο (2) κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας	36.000.000,00	Αττικής	Κτηματική Εταιρία Του Δημοσίου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Αττικής	Κατασκευή και Συντήρηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πειραιώς - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	62.030.000,00	Αττικής	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Αττικής	Υλοποίηση δικτύων αποχέτευσης και μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στο Δήμο Ραφήνας - Υλοποίηση δικτύων αποχέτευσης και μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στο Δήμο Ραφήνας	40.000.000,00	Αττικής	Δήμος Ραφήνας	Ανταποδοτικά Έργα Δήμων	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου
Περιφέρεια Αττικής	Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων για τη στέγαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, τη στέγαση υπηρεσιών του Δήμου Χαλανδρίου, καθώς και αθλητικών εγκαταστάσεων και πάρκου αναψυχής του Δήμου Χαλανδρίου - Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων για τη στέγαση του	212.000.000,0 0	Αττικής	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε.	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
	Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, τη στέγαση υπηρεσιών του Δήμου Χαλανδρίου, καθώς και αθλητικών εγκαταστάσεων και πάρκου αναψυχής του Δήμου Χαλανδρίου					
Περιφέρεια Αττικής	Υλοποίηση πρότυπου Κέντρου Εξομοιωτών Πτήσεως - Δημιουργία πρότυπου Κέντρου Εξομοιωτών Πτήσεως	65.000.000,00	Αττικής	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Υποβολή προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Περιφέρεια Αττικής	Τεχνική διαχείριση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων - Τεχνική διαχείριση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων	46.500.000,00	Αττικής	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Αττικής	Υλοποίηση νέων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Λουτροθεραπείας Αναπήρων Πολέμου (ΚΛΑΠ) Μεθάνων - Υλοποίηση νέων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Λουτροθεραπείας Αναπήρων Πολέμου (ΚΛΑΠ) Μεθάνων	0,00	Αττικής	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Αττικής	Υλοποίηση 5 Κλειστών Γυμναστηρίων και 2 Κολυμβητηρίων - Υλοποίηση 5 Κλειστών Γυμναστηρίων και 2 Κολυμβητηρίων	55.500.000,00	Αττικής	Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	Πολιτισμός	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Αττικής	Υλοποίηση 1 Οικήματος Στέγασης σε μονάδα της Πολεμικής Αεροπορίας στην Ελευσίνα - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	3.800.000,00	Αττικής	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	Υλοποίηση 9 Οικημάτων Στέγασης και 1 Πολυώρου Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	20.300.000,00	Χίου, Λέσβου, Σάμου	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Υλοποίηση 3 νέων Σχολείων στους Δήμους Μεσολογγίου, Βόνιτσας και Ναυπάκτου - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	9.600.000,00	Αιτωλοακαρνανίας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Κατασκευή και Συντήρηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μεσολογγίου - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	10.150.000,00	Αιτωλοακαρνανίας	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Κατασκευή και Συντήρηση του Αστυνομικού Τμήματος & Τμήματος Τροχαίας Ναυπάκτου - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	3.930.000,00	Αιτωλοακαρνανίας	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας - Πάτρα - Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας	30.000.000,00	Αχαΐας	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Εγκατάσταση και Λειτουργία Συστήματος Ασφαλείας στο Λιμένα της Πάτρας - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας	22.450.000,00	Αχαΐας	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Κατασκευή και Συντήρηση Δικαστικού Μεγάρου Πάτρας - Κατασκευή και συντήρηση δύο (2) νέων Δικαστικών Μεγάρων	60.000.000,00	Αχαΐας	Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Υλοποίηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ηγουμενίτσας και του Αστυνομικού Τμήματος Φιλιατών - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	13.700.000,00	Θεσπρωτίας	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Υλοποίηση 4 Οικημάτων Στέγασης, 2 Βρεφονηπιακών Σταθμών και 2 Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας (Άραξος, Ανδραβίδα) - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	13.600.000,00	Αχαΐας - Ηλείας	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 2 νέων Σχολείων στους Δήμους Μεσοποταμίας & Άργους Ορεστικού - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	4.100.000,00	Καστοριάς	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Κοζάνης - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.200.000,00	Κοζάνης	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Φλώρινας - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.000.000,00	Φλώρινας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	Υλοποίηση υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας - Υλοποίηση υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	97.000.000,00	Φλώρινας	Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.)	Περιβάλλον	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 6 θέσεις αποθήκευσης πυρομαχικών (Κοζάνη) - Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 23 θέσεις Αποθήκευσης Πυρομαχικών	7.830.000,00	Κοζάνης	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ηπείρου	Εγκατάσταση και λειτουργία Συστήματος Ασφαλείας στο Λιμένα της Ηγουμενίτσας - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας	23.000.000,00	Θεσπρωτίας	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ηπείρου	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Φιλιατών - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	2.000.000,00	Θεσπρωτίας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Ηπείρου	Κατασκευή και συντήρηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ηγουμενίτσας και του Αστυνομικού Τμήματος Φιλιατών - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	13.700.000,00	Θεσπρωτίας	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ηπείρου	Υλοποίηση 2 νέων Σχολείων στους Δήμους Ανατολής & Παμβώτιδος - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.800.000,00	Ιωαννίνων	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ηπείρου	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Ζαλόγγου - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	2.000.000,00	Πρεβέζης	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ηπείρου	Ανακατασκευή Κτιρίου για τη Στέγαση των Υπηρεσιών της Περιφέρειας Ηπείρου - Ανακατασκευή του κτιριακού συγκροτήματος "Δόμπολη" για τη στέγαση των υπηρεσιών της Περιφέρειας Ηπείρου	16.000.000,00	Ιωαννίνων	Περιφέρεια Ηπείρου	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ηπείρου	Υλοποίηση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Πρέβεζας - Υλοποίηση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Πρέβεζας	109.000.000,00	Πρεβέζης	Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υγεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Ηπείρου	Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 1 θέση αποθήκευσης πυρομαχικών - Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 23 θέσεις Αποθήκευσης Πυρομαχικών	1.300.000,00	Ιωαννίνων	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ηπείρου	Υλοποίηση 1 Βρεφονηπιακού Σταθμού σε μονάδα του Στράτου Ξηράς - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	700.000,00	Ιωαννίνων	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Θεσσαλίας	Εγκατάσταση και Λειτουργία Συστήματος Ασφαλείας στο Λιμένα του Βόλου - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφάλειας	21.500.000,00	Μαγνησίας	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Θεσσαλίας	Κατασκευή και Συντήρηση Καταστήματος Κράτησης στο Βόλο - Κατασκευή και συντήρηση τριών (3) νέων καταστημάτων κράτησης	66.000.000,00	Μαγνησίας	Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Θεσσαλίας	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Διοικητηρίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Τρικάλων - Τρίκαλα - Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων	19.000.000,00	Τρικάλων	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών υποψήφιων Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Θεσσαλίας	Υλοποίηση 10 Οικημάτων Στέγασης, 3 Βρεφονηπιακών Σταθμών και 2 Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας (Λάρισα, Βόλος, Τρίκαλα, Νέα Αγχιάλος) - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	29.600.000,00	Λάρισας Μαγνησίας, Τρικάλων	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Ζακύνθου - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.000.000,00	Ζακύνθου	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Κέρκυρας - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.000.000,00	Κέρκυρας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Αργοστολίου - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.000.000,00	Κεφαλληνίας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Λευκάδας - Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων	3.000.000,00	Λευκάδας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Εγκατάσταση και λειτουργία Συστήματος Ασφαλείας στο Λιμένα της Κέρκυρας - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας	20.200.000,00	Κέρκυρας	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Κατασκευή και Συντήρηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αργοστολίου - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	8.150.000,00	Κεφαλληνίας	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Κατασκευή και Συντήρηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκάδος - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	10.050.000,00	Λευκάδας	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Λευκάδας - Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	4.800.000,00	Λευκάδας	Κτηματική Εταιρία Του Δημοσίου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Ανάθεση Σύμβασης Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Βέροιας - Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία	4.870.000,00	Ημαθίας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 20 νέων Σχολείων στο Νομό Θεσσαλονίκης - Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία	81.770.000,00	Θεσσαλονίκης	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 2 νέων Σχολείων στο Δήμο Κιλκίς - Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία	5.300.000,00	Κιλκίς	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 2 νέων Σχολείων στο Δήμο Γιαννιτσών - Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία	5.400.000,00	Πέλλας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 2 νέων Σχολείων στο Δήμο Κατερίνης - Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία	7.600.000,00	Περίας	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση του Κέντρου Αποκατάστασης και Αποθεραπείας Βορείου Ελλάδας - Υλοποίηση του Κέντρου Αποκατάστασης και Αποθεραπείας Βορείου Ελλάδας	103.000.000,00	Περίας	Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας Α.Ε.	Πολιτισμός	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 3 νέων Σχολείων στους Δήμους Αλιστράτης, Σερρών και Κερκίνης - Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία	7.020.000,00	Σερρών	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 1 νέου Σχολείου στο Δήμο Καλλικράτειας - Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία	4.000.000,00	Χαλκιδικής	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Βέροιας - Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	4.800.000,00	Ημαθίας	Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Ανάθεση Σύμβασης Σύμπραξης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Πυροσβεστικού Σταθμού Θεσσαλονίκης - Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	4.800.000,00	Θεσσαλονίκης	Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Ανάθεση Σύμβασης Σύμπραξης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Γιαννιτσών - Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	4.100.000,00	Πέλλας	Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Ανάθεση Σύμβασης Σύμπραξης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Εγκατάσταση και Λειτουργία Συστήματος Ασφαλείας στο Λιμένα Θεσσαλονίκης - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφάλειας	51.300.000,00	Θεσσαλονίκης	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Κατασκευή και Συντήρηση Καταστήματος Κράτησης Θεσσαλονίκης - Κατασκευή και συντήρηση τριών (3) νέων καταστημάτων κράτησης	66.000.000,00	Θεσσαλονίκης	Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Κατασκευή και Συντήρηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Βέροιας - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	13.140.000,00	Ημαθίας	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημοσίων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση του νέου Ογκολογικού Νοσοκομείου στο Δήμο Μίκρας - Υλοποίηση του νέου Ογκολογικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης	330.000.000,00	Θεσσαλονίκης	Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υγεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση του νέου Παιδιατρικού Νοσοκομείου στο Δήμο Μίκρας - Υλοποίηση του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης	324.000.000,00	Θεσσαλονίκης	Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υγεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση του Αστυνομικού Τμήματος & Τμήματος Ασφαλείας Αναλήψεως & Τμήματος Αλλοδαπών Α. Θεσσαλονίκης - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	4.640.000,00	Θεσσαλονίκης	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημοσίων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση του Αστυνομικού Τμήματος & Τμήματος Ασφαλείας Χαριλάου & του Τμήματος Δίωξης Ναρκωτικών Α. Θεσσαλονίκης - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	2.260.000,00	Θεσσαλονίκης	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημοσίων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση του Αστυνομικού Τμήματος & Τμήματος Ασφαλείας Ευόσμου & Τμήματος Δίωξης Ναρκωτικών Δ. Θεσσαλονίκης - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	3.100.000,00	Θεσσαλονίκης	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση του Αστυνομικού Τμήματος & Τμήματος Ασφαλείας & Τμήματος Τουριστικής Αστυνομία Π. Δημοκρατίας Θεσσαλονίκης - Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	3.880.000,00	Θεσσαλονίκης	Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Νόμου Θεσσαλονίκης - Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Νόμου Θεσσαλονίκης	242.000.000,00	Θεσσαλονίκης	Σύνδεσμος Ο.Τ.Α. Μείζονος Θεσσαλονίκης (ΣΟΤΑΜΘ)	Περιβάλλον	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας - Υλοποίηση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας	24.000.000,00	Ημαθίας	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 13 θέσεις αποθήκευσης πυρομαχικών - Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 23 θέσεις Αποθήκευσης	16.900.000,00	Κιλκίς, Σέρρες, Γιαννιτσά (Πέλλας)	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
	Πυρομαχικών					
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Υλοποίηση 2 Οικημάτων Στέγασης, 2 Βρεφονηπιακών Σταθμών και 1 Πολυχώρου Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	8.000.000,00	Κιλκίς, Σέρρες, Μίκρα	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Κρήτης	Εγκατάσταση και λειτουργία Συστήματος Ασφαλείας στο Λιμένα Ηρακλείου - Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας	25.900.000,00	Ηρακλείου	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Λιμενικές Υποδομές	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Κρήτης	Κατασκευή και Συντήρηση Δικαστικού Μεγάρου Ηρακλείου - Κατασκευή και συντήρηση δύο (2) νέων Δικαστικών Μεγάρων	40.000.000,00	Ηρακλείου	Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Κρήτης	Υλοποίηση 1 Οικήματος Στέγασης, 1 Βρεφονηπιακού Σταθμού και 1 Πολυώρου Άθλησης σε μονάδες της Πολεμικής Αεροπορίας (Σούδα) - Υλοποίηση Οικήμάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	6.800.000,00	Χανίων	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	Υλοποίηση 4 Οικήμάτων Στέγασης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς - Υλοποίηση Οικήμάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	9.000.000,00	Δωδεκα νήσου	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο Ναύπλιο - Κατασκευή και συντήρηση νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	18.200.000,00	Αργολίδας	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Καλαβρύτων - Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	4.100.000,00	Αχαΐας	Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Ανάθεση Σύμβασης Σύμπραξης

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση της Σχολής Θετικών Επιστημών & Τεχνολογίας και Κτίριο Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Τρίπολη - Κατασκευή και συντήρηση νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	36.500.000,00	Αρκαδία	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Κόρινθο - Κατασκευή και συντήρηση νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	16.000.000,00	Κορινθίας	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Παιδεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στη Σπάρτη - Κατασκευή και συντήρηση νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	9.800.000,00	Λακωνίας	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Υγεία	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Αμφιθεάτρων - Σεμιναρίων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου - Καλαμάτα - Κατασκευή και συντήρηση νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	3.500.000,00	Μεσσηνίας	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Πολιτισμός	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση ενός Καταστήματος Κράτησης στην Κόρινθο - Κατασκευή και συντήρηση τριών (3) νέων καταστημάτων κράτησης	66.000.000,00	Κορινθίας	Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους Ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Υλοποίηση Κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου - Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου	19.000.000,00	Κορινθί ας	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Κατασκευή και Συντήρηση Κτιρίου Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Γαργαλιάνων - Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	4.100.000,00	Μεσσην ίας	Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Ανάθεση Σύμβασης Σύμπραξης
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε - Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	61.000.000,00	Κορινθί ας, Λακωνί ας, Αργολίδ ας, Μεσσην ίας, Αρκαδια ς	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσο υ	Παιδεία	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Υλοποίηση 1 Οικήματος Στέγασης σε μονάδα της Πολεμικής Αεροπορίας (Τρίπολη) - Υλοποίηση Οικήμάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυώρων Άθλησης σε μονάδες του Στρατού Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	2.000.000,00	Αρκαδια ς	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	Υλοποίηση Κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας στη Λαμία - Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας	28.000.000,00	Φθιώτιδ ας	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας	Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	Υποβολή προσφορών από υποψήφιους ιδιωτικούς Φορείς Σύμπραξης σε εξέλιξη

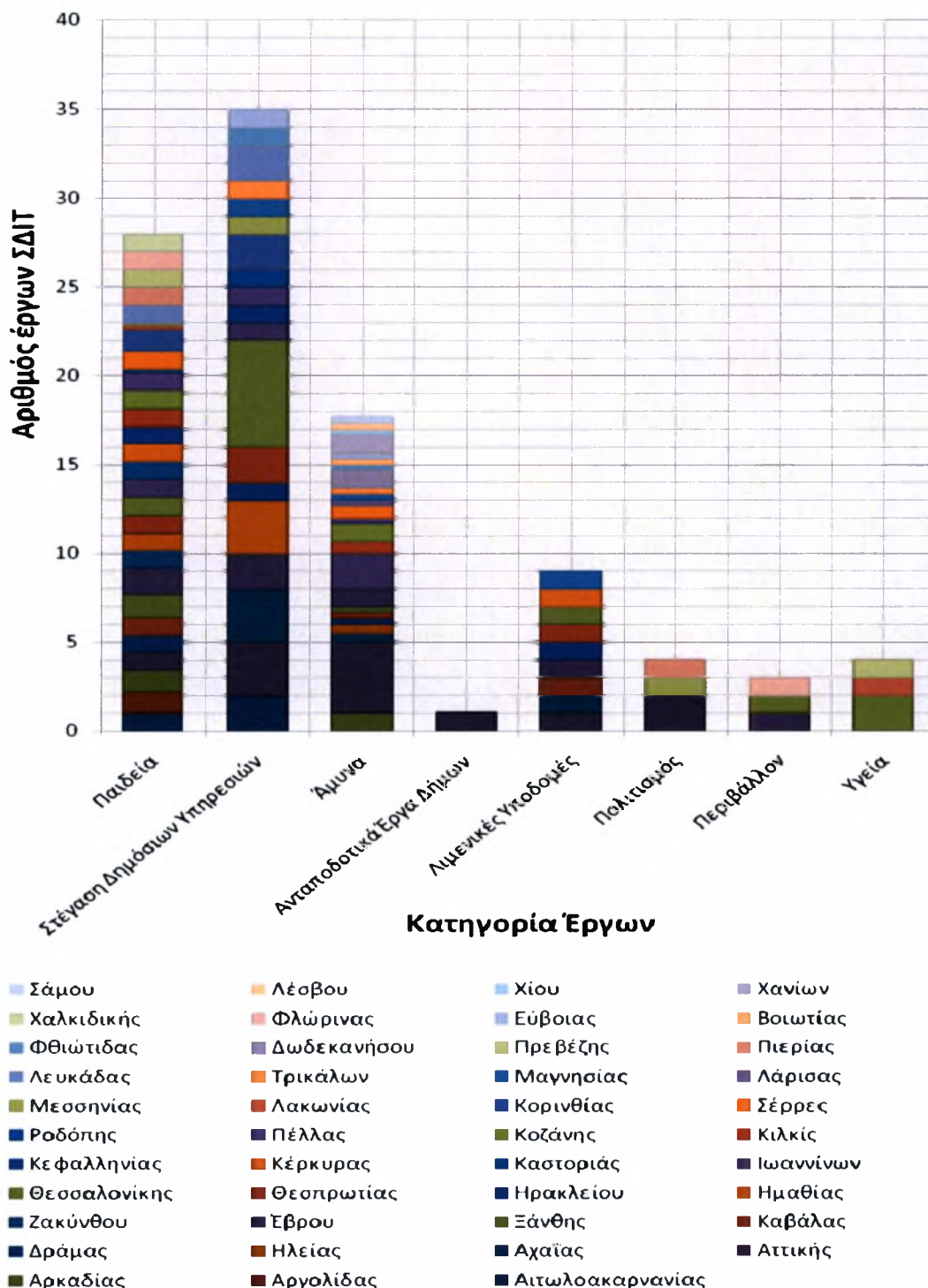
Περιφέρεια	Έργα	Π/Υ (€)	Νομός	Αναθέτουσα Αρχή	Κατηγορία	Status Έργου
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	Υλοποίηση 2 Οικημάτων Στέγασης, 2 Βρεφονηπιακών Σταθμών και 2 Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας (Λαμία, Τανάγρα, Σκύρος) - Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στράτου Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας	8.200.000,00	Φθιώτιδας - Βοιωτίας - Ευβοίας	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Άμυνα	Προετοιμασία τευχών διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης

Παρατηρώντας το ανωτέρω γράφημα 6 είναι σε θέση να διαπιστώσει κανείς με άμεσο τρόπο τις κατηγορίες των έργων, στις οποίες έχει δοθεί η βαρύτητα του κρατικού ενδιαφέροντος. Παρατηρείται με φθίνουσα σειρά σημασίας ότι τα έργα ΣΔΙΤ (των οποίων η εκτέλεση έχει δρομολογηθεί) αφορούν στη Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών, στην Παιδεία, στην Άμυνα, στις Λιμενικές Υποδομές, στην Υγεία, στον Πολιτισμό, στο Περιβάλλον και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η παραπάνω σημασιολογική ταξινόμηση είναι σε θέση να αναδείξει το συμπέρασμα ότι το κράτος έχει αντιληφθεί ότι το καθεστώς των ΣΔΙΤ αποτελεί μια ευκαιρία αναδόμησης του «πάσχοντος» δημόσιου τομέα τόσο στους εσωτερικούς μηχανισμούς λειτουργίας του ως οργανισμού (Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών, Άμυνα, Υγεία) όσο και στους «επενδυτικούς» τομείς, οι οποίοι αποτελούν τους εγγυητές της μελλοντικής ανάπτυξης (Παιδεία, Λιμενικές Υποδομές, Πολιτισμός, Περιβάλλον, Αυτοδιοίκηση).

Επιπλέον η μελέτη του γραφήματος 7, το οποίο παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των προϋπολογισμών των ΣΔΙΤ ανά Νομό, ανηγμένων ανά κάτοικο, οδηγεί στο ευχάριστο συμπέρασμα της αποκεντρωτικής στάσης του κράτους αναφορικά με την κατασκευή δημόσιων υποδομών. Διαπιστώνεται ότι τα μεγαλύτερα ποσά ανά κάτοικο δαπανώνται μέσω ΣΔΙΤ κατά το πλείστον σε αποκεντρωμένες (και ακριτικές) περιοχές (όπως της Ηπείρου, του Έβρου) και της Πελοποννήσου. Βέβαια, εντύπωση προκαλεί η απουσία υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ στα νησιωτικά συμπλέγματα της χώρας.

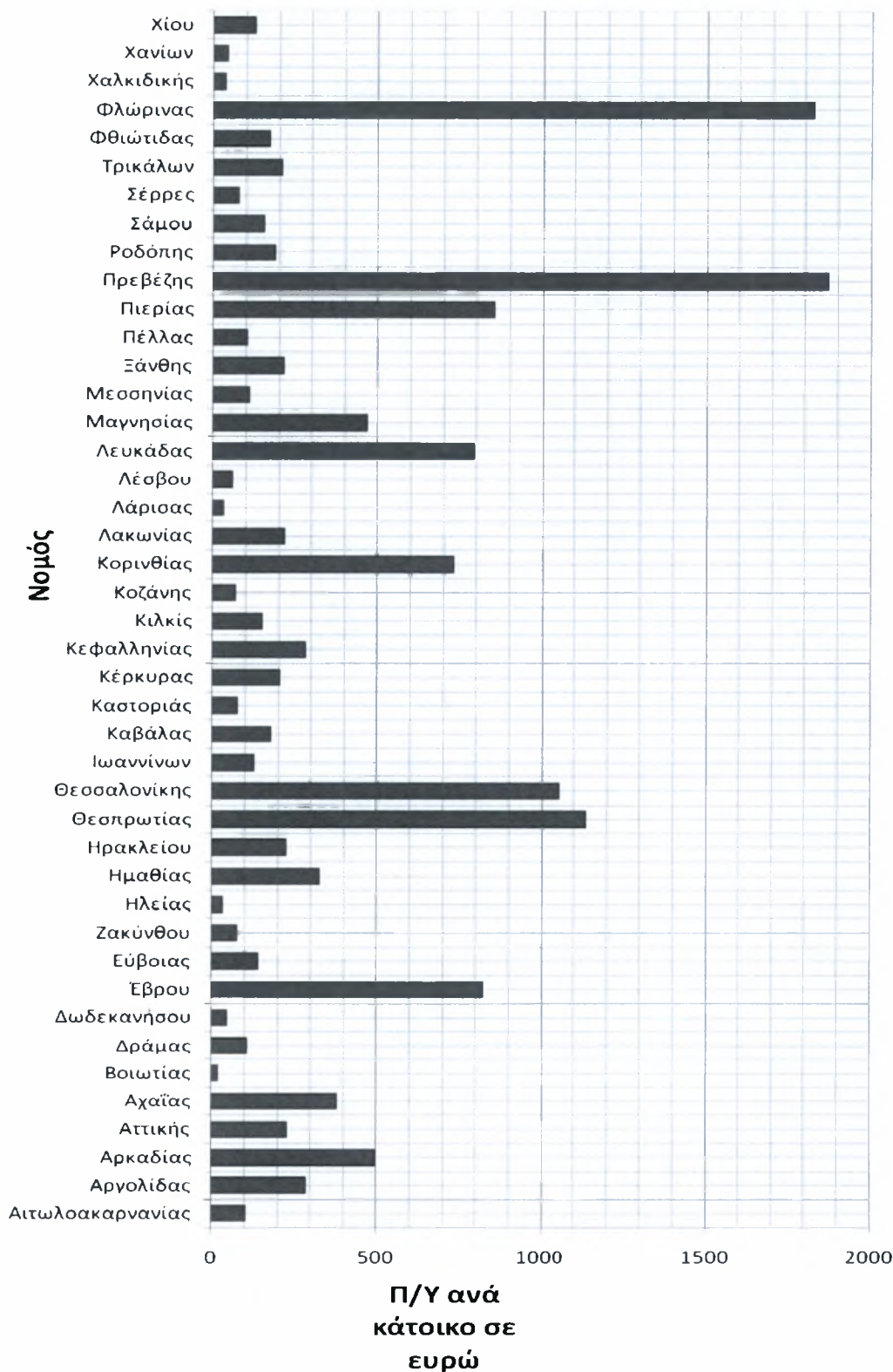
Πλήθος έργων ΣΔΙΤ ανά κατηγορία και Νομό

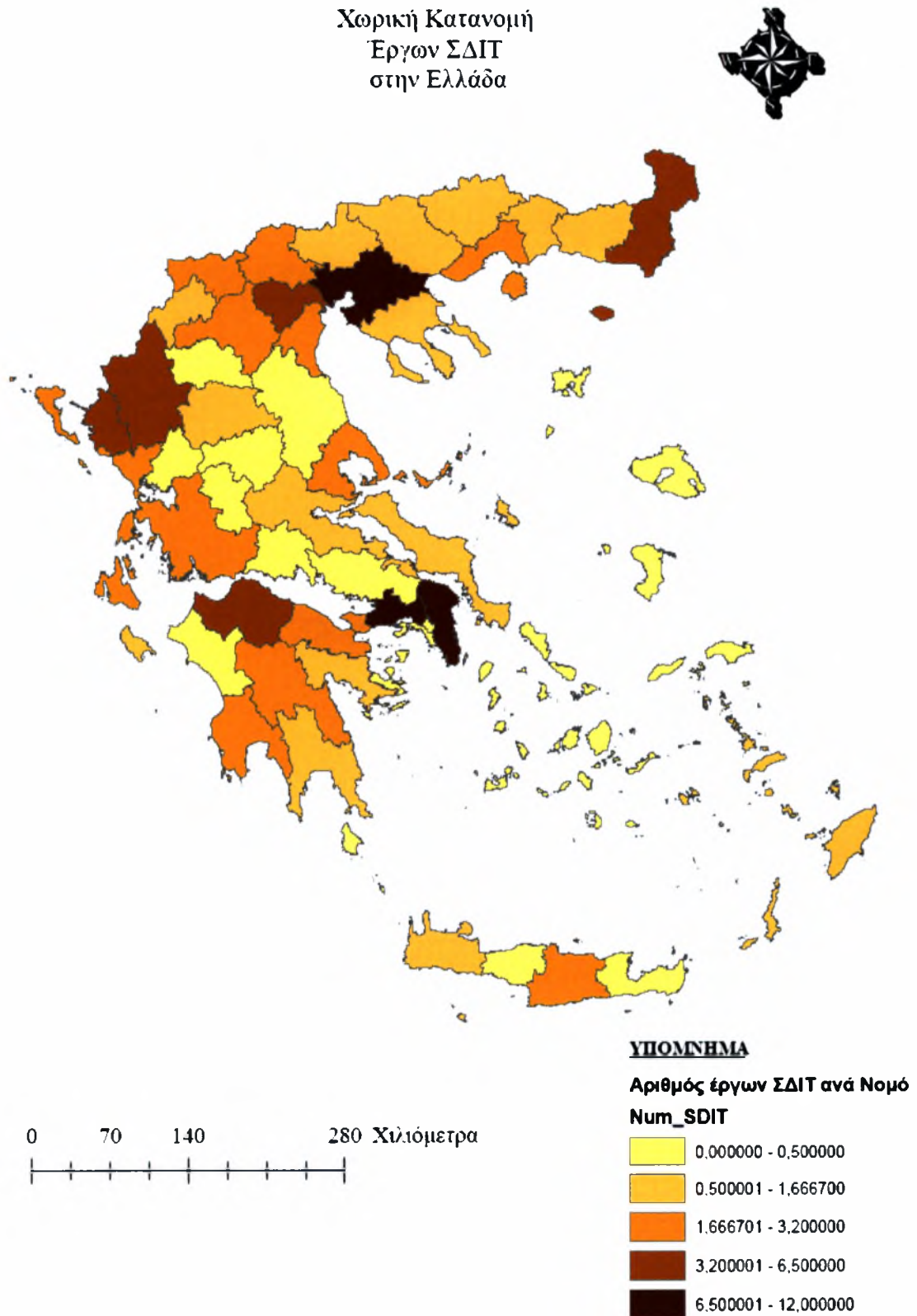
Γράφημα 6. Πλήθος έργων ΣΔΙΤ ανά κατηγορία έργου και Νομό (Πηγή: Πίνακας 4, κατασκευή γραφήματος: Όλγα Καλαντζή)

Κατανομή ΣΔΙΤ ανά Προϋπολογισμό/Κάτοικο

Γράφημα 7. Κατανομή έργων ΣΔΙΤ ανά νομό με αναγωγή σε κάτοικο (Πηγή: Πίνακας 4, κατασκευή γραφήματος: Όλγα Καλαντζή)

Χάρτης 3. Γεωγραφική κατανομή έργων ΣΔΙΤ στην Ελλάδα (Πηγή : πίνακας 4, κατασκευή χάρτη: Όλγα Καλαντζή)

Μία αντίστοιχη κατανομή, με τη διαφορά ότι πραγματοποιείται ως προς το απόλυτο πλήθος των έργων ΣΔΙΤ ανά Νομό, παρουσιάζεται γεωγραφικά στο χάρτη 3. Η παρατήρηση του εν λόγω χάρτη ενισχύει και οπτικοποιεί, γεωγραφικά, τα συμπεράσματα του γραφήματος 7 (περί αποκεντρωμένης κατανομής των έργων ΣΔΙΤ στον ελλαδικό χώρο), με την παρατήρηση ότι στην περίπτωση αυτή (στην οποία απουσιάζει η αναγωγή σε κάτοικο) εμφανίζονται ισχυροί, παράλληλα με τις υπόλοιπες αποκεντρωμένες ζώνες, και οι μητροπολιτικοί πυρήνες της χώρας.

Ειδικά ως προς τη σύμπραξη των ΟΤΑ με τον ιδιωτικό τομέα, αξίζει να αναφερθεί ότι οι Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού μπορούν εναλλακτικά, -I. είτε να χρησιμοποιήσουν του υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του ν. 1418/1984 περι δημοσίων έργων, αξιοποιώντας τις σχετικές διατάξεις περί παραχωρήσεων ή αντιπαροχής, είτε τις διαδικασίες μισθώσεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (άρθρο 192 Ν. 3463/2006), είτε τις διατάξεις των Π.Δ. 60/2007 & Π.Δ. 59/2007, περί παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών και -II να επιλέξουν την ένταξη της σύμπραξης στις διατάξεις του ν. 3389/2005. Στην περίπτωση που ο Ο.Τ.Α. επιλέξει την εφαρμογή του Ν. 3389/2005 (κατ'άρθρο 224 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων), το Υπουργείο Εσωτερικών συνεργάζεται στενά με την Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. και τον ενδιαφερόμενο Ο.Τ.Α., ώστε η όλη διαδικασία να καταστεί πιο ευέλικτη και αποτελεσματική, και ως εκ τούτου η σύμπραξη να καθίσταται πιο εφικτή. Η συνεργασία με την Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., μετά την πρώτη εφαρμογή του ν.3389/2005 και τη διάγνωση των προβλημάτων που εμφανίζονται στην ειδική κατηγορία των μικρών έργων, όπως είναι τα έργα των Ο.Τ.Α., οδήγησε στη δημιουργία από την Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., από τον Σεπτέμβριο του 2008, ειδικής κατηγορίας έργων για τους Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού, με την ονομασία «Ανταποδοτικά Έργα Δήμων», για έργα που δεν απαιτούν ή απαιτούν μερική δημόσια χρηματοδότηση και στην επέκταση της συνεργασίας της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών και της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. και στα μεμονωμένα αυτά έργα των Ο.Τ.Α., ώστε να ακολουθείται η διαδικασία ευέλικτα η διαδικασία της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. (Υπουργείο Εσωτερικών, 2009)

Οι τομείς στους οποίους επεκτείνεται η υλοποίηση ΣΔΙΤ στους ΟΤΑ αφορά τα ακόλουθα: α) εκπόνηση μάστερ πλαν για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων των ΟΤΑ για συμπράξεις, β) μελέτη και κατασκευή χώρων στάθμευσης γ) μελέτη και κατασκευή επιχειρηματικών-εμπορικών κέντρων και εμπορευματικών σταθμών δ) δημιουργία βιομηχανικών-βιοτεχνικών-τεχνολογικών πάρκων ε) δημιουργία ενεργειακών υποδομών

στ) ανάπτυξη και δημιουργία αθλητικών, πολιτιστικών, εκθεσιακών, συνεδριακών και εκπαιδευτικών χώρων ζ) ενίσχυση εναλλακτικού τουρισμού, η)ενίσχυση συμβατικού τουρισμού θ) κατασκευή και λειτουργία χώρων ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής ι) ύδρευση-αποχέτευση-απόβλητα, ια) αστική-οικιστική ανάπτυξη, ανάπλαση ιβ) μεταφορές, επικοινωνίες, ιγ) υποδομές πρωτογενούς τομέα ιδ) δημοτικές-κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες ιε) αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας ΟΤΑ (Υπουργείο Εσωτερικών, 2009)

Σημαντική, έμμεση, ρύθμιση για την εισαγωγή των ΣΔΙΤ στην Αυτοδιοίκηση είναι η πρόβλεψη του Αναπτυξιακού ν. 3299 / 2004 στο άρθρο 3, εδ.6, δ, (ι), σύμφωνα με το οποίο τα σχέδια που αφορούν σύμπραξη με ιδιώτη επενδυτή και βασίζονται στην παραχώρηση προς τον ιδιώτη ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου για τουλάχιστον 15 έτη, εντάσσονται στις ενισχύσεις του νόμου.

Πίνακας 7.

Κατηγορίες έργων Ο.Τ.Α. με ΣΔΙΤ, ενταγμένων στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» (Πηγή: Παλαιολόγου, 2006)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Έργων	ΠΛΗΘΟΣ	%
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΞΕΝΩΝΕΣ,ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ, ΛΟΥΤΡΑ)	25	29%
ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	10	11%
PARKING	19	22%
MASTER PLAN - ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ	14	16%
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	5	6%
ΜΑΡΙΝΕΣ	4	5%
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	2	2%
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ	1	1%
ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	2	2%
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	1	1%
ΤΗΛΕΘΕΡΜΑΝΣΗ	1	1%
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	3	3%
ΣΥΝΟΛΟ	87	100,00%

Στον πρόγραμμα του ΥΠΕΣ «ΘΗΣΕΑΣ» έχουν ενταχθεί, για υπηρεσίες προετοιμασίας ΣΔΙΤ 87 έργα Ο.Τ.Α., από τα οποία 29 έργα (33,3% επί του συνόλου) αφορούν αναπτύξεις ακινήτων για τουριστικές χρήσεις, 19 έργα (21,8% επί του συνόλου)

αφορούν χώρους υπόγειας στάθμευσης οχημάτων, 10 έργα (11,5% του συνόλου) αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας των Ο.Τ.Α. για άλλους από τους προαναφερόμενους σκοπούς, 14 έργα (16,1%) μελέτες ωρίμανσης και εκπόνηση master plans Η κατανομή των έργων στις Περιφέρειες της χώρας έχει αιχμές σε Αττική, Θεσσαλία και Δυτική Μακεδονία, ενώ η Κρήτη είναι σχεδόν απύσχα. Σε 16 νομούς δεν υπάρχει ενταγμένη πρόταση, 19 νομοί έχουν μία ενταγμένη πρόταση ανά νομό, ενώ 4 νομοί (Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Μαγνησίας και Λέσβου) έχουν τουλάχιστον 4 προτάσεις. Από τα στοιχεία αυτά πρέπει να επισημανθεί, ότι η πλειονότητα των ενταγμένων έργων ΣΔΙΤ αφορά ακίνητα, τουρισμό και θέσεις στάθμευσης, ενώ μικρή είναι η παρουσία έργων που αφορούν διαχείριση απορριμμάτων και αποβλήτων και ενεργειακές υποδομές (βλ. πίνακα 7) (Παλαιολόγου, 2006).

5.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Η επιλογή υλοποίησης ενός έργου μέσω της σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, εφόσον βέβαια η επιλογή αυτή θα έχει ΣΔΙΤ έχει αποδειχθεί η πλέον πρόσφορη για την οικοδόμηση της ζητούμενης υποδομής ή την παροχή στους πολίτες της ζητούμενης υπηρεσίας, και υπό την προϋπόθεση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης των δύο εταίρων και τη διαφάνεια στις διμερείς τους συμβάσεις, μπορεί να προσδώσει στον δημόσιο φορέα τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- **κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων** για τη χρηματοδότηση των σχεδίων στην υπηρεσία του δημοσίου, από την οποία προκύπτουν δημοσιονομικές οικονομίες και περιορισμός των επενδυτικών δαπανών
- **μεταφορά του κινδύνου της επένδυσης στον ιδιωτικό εταίρο**, για όλους τους τομείς όπου αυτός τον ελέγχει καλύτερα απ' ό,τι ο δημόσιος εταίρος
- **δυνατότητα επιτάχυνσης** και των προβλεπόμενων επενδύσεων και της σχετικής παροχής υπηρεσιών στο κοινό, δεδομένου ότι ο ιδιωτικός τομέας είναι πιο ευέλικτος και ενεργοποιείται πιο γρήγορα
- **διεύρυνση της εμβέλειας των πηγών χρηματοδότησης** του τοπικού δημόσιου τομέα
- **εγγύηση ως προς την δέουσα υλοποίηση των σχεδίων**, δεδομένου ότι την υποδομή που θα σχεδιαστεί και θα κατασκευαστεί ή θα εκσυγχρονιστεί θα την

εκμεταλλεύεται ή θα την συντηρεί ένας ιδιωτικός φορέας, ο οποίος, συνεπώς, θα έχει κάθε συμφέρον να υλοποιήσει το σχέδιο με ακρίβεια και αυστηρότητα, υπό την επιτήρηση του δημόσιου εταίρου

- **βεβαιότητα για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας καλής ποιότητας** σε μια πιο μακροπρόθεσμη προοπτική, χάρη στις πολυετείς συμβάσεις (Επιτροπή των Περιφερειών, 2007)

Επίσης σημαντικό πλεονέκτημα θεωρείται η ελάφρυνση των δημόσιων οικονομικών, εξαιτίας της αξιοποίησης των ιδιωτικών κεφαλαίων και της μη επιβάρυνσης του δημοσίου προϋπολογισμού, εφόσον το κόστος των ΣΔΙΤ δεν εγγράφεται στο προϋπολογισμό του δημοσίου φορέα

Από την άλλη πλευρά όμως η εφαρμογή των ΣΔΙΤ έχει ως κόστος το μειωμένο δημόσιο έλεγχο και τη δυνατότητα υπεκφυγής από δημοκρατικό έλεγχο, όπως τον κοινοβουλευτικό έλεγχο στον οποίο υπόκεινται τα δημόσια έργα. Επίσης σε πολλές περιπτώσεις το οικονομικό κόστος των ΣΔΙΤ είναι ιδιαίτερα υψηλό, εξαιτίας των μεγάλων προσυμβατικών και συμβατικών απαιτήσεων, καθώς και του υψηλού εργολαβικού κέρδους, καθώς ο ιδιωτικός τομέας ενδιαφέρεται να συμμετέχει σε συμπράξεις συνήθως σε περιπτώσεις όπου το αντάλλαγμα και η απόδοση της επένδυσης είναι ιδιαίτερα υψηλά. Επιπρόσθετα, λίγες είναι οι επιχειρήσεις που καλύπτουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής αναδόχου, με αποτέλεσμα την αδυναμία αξιοποίησης του ελεύθερου ανταγωνισμού., ενώ οι χρονοβόρες διαδικασίες και οι περιπτώσεις αδυναμίας υλοποίησης ή διακοπής της λειτουργίας των έργων, επιβαρύνει αντίστοιχα των δημόσιο φορέα (βλ. πίνακα 8) (Γιαννακοπούλου, 2007)

Πίνακας 8.

Γενικά πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα έργων ΣΔΙΤ (Πηγή: ίδια επεξεργασία)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
- κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων	- Μειωμένος έλεγχος του δημοσίου
- μεταφορά του κινδύνου της επένδυσης στον ιδιωτικό εταίρο	- Αυξημένο κόστος
- εγγύηση ως προς την δέουσα υλοποίηση των σχεδίων	- αδυναμίας υλοποίησης ή διακοπής της λειτουργίας των έργων
- ελάφρυνση δημόσιων οικονομικών	- χρονοβόρες διαδικασίες επιλογής

- Αξιοποίηση τεχνογνωσίας ιδιωτικού τομέα	- υψηλό εργολαβικό αντάλλαγμα
- Ταχύτητα υλοποίησης έργου	- Αδυναμία αξιοποίησης ανταγωνισμού

Επιπλέον, βασικά ζητήματα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν από τα πρώιμα ακόμη στάδια υλοποίησης μίας ΣΔΙΤ, ώστε να καταστεί εφικτή η επιτυχής ολοκλήρωσή της, σύμφωνα και με τις διαπιστώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το σχετικό εγχειρίδιο κατευθυντήριων γραμμών για την επιτυχή υλοποίηση μίας ΣΔΙΤ που εξέδωσε το 2003. Συγκεκριμένα θα πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά τα ακόλουθα θέματα:

- **Διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού** και της απρόσκοπτης συμμετοχής όλων των ιδιωτικών εταιρών στην ανοικτή αγορά

- **Προστασία της δημόσιας αποδοχής και ενδιαφέροντος**

- **Διασφάλιση πλήρους συμβατότητας** μεταξύ συμφωνιών ΣΔΙΤ και κρατικής αρωγής

- **Προσδιορισμός του σωστού επιπέδου επιχορηγήσεων**

- **Επιλογή της καταλληλότερης μορφής/μοντέλου ΣΔΙΤ**

- **Προσδιορισμός των ορίων του έργου και πιθανών εμποδίων**

- **Συνεργασία των μερών** από τα πρώιμα ακόμη στάδια υλοποίησης μίας ΣΔΙΤ

- **Αναγνώριση των στόχων** των επιχορηγήσεων και μέγιστη δυνατή εκμετάλλευση αυτών

- **Λήψη υπόψη αναγκών** για τακτοποίηση μελλοντικών απαιτήσεων

Συνεπώς, η χρήση των ΣΔΙΤ δεν θα πρέπει να εμφανίζεται απρόσκοπτα ως η μοναδική λύση για την αντιμετώπιση κρατικών δημοσιονομικών περιορισμών. Οι οικονομικές και οργανωτικές επιλογές για τον τρόπο υλοποίησης κάθε σχεδίου (έργου) πρέπει να παρουσιάζουν πραγματική προστιθέμενη αξία σε σχέση με άλλες επιλογές, (όπως είναι η κλασική σύμβαση δημοσίου έργου/υπηρεσίας) προκειμένου να προωθηθούν σε εφαρμογή. Η επιτυχία της υλοποίησης μίας ΣΔΙΤ είναι πολυπαραγοντική και εξαρτάται σε τόσο από την πληρότητα του συμφωνηθέντος συμβατικού πλαισίου, την ακρίβεια και σαφήνεια των όρων που θα διέπουν την υλοποίησή της όσο και από τη σαφή διάκριση των ρόλων, την ακριβή αξιολόγηση και τη βέλτιστη κατανομή των κινδύνων μεταξύ των δύο μερών και τον σαφή επιμερισμό των ευθυνών. Σημαντική θεωρείται επίσης η πρόβλεψη μηχανισμών που να καθιστούν δυνατή την τακτική αξιολόγηση της απόδοσης του αναδόχου της ΣΔΙΤ, ενώ και η

περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα θα αναλάβει την εκμετάλλευση ενός έργου ή μίας υπηρεσίας πρέπει να καθορίζεται σε συνάρτηση με την ανάγκη εξασφάλισης της χρηματοοικονομικής ισορροπίας ενός σχεδίου (Πράσινο Βιβλίο, 2004).

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η υλοποίηση δημοσίων έργων υποδομής αλλά και η διάθεση δημοσίων υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση του κοινού συμφέροντος, φαίνεται λοιπόν πως διαχρονικά τείνει να μετατίθεται από το κράτος προς τον ιδιωτικό τομέα, εξικνούμενη από το δημοσιονομικό έλλειμμα των περισσότερων κρατών και την πραγματική αδυναμία συνεχόμενης ανάπτυξης τους μέσα στα πλαίσια του άκρατου διεθνούς οικονομικού ανταγωνισμού και των αρχών της ελεύθερης αγοράς. Μέσα σε αυτό το διαμορφωμένο κλίμα, ο ιδιωτικός τομέας, φαινόμενος να κατέχει τεχνογνωσία και χρηματοοικονομικά εργαλεία, αποτέλεσε την καταλληλότερη διέξοδο, απομπλέκοντας σταδιακά το δημόσιο τομέα από την υλοποίηση υποδομών ή την παροχή υπηρεσιών χάριν δημοσίου συμφέροντος, αναλαμβάνοντας ο ίδιος τομείς δραστηριότητας που παραδοσιακά ανήκαν σε αυτόν.

Έτσι, η κυρίαρχη ανάγκη μείωσης των δημοσίων επενδύσεων και εύρεσης χρηματοδοτικών κεφαλαίων ικανοποιήθηκε πολλές φορές αποτελεσματικά με την ενεργό συμβολή του ιδιωτικού τομέα τόσο στην χρηματοδότηση, όσο και στην κατασκευή, λειτουργία, εκμετάλλευση δημοσίων έργων ή υπηρεσιών, μεταπιδώντας με τον τρόπο από τις παραδοσιακές δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στα κατ'αρχήν ονομαζόμενα συγχρηματοδοτούμενα έργα, βασική μορφή υλοποίησης των οποίων, υπήρξε η συμβατική πρακτική κατάρτισης συμβάσεων παραχώρησης, η οποία υιοθετήθηκε ευρέως σε κοινοτικό επίπεδο αποτελώντας τον κύριο τρόπο έκφρασης της συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (Βενιέρης, 2007).

Αυτός λοιπόν ο αναδιπλούμενος μηχανισμός ανάληψης δημοσίων δραστηριοτήτων από ιδιώτες, έλαβε διεθνώς τη μορφή ποικίλων μοντέλων σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, που ως κύριο κοινό γνώρισμά τους έχουν την μακροπρόθεσμη, συμβατικά ρυθμισμένη συνεργασία μεταξύ δημοσίων αρχών και ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την εκπλήρωση καθηκόντων του δημοσίου τομέα, κατά την οποία οι απαιτούμενοι πόροι υπόκεινται σε κοινή διαχείριση και οι κίνδυνοι του έργου κατανέμονται αναλόγως.

Παρά τις πολυάριθμες συμπράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί την τελευταία δεκαετία και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, υπό διάφορες επιμέρους μορφές και τεχνικές, δεν συναντάται μέχρι σήμερα συγκεκριμένος ορισμός αυτών, ούτε κοινές νομοθετικές διατάξεις στο ισχύον κοινοτικό τουλάχιστον δίκαιο, παρά το γεγονός ότι η ευρωπαϊκή

εμπειρία είναι πλούσια και πρωτοπόρα σε αυτού του είδους τις συνεργασίες, γεγονός που καταδεικνύει τη δυσχέρεια δημιουργίας ενός κοινού ρυθμιστικού πλαισίου, λόγω της πολυμορφίας του θεσμού και της πολυπλοκότητας των δημιουργούμενων σχέσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών τόσο από νομικής όσο και από χρηματοοικονομικής και εμπορικής άποψης (Επιτροπή των Περιφερειών, 2007)

Η ως άνω πρακτική της συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα εφαρμόστηκε και στην Ελλάδα, καθώς μερικά από τα σημαντικότερα σύγχρονα έργα υποδομών, όπως ο Διεθνής Αερολιμένας Ελ. Βενιζέλος, η γέφυρα Ρίου –Αντιρρίου, η Αττική Οδός, πραγματοποιήθηκαν επιτυχώς με το συμβατικό μοντέλο παραχώρησης της εκμετάλλευσης των έργων σε ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι ανέλαβαν μέρος της ευθύνης μελέτης, κατασκευής, χρηματοδότησης και εκμετάλλευσης των έργων, ενώ ο δημόσιος φορέας περιορίστηκε στην εποπτεία της ορθής εκτέλεσης, παρέχοντας μέσα, εκτάσεις και τμήμα της χρηματοδότησης, αποτελώντας έτσι προπομπούς της εισαγωγής της έννοιας των ΣΔΙΤ και στην ελληνική πραγματικότητα με τον πρόσφατο ν.3389/2005.

Ο νέος νόμος 3389/2005 για τις ΣΔΙΤ αποτελεί ουσιαστικά τον συγκερασμό προγενέστερων νομοθετικών ρυθμίσεων για τις ιδιωτικοποιήσεις και κοινοτικών αρχών και οδηγιών για τις ΣΔΙΤ, όπως αυτές έχουν κατά καιρούς διατυπωθεί από τα όργανα της Ε.Ε., επιδιώκοντας να προσδιορίσει ένα νομικό πλαίσιο διευκόλυνσης και ανάπτυξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Η επιτυχία και αποτελεσματικότητα των ειδικότερων ρυθμίσεων και διατάξεων του εν λόγω θεσμικού πλαισίου, δεν μπορεί στο παρόν στάδιο να κριθεί με βεβαιότητα αρνητικά ή θετικά, καθόσον κανένα έργο υπαγόμενο στις διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα, μόνο βρίσκονται πολλά υπό υλοποίηση σχέδια σε πρώιμο προσυμβατικό στάδιο. Βέβαια, από την συνολική θεώρηση των επιμέρους διατάξεων μπορεί εν συνόλω να αντιμετωπιστεί το νομοθετικό αυτό πλαίσιο το πρώτον με σκεπτικισμό ως προς το βάθος αντιμετώπισης ορισμένων ζητημάτων ή την επιδερμική/ελλειπή υιοθέτηση ρυθμίσεων που ίσως να μην προσομοιάζουν στην ελληνική έννομη τάξη.

Κατ' αρχήν, όπως προαναφέρθηκε, η ίδια η φύση των ΣΔΙΤ καθιστά εξαιρετικά δυσχερή τη δημιουργία ενός πλήρους και λεπτομερούς ενιαίου νομικού πλαισίου, τόσο λόγω των ποικίλων συμβατικών μορφών που μπορεί να ενδυθεί μία ΣΔΙΤ ανάλογα με την αντικείμενο της σύμπραξης, το είδος και το μέγεθος της εμπλοκής του ιδιωτικού

φορέα σε αυτό και των κινδύνων που αναλαμβάνουν τα δύο μέρη, όσο και λόγω του ίδιου του αντικειμένου της.

Μάλιστα, ο ν.3389/2005 προβλέπει και ρυθμίζει μόνο τις συμβατικού τύπου ΣΔΙΤ, απαγορεύοντας έμμεσα την υπαγωγή σε αυτόν, παρά την ευρεία χρήση διεθνώς και στην Ε.Ε., της «εταιρικής» άλλως «θεσμοθετημένης» μορφής ΣΔΙΤ, με τη μορφή του καθιερωμένου (Joint Venture), αφού κατ' άρθρο 1 παρ.4 του ν.3389/2005 ρητά προβλέπεται ότι μέτοχοι στην ΕΕΣ μπορούν να είναι αποκλειστικά και μόνο ιδιωτικοί φορείς και όχι ο δημόσιος φορέας.

Περαιτέρω ο ίδιος ο ελληνικός νόμος ορίζει ως εν δυνάμει διττό και μεικτό το αντικείμενο μίας ΣΔΙΤ, αφού ως «έργο», νοείται ταυτόχρονα τόσο το δημόσιο έργο όσο και η παροχή δημοσίων υπηρεσιών, προσδίδοντας έτσι στην περίπτωση αυτή τον χαρακτήρα της μεικτής ή μεικτοτυπικής σύμβασης στην σύμπραξη με τις ανάλογες βέβαια νομικές, δυσχέρειες, λόγω των ποικίλων συμβατικών σχέσεων που αναπτύσσονται στα διάφορα στάδια μεταξύ των μερών, όπως συμβάσεις έργου, μίσθωσης, εργασίας, δανείου, πώλησης κλπ.

Επιπλέον, παρά την αφέρωση μεγάλου μέρους των ρυθμίσεων στο στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης και επιλογής των ιδιωτικών φορέων, ελλείπει σχετική πρόβλεψη ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο για την επίλυση ανακυπτόντων διαφορών κατά το προσυμβατικό αυτό στάδιο, αλλά και εν γένει. Η αναφερόμενη εφαρμογή αποκλειστικά των συμβατικών ρυθμίσεων των μερών και συμπληρωματικά των διατάξεων του ΑΚ ως προς το ουσιαστικό μέρος, καθώς και η εγκαθίδρυση επίλυσης των διαφορών δικονομικά με τη διαιτητική διαδικασία (της οποίας η καταλληλότητα για την επίλυση τόσο περίπλοκων νομικά σχέσεων τίθεται εν αμφιβόλω παρά την ταχύτητα επίλυσης), συνάγεται ότι αφορά αποκλειστικά στο συμβατικό στάδιο, δηλαδή από τη σύναψη της σύμβασης και έπειτα. Συνεπώς, προκύπτει σιωπηρά η εφαρμογή κατά τα λοιπά των γενικών αρχών περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ν.2522/97 περί προσωρινής προστασίας κλπ) και του σχετικού κοινοτικού δικαίου.

Προς την άποψη αυτή συντείνει και η πρακτική προκήρυξης ΣΔΙΤ, όπου κατά κανόνα ορίζεται ότι ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί και η σύμβαση θα ανατεθεί και θα εκτελεστεί σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις του Ν. 3389/2005, της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, του Π.Δ. 60/2007, της Οδηγίας 89/665/ΕΚ, του Ν. 2522/1997, του Π.Δ. 774/1980, όπως ισχύει και του Ν. 3310/2005.

Επίσης, όπως προέκυψε από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 13 παρ. 2 και 14 παρ. 3 του ν. 3389/2005, η χρήση του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς κατά την υποβολή προσφορών, είναι επιβεβλημένη να επιλεγεί στις περιπτώσεις που ο διαγωνισμός διενεργείται με τις διαδικασίες του ανταγωνιστικού διαλόγου ή των διαπραγματεύσεων. Ωστόσο, φαίνεται ότι για την περίπτωση των σύνθετων ΣΔΙΤ πρέπει να προτιμάται το κριτήριο αυτό ως πληρέστερο εργαλείο που λαμβάνει υπόψιν τεχνικές, χρονικές, λειτουργικές, οικονομικές παραμέτρους που αποτελούν και κρίσιμα στοιχεία ολοκληρωμένης επιτυχίας μίας ΣΔΙΤ. Από την μέχρι σήμερα πρακτική προκύπτει ότι το εν λόγω κριτήριο κατά συντριπτική πλειοψηφία προτιμάται μάλλον ορθώς και στην ελληνική πραγματικότητα.

Μία άλλη διαπίστωση που γεννά ερωτήματα, αποτελεί η μη νομοθετική πρόβλεψη περί ελέγχου ή μη της νομιμότητας των συμβάσεων σύμπραξης κατά το προσυμβατικό στάδιο από κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως άλλωστε ήδη προβλέπεται από το Σύνταγμα και την κείμενη νομοθεσία για όλες τις δημόσιες συμβάσεις και επί συγχρηματοδοτούμενων έργων άνω των 5.000.000 ευρώ.

Περαιτέρω, ο ν. 3389/2005, ορθώς αναγνωρίζοντας την σημασία της εξασφάλισης χρηματοδότησης για την επιτυχή υλοποίηση ενός έργου, περιλαμβάνει σειρά ρυθμίσεων που έχουν ως βασικό στόχο τη διευκόλυνση της τραπεζικής χρηματοδότησης (bankability), μη φειδόμενος σε απαριθμούμενα μέσα και μορφές που μπορεί να λάβει η χρηματοδότηση μίας ΣΔΙΤ. Όμως, εντός αυτού του πλαισίου μάλλον ο νομοθέτης «υπερβάλλει εαυτόν», εισάγοντας τις εξαιρετικές ρυθμίσεις του άρθρου 26 αναφορικά με το κύρος των εμπραγμάτων ασφαλειών των δανειστών, το οποίο δεν προσβάλλεται ακόμη και σε περίπτωση πτώχευσης της αναδόχου ΕΕΣ, εκφεύγοντας από τις καθιερωμένες διατάξεις του πτωχευτικού και εμπορικού δικαίου, καθώς υπερπροστατεύονται οι εμπλεκόμενοι με τη σύμπραξη δανειστές, γεγονός που οδηγεί σε προβληματική ως προς τη συνταγματικότητά τους.

Στην ευδοκίμηση του θεσμού σημαντικό ρόλο φαίνεται πως θα διαδραματίζουν τα δύο κεντρικά όργανα με τις διευρυμένες αρμοδιότητες, η ΔΕΣΔΙΤ και κυρίως η ΕΓΣΔΙΤ με την εξαιρετικά συγκεντρωτική δομή, η οποία μελλοντικά θα διαφανεί εάν κρίνεται αποτελεσματική ή πιθανόν θα χρειαστεί αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων για την ευχερέστερη διαχείριση του έργου της.

Εν τέλει, διαπιστώνεται ότι οι ΣΔΙΤ αποτελούν ένα χρηματοδοτικό εργαλείο υλοποίησης έργων και παροχής υπηρεσιών, το οποίο έχει εφαρμοσθεί διεθνώς και επιτυχώς με πολλές εναλλακτικές μορφές και δείχνει να μπορεί, σε καιρούς δημοσιονομικής στενότητας να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Η ελληνική προσπάθεια ενσωμάτωσης αυτού του θεσμού και επιτάχυνσης των διαδικασιών υλοποίησης έργων μέσω συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου κρίνεται ως ένα σημαντικό πρώτο βήμα, το οποίο ωστόσο, πρέπει να διανύσει αρκετό δρόμο μέχρι την επίτευξη της κατά το δυνατόν άρτιας μορφής του.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. Αδαμαντίδου, Ε., (2005) «Οριοθέτηση της έννοιας των ΣΔΙΤ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα», παρουσιάστηκε σε ημερίδα με θέμα : «ν.3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα», 25.11.2005, Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη
2. Βενιέρης, Ι., (2007) *ΣΔΙΤ Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, Το Συμβατικό Πλαίσιο*, Αθήνα, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη
3. Γέροντας, Α., (2000) *Δίκαιο Δημοσίων Έργων, Η Διοικητική σύμβαση δημοσίου έργου*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα
4. Γέροντας, Α., (2002), *Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο*, Αθήνα-Κομοτηνή, Εκδόσεις Σάκκουλα
5. Γέροντας, Α., (2009) *Δίκαιο Δημοσίων Έργων, Η Διοικητική σύμβαση-Ανάθεση-Εκτέλεση-Δικαστική Προστασία (κατά το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο)*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα
6. Γιαννακοπούλου, Μ., (2007), «Ιδιωτική χρηματοοικονομική πρωτοβουλία ή δημόσια χρηματοδότηση ιδιωτικού κέρδους», *ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ*, **60**, σελ. 60-63
7. Γιάνναρος, Ι., (2005), «Μεθοδολογία χρηματοδότησης έργων μέσω συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)», παρουσιάστηκε σε συνέδριο με θέμα «Δημόσια Έργα μελετάμε το παρόν, χτίζουμε το μέλλον», 19-21 Απριλίου 2005, ΤΕΕ, Αθήνα
8. Γιάνναρος, Ι., (2006), «Ελληνική Αγορά ΣΔΙΤ-Μεθοδολογία Υλοποίησης-Κρίσιμα Ζητήματα», παρουσιάστηκε σε ημερίδα «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα», 24.5.2006, Ι.Ο.Κ., Αθήνα
9. Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, (2006) *Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ*, Αθήνα, Έκδοση ΕΓΣΔΙΤ
10. Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, (2006), *Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) Συνοπτικός Οδηγός*, Αθήνα, Έκδοση ΕΓΣΔΙΤ

11. Καϊδατζής, Α., (2005) «Το πεδίο εφαρμογής των ΣΔΙΤ: Συνταγματική θεώρηση ενόψει της νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας», παρουσιάστηκε σε ημερίδα με θέμα : «ν.3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα», 25.11.2005, Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη
12. Κουβαράκης, Θ., (2005), «Συγχρηματοδοτούμενα και Αυτοχρηματοδοτούμενα έργα: χρηματοδοτήσεις στην Ελλάδα», παρουσιάστηκε σε συνέδριο με θέμα «Δημόσια Έργα: μελετάμε το παρόν, χτίζουμε το μέλλον», 19-21 Απριλίου 2005, ΤΕΕ, Αθήνα
13. Κουτούπα-Ρεγκάκου, Ευ., (1995) *Δημόσιες Συμβάσεις και Κοινοτικό Δίκαιο, Διαδικασίες ανάθεσης και έννομη προστασία*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα
14. Λαμπαδάριος, Κ., (2005), «Ο νέος νόμος 3389/2005 για τις ΣΔΙΤ», *ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ*, **51**, σελ. 15
15. Λιακόπουλος, Γ., (2005), «Οι ελληνικές Τράπεζες και η χρηματοδότηση των ΣΔΙΤ», παρουσιάστηκε σε ημερίδα με θέμα : «ν.3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα», 25.11.2005, Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη
16. Ομπέση, Φ., (1990) *Μελέτη και Κατασκευή δημοσίων Έργων, Νομοθετικές ρυθμίσεις-Ερμηνεία-Νομολογία*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη
17. Παλαιολόγου, Χ., (2006) «Έργα ΟΤΑ που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ - Σχεδιασμός επιτελικού οργάνου για την υποβοήθηση των ΟΤΑ», παρουσιάστηκε σε ημερίδα «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα», 24.5.2006, Ι.Ο.Κ., Αθήνα
18. Παναγόπουλος, Σ., (2005) «Το νέο θεσμικό πλαίσιο των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα», παρουσιάστηκε σε ημερίδα με θέμα : «ν.3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα», 25.11.2005, Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη
19. Παπαδοπέτρου, Γ., (2005), «Η χρηματοδότηση των δημοσίων έργων : πηγές, διαδικασίες, αδυναμίες και προβλήματα», παρουσιάστηκε σε συνέδριο με θέμα «Δημόσια Έργα: μελετάμε το παρόν, χτίζουμε το μέλλον», 19-21 Απριλίου 2005, ΤΕΕ, Αθήνα
20. Πατρίκιος, Γ., (2009) *Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, Το Προσυμβατικό Στάδιο*, Αθήνα, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη
21. Πολύζος, Σ., (2006) *Προγραμματισμός και Οργάνωση των Έργων*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Τζιόλα

22. Πολύζος, Σ., (2009), *Ανάλυση συμβατικών σχέσεων και οικονομικών χαρακτηριστικών συγχρηματοδοτούμενων έργων, 25 κείμενα για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του χώρου, συλλογικός τόμος*, Βόλος, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας
23. Ρόβλιας, Ν., (2001) *Νομοθεσία των Δημοσίων Έργων*, Αθήνα-Κομοτηνή, Εκδόσεις Σάκκουλα
24. Σκάγιαννης, Π., (1994) *Πολιτική Προγραμματισμού των Υποδομών*, Αθήνα-Πειραιάς, Εκδόσεις Σταμούλης
25. Τζίκα-Χατζοπούλου, Α., (2006) *Δημόσια Έργα, Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία και Νομολογία, Τόμος Α΄*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπασωτηρίου
26. Τροβά, Ε., (2005), «Συγχρηματοδοτούμενα και Αυτοχρηματοδοτούμενα Έργα», παρουσιάστηκε σε συνέδριο με θέμα «Δημόσια Έργα: μελετάμε το παρόν, χτίζουμε το μέλλον», 19-21 Απριλίου 2005, ΤΕΕ, Αθήνα
27. Τροβά, Ε., Σκουρής, Π., (2009) *Το Κοινοτικό Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα
28. Χρηστάκος, Ε., Καλφακάκου, Γ., (2005), «Οι εμπειρίες από την κατασκευή έργων με συνεργασία ιδιωτικού και δημοσίου τομέα στον ελληνικό χώρο. Προτάσεις για την εξέλιξη και βελτίωσή τους», παρουσιάστηκε στο 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οδοποιίας, 18-20 Μαΐου 2005, Βόλος

ΞΕΝΗ

29. European Commission, Eurostat, (2004), “Long term contracts between government units and non-government partners (Public-Private Partnerships), Methods and Nomenclatures”
Διαθέσιμο σε http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-BE-04-004/EN/KS-BE-04-004-EN.PDF (τελευταία επίσκεψη 30.11.2009)
30. Woodward, D., (1995) “Use of sensitivity analysis in build-own-operate-transfer project evaluation”, *INTERNATIONAL JOURNAL OF PROJECT MANAGEMENT*, **13**(4), pp. 239-246
31. Tiong, L.K., Yeo, K.T., McCarthy, S.C.,(1992), “Critical factors in winning BOT contracts”, *JOURNAL OF CONSTRUCTION ENGINEERING AND MANAGEMENT*, **118**(2), pp. 217-228

32. Kelly, S.E., Haskins, S., Reiter, P., (1998), “Implementing a DBO project”, *JOURNAL AMERICAN WATER WORKS ASSOCIATION*, **90**(6), pp. 34-46

33. European Commission, Directorate-General Regional Policy, (2004), “Resource book on PPP case studies”, Brussels

Διαθέσιμο σε

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/guides/pppguide.htm

(τελευταία επίσκεψη 31.3.2009)

34. Eurostat, February 2004, 18/2004 “New decision of Eurostat on deficit and debt, Treatment of public-private partnerships”, Luxemburg

Διαθέσιμο σε:

<http://europa.eu.int/comm/eurostat> (τελευταία επίσκεψη 30.11.2009)

35. European Commission, Eurostat, (2004) “Budget scoring and accounting for PPPs, The Eurostat Approach (ESA 95)”

Διαθέσιμο σε:

<http://europa.eu.int/comm/eurostat> (τελευταία επίσκεψη 19.10.2009)

36. European Commission, Directorate-General Regional Policy, (2003), “Guidelines for successful Public-Private-Partnerships”, Brussels

Διαθέσιμο σε:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/guides/PPPguide.htm

(Τελευταία επίσκεψη 28.12.2009)

37. European Public-Private Partnership Center (EPPPC), (2007), “Novelty and opportunities in the Greek PPP market”, Hellenic Republic, Ministry of economy and finance,

Διαθέσιμο σε <http://www.epppc.hu/documents/cikke635infomemonovember2007.pdf>

(τελευταία επίσκεψη 28.12.2009)

ΔΙΑΔΙΚΥΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

38. Τσαμπούλας, Δ., (2003) «Συγκοινωνιακά Έργα με Σύμβαση Παραχώρησης στην Ελλάδα», *Τεχνικά Χρονικά*, Ιούλιος-Αύγουστος 2003, τευχ.1, σελ 35-59

διαθέσιμο στη URL:<http://library.tee.gr/digital/> (τελευταία επίσκεψη την 30.11.2009)

39. Νικολάου, Ε., Σκουρή, Π., Τροβά., Ε., (2007) «Το Π.Δ. 60/2007, Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK, περί

συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών»

διαθέσιμο στη URL:<http://www.scribd.com/doc/904103/-200418> (τελευταία επίσκεψη την 28.12.2009)

40. Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΕΓΣΔΙΤ), (2009)

διαθέσιμο στη URL:<http://www.sdit.mnec.gr/el/infopoint/faqs/> (τελευταία επίσκεψη την 19.10.2009)

41. Χατζηγιάννη, Μ., (2007), «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, μελέτη περίπτωσης : Υποθαλάσσια αρτηρία Θεσσαλονίκης», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, διαθέσιμο σε URL:<http://estia.hua.gr:8080/dspace/handle/123456789/193> (τελευταία επίσκεψη 28.12.2009)

42. European Investment Bank (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων-ΕΤΕπ), (2009), διαθέσιμο στη URL:<http://www.eib.org> (τελευταία επίσκεψη 28.12.2009)

43. Pricewaterhousecoopers (PWC), (2009), διαθέσιμο σε URL:<http://www.pwc.com/gx/en/government-infrastructure/delivering-ppp-romise.jhtml>

44. Υπουργείο Εσωτερικών, Θησέας-ΣΔΙΤ, (2009), διαθέσιμο σε <http://websdit.ypes.gr/index.php> (τελευταία επίσκεψη 10.1.2010)

45. Omonira-Oyekanmi, R., (2008), “New Kid on the block”, PPP Bulletin, τεύχος 13, έκδοση 1^η,

διαθέσιμο σε URL:<http://www.sdit.mnec.gr/el/press> (τελευταία επίσκεψη 19.10.2009)

46. HM, Treasury, (2005), Value for money appraisal guidance , London

Διαθέσιμο σε URL:<http://hm-treasury.gov.uk/documents/>

(τελευταία επίσκεψη 30.11.2009)

NOMΟΘΕΤΙΚΑ - ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

47. Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23/Α΄) *Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων*

48. Ν. 3669/2008 (ΦΕΚ 116/Α΄) *Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων(ΚΚΔΕ)*

49. Ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42/Α΄) *Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις.*

50. Ν. 3389/2005 (ΦΕΚ 232/Α΄) *Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.*

51. Ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212/Α') *Αποκρατικοποίηση επιχειρήσεων του Δημοσίου και άλλες διατάξεις.*

52. Ερμηνευτική ανακοίνωση από 12.4.2000 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο (2000/C121/02)

53. Υπ' αριθμ. 239/2002 *Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του κράτους*

54. Ν. 717/1977 (ΦΕΚ 295/Α) *Περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών*

55. Π.Δ. 166/1996 (ΦΕΚ 125/Α') *Σύσταση Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, καθορισμός των αρμοδιοτήτων της και τροποποίηση και συμπλήρωση των Π.Δ. 69/1988 και 91/1991.*

56. Ερμηνευτική ανακοίνωση από 5.2.2008 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων παραχώρησης στις Θεσμοθετημένες Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Φορέα (ΘΣΔΙΤ) (C(2007)6661)

57. Γνωμοδότηση της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού προς την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης (2006/2043 (INI))

58. Πράσινο Βιβλίο τελικό από 30.4.2004 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις Συμπράξεις του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα και το Κοινοτικό Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων και των Συμβάσεων παραχώρησης (COM(2004)327)

59. Αιτιολογική Έκθεση από 3.8.2005 στο σχέδιο νόμου «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα» της Διπλουργικής Επιτροπής

60. Απόφαση από 25.1.2006 της 1^{ης} Διπλουργικής Επιτροπής ΣΔΙΤ

61. Ανακοίνωση από 15.11.2005 της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών, σχετικά με τις ΣΔΙΤ και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης COM(2005), 569 τελικό

62. Γνωμοδότηση από 12.10.2006 της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή

Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης (2007/C51/05)

63. Ψήφισμα από 26.10.2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης (2006/2043(INI))

64. Γνωμοδότηση από 22.9.2005 της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ) με θέμα «*Ο ρόλος της ΕΤΕ στις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) και ο αντίκτυπος στην προβληματική της ανάπτυξης*» (2005/C 234/12)

65. Γνωμοδότηση από 13.3.2008 της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ) για την «*Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου 48 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταιριών και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες*» (2009/C 204/07)

66. Απόφαση 1874/1993 του Συμβουλίου της Επικρατείας

67. Απόφαση 204/1994 του Συμβουλίου της Επικρατείας

68. Απόφαση 77/2005 (επί αναστολών) του Συμβουλίου της Επικρατείας

69. Οδηγία 2004/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «*περί του συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών*

70. Ν.2362/1995 (ΦΕΚ 247/Α΄) *Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ

Α. (σύμφωνα με τον ν. 1418/1984, την οδηγία 2004/18/ΕΚ)

Έργο: κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή επισκευή ή συντήρηση και η οικονομικά ή τεχνικά αυτοτελής λειτουργία, καθώς και κάθε σχετική ερευνητική εργασία που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση (ν.1418/1984)

Εργοδότης ή Κύριος του Έργου: το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο

Φορέας κατασκευής του έργου: η αρμόδια Αρχή ή Υπηρεσία που έχει την ευθύνη παραγωγής του έργου

Ανάδοχος εργολήπτης ή ανάδοχος: η εργοληπτική επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί με σύμβαση η κατασκευή του έργου

Σύμβαση: η γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη ή του φορέα κατασκευής του έργου και του αναδόχου για την κατασκευή του έργου, καθώς και όλα τα σχετικά τεύχη, σχέδια και προδιαγραφές

Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία: τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου

Προϊσταμένη Αρχή ή Εποπτεύουσα Αρχή : η Αρχή ή Υπηρεσία ή όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του και ιδίως αποφασίζει για κάθε μεταβολή των όρων της σύμβασης ή άλλων στοιχείων αυτής όπου αυτό ορίζεται από το νόμο αυτόν και τα π.δ/τα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.

Τεχνικό Συμβούλιο: το συλλογικό όργανο του φορέα κατασκευής του έργου το οποίο γνωμοδοτεί στα θέματα που ορίζει ο νόμος αυτός και τα π.δ/τα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του

Δημόσιες συμβάσεις: συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών (οδηγία)2004/18

Δημόσιες συμβάσεις έργων: δημόσιες συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση, εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 2004/18/ΕΚ

ή ενός έργου, είτε ακόμη την πραγματοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς οριζόμενες από την αναθέτουσα αρχή ανάγκες

Δημόσιες συμβάσεις προμηθειών: δημόσιες συμβάσεις, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων.

Σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων: είναι μια σύμβαση η οποία παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με μια δημόσια σύμβαση έργων, εκτός από το γεγονός ότι το εργολαβικό αντάλλαγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου είτε στο δικαίωμα αυτό, σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής.

Συμφωνία-πλαίσιο: μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά στις τιμές και, ενδεχομένως, τις προβλεπόμενες ποσότητες

Δυναμικό σύστημα αγορών: είναι μια καθ' ολοκληρίαν ηλεκτρονική διαδικασία για αγορές τρέχουσας χρήσης, της οποίας τα γενικά διαθέσιμα στην αγορά χαρακτηριστικά ικανοποιούν τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής και είναι περιορισμένη χρονικά και ανοικτή καθ' όλη τη διάρκειά της σε κάθε οικονομικό φορέα, ο οποίος πληροί τα κριτήρια επιλογής και έχει υποβάλει ενδεικτική προσφορά σύμφωνη προς τη συγγραφή υποχρεώσεων.

Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός: μια επαναληπτική διαδικασία που βασίζεται σε έναν ηλεκτρονικό μηχανισμό παρουσίασης νέων, μειωμένων τιμών ή/και νέων αξιών, όσον αφορά ορισμένα στοιχεία των προσφορών και η οποία διεξάγεται έπειτα από προκαταρκτική πλήρη αξιολόγηση των προσφορών, επιτρέποντας την ταξινόμησή τους με βάση αυτόματες μεθόδους αξιολόγησης.

Εργολήπτης, προμηθευτής και πάροχος υπηρεσιών: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή φορέας του δημοσίου, ή κοινοπραξία αυτών των προσώπων ή/και οργανισμών, που προσφέρει αντιστοίχως την εκτέλεση εργασιών ή/και έργων, την προμήθεια προϊόντων ή τη παροχή υπηρεσιών στην αγορά.

Αναθέτουσες αρχές: το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μίας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Οργανισμός δημοσίου δικαίου: κάθε οργανισμός: α) ο οποίος έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν εμπίπτουν

στον βιομηχανικό ή εμπορικό τομέα β) ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα, και γ) η δραστηριότητα του οποίου χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή η διαχείριση του οποίου υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς, ή του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών του διοικητικού, του διευθυντικού ή του εποπτικού συμβουλίου, διορίζεται από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Ανοικτές διαδικασίες: οι διαδικασίες, στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά.

Κλειστές διαδικασίες: οι διαδικασίες, στις οποίες κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, αλλά στο πλαίσιο των οποίων μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλλουν προσφορά.

Ανταγωνιστικός διάλογος: η διαδικασία, στην οποία κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει και στην οποία η αναθέτουσα αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν γίνει δεκτοί στη διαδικασία αυτή, προκειμένου να βρεθούν μία ή περισσότερες λύσεις που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της, και βάσει της οποίας ή των οποίων οι υποψήφιοι που επελέγησαν καλούνται να υποβάλλουν προσφορά.

B. (σύμφωνα με τον ν. 3389/2005)

Αναθέτουσα Αρχή: ο Δημόσιος Φορέας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 3389/2005 ο οποίος προκηρύσσει διαγωνισμό για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα με τον οποίο θα συνάψει Σύμβαση Σύμπραξης για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών.

Διαδικασίες Ανάθεσης: οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τις Αναθέτουσες Αρχές για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα ο οποίος θα αναλάβει την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών με Σύμβαση Σύμπραξης Έργου ή Υπηρεσιών. Οι Διαδικασίες Ανάθεσης περιλαμβάνουν τη Διαδικασία Ανοικτού Τύπου, Κλειστού Τύπου, Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης.

Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου: οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να υποβάλει Προσφορά εφόσον συγκεντρώνει τα προσόντα και τις ικανότητες που προβλέπει η Προκήρυξη.

Διαδικασίες Κλειστού Τύπου: οι διαδικασίες στις οποίες κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, προσφορά όμως μπορούν να υποβάλουν από αυτούς εκείνοι μόνον οι Ιδιωτικοί Φορείς που έχουν προσκληθεί από την Αναθέτουσα Αρχή.

Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου: οι διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων:

- κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει
- η Αναθέτουσα Αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν επιλεγεί για να εντοπίσει την προσφορότερη ή τις προσφορότερες λύση ή λύσεις για την ικανοποίηση των αναγκών της, και
- οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν προσφορά με βάση τις λύσεις που κρίθηκαν προσφορότερες.

Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης: οι διαδικασίες κατά τις οποίες οι Αναθέτουσες Αρχές διαβουλεύονται με τους Ιδιωτικούς Φορείς της επιλογής τους και διαπραγματεύονται απευθείας τους όρους των Συμβάσεων που θα συναφθούν με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

Έργο: το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να πληροί αυτό καθαυτό μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία.

Ιδιαίτερα Πολύπλοκη Σύμβαση: νοείται κάθε σύμβαση της οποίας οι βασικές παράμετροι (τεχνικές, χρηματοοικονομικές, λειτουργικές, νομικές και άλλες) δεν μπορούν αντικειμενικά να προσδιορισθούν εξ αρχής από την Αναθέτουσα Αρχή.

Μικτή Σύμβαση: κάθε σύμβαση της οποίας το αντικείμενο δεν αφορά αποκλειστικά την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών αλλά περιλαμβάνει στοιχεία και από τις δύο προαναφερόμενες δραστηριότητες.

Προκήρυξη ή Προκήρυξη Διαγωνισμού: το έγγραφο με το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή:

- περιγράφει το αντικείμενο της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει και, ενδεχομένως, συγκεκριμένους ουσιώδεις όρους αυτής,
- περιγράφει το εκτιμώμενο συμβατικό αντάλλαγμα ή το εκτιμώμενο αντίτιμο παροχής υπηρεσιών, εφόσον είναι αντικειμενικά δυνατός ο προσδιορισμός τους,
- αναφέρει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Αναθέτουσας Αρχής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις και δικαιώματα των οποίων μπορεί να κάνει χρήση, όπως δικαίωμα περιορισμού Υποψηφίων, δικαίωμα να ζητά διευκρινίσεις και συμπληρώσεις,
- αναφέρει τις εφαρμοστέες στη Διαδικασία Ανάθεσης νομοθετικές διατάξεις,

- καθορίζει τα προσόντα και τις ικανότητες που πρέπει να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι και
- προσδιορίζει τους άλλους λοιπούς όρους που θα ισχύσουν κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης, καθώς και τα παραρτήματα αυτού.

Προσφέρων: νοείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας που έχει υποβάλει Προσφορά στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης. Προσφέρων μπορεί να είναι κάθε κατ' επάγγελμα εργολήπτης ή πάροχος υπηρεσιών και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με αντικείμενο δραστηριότητας που περιλαμβάνει το αντικείμενο στο οποίο αφορά το προς εκτέλεση έργο ή υπηρεσία, εφόσον εκτελεί τα αντίστοιχα έργα ή παρέχει τις ζητούμενες υπηρεσίες στην ελεύθερη αγορά.

Προσφορά: το σύνολο των οικονομικών, τεχνικών, χρηματοδοτικών και άλλων προτάσεων που υποβάλλουν οι Υποψήφιοι για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης, κατόπιν πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αυτή έχει θέσει με την Προκήρυξη και τα παραρτήματα της και τα τυχόν άλλα έγγραφα της Διαδικασίας Ανάθεσης.

Συμβάσεις: οι Μικτές Συμβάσεις, οι Συμβάσεις Έργων και οι Συμβάσεις Υπηρεσιών. Συμβάσεις Έργου: οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση, εργασιών που αφορούν στην εκτέλεση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις οριζόμενες από την Αναθέτουσα Αρχή ανάγκες.

Συμβάσεις Υπηρεσιών: οι συμβάσεις, πλην των Συμβάσεων Έργων, που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών οποιασδήποτε φύσης.

Υποψήφιος: κάθε Ιδιωτικός Φορέας (ή οι ενώσεις ή κοινοπραξίες Ιδιωτικών Φορέων) που συμμετέχει σε Διαδικασία Ανάθεσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Α) ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ

1. Ν. 3389/2005 (ΦΕΚ 232/Α΄) *Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα*
2. Ν. 3483/2006 (ΦΕΚ 169 Α΄) *Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων για τη χρηματοδοτική μίσθωση, διατάξεις περί δημοσίων εσόδων και άλλες ρυθμίσεις – (ιδίως άρθρο 16 παρ. 1)*
3. Πράσινο βιβλίο (Green Paper) της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, COM (2004) 327, *σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης*
4. Ανακοίνωση (Communication) της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, COM (2005) 569, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών *σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης*
5. Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «*περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών*»
6. Οδηγία 2004/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «*περί του συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών*»
7. Π.Δ.59/2007 (ΦΕΚ 63/Α΄): Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ "*περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών*", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε
8. Π.Δ.60/2007 (ΦΕΚ 64/Α΄): Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ "*περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών*" όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005

9. Υ.Α Β1/7/10345/1600 /2009 (ΦΕΚ 1935/Β' / 8.9.2009): Κανόνες για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) και της επένδυσης των αποθεματικών αυτών σε ακίνητα (ιδίως άρθρο 6 παρ.3)
10. Ανακοίνωση από 28.10.2009 (COM (2009)479 τελικό) της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών Σύμπραξη δημόσιου - ιδιωτικού τομέα για το Μελλοντικό Ίντερνετ (Διαδίκτυο)
11. Ερμηνευτική ανακοίνωση (C(2007)6661 από 5.2.2008 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων παραχώρησης στις Θεσμοθετημένες Σύμπραξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Φορέα (ΘΣΔΙΤ)
12. Γνωμοδότηση (2006/2043 (INI) της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού προς την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών σχετικά με τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης

B) ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Ν 1418/1984 (ΦΕΚ 23/Α') Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων
2. Ν.3669/2008 (ΦΕΚ 116/Α'/18.6.2008) Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων.
3. Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α') Νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (ιδίως άρθρα 208 και επ.)
4. Ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178 Α') Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημόσιων έργων, κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία 89/665 Ε.Ο.Κ.»
5. Ν. 2854/2000 (ΦΕΚ 243 Α') Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών σύμφωνα με την οδηγία 92/13/ΕΟΚ και άλλες διατάξεις.
6. Ν. 3316/2005 (42 Α') Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις.
7. Π.Δ. 171/1987 (ΦΕΚ 184/Α') Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές

ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και άλλες σχετικές διατάξεις

8. Π.Δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223/Α΄) Κατασκευή δημοσίων έργων

9. Π.Δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279/Α΄) Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/Ε.Ο.Κ., όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε.

10. Ερμηνευτική ανακοίνωση από 12.4.2000 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο

11. Οδηγία 93/37/ΕΟΚ της 14ης Ιουνίου 1993 περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων

11. Ν. 3316/2005 (42 Α΄) Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις

12. Οδηγία 93/38/ΕΟΚ της 14ης Ιουνίου 1993 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών

13. Οδηγία 97/52/ΕΚ της 13.10.1997 περί τροποποίησης των οδηγιών 92/50/ΕΟΚ, 93/36/ΕΟΚ και 93/27/ΕΟΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, συμβάσεων δημοσίων προμηθειών και συμβάσεων δημοσίων έργων

14. Οδηγία 92/50/ΕΟΚ της 18.6.1992 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών

15. Ν. 717/1977 (ΦΕΚ 295/Α) Περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπόνησεως μελετών

16. Π.Δ. 23/1993 (ΦΕΚ.....) περί προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις των οδηγιών 1971/304, 1971/305, 1978/669, 1989/440, 1989/665 της ΕΟΚ

18. Ν 3263/2004 (179/Α΄) «Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

1. Υπ' αριθμ. 239/2002 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του κράτους

2. Υπ' αριθμ. 105/2006 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Πηγή: Διαδικτυακός τόπος ΕΓΣΔΙΤ:

http://www.sdit.mnec.gr/el/tenders/sdit_tenders/diagonismoi/diag0009.html)

23.03.2009

Προκήρυξη Διαγωνισμού για τη Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή και Τεχνική Διαχείριση Κτιριακού Συγκροτήματος Διοικητικού Πάρκου Αλεξανδρούπολης με Σ.Δ.Ι.Τ.

Αναθέτουσα Αρχή : Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου

Προθεσμία Υποβολής : 28.05.2009

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

«ΜΕΛΕΤΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΜΕ Σ.Δ.Ι.Τ.»

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ.

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση Αναθέτουσας Αρχής:

Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ροδόπης - Έβρου.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.

2. Ονομασία, που δόθηκε στη σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή.

«Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή και Τεχνική Διαχείριση Κτιριακού Συγκροτήματος Διοικητικού Πάρκου Αλεξανδρούπολης με Σ.Δ.Ι.Τ.».

3. Σύντομη περιγραφή της σύμβασης.

Το αντικείμενο της παρούσας Σύμπραξης αφορά στη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, τεχνική διαχείριση (ενδεικτικά αναφέρεται η επιθεώρηση, ο καθαρισμός, η φύλαξη και η συντήρηση), εκμετάλλευση περιορισμένων εμπορικών χώρων, και ασφάλιση κτιριακού συγκροτήματος διοικητικού πάρκου στην Αλεξανδρούπολη με Σ.Δ.Ι.Τ. (η «Σύμπραξη» ή το «Έργο»). Λεπτομερέστερη περιγραφή του Έργου επισυνάπτεται στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση -. Το Έργο, υπήχθη, σύμφωνα με την από 02.08.2007 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα στις διατάξεις του Ν. 3389/2005. Όλες οι κτιριακές υποδομές που αφορούν στην παρούσα Σύμπραξη θα κατασκευαστούν σε ακίνητα, των οποίων η παραχώρηση -κατά κυριότητα ή κατά χρήση- έχει ολοκληρωθεί ή πρόκειται άμεσα να ολοκληρωθεί. Η

Περιφέρεια Ηπείρου θα χρησιμοποιήσει τις κτιριακές υποδομές για τη στέγασή των υπηρεσιών της, καθώς και άλλων δημόσιων υπηρεσιών, και θα καταβάλλει, μετά την έναρξη λειτουργίας των εν λόγω κτιριακών υποδομών, περιοδικές πληρωμές διαθεσιμότητας μέχρι τη λήξη της Σύμβασης Σύμπραξης, στην Ανώνυμη Εταιρεία Ειδικού Σκοπού που υποχρεούται κατά τον Ν. 3389/2005 να συστήσει ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης που θα επιλεγεί με βάση την παρούσα διαδικασία.

Ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης, που τελικά θα επιλεγεί, θα αναλάβει:

- τη σύνταξη του συνόλου των απαραίτητων μελετών που θα υποβληθούν κατά την εκτέλεση της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και το σύνολο των ενεργειών και δράσεων για τη σύνταξη των εγγράφων που απαιτούνται για να διασφαλισθεί η έγκαιρη έκδοση του συνόλου των αδειοδοτήσεων και των εγκρίσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για την κατασκευή, πλήρη αποπεράτωση, λειτουργία, συντήρηση και τεχνική διαχείριση του Έργου,
- το σύνολο των εργασιών κατασκευής των κτιριακών υποδομών και εγκαταστάσεων του Έργου και εν γένει την πλήρη ολοκλήρωση του συνόλου του τεχνικού αντικείμενου του Έργου, όπως θα αναφερθεί αναλυτικά στη Β' Φάση του Διαγωνισμού, προκειμένου οι άνω υποδομές, εγκαταστάσεις και χώροι να είναι πλήρως λειτουργικοί και διαθέσιμοι για τον σκοπό που προορίζονται,
- τη χρηματοδότηση του Έργου με ίδια ή / και δανειακά κεφάλαια,
- την τεχνική διαχείριση και συντήρηση καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης, η οποία συνίσταται, ιδίως, στην επιθεώρηση, τη συνήθη, την προληπτική και τη διορθωτική συντήρηση, τη βαριά συντήρηση (life cycle cost), την τεχνική λειτουργία, την καθημερινή τεχνική διαχείριση και επιστασία για την ετοιμότητα σε θέση και ικανότητα για λειτουργία των εγκαταστάσεων και συστημάτων των κτιριακών υποδομών και του περιβάλλοντος χώρου, όπως αυτά θα αναφέρονται αναλυτικά στη Β' Φάση του Διαγωνισμού, ούτως ώστε το Έργο να είναι απολύτως κατάλληλο και διαθέσιμο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις διαθεσιμότητας και τις προδιαγραφές, που θα οριστούν στη Β' Φάση του Διαγωνισμού, στην τεχνική διαχείριση και συντήρηση περιλαμβάνεται η περιοδική ανανέωση τμημάτων στοιχείων και εξαρτημάτων του εξοπλισμού, όπως αυτά ειδικότερα θα ορισθούν στη Β' φάση του Διαγωνισμού,
- την ασφάλιση των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων και συστημάτων των υποδομών που αποτελούν αντικείμενο της Σύμβασης Σύμπραξης, τόσο κατά την περίοδο μελέτης και κατασκευής του Έργου, όσο και κατά την περίοδο λειτουργίας του,

- την εκμετάλλευση περιορισμένων εμπορικών χώρων, όπως οι τελευταίοι θα προσδιορισθούν στη Β' Φάση του Διαγωνισμού, κατά την απόλυτη κρίση της Αναθέτουσας Αρχής.

4. Αποδοχή ή απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.

Απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.

5. Συνολική ποσότητα ή έκταση.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των πληρωμών διαθεσιμότητας του έργου, που θα καταβληθούν στον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης ενδεικτικά εκτιμάται στο ποσό των 26.400.000 Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α.

6. Διάρκεια της σύμβασης.

Είκοσι έξι (26) έτη από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύμπραξης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.

7. Παροχή ασφάλειας και απαιτούμενες εγγυήσεις.

Δεν απαιτείται η παροχή εγγυήσεων για την κατάθεση αιτήσεως εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Η εγγύηση συμμετοχής στη Β' Φάση του διαγωνισμού, καθώς και οι λοιπές εγγυήσεις θα καθοριστούν στην Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Β' Φάση.

8. Κύριοι όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή/και αναφορά στις εφαρμοζόμενες συναφείς διατάξεις.

Η χρηματοδότηση της κατασκευής του έργου θα γίνει με ίδια και δανειακά κεφάλαια του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης. Το Έργο θα εκτελεστεί σύμφωνα με τον Ν. 3389/2005, όπως ισχύει, το Π.Δ. 60/2007, καθώς και τους όρους της σχετικής Σύμβασης Σύμπραξης που θα υπογραφεί. Θα προβλέπεται η καταβολή πληρωμών διαθεσιμότητας. Οι πληρωμές διαθεσιμότητας θα είναι συνδεδεμένες με την τήρηση των προδιαγραφών αποτελέσματος, που θα περιλαμβάνονται στα τεύχη της Β' Φάσης του Διαγωνισμού.

9. Νομική μορφή που πρέπει να έχει ο όμιλος οικονομικών φορέων, στον οποίο θα ανατεθεί η σύμβαση.

Ανώνυμη Εταιρία Ειδικού Σκοπού, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ 4 του Ν. 3389/2005.

Ιδρυτές - αρχικοί μέτοχοι της ΑΕΕΣ θα είναι αποκλειστικά ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης ή τα μέλη αυτού, σε περίπτωση ένωσης προσώπων, κατά το λόγο (ποσοστό) συμμετοχής τους στο σχήμα του Υποψηφίου.

10. Πρόσθετες πληροφορίες.

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί και η σύμβαση θα ανατεθεί και θα εκτελεστεί σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις του Ν. 3389/2005, της Οδηγίας 2004/18/EK, του Π.Δ. 60/2007, της Οδηγίας 89/665/EK, του Ν. 2522/1997, του Π.Δ. 774/1980, όπως ισχύει και του Ν.

3310/2005.

11. Δικαιούμενοι συμμετοχής.

Στο Διαγωνισμό δικαιούνται να συμμετάσχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αυτοτελώς ή σε ένωση προσώπων, οι οποίες δεν υποχρεούνται να έχουν ορισμένη νομική μορφή εφόσον:

(α) τα ίδια ή τα Μέλη τους προέρχονται από χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή από Κράτη, που έχουν υπογράψει διμερείς συμφωνίες ή συμφωνίες σύνδεσης με την Ε.Ε. ή έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) και
(β) διαθέτουν τα ελάχιστα προσόντα χρηματοοικονομικής επάρκειας, πιστοληπτικής ικανότητας και τεχνικής ικανότητας που τίθενται στην Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α΄ Φάση - Υποβολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

Για τη σύναψη της Σύμβασης Σύμπραξης, απαιτείται η σύσταση, από τον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης που θα επιλεγεί, Ανώνυμης Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ("ΑΕΕΣ"), η οποία θα συμβληθεί με την Αναθέτουσα Αρχή, με αποκλειστικό σκοπό την υλοποίηση του αντικείμενου της Σύμβασης Σύμπραξης, η οποία θα έχει μόνο ιδρυτή μέτοχο τον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης και, σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα έχει ιδρυτές μετόχους τα Μέλη του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης κατά τα ποσοστά συμμετοχής τους, όπως αυτά θα έχουν δηλωθεί κατά το Διαγωνισμό. Περαιτέρω, η ΑΕΕΣ θα δύναται να συμβληθεί, μεταξύ άλλων:

- για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών, με τους μελετητές που δηλώθηκαν ότι θα εκπονήσουν τις μελέτες αυτές, ανεξάρτητα εάν αυτοί συμμετέχουν στον ΙΦΣ και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ, ή συνεργάζονται μαζί του,
- για την κατασκευή του Έργου, με τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δηλώθηκαν ότι θα αναλάβουν το κατασκευαστικό αντικείμενο του Έργου, και κατά τα δηλωθέντα ποσοστά, ανεξάρτητα εάν αυτές συμμετέχουν στον ΙΦΣ και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ ή συνεργάζονται μαζί του. Οι παραπάνω εργοληπτικές επιχειρήσεις δεν μπορούν, επί ποινή αποκλεισμού του Υποψηφίου / Διαγωνιζομένου, να υπερβαίνουν τις τέσσερις (4),
- για την τεχνική διαχείριση και συντήρηση των κτιριακών και λοιπών υποδομών του Έργου που αποτελούν αντικείμενο της Σύμπραξης, με τις επιχειρήσεις που δηλώθηκαν ότι θα παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές, και κατά τα δηλωθέντα ποσοστά, ανεξάρτητα εάν αυτές συμμετέχουν στον ΙΦΣ και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ ή συνεργάζονται μαζί του. Οι παραπάνω επιχειρήσεις δεν μπορούν, επίσης, επί ποινή αποκλεισμού του Υποψηφίου / Διαγωνιζομένου, να υπερβαίνουν τις τρεις (3).
Οι ως άνω συμβάσεις θα εγκρίνονται από την Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με όσα

θα ορίζονται ειδικότερα στη Διακήρυξη Β' Φάσης και στα λοιπά τεύχη που θα τη συνοδεύουν.

Ελάχιστα προσόντα συμμετοχής Υποψηφίου:

(1) Χρηματοοικονομική Επάρκεια και Πιστοληπτική ικανότητα Υποψηφίου

Ο Υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει τα ελάχιστα προσόντα χρηματοοικονομικής επάρκειας και πιστοληπτικής ικανότητας ως ακολούθως:

(α) Ο μέσος όρος των Αποτελεσμάτων Προ Φόρων των Τριών Τελευταίων Χρήσεων να είναι θετικός. Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των Αποτελεσμάτων Προ Φόρων εκάστου Μέλους του Υποψηφίου με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(β) Ο μέσος όρος των Δανειακών Κεφαλαίων προς το μέσο όρο των Ιδίων Κεφαλαίων των Τριών Τελευταίων Χρήσεων να είναι μικρότερος από δύο (2). Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των δανειακών κεφαλαίων προς το σταθμισμένο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων εκάστου Μέλους του Υποψηφίου με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(γ) Ο μέσος όρος των Ιδίων Κεφαλαίων των Τριών Τελευταίων Χρήσεων να είναι άνω των 3.000.000 ευρώ. Περίπτωση Ένωσης Προσώπων θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των ιδίων κεφαλαίων εκάστου Μέλους του Υποψηφίου με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(δ) Δανειοληπτική ικανότητα για την υλοποίηση του Έργου, αποδεικνυόμενη με την υποβολή επιστολής χρηματοδοτικής Υποστήριξης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος με πιστοληπτική διαβάθμιση τουλάχιστον Baa3 της κλίμακας Moodys ή BBB- της κλίμακας Standard & Poor's ή αντίστοιχο της εταιρείας Fitch.

(2) Τεχνική Ικανότητα Υποψηφίου

(α) Για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών:

Εφ' όσον πρόκειται περί Ελλήνων μελετητών, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στα Ελληνικά Μητρώα Μελετητών ή Γραφείων / Εταιρειών Μελετών, που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ Γ της οδηγίας 2004/18/EK και να διαθέτουν τα κατωτέρω μελετητικά πτυχία:

(i) Δ τάξης και άνω στην κατηγορία 6 «Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων»

(ii) Δ τάξης και άνω στην κατηγορία 8 «Στατικές μελέτες» και

(iii) Δ τάξης και άνω στην κατηγορία 9 «H/M μελέτες».

Εφ' όσον πρόκειται για μελετητές που προέρχονται από κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή κράτη που έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε), που τηρούν αντίστοιχα μητρώα με τα ανωτέρω, να είναι εγγεγραμμένοι σε τάξεις και κατηγορίες μελετών αντίστοιχες με τις ανωτέρω.

Εφ' όσον πρόκειται για μελετητές που προέρχονται από κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή

κράτη που έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), που δεν τηρούν μητρώα των προηγούμενων παραγράφων και είναι εγγεγραμμένοι σε επαγγελματικά / εμπορικά μητρώα του κράτους εγκατάστασής τους, να διαθέτουν γενική εμπειρία αντίστοιχη αυτής που απορρέει από την εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών-Εταιρειών / Γραφείων Μελετών, δηλαδή στελεχιακό δυναμικό με εμπειρία σε αντίστοιχες κατηγορίες μελετών, ως εξής :

(i) για την κατηγορία 6 «Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων», δυναμικό τουλάχιστον 7 μονάδων, εφ' όσον αυτό περιλαμβάνει ένα μελετητή 12ετούς εμπειρίας και ένα μελετητή δετούς εμπειρίας τουλάχιστον,

(ii) για την κατηγορία 8 «Στατικές μελέτες», δυναμικό τουλάχιστον 7 μονάδων, εφ' όσον αυτό περιλαμβάνει ένα μελετητή 12ετούς εμπειρίας και ένα μελετητή δετούς εμπειρίας τουλάχιστον,

(iii) για την κατηγορία 9 «Μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες», δυναμικό τουλάχιστον 7 μονάδων, εφ' όσον αυτό περιλαμβάνει ένα μελετητή 12ετούς εμπειρίας και ένα μελετητή δετούς εμπειρίας τουλάχιστον, και

Το δυναμικό των στελεχών των εταιρειών μελετών υπολογίζεται σε μονάδες ως εξής: α) μελετητής που έχει συμπληρώσει τετραετία από κτήση του διπλώματος: δυναμικό μίας (1) μονάδας, β) μελετητής που έχει συμπληρώσει οκταετία από κτήση του διπλώματος και έχει αποδεδειγμένη ανάλογη εμπειρία: δυναμικό δύο (2) μονάδων, γ) μελετητής που έχει συμπληρώσει δωδεκαετία από κτήση του διπλώματος και έχει αποδεδειγμένη ανάλογη εμπειρία: δυναμικό τριών (3) μονάδων.

(β) Για την κατασκευή του έργου :

(i) Εφόσον πρόκειται περί Ελληνικής εργοληπτικής επιχείρησης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, που τηρείται στη Γεν. Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΧ Α της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

Εφόσον πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης προερχόμενης από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει υπογράψει τη Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ Α της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, να είναι εγγεγραμμένη στους καταλόγους αυτούς.

Εφόσον πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης προερχόμενης από κράτος- μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει υπογράψει τη Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής σε επαγγελματικό / εμπορικό μητρώο του κράτους εγκατάστασής της, ή, εφ' όσον δεν εκδίδεται τέτοια, ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή

συμβολαιογράφου που να βεβαιώνει την αδυναμία έκδοσης της βεβαίωσης και την εγγραφή της στο μητρώο και, εάν στο συγκεκριμένο αυτό κράτος δεν προβλέπεται η έκδοση ένορκης βεβαίωσης, υπεύθυνη δήλωση.

(ii) Μέσο όρο κύκλου εργασιών για τις τρεις τελευταίες χρήσεις, τουλάχιστον, δέκα εκατομμύρια Ευρώ (10.000.000). Σε περίπτωση συμμετοχής περισσότερων εργοληπτικών επιχειρήσεων σε σύμπραξη ή κοινοπραξία, τα ανωτέρω ελάχιστα επίπεδα του μέσου όρου κύκλου εργασιών πρέπει να συντρέχει αθροιστικά στις δηλούμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις που θα αναλάβουν την κατασκευή του Έργου.

(iii) Κάθε εργοληπτική επιχείρηση και, σε περίπτωση συμμετοχής περισσότερων, τουλάχιστον μία από αυτές, οφείλει να έχει κατασκευάσει και περαιώσει ένα τουλάχιστον κτιριακό έργο (πλην αποθηκών και βιομηχανικών κτιρίων), συνολικού προϋπολογισμού κατασκευής τριών εκατομμυρίων Ευρώ (3.000.000), σε σημερινές τιμές, (περιλαμβανομένων των οικοδομικών και Η/Μ εργασιών, του κτιριακού αυτού έργου) ή/και συνολικής επιφάνειας τουλάχιστον 3.000 τ.μ. Η ημερομηνία περαίωσης του ανωτέρω έργου πρέπει να έχει λάβει χώρα εντός της τελευταίας πενταετίας πριν την υποβολή του φακέλου εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έναρξης κατασκευής του έργου.

(γ) Για την τεχνική διαχείριση των εγκαταστάσεων και τη συντήρηση του έργου και αναφορικά με κάθε ένα από τα πρόσωπα που θα αναλάβουν τα παραπάνω:

(i) θα πρέπει να έχουν ως καταστατικό σκοπό και αντικείμενο την παροχή οποιασδήποτε από τις παραπάνω υπηρεσίες και,

(ii) θα πρέπει τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα αυτά κατά την τελευταία τριετία πριν από την υποβολή του φακέλου εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό να έχει υπογράψει και να υλοποιεί ή να έχει περαιώσει μια σύμβαση ή ανανεούμενες συμβάσεις με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών τεχνικής διαχείρισης και συντήρησης κτιρίων (πλην αποθηκών και βιομηχανικών κτιρίων), με διάρκεια τουλάχιστον ενός (1) έτους. Στην επικαλούμενη σύμβαση, το αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες τεχνικής διαχείρισης θα πρέπει να ανέρχεται σε, τουλάχιστον, εκατό χιλιάδες Ευρώ (100.000) ετησίως, σε σημερινές τιμές, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, ή/και να αφορά σε κτιριακά έργα συνολικής επιφάνειας τουλάχιστον 2.000 τ.μ.

ΤΜΗΜΑ IV : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

12. Είδος διαδικασίας.

Κλειστή διαδικασία.

13. Περιορισμοί ως προς τον αριθμό των φορέων, που θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β΄ Φάση.

A) Προβλεπόμενος αριθμός φορέων.

Πέντε (5), υπό την επιφύλαξη ύπαρξης κατάλληλου αριθμού ικανών Υποψηφίων.

B) Αντικειμενικά κριτήρια για την επιλογή του περιορισμένου αριθμού υποψηφίων.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση -.

14. Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.

Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 3389/2005, το άρθρο 53 της Οδηγίας 2004/18/EK και το άρθρο 51 παρ. 1α του Π.Δ.

60/2007. Τα ειδικότερα κριτήρια θα αναφέρονται στη Προκήρυξη Β' Φάσης. Ιδιαίτερη, πάντως, βαρύτητα θα έχει το κριτήριο της τιμής.

15. Προθεσμία για την παραλαβή αιτήσεων για έγγραφα ή για την πρόσβαση σε έγγραφα.

Παραλαβή της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση έως και δέκα πέντε (15) ημερολογιακές ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος και υποβολή συμπληρωματικών ερωτήσεων και διευκρινίσεων μέχρι δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

16. Ονομασία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεμοιτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορεί να ζητείται η Προκήρυξη Προεπιλογής και περαιτέρω πληροφορίες.

Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ροδόπης - Έβρου. (17.

Κόστος για τη χορήγηση των εν λόγω εγγράφων.

Μηδέν.

18. Προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής.

28 Μαΐου 2009, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12.00, στα γραφεία του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Έβρου

19. Γλώσσα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην αίτηση συμμετοχής.

Ελληνική.

20. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην Επιτροπή.

23.03.2009

05.09.2008

**Προκήρυξη Διαγωνισμού για την υλοποίηση του Παιδιατρικού Νοσοκομείου
Θεσσαλονίκης - Τεχνική Διαχείριση αυτού και συναφείς υπηρεσίες.**

Αναθέτουσα Αρχή : ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε.

Προθεσμία Υποβολής : 21.11.2008

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΚΛΕΙΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
Α' ΦΑΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
«ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΣΔΙΤ»

ΤΜΗΜΑ I: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ.

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση
Αναθέτουσας Αρχής:

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΔΕΠΑΝΟΜ)
Α.Ε.,

ΤΜΗΜΑ II: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.

2. Ονομασία, που δόθηκε στη σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή.

«Υλοποίηση Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης - Τεχνική Διαχείριση αυτού και
συναφείς υπηρεσίες με ΣΔΙΤ»

3. Σύντομη περιγραφή της σύμβασης.

Το αντικείμενο της σύμβασης σύμπραξης αφορά: (α) στη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, τεχνική διαχείριση και παροχή των λοιπών υπηρεσιών που περιγράφονται στην παράγραφο 1.9 της παρούσας, του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης και (β) στη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και συντήρηση τεσσάρων κτιρίων, εκ των οποίων τα τρία θα έχουν επιφάνεια 600 τ.μ. έκαστο και θα λειτουργήσουν από το Δήμο Μίκρας ως πολιτιστικοί ή εμπορικοί χώροι, ενώ το τέταρτο θα έχει επιφάνεια 700 τ.μ. και θα λειτουργήσει από το Δήμο Μίκρας ως παιδικός σταθμός, με Σύμπραξη Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (εφεξής «Σύμπραξη» ή «Έργο»).

Η Σύμπραξη εντάσσεται στο πλαίσιο του προγράμματος της ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α.Ε. για τη δημιουργία σύγχρονων νοσοκομειακών μονάδων μέσω συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Το Παιδιατρικό Νοσοκομείο θα καταλαμβάνει δομημένη επιφάνεια περίπου 47.000,00 τ.μ.

και θα έχει δυναμικότητα 400 κλινών οι οποίες θα κατανέμονται στις παρακάτω βασικές νοσηλευτικές μονάδες:

- Παιδιατρικές νοσηλευτικές μονάδες δυναμικότητας 192 κλινών
- Χειρουργικές μονάδες δυναμικότητας 96 κλινών
- Ειδικές μονάδες θεραπείας δυναμικότητας 24 κλινών
- Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Αυξημένης Φροντίδας δυναμικότητας 63 κλινών
- Μονάδα βραχείας Νοσηλείας δυναμικότητας 25 κλινών

Λεπτομερέστερη περιγραφή του Έργου επισυνάπτεται στην Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Το Έργο υπήχθη, σύμφωνα με την από 1.3.2007 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα στις διατάξεις του Ν. 3389/2005.

Ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης θα αναλάβει:

- τη σύνταξη του συνόλου των μελετών που απαιτούνται κατά την εκτέλεση της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και την υλοποίηση του συνόλου των ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλισθεί η έγκαιρη έκδοση του συνόλου των αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για την υλοποίηση του Έργου.

- το σύνολο των εργασιών κατασκευής των κτιριακών υποδομών και των εγκαταστάσεων και συστημάτων αυτών, της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου αυτού και της σύνδεσης του Έργου με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας και εν γένει την ολοκλήρωση του συνόλου του τεχνικού αντικειμένου του Έργου, όπως θα αναφερθούν αναλυτικά στη Β' Φάση του Διαγωνισμού, προκειμένου οι υποδομές και χώροι του Έργου να είναι πλήρως διαθέσιμοι προς χρήση για το σκοπό που προορίζονται.

- την, καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης, διαθεσιμότητα, που συνίσταται στην εγκατάσταση, αντικατάσταση, συντήρηση, διαχείριση και εποπτεία της λειτουργίας (μη συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού αυτού) ιατρικού εξοπλισμού του Παιδιατρικού Νοσοκομείου, όπως θα περιγράφεται στα τεύχη της Β' Φάση του Διαγωνισμού.

- την, καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης, διαθεσιμότητα, που συνίσταται στην εγκατάσταση, αντικατάσταση, συντήρηση και διαχείριση ξενοδοχειακού εξοπλισμού του Παιδιατρικού Νοσοκομείου, όπως θα περιγράφεται στα τεύχη της Β' Φάση του Διαγωνισμού.

- την, καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης, διαθεσιμότητα, που συνίσταται στην

εγκατάσταση, αντικατάσταση, συντήρηση, διαχείριση μηχανογραφικού εξοπλισμού, ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, περιλαμβανομένων του απαραίτητου λογισμικού και εφαρμογών καθώς και συστημάτων τηλεπικοινωνίας του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, όπως θα περιγράφονται στα τεύχη της Β΄ Φάσης του Διαγωνισμού.

- την καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης τεχνική διαχείριση του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, η οποία συνίσταται, ιδίως, στην επιθεώρηση, την συνήθη, την προληπτική και τη διορθωτική συντήρηση, τη βαριά συντήρηση, τη καθημερινή τεχνική λειτουργία και επιστασία για την ετοιμότητα και ικανότητα για λειτουργία των εγκαταστάσεων και συστημάτων των κτιριακών υποδομών και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, σε υπηρεσίες καθαριότητας και απολύμανσης, διαθεσιμότητα ιματισμού και κλινοσκεπασμάτων, στη διαχείριση απορριμμάτων και νοσοκομειακών αποβλήτων, στη διαχείριση των υπηρεσιών Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, τη διαχείριση των χώρων στάθμευσης και της εσωτερικής κυκλοφορίας των οχημάτων εντός του οικοπέδου, ούτως ώστε το Παιδιατρικό Νοσοκομείο να είναι απολύτως κατάλληλο και διαθέσιμο προς χρήση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές οι οποίες θα καθορίζονται στα τεύχη της Β΄ Φάσης του Διαγωνισμού.

- την καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης καθημερινή σίτιση, η οποία θα περιλαμβάνει την παρασκευή εντός των εγκαταστάσεων του νοσοκομείου και διανομή όλων των γευμάτων του προσωπικού και των ασθενών του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, όπως θα καθορίζεται στα τεύχη της Β΄ Φάσης του Διαγωνισμού.

- τη καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης διαχείριση της αποθήκης υλικών (μη συμπεριλαμβανομένου του φαρμακείου του νοσοκομείου).

- την παροχή υπηρεσιών λογιστικής υποστήριξης του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με όσα θα οριστούν στη Β΄ Φάση του Διαγωνισμού.

- την εμπορική εκμετάλλευση περιορισμένων χώρων (ενδεικτικά αναφερομένων εσωτερικού κυλικείου, ανθοπωλείου, κλπ) του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Β΄ Φάση του Διαγωνισμού.

- την καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης φύλαξη και ασφάλεια των χώρων των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων, συστημάτων των υποδομών του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, όπως αυτή θα προσδιορίζεται στη Β΄ Φάση του Διαγωνισμού.

- την ασφάλιση των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων, συστημάτων των υποδομών του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, τόσο κατά τη φάση μελέτης και κατασκευής του, όσο και κατά τη φάση λειτουργίας του, όπως αυτή θα προσδιορίζεται στη Β' Φάση του Διαγωνισμού.

- τη συντήρηση των τεσσάρων κτιρίων, ως άνω, για περιορισμένο χρονικό διάστημα που θα προσδιορίζεται στη Β' Φάση του Διαγωνισμού.

- τη χρηματοδότηση του Έργου με ίδια ή / και δανειακά κεφάλαια.

Η ΔΕΠΑΝΟΜ ΑΕ θα καταβάλλει, μετά την έναρξη λειτουργίας του Παιδιατρικού Νοσοκομείου και μέχρι τη λήξη της Σύμπραξης, περιοδικές πληρωμές διαθεσιμότητας στην Ανώνυμη Εταιρεία Ειδικού Σκοπού που υποχρεούται κατά τον Ν. 3389/2005 να συστήσει ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης που θα επιλεγεί με βάση την παρούσα διαδικασία.

4. Αποδοχή ή απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.

Απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.

5. Συνολική ποσότητα ή έκταση.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των πληρωμών διαθεσιμότητας του έργου, που θα καταβληθούν στον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης ενδεικτικά εκτιμάται στο ποσό των 389.000.000 Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α..]

6. Διάρκεια της σύμβασης.

Τριάντα (30) έτη από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύμπραξης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.

7. Παροχή ασφάλειας και απαιτούμενες εγγυήσεις.

Δεν απαιτείται στην Φάση Α' η παροχή εγγυήσεων για την κατάθεση φακέλων εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η εγγύηση συμμετοχής στη Β' Φάση του διαγωνισμού, καθώς και οι λοιπές εγγυήσεις θα καθοριστούν στην Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Β' Φάση.

8. Κύριοι όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή/και αναφορά στις εφαρμοζόμενες συναφείς διατάξεις.

Το Έργο θα εκτελεστεί σύμφωνα με τον Ν. 3389/2005 και τους όρους της σχετικής

Σύμβασης Σύμπραξης που θα υπογραφεί. Η χρηματοδότηση της κατασκευής του έργου θα γίνει με ίδια και δανειακά κεφάλαια του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης. Θα προβλέπεται η καταβολή πληρωμών διαθεσιμότητας, οι οποίες θα είναι συνδεδεμένες με την τήρηση των κριτηρίων διαθεσιμότητας και των προδιαγραφών που θα καθορίζονται στα τεύχη της Β' Φάσης του Διαγωνισμού.

9. Νομική μορφή που πρέπει να έχει ο όμιλος οικονομικών φορέων, στον οποίο θα ανατεθεί η σύμβαση.

Ανώνυμη Εταιρία Ειδικού Σκοπού, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ 4 του Ν. 3389/2005.

Ιδρυτές - αρχικοί μέτοχοι της ΑΕΕΣ θα είναι αποκλειστικά ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης ή, σε περίπτωση ένωσης προσώπων, τα μέλη αυτού κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο σχήμα του Υποψηφίου.

10. Πρόσθετες πληροφορίες.

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί και η σύμβαση θα ανατεθεί και θα εκτελεστεί σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις του Ν. 3389/2005, της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, του Π.Δ. 60/2007, της Οδηγίας 89/665/ΕΚ, του Ν. 2522/1997, του Π.Δ. 774/1980, όπως ισχύει και του Ν. 3310/2005.

11. Δικαιούμενοι συμμετοχής.

Στο Διαγωνισμό δικαιούνται να συμμετάσχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αυτοτελώς ή σε ένωση προσώπων, οι οποίες δεν υποχρεούνται να έχουν ορισμένη νομική μορφή εφόσον:

(α) τα ίδια ή τα Μέλη τους προέρχονται από χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή από Κράτη, που έχουν υπογράψει διμερείς συμφωνίες ή συμφωνίες σύνδεσης με την Ε.Ε. ή έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) και
(β) διαθέτουν τα ελάχιστα προσόντα χρηματοοικονομικής επάρκειας, πιστοληπτικής ικανότητας και τεχνικής ικανότητας που τίθενται στην Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

Για τη σύναψη της Σύμβασης Σύμπραξης, απαιτείται η σύσταση, από τον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης που θα επιλεγεί, Ανώνυμης Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ("ΑΕΕΣ"), η οποία θα συμβληθεί με την Αναθέτουσα Αρχή, με αποκλειστικό σκοπό την υλοποίηση του αντικείμενου της Σύμβασης Σύμπραξης:

- για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών, με τους μελετητές που θα δηλωθούν ότι θα εκπονήσουν τις μελέτες αυτές, ανεξάρτητα εάν αυτοί θα συμμετέχουν ή όχι στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ.
- για την κατασκευή του Έργου, με τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα

αναλάβουν το κατασκευαστικό αντικείμενο του Έργου, και κατά τα δηλωθέντα ποσοστά, ανεξάρτητα εάν αυτές θα συμμετέχουν ή όχι στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ. Οι ανωτέρω εργοληπτικές επιχειρήσεις δεν μπορούν, επί ποινή αποκλεισμού του Υποψηφίου / Διαγωνιζομένου, να υπερβαίνουν τις τέσσερις (4).

· για την τεχνική διαχείριση των κτιριακών και λοιπών υποδομών του Έργου που αποτελούν αντικείμενο της Σύμπραξης, με τις επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές, και κατά τα δηλωθέντα ποσοστά, ανεξάρτητα εάν αυτές θα συμμετέχουν ή όχι στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ.

· για τις υπηρεσίες σίτισης με τις επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές, και κατά τα δηλωθέντα ποσοστά, ανεξάρτητα εάν αυτές συμμετέχουν στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ.

· για τις υπηρεσίες πληροφορικής και μηχανοργάνωσης με τις επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές, και κατά τα δηλωθέντα ποσοστά, ανεξάρτητα εάν αυτές συμμετέχουν στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ .

· Ακόμα, οι Υποψήφιοι θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι έχουν εξασφαλίσει συνεργασία με ειδικούς συμβούλους για: (α) τη μελέτη ιατρικού εξοπλισμού, (β) την επιλογή ιατρικού εξοπλισμού και (γ) ενεργειακού σχεδιασμού.

Ελάχιστα προσόντα συμμετοχής Υποψηφίου

(1) Χρηματοοικονομική Επάρκεια και Πιστοληπτική ικανότητα Υποψηφίου

Ο Υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει σωρευτικά τα ελάχιστα προσόντα χρηματοοικονομικής επάρκειας και πιστοληπτικής ικανότητας ως ακολούθως:

(α) Ο μέσος όρος των Αποτελεσμάτων Προ Φόρων κατά τις τρεις τελευταίες χρήσεις να είναι θετικός, όπως θα αποδεικνύεται από τις Οικονομικές Καταστάσεις των Τριών Τελευταίων Χρήσεων. Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των Αποτελεσμάτων Προ Φόρων εκάστου Μέλους του Υποψηφίου με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(β) Ο μέσος όρος των Δανειακών Κεφαλαίων προς το μέσο όρο των Ιδίων Κεφαλαίων των Τριών Τελευταίων Χρήσεων να είναι μικρότερος από δύο (2), όπως θα αποδεικνύεται από τις Οικονομικές Καταστάσεις των Τριών Τελευταίων Χρήσεων. Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των δανειακών κεφαλαίων προς το σταθμισμένο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων των Μελών του Υποψηφίου, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(γ) Κάθε Υποψήφιος θα πρέπει κατά τις τρεις τελευταίες χρήσεις να διαθέτει μέσο όρο Ιδίων Κεφαλαίων άνω των είκοσι πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (25.000.000), όπως θα αποδεικνύεται από τις Οικονομικές Καταστάσεις των Τριών Τελευταίων Χρήσεων. Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων θα ληφθεί υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των Ιδίων Κεφαλαίων των Μελών του Υποψηφίου, με βάση το ποσοστό συμμετοχής κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(δ) Δανειοληπτική ικανότητα για την υλοποίηση του Έργου, αποδεικνυόμενη με την υποβολή Επιστολής Χρηματοδοτικής Υποστήριξης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος με πιστοληπτική διαβάθμιση τουλάχιστον Baa3 της κλίμακας Moodys ή BBB- της κλίμακας Standard & Poor's ή αντίστοιχο της εταιρείας Fitch.

(2) Τεχνική Ικανότητα Υποψηφίου

(α) Για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών:

Εφ' όσον πρόκειται περί Ελλήνων μελετητών, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στα Ελληνικά Μητρώα Μελετητών ή Γραφείων / Εταιρειών Μελετών, που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ Γ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ και να διαθέτουν τα κατωτέρω μελετητικά πτυχία:

(i) Ε τάξης στην κατηγορία 6 «Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων»

(ii) Ε τάξης στην κατηγορία 8 «Στατικές μελέτες» και

(iii) Ε τάξης στην κατηγορία 9 «Η/Μ μελέτες».

Εφ' όσον πρόκειται για μελετητές που προέρχονται από χώρες - μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή κράτη που έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε), που τηρούν αντίστοιχα μητρώα με τα ανωτέρω, να είναι εγγεγραμμένα σε τάξεις και κατηγορίες μελετών αντίστοιχες με τις ανωτέρω.

Εφ' όσον πρόκειται για μελετητές που προέρχονται από χώρες - μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή κράτη που έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), που δεν τηρούν μητρώα των προηγούμενων παραγράφων και είναι εγγεγραμμένα σε επαγγελματικά / εμπορικά μητρώα του κράτους εγκατάστασής τους, να διαθέτουν γενική εμπειρία αντίστοιχη αυτής που απορρέει από την εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών-Εταιρειών / Γραφείων Μελετών, δηλαδή στελεχιακό δυναμικό με εμπειρία σε αντίστοιχες κατηγορίες μελετών, ως εξής :

(i) για την κατηγορία 6 «Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων», δυναμικό τουλάχιστον 12 μονάδων, εφόσον αυτό περιλαμβάνει δυο μελετητές 12ετούς εμπειρίας και έναν μελετητή 8ετούς εμπειρίας τουλάχιστον

(ii) για την κατηγορία 8 «Στατικές μελέτες» δυναμικό τουλάχιστον 12 μονάδων, εφόσον αυτό περιλαμβάνει δυο μελετητές 12ετούς εμπειρίας και έναν μελετητή 8ετούς εμπειρίας τουλάχιστον, και

(iii) για την κατηγορία 9 «Η/Μ μελέτες» δυναμικό τουλάχιστον 12 μονάδων, εφόσον αυτό περιλαμβάνει δυο μελετητές 12ετούς εμπειρίας και έναν μελετητή 8ετούς εμπειρίας τουλάχιστον.

(β) Για την κατασκευή του έργου :

(i) Εφόσον πρόκειται περί Ελληνικής εργοληπτικής επιχείρησης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, που τηρείται στη Γεν. Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΧ Α της Οδηγίας

2004/18/EK.

Εφόσον πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης προερχόμενης από Κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από Κράτος που έχει υπογράψει τη Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ Α της Οδηγίας 2004/18/EK, να είναι εγγεγραμμένη στους καταλόγους αυτούς.

Εφόσον πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης προερχόμενης από Κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από Κράτος που έχει υπογράψει τη Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής σε επαγγελματικό / εμπορικό μητρώο του Κράτους εγκατάστασής της, ή, εφ' όσον δεν εκδίδεται τέτοια, ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου που να βεβαιώνει την αδυναμία έκδοσης της βεβαίωσης και την εγγραφή της στο μητρώο και, εάν στο συγκεκριμένο αυτό Κράτος δεν προβλέπεται η έκδοση ένορκης βεβαίωσης, υπεύθυνη δήλωση.

(ii) Μέσο όρο κύκλου εργασιών για τις τρεις τελευταίες χρήσεις, εξήντα εκατομμύρια Ευρώ (60.000.000), εκ των οποίων, τουλάχιστον, τα είκοσιπέντε εκατομμύρια Ευρώ (25.000.000) σε οικοδομικές εργασίες και τα δέκα πέντε εκατομμύρια Ευρώ (15.000.000) σε ηλεκτρομηχανολογικές (Η/Μ) εργασίες. Σε περίπτωση συμμετοχής περισσότερων εργοληπτικών επιχειρήσεων τα ανωτέρω ελάχιστα επίπεδα του μέσου όρου κύκλου εργασιών πρέπει να συντρέχει αθροιστικά στις δηλούμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις που θα αναλάβουν την κατασκευή του Έργου.

(iii) Να έχει κατασκευάσει και περαιώσει κτιριακά έργα (πλην αποθηκών και βιομηχανικών κτιρίων), συνολικής κατασκευαστικής αξίας τουλάχιστον τριάντα εκατομμυρίων Ευρώ (30.000.000), εκ των οποίων, τουλάχιστον δέκα πέντε εκατομμύρια Ευρώ (15.000.000) θα αφορούν σε οικοδομικές εργασίες και πέντε εκατομμύρια Ευρώ (5.000.000) θα αφορά σε ηλεκτρομηχανολογικές (Η/Μ) εργασίες. Γίνεται δεκτό και αξιολογείται κάθε επικαλούμενο έργο, εφόσον η κατασκευαστική του αξία, ανέρχεται σε τουλάχιστον δέκα εκατομμύρια Ευρώ (10.000.000). Σε περίπτωση που το έργο αυτό έχει κατασκευαστεί από σύμπραξη ή κοινοπραξία, θα υπολογίζεται η προκύπτουσα αξία του λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συμμετοχής της επικαλούμενης αυτό εργοληπτικής επιχείρησης στη σύμπραξη ή κοινοπραξία.

Η ημερομηνία περαίωσης των ανωτέρω έργων πρέπει να έχει λάβει χώρα εντός της τελευταίας πενταετίας πριν την υποβολή των Φακέλων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έναρξης κατασκευής των έργων.

(γ) Για την Τεχνική Διαχείριση των εγκαταστάσεων του έργου:

(i) οι επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα αναλάβουν την τεχνική διαχείριση του Έργου, θα πρέπει να έχουν ως καταστατικό σκοπό και αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών συντήρησης,

τεχνικής λειτουργίας και διαχείρισης έργων και εγκαταστάσεων και,

(ii) θα πρέπει, τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα αυτά, κατά την τελευταία τριετία πριν από την υποβολή του φακέλου εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό, να έχει υπογράψει και να υλοποιεί ή να έχει περαιώσει μία σύμβαση ή ανανεούμενες συμβάσεις, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών τεχνικής διαχείρισης και συντήρησης κτιρίων (εκτός αποθηκών και βιομηχανικών κτιρίων), με διάρκεια τουλάχιστον ενός έτους. Στις επικαλούμενες αυτές συμβάσεις το αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες τεχνικής διαχείρισης θα πρέπει να ανέρχεται σε, τουλάχιστον, πεντακόσιες χιλιάδες Ευρώ (500.000) ετησίως, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, ή εναλλακτικά να αφορούν σε κτιριακό έργο συνολικής επιφάνειας τουλάχιστον 10.000 τ.μ..

(δ) Για την παροχή υπηρεσιών σίτισης:

(i) οι επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα αναλάβουν τη σίτιση, θα πρέπει να έχουν ως καταστατικό σκοπό και αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών σίτισης,

(ii) να διαθέτει πιστοποιητικό HACCP.

(iii) θα πρέπει, τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα αυτά., κατά την τελευταία τριετία πριν από την υποβολή του φακέλου εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό, να έχει υπογράψει και να υλοποιεί ή να έχει περαιώσει μία σύμβαση ή ανανεούμενες συμβάσεις, αξίας τουλάχιστον 300.000 Ευρώ ετησίως με αντικείμενο τη συστηματική και επί καθημερινής (ή και με την εξαίρεση των εορτών, αργιών και Σαββατοκύριακων) βάσεως παροχή πλήρους σίτισης 300 τουλάχιστον ατόμων για συνεχές διάστημα τουλάχιστον 8 μηνών.

(ε) Για την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και μηχανοργάνωσης:

(i) οι επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα αναλάβουν την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και μηχανοργάνωσης θα πρέπει να έχουν ως καταστατικό σκοπό και αντικείμενο την παροχή άνω υπηρεσιών,

(ii) θα πρέπει, τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα αυτά, κατά την τελευταία τριετία πριν από την υποβολή του φακέλου εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό, να έχει υπογράψει και να υλοποιεί ή να έχει περαιώσει μία τουλάχιστον σύμβαση ή ανανεούμενες συμβάσεις με αντικείμενο την εγκατάσταση ενός τουλάχιστον ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, αξίας τουλάχιστον 2.000.000 Ευρώ.

ΤΜΗΜΑ IV : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

12. Είδος διαδικασίας.

Κλειστή διαδικασία.

13. Περιορισμοί ως προς τον αριθμό των φορέων, που θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β΄ Φάση.

A) Προβλεπόμενος αριθμός φορέων.

Πέντε (5), υπό την επιφύλαξη ύπαρξης κατάλληλου αριθμού ικανών Υποψηφίων.

Β) Αντικειμενικά κριτήρια για την επιλογή του περιορισμένου αριθμού υποψηφίων.
Σύμφωνα με το άρθρο 19 της Προκήρυξης Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωση Ενδιαφέροντος.

14. Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.

Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 3389/2005, το άρθρο 53 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και το άρθρο 51 παρ. 1α του Π.Δ. 60/2007. Τα ειδικότερα κριτήρια θα αναφέρονται στη Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Β' Φάση - Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών. Ιδιαίτερη, πάντως, βαρύτητα θα έχει το κριτήριο της τιμής.

15. Προθεσμία για την παραλαβή αιτήσεων για έγγραφα ή για την πρόσβαση σε έγγραφα.

Παραλαβή της Πρόσκληση Εκδήλωση Ενδιαφέροντος μέχρι την 3 Νοεμβρίου 2008 και ώρα 14:00.

16. Ονομασία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορεί να ζητείται η Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και περαιτέρω πληροφορίες.

17. Κόστος για τη χορήγηση των εν λόγω εγγράφων.

Πεντακόσια ευρώ (500) για την Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πεντακόσια ευρώ (500) για την μετάφραση αυτής στην Αγγλική γλώσσα.

18. Προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής.

21 Νοεμβρίου 2008 και ώρα 12:00 μ.μ.

19. Γλώσσα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο φάκελο εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Ελληνική.

20. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5 Σεπτεμβρίου 2008

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Υλοποίηση Εγκαταστάσεων Φοιτητικών Εστιών και Εστιατορίου Φοιτητών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου

Θράκης - Τεχνική Διαχείριση αυτών και συναφείς υπηρεσίες με Σ.Δ.Ι.Τ. "

ανακοινώνουμε ότι το ν.π.δ.δ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης προκηρύσσει δημόσιο διεθνή διαγωνισμό με κλειστή διαδικασία με σκοπό την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για το έργο «Υλοποίηση Εγκαταστάσεων Φοιτητικών Εστιών και Εστιατορίου Φοιτητών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης - Τεχνική Διαχείριση αυτών και συναφείς υπηρεσίες με Σ.Δ.Ι.Τ.», που θα διεξαχθεί σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το Ν. 3389/2005 «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα», όπως ισχύει, και το Π.Δ. 60/2007 περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί εντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Νοεμβρίου 2005 και καλεί κάθε ενδιαφερόμενο Ιδιωτικό Φορέα να υποβάλει φάκελο εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατά την Α' Φάση της κλειστής διαδικασίας (προεπιλογή) για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης του ανωτέρω έργου.

Προϋπολογισμός: Ο συνολικός προϋπολογισμός των πληρωμών διαθεσιμότητας του έργου, που θα καταβληθούν στον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης ενδεικτικά εκτιμάται σε καθαρή παρούσα αξία, με έτος βάσης το 2008, στο ποσό των ογδόντα ννέα εκατομμυρίων τετρακοσίων χιλιάδων (89.400.000) Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων του κόστους τεχνικής διαχείρισης (και αυτής της συνήθους και προληπτικής συντήρησης) και του κόστους βαριάς συντήρησης και ασφάλισης των ποδομών.

Όπος εκτέλεσης του έργου και παροχής των υπηρεσιών : Κομοτηνή, Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα.

Γλώσσα : Ελληνική

Ημερομηνία λήξης υποβολής φακέλων συμμετοχής: Πέμπτη 03.09.2009 και ώρα 12:00.

Ημερομηνία αποστολής της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση στην ΥΕΕΕ : ευτέρα, 29 Ιουνίου 2009.

Προθεσμία παραλαβής της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση και

ληροφορίες: Μέχρι και είκοσι πέντε (25) ημερολογιακές ημέρες πριν την λήξη της προθεσμίας υποβολής των φακέλων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, δηλαδή μέχρι και 10.08.2009, ώρα 14:30

Παράταση Προθεσμίας για την υποβολή φακέλων εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Διεθνούς Δημόσιου Διαγωνισμού με την κλειστή διαδικασία για την Υλοποίηση Εγκαταστάσεων Φοιτητικών Εστιών και Εστιατορίου Φοιτητών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης – Τεχνική Διαχείριση αυτών και συναφείς υπηρεσίες με Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα».

04.08.2008

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ.

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση Αναθέτουσας Αρχής:

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ Α.Ε., Φαβιέρου 30, Αθήνα, Τ.Κ. 10438,
τηλ.: 210 5272388, φαξ: 210 5272531, email: kouri@osk.gr, Διεύθυνση Διαδικτύου:
www.osk.gr, Πληροφορίες: κα Ιωάννα Κουρή.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.

2. Ονομασία, που δόθηκε στη σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή.

«Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή και Τεχνική Διαχείριση 10 Σχολικών Μονάδων στην Περιφέρεια Αττικής με ΣΔΙΤ».

3. Σύντομη περιγραφή της Σύμβασης.

Το αντικείμενο της σύμβασης σύμπραξης (εφεξής Σύμπραξη) αφορά στη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και τεχνική διαχείριση 10 Σχολικών Μονάδων στην Περιφέρεια Αττικής, συνολικής επιφάνειας περίπου 28.300 τ.μ. (το "Έργο"). Λεπτομερέστερη περιγραφή του Έργου επισυνάπτεται στην Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Το Έργο, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο του προγράμματος της ΟΣΚ ΑΕ υπήχθη, σύμφωνα με την από 14.4.2006 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, όπως τροποποιήθηκε με την από 30.01.2008 απόφαση της ίδιας Επιτροπής, στις διατάξεις του Ν. 3389/2005. Οι κτιριακές υποδομές θα χρησιμοποιηθούν για τη στέγαση δημοσίων διδακτηρίων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η ΟΣΚ ΑΕ θα καταβάλλει, μετά την έναρξη λειτουργίας των εν λόγω κτιριακών υποδομών, περιοδικές πληρωμές διαθεσιμότητας μέχρι τη λήξη της Σύμπραξης, στην Ανώνυμη Εταιρεία Ειδικού Σκοπού που υποχρεούται κατά τον Ν. 3389/2005 να συστήσει ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης που θα επιλεγεί με βάση την παρούσα διαδικασία.

Ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης (με ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού που θα συστήσει) θα αναλάβει:

(α) τη σύνταξη του συνόλου των μελετών που θα υποβληθούν κατά την εκτέλεση της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και το σύνολο των ενεργειών και τη σύνταξη των εγγράφων που απαιτούνται για να διασφαλισθεί η έγκαιρη έκδοση του συνόλου των αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

(β) το σύνολο των εργασιών κατασκευής των κτιριακών υποδομών του Έργου και ανάπλασης και διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου αυτών, όπως θα αναφερθούν αναλυτικά στη Β Φάση του Διαγωνισμού, προκειμένου οι άνω υποδομές και χώροι να είναι πλήρως διαθέσιμοι προς εκμετάλλευση και χρήση για το σκοπό που προορίζονται,

(γ) τη χρηματοδότηση του Έργου με ίδια ή / και δανειακά κεφάλαια,

(δ) την τεχνική διαχείριση καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης, η οποία συνίσταται, ιδίως, στην επιθεώρηση, την συνήθη, την προληπτική και τη διορθωτική συντήρηση, τη βαριά συντήρηση, την καθημερινή τεχνική λειτουργία και επιστασία για την ετοιμότητα και ικανότητα για λειτουργία των εγκαταστάσεων και συστημάτων των κτιριακών υποδομών και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, ούτως ώστε το Έργο να είναι απολύτως κατάλληλο και διαθέσιμο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις διαθεσιμότητας και με όσα θα οριστούν στη Β' Φάση του Διαγωνισμού.

(ε) την ασφάλιση των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων και συστημάτων των υποδομών που αποτελούν αντικείμενο της Σύμβασης Σύμπραξης, τόσο κατά τη φάση μελέτης και της κατασκευής, όσο και κατά τη φάση λειτουργίας, όπως αυτή θα προσδιορίζεται αναλυτικά στη Β' Φάση του Διαγωνισμού, και

(στ) τη φύλαξη των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων και συστημάτων των υποδομών που αποτελούν αντικείμενο της Σύμβασης Σύμπραξης κατά τη φάση λειτουργίας και καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης, όπως αυτή θα προσδιορίζεται αναλυτικά στη Β' Φάση του Διαγωνισμού και με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας της προσωπικότητας και των προσωπικών δεδομένων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας.

4. Αποδοχή ή απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.

Απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.

5. Συνολική ποσότητα ή έκταση.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των πληρωμών διαθεσιμότητας του έργου, που θα καταβληθούν στον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης ενδεικτικά εκτιμάται στο ποσό των

58.100.000 Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α.

6. Διάρκεια της σύμβασης.

Είκοσι επτά (27) έτη από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύμπραξης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.

7. Παροχή ασφάλειας και απαιτούμενες εγγυήσεις.

Δεν απαιτείται στην Φάση Α' η παροχή εγγυήσεων για την κατάθεση φακέλων εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η εγγύηση συμμετοχής στη Β' Φάση του διαγωνισμού, καθώς και οι λοιπές εγγυήσεις θα καθοριστούν στην Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Β' Φάση.

8. Κύριοι όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή/και αναφορά στις εφαρμοζόμενες συναφείς διατάξεις.

Η χρηματοδότηση της κατασκευής του έργου θα γίνει με ίδια και δανειακά κεφάλαια του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης. Το Έργο θα εκτελεστεί σύμφωνα με τον Ν. 3389/2005, όπως ισχύει, το Π.Δ. 60/2007, καθώς και τους όρους της σχετικής Σύμβασης Σύμπραξης που θα υπογραφεί. Θα προβλέπεται η καταβολή πληρωμών διαθεσιμότητας. Οι πληρωμές διαθεσιμότητας θα είναι συνδεδεμένες με την τήρηση των κριτηρίων διαθεσιμότητας και των προδιαγραφών λειτουργίας, που θα περιλαμβάνονται στα τεύχη της Β' Φάσης του Διαγωνισμού.

9. Νομική μορφή που πρέπει να έχει ο όμιλος οικονομικών φορέων, στον οποίο θα ανατεθεί η σύμβαση.

Ανώνυμη Εταιρία Ειδικού Σκοπού, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ 4 του Ν. 3389/2005. Ιδρυτές - αρχικοί μέτοχοι της ΑΕΕΣ θα είναι αποκλειστικά ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης ή τα μέλη αυτού, σε περίπτωση ένωσης προσώπων, κατά το λόγο (ποσοστό) συμμετοχής τους στο σχήμα του Υποψηφίου.

10. Πρόσθετες πληροφορίες.

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί και η σύμβαση θα ανατεθεί και θα εκτελεστεί σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις του Ν. 3389/2005, της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, του Π.Δ. 60/2007, της Οδηγίας 89/665/ΕΚ, του Ν. 2522/1997, του Π.Δ. 774/1980, όπως ισχύει

και του Ν. 3310/2005.

11. Δικαιούμενοι συμμετοχής.

Στο Διαγωνισμό δικαιούνται να συμμετάσχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αυτοτελώς ή σε ένωση προσώπων, οι οποίες δεν υποχρεούνται να έχουν ορισμένη νομική μορφή εφόσον:

(α) τα ίδια ή τα Μέλη τους προέρχονται από χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή από Κράτη, που έχουν υπογράψει διμερείς συμφωνίες ή συμφωνίες σύνδεσης με την Ε.Ε. ή έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) και

(β) διαθέτουν τα ελάχιστα προσόντα χρηματοοικονομικής επάρκειας, πιστοληπτικής ικανότητας και τεχνικής ικανότητας που τίθενται στην Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α΄ Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

Για τη σύναψη της Σύμβασης Σύμπραξης, απαιτείται η σύσταση, από τον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης που θα επιλεγεί, Ανώνυμης Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ("ΑΕΕΣ"), η οποία θα συμβληθεί με την Αναθέτουσα Αρχή, με αποκλειστικό σκοπό την υλοποίηση του αντικειμένου της Σύμβασης Σύμπραξης, η οποία θα έχει μόνο ιδρυτή μέτοχο τον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης και, σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα έχει ιδρυτές μετόχους τα Μέλη του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης κατά τα ποσοστά συμμετοχής τους, όπως αυτά θα έχουν δηλωθεί κατά τη διαγωνιστική διαδικασία.

Περαιτέρω, η ΑΕΕΣ θα δύναται να συμβληθεί, μεταξύ άλλων:

- για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών, με τους μελετητές που θα δηλωθούν ότι θα εκπονήσουν τις μελέτες αυτές, ανεξάρτητα εάν αυτοί θα συμμετέχουν ή όχι στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ.

- για το τμήμα της κατασκευής του Έργου, με τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα εκτελέσουν το τμήμα αυτό του Έργου, και κατά τα ποσοστά που θα δηλωθούν, ανεξάρτητα εάν αυτές θα συμμετέχουν ή όχι στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ. Οι ανωτέρω εργοληπτικές επιχειρήσεις δεν μπορούν, επί ποινή αποκλεισμού του Υποψηφίου / Διαγωνιζομένου, να υπερβαίνουν τις πέντε (5).

- για την τεχνική διαχείριση των κτιριακών και λοιπών υποδομών του Έργου που αποτελούν αντικείμενο της Σύμπραξης, με τις επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές, και κατά τα ποσοστά που θα δηλωθούν, ανεξάρτητα

εάν αυτές θα συμμετέχουν ή όχι στον Υποψήφιο / Διαγωνιζόμενο και, κατά συνέπεια, στην ΑΕΕΣ. Οι ανωτέρω επιχειρήσεις, επίσης, δεν μπορούν, επί ποινή αποκλεισμού του Υποψηφίου / Διαγωνιζομένου, να υπερβαίνουν τις τρεις (3).

Ελάχιστα προσόντα συμμετοχής Υποψηφίου

(1) Χρηματοοικονομική Επάρκεια και Πιστοληπτική ικανότητα Υποψηφίου

Ο Υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει τα ελάχιστα προσόντα χρηματοοικονομικής επάρκειας και πιστοληπτικής ικανότητας ως ακολούθως:

(α) Ο μέσος όρος των Κερδών Προ Φόρων των Τριών Τελευταίων Χρήσεων να είναι θετικός. Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των Κερδών Προ Φόρων εκάστου Μέλους του Υποψηφίου με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(β) Ο μέσος όρος των Δανειακών Κεφαλαίων προς το μέσο όρο των Ιδίων Κεφαλαίων των Τριών Τελευταίων Χρήσεων να είναι μικρότερος από δύο (2). Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος των δανειακών κεφαλαίων προς το σταθμισμένο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(γ) Ο μέσος όρος των Ιδίων Κεφαλαίων των Τριών Τελευταίων Χρήσεων να είναι άνω των 10.000.000 Ευρώ. Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων θα λαμβάνεται υπόψη ο σταθμισμένος μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων εκάστου Μέλους του Υποψηφίου με βάση το ποσοστό συμμετοχής του κάθε Μέλους στην Ένωση Προσώπων.

(δ) Δανειοληπτική ικανότητα για την υλοποίηση του Έργου, αποδεικνυόμενη με την υποβολή Επιστολής Χρηματοδοτικής Υποστήριξης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος με πιστοληπτική διαβάθμιση τουλάχιστον Baa3 της κλίμακας Moodys ή BBB- της κλίμακας Standard & Poor's ή αντίστοιχο της εταιρείας Fitch.

(2) Τεχνική Ικανότητα Υποψηφίου

(α) Για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών:

Εφ' όσον πρόκειται περί Ελλήνων μελετητών, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στα Ελληνικά Μητρώα Μελετητών ή Γραφείων / Εταιρειών Μελετών, που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ Γ της οδηγίας 2004/18/EK και να διαθέτουν τα κατωτέρω μελετητικά πτυχία:

(i) Δ και ανώτερης τάξης στην κατηγορία 6 «Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων»

(ii) Δ και ανώτερης τάξης στην κατηγορία 8 «Στατικές μελέτες» και

(iii) Δ και ανώτερης τάξης στην κατηγορία 9 «Η/Μ μελέτες».

Εφ' όσον πρόκειται για μελετητές που προέρχονται από χώρες - μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή κράτη που έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε), που τηρούν αντίστοιχα μητρώα με τα ανωτέρω, να είναι εγγεγραμμένα σε τάξεις και κατηγορίες μελετών αντίστοιχες με τις ανωτέρω.

Εφ' όσον πρόκειται για μελετητές που προέρχονται από χώρες - μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή κράτη που έχουν κυρώσει τη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), που δεν τηρούν μητρώα των προηγούμενων παραγράφων και είναι εγγεγραμμένα σε επαγγελματικά / εμπορικά μητρώα του κράτους εγκατάστασής τους, να διαθέτουν γενική εμπειρία αντίστοιχη αυτής που απορρέει από την εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών-Εταιρειών / Γραφείων Μελετών, δηλαδή στελεχιακό δυναμικό με εμπειρία σε αντίστοιχες κατηγορίες μελετών, ως εξής :

(i) για την κατηγορία 6 «Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων», δυναμικό τουλάχιστον 7 μονάδων, εφόσον αυτό περιλαμβάνει δυο μελετητές δετούς εμπειρίας και έναν μελετητή 12ετούς εμπειρίας τουλάχιστον

(ii) για την κατηγορία 8 «Στατικές μελέτες» δυναμικό τουλάχιστον 7 μονάδων, εφόσον αυτό περιλαμβάνει δυο μελετητές δετούς εμπειρίας και έναν μελετητή 12ετούς εμπειρίας τουλάχιστον

(iii) για την κατηγορία 9 «Η/Μ μελέτες» δυναμικό τουλάχιστον 7 μονάδων, εφόσον αυτό περιλαμβάνει δυο μελετητές δετούς εμπειρίας και έναν μελετητή 12ετούς εμπειρίας τουλάχιστον.

(β) Για την κατασκευή του έργου :

(i) Εφόσον πρόκειται περί Ελληνικής εργοληπτικής επιχείρησης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, που τηρείται στη Γεν.

Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΧ Α της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

Εφόσον πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης προερχόμενης από Κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από Κράτος που έχει υπογράψει τη Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ Α της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, να είναι εγγεγραμμένη στους καταλόγους αυτούς.

Εφόσον πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης προερχόμενης από Κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από Κράτος που έχει υπογράψει τη Σ.Δ.Σ.

του Π.Ο.Ε., όπου δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής σε επαγγελματικό / εμπορικό μητρώο του Κράτους εγκατάστασής της, ή, εφ' όσον δεν εκδίδεται τέτοια, ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου που να βεβαιώνει την αδυναμία έκδοσης της βεβαίωσης και την εγγραφή της στο μητρώο και, εάν στο συγκεκριμένο αυτό Κράτος δεν προβλέπεται η έκδοση ένορκης βεβαίωσης, υπεύθυνη δήλωση.

(ii) Μέσο όρο κύκλου εργασιών για τις τρεις τελευταίες χρήσεις στον τομέα των κατασκευών, τουλάχιστον, τριάντα εκατομμύρια Ευρώ (30.000.000 Ευρώ), εκ των οποίων, τουλάχιστον, τα δεκαπέντε εκατομμύρια Ευρώ (15.000.000 Ευρώ) σε οικοδομικές εργασίες και τα πέντε εκατομμύρια Ευρώ (5.000.000 Ευρώ) σε ηλεκτρομηχανολογικές (H/M) εργασίες. Σε περίπτωση συμμετοχής περισσότερων σε σύμπραξη ή κοινοπραξία, τα ανωτέρω ελάχιστα επίπεδα του μέσου όρου κύκλου εργασιών πρέπει να συντρέχει αθροιστικά στις δηλούμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις που θα αναλάβουν την κατασκευή του Έργου.

(iii) Να έχει κατασκευάσει και περαιώσει κτιριακά έργα, συμπεριλαμβανομένων σχολικών κτιρίων (πλην αποθηκών και βιομηχανικών κτιρίων), συνολικής κατασκευαστικής αξίας τουλάχιστον δέκα εκατομμυρίων Ευρώ (10.000.000 Ευρώ), εκ των οποίων, τουλάχιστον πέντε εκατομμύρια Ευρώ (5.000.000 Ευρώ) θα αφορούν σε οικοδομικές εργασίες και ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες Ευρώ (1.500.000 Ευρώ) θα αφορά σε ηλεκτρομηχανολογικές (H/M) εργασίες. Μία τουλάχιστον εκ των δηλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων θα πρέπει να έχει κατασκευάσει ένα τουλάχιστον κτιριακό έργο η κατασκευαστική αξία του οποίου, ή αντιστοίχως σε περίπτωση που έχει κατασκευαστεί με σύμπραξη ή κοινοπραξία η προκύπτουσα αξία λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συμμετοχής της στην σύμπραξη ή κοινοπραξία, ανέρχεται σε τουλάχιστον δύο εκατομμύρια Ευρώ (2.000.000 Ευρώ).

Η ημερομηνία περαίωσης των ανωτέρω έργων πρέπει να έχει λάβει χώρα εντός της τελευταίας πενταετίας πριν την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έναρξης κατασκευής των έργων. Σημειώνεται επίσης ότι έργο που έχει αναληφθεί από σύμπραξη ή κοινοπραξία δηλώνεται από την επικαλούμενη αυτό εργοληπτική επιχείρηση μόνο κατά το ποσοστό ή το μέρος συμμετοχής της σε αυτό, ενώ θα αναφέρεται και το αντικείμενο των εργασιών που εκτέλεσε στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου.

Γίνεται δεκτό και αξιολογείται κάθε επικαλούμενο έργο, εφόσον η κατασκευαστική του αξία, ή αντιστοίχως σε περίπτωση που έχει κατασκευαστεί με σύμπραξη ή

κοινοπραξία η προκύπτουσα αξία λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συμμετοχής της στην σύμπραξη ή κοινοπραξία, ανέρχεται σε τουλάχιστον οκτακοσίων χιλιάδων Ευρώ (800.000 Ευρώ).

Σε περίπτωση που το έργο αυτό έχει κατασκευαστεί από σύμπραξη ή κοινοπραξία, θα υπολογίζεται η προκύπτουσα αξία του λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συμμετοχής της επικαλούμενης αυτό εργοληπτικής επιχείρησης στη σύμπραξη ή κοινοπραξία.

(γ) Για την Τεχνική Διαχείριση των εγκαταστάσεων του έργου:

(i) οι επιχειρήσεις που θα δηλωθούν ότι θα αναλάβουν την τεχνική διαχείριση του Έργου, θα πρέπει να έχουν ως καταστατικό σκοπό και αντικείμενο την παροχή των άνω υπηρεσιών και,

(ii) θα πρέπει, τουλάχιστον μία από τις επιχειρήσεις που θα δηλωθούν, να έχει -κατά την τελευταία τριετία πριν από την υποβολή του φακέλου εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον παρόντα Διαγωνισμό- υπογράψει ή να υλοποιεί ή να έχει περαιώσει μια σύμβαση ή ανανεούμενες συμβάσεις, συνολικής διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών τεχνικής διαχείρισης, όπως αυτή ορίζεται στην Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, για την παροχή των υπηρεσιών με βάση τη σύμβαση ή τις συμβάσεις αυτές. Στις επικαλούμενες συμβάσεις το αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες τεχνικής διαχείρισης θα πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον, τριακόσιες χιλιάδες Ευρώ (300.000 Ευρώ) ετησίως, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. ή εναλλακτικά να αφορούν σε τεχνική διαχείριση κτιριακών έργων συνολικής επιφάνειας τουλάχιστον 5.000 τ.μ..

ΤΜΗΜΑ IV : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

12. Είδος διαδικασίας.

Κλειστή διαδικασία.

13. Περιορισμοί ως προς τον αριθμό των φορέων, που θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' Φάση.

A) Προβλεπόμενος αριθμός φορέων.

Πέντε (5), υπό την επιφύλαξη ύπαρξης κατάλληλου αριθμού ικανών Υποψηφίων.

B) Αντικειμενικά κριτήρια για την επιλογή του περιορισμένου αριθμού υποψηφίων.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της Αναλυτικής Προκήρυξης Κλειστής Διαδικασίας - Α'

Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωση Ενδιαφέροντος.

14. Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.

Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 3389/2005, το άρθρο 53 της Οδηγίας 2004/18/EK και το άρθρο 51 παρ. 1α του Π.Δ. 60/2007. Τα ειδικότερα κριτήρια θα αναφέρονται στη Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Β' Φάση - Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών. Ιδιαίτερη, πάντως, βαρύτητα θα έχει το κριτήριο της τιμής.

15. Προθεσμία για την παραλαβή αιτήσεων για έγγραφα ή για την πρόσβαση σε έγγραφα.

Παραλαβή της Αναλυτικής Προκήρυξης Α' Φάσης και υποβολή συμπληρωματικών ερωτήσεων και διευκρινίσεων έως είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες πριν την υποβολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος, δηλαδή μέχρι την 10 Οκτωβρίου 2008 και ώρα 14:00.

16. Ονομασία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορεί να ζητείται η Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και περαιτέρω πληροφορίες.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ Α.Ε

17. Κόστος για τη χορήγηση των εν λόγω εγγράφων.

Τριακόσια ευρώ (300 Ευρώ) για την Αναλυτική Προκήρυξη Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πεντακόσια ευρώ (500 Ευρώ) για την μετάφραση στην Αγγλική γλώσσα της Αναλυτικής Προκήρυξης Κλειστής Διαδικασίας - Α' Φάση - Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

18. Προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής.

30 Οκτωβρίου 2008 και ώρα 12:00 μ.μ.

19. Γλώσσα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο φάκελο εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
Ελληνική.

20. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην Επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

30 Ιουλίου 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

004000073739